

Ken Follett

A Modigliani-botrány

Ken Follett

A Modigliani-botrány

ALBATROSZ KÖNYVEK

BUDAPEST

Ken Follett

The Modigliani Scandal

Fordította

Ladányi Katalin

MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ

Felelős kiadó Jovánovics Miklós

Szikra lapnyomda (88-1891), Budapest, 1989 Felelős vezető Csöndes Zoltán vezérigazgató Felelős szerkesztő Zentai Éva · Műszaki vezető Bezúr Györgyi · A kötetet Horváth Péter tervezte · Kiadványszám 8820 · Megjelent 14,6 (A/5) ív

terjedelemben, Primusz
betűtípusból szedve · MA 5656
ISBN 963 14 1514 7
ISSN 0324-3117

Előszó

A modern krimihős általában megváltja a világot. A hagyományos kalandregények szerényebbek: a főszereplő csak a saját bőrét menti, meg talán egy hűséges barát vagy egy merész lány életét védelmezi. A kevésbé szenzációs regényben – az átlagos, jól megírt történetben, amely több mint száz évig volt az olvasók legfőbb tápláléka – kevesebb ugyan a kockázat, ám egy szereplő erőfeszítései, küzdelmei és választásai drámai módon meghatározzák a sorsát.

Én tulajdonképpen nem hiszem, hogy az élet ilyen. A valóságban a körülmények teljesen függetlenek akaratunktól, és általában meghatározzák, élünk-e vagy meghalunk, boldogok leszünk-e vagy boldogtalanok, meggazdagodunk-e, vagy elveszítjük mindenünket. Példának okáért: a legtöbb jómódú ember örökölte a vagyonát. A legtöbb jól táplált embernek egyszerűen csak szerencséje volt, és gazdag országban született. A legtöbb boldog ember melegszívű családban nőtt fel, és a legtöbb szerencsétlennek őrült szülei voltak.

Nem vagyok fatalista, és abban sem hiszek, hogy az életben minden a vakszerencsén múlik. Nem úgy irányítjuk az életünket, mint a sakkjátékos a figurákat, de az élet nem is rulett. Ahogy az már lenni szokott, az igazság bonyolult. Akaratunktól független – és néha érthetetlen – mechanizmusok határozzák meg az ember sorsát, ám döntéseinek következményei vannak, ha nem is mindig olyanok, amilyenekre számított.

A Modigliani-botrány-ban újfajta regényt próbáltam írni, amely kifejezi, hogy az egyén szabadsága milyen titokzatos módon függ az erősebb mechanizmusoktól. De felsültem ezzel az elbizakodott tervvel. Lehet, hogy azért, mert ilyen regényt nem lehet írni: ha az Élet nem is, talán az Irodalom az egyén választásáról szól.

Végül könnyű krimit írtam, amelyben egy főleg fiatalokból álló embercsoport különféle kópéságokban sántikál, és egyik sem úgy sikerül, ahogy előre eltervezték. A kritikusok dicsérték a regényt, szerintük vidám, élettől duzzadó, könnyű, sziporkázó, derűs, (még egyszer) könnyű és pezsgő történet. Csalódottan láttam, hogy észre sem vették komoly szándékaimat

Most már nem tartom fiaskónak a könyvet, hiszen valóban pezsgő történet, és kutya baja sincs. Nem lett volna szabad úgy meglepődnöm azon, hogy olyannyira különbözik attól a regénytől, amelyet írni szándékoztam. Végül is ez inkább igazolja az álláspontomat.

Ken Follett

1985

ELSŐ RÉSZ

Alapozás

„Az ember nem lép *frigyre a művészettel, hanem megerőszakolja.”*

EDGAR DEGAS
impresszionista festő

I.

A PÉK fekete bajuszát vakargatta lisztes ujjával, ettől a bajusz mákos lett, a pék meg akaratlanul is tíz évvel öregebb. Körülötte a polcok és a pultok zsúfolva voltak friss, ropogós, hosszú kenyérrel, orrlyukait betöltötte az ismerős illat, melle dagadozott a nyugodt, elégedett büszkeségtől. Friss sütés, ma reggel már a második: jól ment az üzlet, mert pompás idő volt. Mindig számíthatott rá, hogy egy kis napsütés kicsalja az utcára a párizsi háziasszonyokat, és elkapkodják a finom kenyeret.

Kinézett az ablakon, összehúzott szemmel hunyorgott a kinti ragyogástól. Csinos lány jött át az úton. A pék fülelt, hallotta, hogy a felesége odakint, a műhely végében élesen perel az egyik segéddel. A veszekedés, mint mindig, jó pár percig fog tartani. Elégedetten nyugtázta, hogy biztonságban van, így engedélyezte magának, hogy kéjsóvár pillantással megbámulja a lányt.

A lány vékony, ujjatlan nyári ruhát viselt; a pék szerint ugyancsak drágának látszott, bár ő nem értett az ilyesmihez. A harangszoknya kecsesen lengett a lány combjának közepénél, kihangsúlyozva vékony, meztelen lábát, és gyönyörteli bepillantást ígért holmi női fehérneműkre, ám soha nem váltotta be az ígéretét.

Túlságosan egyszálbélű, gondolta a pék, ahogy a lány közeledett; nem az ő gusztusa. Kicsi a melle, még csak meg se rebben hosszú, határozott lépteinek ritmusára. A pék még nem unta meg az ingó-lengő, gömbölyded női kebleket, pedig Jeanne-Marie már húsz éve volt a felesége.

A lány belépett a boltba, és a pék rájött; hogy nem is olyan szép. Az arca hosszú és vékony, a szája kicsi és keskeny, felső fogsora enyhén előreáll. Barna haját a feje búbján szőkére szívta ki a nap.

Kiválasztott egy kenyeret a pultról, hosszú ujjaival megtapogatta a héját, majd elégedetten bólintott. Nem kimondott szépség, de határozottan kívánatos, gondolta a pék.

A lány arca rózsaszín volt, bőre simának, bársonyosnak látszott. De a tartása miatt fordultak utána a férfiak. Magabiztos nyugalmat árasztott, amelyből mindenki megtudhatta, hogy ez a lány pontosan azt teszi, amit akar, és semmi mást. Ne játszadozzunk a szavakkal, mondta magában a pék: szexi a csaj, és kész.

A férfi meggörnyesztette a vállát, hogy meglazítsa az izzadságtól a hátára tapadt ingét.

– *Chaud, hein?* – kérdezte.

A lány aprópénzt kotort elő a tárcájából, és kifizette a kenyeret. A pék megjegyzésére elmosolyodott, és hirtelen *tényleg* megszépült.

– *Le soleil? Je l'aime* - felelte. Becsukta az erszényét, és kinyitotta az üzlet ajtaját

– *Merci!* – vetette oda a válla fölött kifelé menet.

Enyhe idegen kiejtéssel beszélt franciául – angol, vélekedett a pék. De talán csak képzelte, mert illett a lány arcszínéhez. Mereven bámulta az úttesten áthaladó lány fenekét, megbabonázták a vászonruha alatt ringó izmok. A csaj valószínűleg visszafelé igyekszik valami fiatal, szőrös muzsikus lakásába, aki még mindig az ágyban heverészik egy átdorbézolt éjszaka után.

De ábrándozása szertefoszlott Jeanne-Marie közelgő, metsző hangjától. Mély sóhajjal *a* kasszába szórta a lány aprópénzét.

Dee Sleign magában mosolyogva távolodott a járdán a pékségtől. Tehát igaz a szóbeszéd: a francia férfiak sokkal érzékibbek, mint az angolok. Ez a pék nyíltan kéjes pillantással bámulta, és a szeme pontosan az ágyékát vette célba. Egy angol csak lopva pislogott volna a mellére a szemüvege mögül.

Hátravetette a fejét, és a füle mögé söpörte a haját, hogy a forró nap az arcára süssön. Csodálatos volt ez a párizsi nyár, ez az élet. Semmi munka, semmi vizsga, disszertáció vagy előadás. Mike-kal alszik, későn kel; jó kávét és friss kenyeret reggelizik, nappal azokat a könyveket olvassa, amelyeket mindig akart, azokat a képeket nézi, amelyeket mindig látni szeretett volna, az estéket pedig érdekes, különös emberekkel tölti.

Hamarosan vége lesz. Nemsokára el kell döntenie, mit akar kezdeni az életével. Most azonban még mindenről megfeledkezve egyszerűen élvezte mindazt, amit szeretett, és semmiféle szigorú terv nem szabta meg, hogyan ossza be az idejét.

Befordult a sarkon, és belépett egy szerény kis bérházba. Ahogy elhaladt a portásfülke parányi ablaka előtt, a házmesterné éles hangon felvisított.

– *Mademoiselle!*

Az ősz hajú asszonyság minden szótagot külön ejtett, így sikerült elérnie azt a vádló hanghordozást, amely hangsúlyozta a megbotránkoztató tényt, hogy Dee nem a felesége a lakást bérlő férfinak. Dee ismét

elmosolyodott: egy párizsi viszony aligha lenne teljes a rosszalló házmesterné nélkül.

– *Télégramme* – kukorékolta az asszony. Az ablakpárkányra tette a borítékot, és visszavonult macskaszagú fülkéje homályába, mintha teljesen elhatárolná magát holmi laza erkölcsű leányzóktól és távirataiktól.

Dee fogta a táviratot, és fölszaladt a lépcsőn. A borítékot neki címezték, és azt is tudta, mi van benne.

Belépett a lakásba, lerakta a kenyeret meg a táviratot a kis konyha asztalára. Babkávét töltött a darálóba, megnyomta a gombot, és a masina rekedt morgással őrölte porrá a barnásfekete kávészemeket.

Felnyüszített Mike villanyborotvája, mintha válaszolna. A férfit néha csak a kávé ígérete tudta kicsalogatni az ágyból. Dee egy egész kannára valót főzött, és fölszeletelte a friss kenyeret.

Mike lakása kicsi volt, a bútor jellegtelen, régi holmi. Elegánsabbat akart, és biztosan meg is engedhette volna magának. Dee azonban ragaszkodott hozzá, hogy ne lakjanak szállodákban, és kerüljék az előkelő negyedeket. Franciák között akarta eltölteni a nyarat, nem a nemzetközi bandával, és el is érte a célját.

A borotvazúgás elhallgatott, ekkor Dee kitöltött két csésze kávét.

Mike éppen akkor lépett be, amikor a lány letette a csészéket a kerek asztalra. A férfi fakó, foltozott Levi's farmert hordott; kék vászoninge nyitott gallérjából fekete szőrpamacs kandikált ki, meg egy érem, rövid ezüstláncon.

– Jó reggelt, drágám – mondta. Megkerülte az asztalt, és megcsókolta a lányt. Dee a férfi derekára fonta a karját, és testét magához szorítva hevesen viszonozta a csókot.

– Uff! Ez aztán erős volt ilyen korán reggel – mondta Miké, arcán széles Kalifornia-mosolyával, és leült.

Hálásan kortyolta a kávét, Dee pedig nézte, s közben azon tűnődött, vajon vele akarja-e leélni az életét. A kapcsolat már egy éve tartott, és a lány kezdte megszokni. Szerette Mike cinizmusát, humorérzékét, kalózos stílusát. Mindketten megszállottan érdeklődtek a művészet iránt, bár a férfit inkább a pénz vonzotta, amit keresni lehetett rajta, míg a lány teljesen elmerült az alkotási folyamat miértjeiben és hogyanjaiban. Az ágyban és az ágyon kívül is serkentették és remekül kiegészítették egymást.

Mike fölállt, töltött még egy kis kávét, **és** mindkettőjük cigarettáját meggyújtotta.

– Nagyon hallgatag vagy – dörmögte mély, rekedt amerikai kiejtéssel. – A vizsga eredményére gondolsz? Legfőbb ideje, hogy megérkezzen az értesítés.

– Ma érkezett – felelte a lány. – Csak halogatom, hogy felbontsam a táviratot.

– Micsoda? Hé, akkor rajta! Tudni akarom, hogy vitézkedtél!

– Rendben van.

Dee máris hozta a borítékot, és újra leült, mielőtt föltépte volna a hüvelykujjával. Szétnyitotta a vékony papírlapot, rápillantott, majd széles mosollyal Mike-ra nézett.

– Istenem, kitűnőre vizsgáztam! – mondta.

A férfi izgatottan talpra ugrott.

– Hurrá! – kiáltotta. – Tudtam! Zseni vagy!

Aztán valami country stílusú, nyüszítő dallamú, gyors táncféleségbe kezdett, tele „Hajhó!" kiáltásokkal meg az elektromos gitár hangjaival, és képzeletbeli partnerével körbeszökdécselte a konyhát.

Dee önfeledten nevetett.

– Te vagy a legfiatalabb harminckilenc éves, akivel valaha találkoztam – lihegte.

Mike hajlongva köszönte meg a szintén képzeletbeli tapsot, és újra leült.

– Úgy – dünnyögte. – Mit jelent ez a jövődre nézve?

Dee elkomolyodott.

– Azt, hogy le kell tennem a bölcsészdoktori vizsgát.

– Micsoda? Újabb tudományos fokozat? Már van valami diplomád képzőművészetből, sőt a tetejébe még művészettörténetből is. Nincs még itt az ideje, hogy abbahagyd ezt a profi diákoskodást?

-Miért hagynám? Nekem a tanulás élvezet, és ha hajlandók fizetni érte, hogy egész életemben tudományos munkát végezzek, miért ne tenném?

– Nem fognak sokat fizetni.

– Ez igaz. – Dee-n látszott, hogy elgondolkozik. – Én pedig szeretnék valahogy nagy vagyont szerezni. De még rengeteg időm van. Csak huszonöt éves vagyok.

Mike átnyúlt az asztal fölött, és megfogta a lány kezét.

– Miért nem dolgozol nekem? Én egy vagyont fizetnék, hiszen te minden pénzt megérsz.

Dee megrázta a fejét.

– Nem akarok a nyakadra ülni. Majd én megkeresem azt a pénzt.
– De az ölembe azért szívesen beleülsz – vigyorgott a férfi.
Dee sokatmondó pillantással nézett rá.
– Meghiszem azt! – felelte Mike hanghordozását utánozva. Aztán elhúzta a kezét. – Nem; megírom a disszertációmat. Ha megjelenik, kereshetek vele egy kis dohányt.
– Miről írod?
– Nos, jó néhány témával eljátszottam. A legígéretesebb a művészet és a kábítószerek kapcsolata.
– Divatos.
– És eredeti. Azt hiszem, ki tudnám mutatni, hogy a kábítószer alkalmazása használ a művészetnek, de árt a művésznek.
– Csinos paradoxon. Hol kezded?
– Itt Párizsban. A század első évtizedeiben művészberkekben szokás volt kábítószert szívni. Csak akkor hasisnak hívták.
Mike bólintott.
– Elfogadsz tőlem egy kis segítséget a kezdet kezdetén?
Dee a cigarettáért nyúlt, és kihúzott egy szálat.
– Persze – felelte.
Mike az asztal fölött átnyúlva meggyújtotta az öngyújtót.
– Él itt egy öregfiú, akivel beszélned kellene. Vagy fél tucat nagy mester haverja volt az első világháború előtt. Néhányszor engem is festmények nyomára vezetett. Viselt dolgai a bűnözés határát súrolták. Fiatal festők részére kurvákat szerzett modellnek, meg egyéb célokra is. Már nagyon öreg, kilencven felé járhat. De mindenre emlékszik.

A parányi szoba – egyszerre háló és nappali – büdös volt. A földszinti halkereskedés szaga mindenbe beleivódott, felszivárgott a csupasz padlódeszkákon át, és beleköltözött az ütött-kopott bútorba, a sarokban álló egyszemélyes ágy takaróiba, az egyetlen kis ablak fakó függönyébe. Az öregember pipájának füstje sem tudta elnyomni a halszagot, ráadásul mindezeken átütött a ritkán takarított lakás áporodott levegője.
A falakon viszont egy vagyon lógott posztimpresszionista képekben.
– Mindet a művészektől kaptam – magyarázta az öreg fesztelenül.
Dee-nek nagyon össze kellett szednie magát, hogy megértse szörnyű párizsi kiejtését.

– Soha nem tudták megfizetni az adósságaikat. Elfogadtam a képeket, mert tudtam, hogy soha az életben nem lesz pénzük. Akkoriban egyáltalán nem tetszettek ezek a festmények. Ma már értem, miért festettek így, és megkedveltem őket. Amellett emlékeket idéznek.

Az öreg kopasz volt, arcbőre petyhüdt, sápadt. Alacsony volt, és nehezére esett a járás; de apró, fekete szemében időnként felvillant a lelkesedés. Valósággal megfiatalodott ettől a csinos angol lánytól, aki olyan jól beszélt franciául, és úgy mosolygott rá, mintha újra ifjú ember volna.

– Nem zaklatják olyan emberek, akik meg akarják vásárolni a képeit? – kérdezte Dee.

– Már nem. Mindig készséggel kölcsönadom őket; persze nem ingyen. – Hunyorított. – így nem kell dohányra költenem – tette hozzá, és olyan mozdulattal emelte föl a pipáját, mintha pohárköszöntőt mondana.

Dee rájött, milyen szagot érzett még a szobában: az öreg hasissal keverte a pöfékelnivalót. A lány megértően bólintott.

– Megkóstolja? Van cigarettapapírom – ajánlotta az öreg.

– Köszönöm.

Az öreg odaadta a lánynak a dohányos szelencét, a cigarettapapírt meg egy darabka gyantát, és Dee sodorni kezdte a kábítószeres cigarettát.

– Ó, maguk ifjú leánykák – mélázott az öreg. – A kábítószer árt maguknak. Komolyan. Nem lenne szabad megrontanom az ifjúságot. De hát mást se tettem egész életemben, és most már túl vén vagyok ahhoz, hogy megváltozzam.

– Szép kort ért meg így – jegyezte meg Dee.

– Úgy, úgy. Meghiszem azt! Az idén töltöm be a nyolcvankilencet. Hetven éve szívom a különleges dohányomat; persze a börtönéveket leszámítva.

Dee megnyalta a gyantás papírt, és ezzel kész is volt a narkós cigaretta. Rágyújtott egy apró arany öngyújtóval, és beszippantotta a füstöt.

– A festők sok hasist szívtak? – kérdezte.

– Ó, hogyne. Egy vagyont kerestem rajta. Akadt, aki az utolsó vasát is ráköltötte.

Az öreg egy ceruzarajzra pillantott a falon; női fejet ábrázoló, kutyafuttában odavetett skicc volt, ovális arc, hosszú, keskeny orr.

– Dedo szívta a legtöbbet – tette hozzá révedező mosollyal az öreg.

Dee kisilabizálta a rajz szignóját.

– Modigliani?

– Igen. – Az öregfiú szeme most csak a múltba nézett, és mintha magában beszélt volna: – Mindig barna kordzakót és nagy, konya filckalapot hordott. Azt hajtogatta, hogy a művészetnek úgy kell hatnia, mint a hasisnak: meg kell mutatnia az embereknek a dolgok szépségét, azt a szépséget, amelyet normális körülmények között nem láthatnának. Dedo ivott is, hogy a dolgok ocsmányságát is lássa. De a hasist imádta. Kár, hogy olyan lelkiismeret-furdalása volt miatta. Azt hiszem, nagyon szigorúan nevelték. No meg az egészsége is kissé törékeny volt, úgyhogy aggódott a kábítószer miatt. Aggódott, de azért mégis szívta. – Az öreg mosolyogva rábólintott a kellemes emlékre. – Az Impasse Falguiére-en lakott. Olyan szegény volt; lesoványodott. Emlékszem, amikor elment a Louvre egyiptomi gyűjteményébe, azzal jött vissza, hogy csak ezt az egy kiállítást érdemes megnézni. – Az öreg boldogan nevetett. – Egyébként mélabús ember volt – folytatta egyre higgadtabban. – Állandóan a zsebében hordta a *Les Chants de Maldoror*-t: sok francia verset tudott. A kubizmus az élete végén jött divatba. Nem az ő világa volt. Talán ez ölte meg.

Dee halkan szólalt meg, hogy terelgesse az öreg emlékeit, de ne zavarja meg a gondolatmenetét. – Festett Dedo a narkó hatása alatt?

Az öreg könnyedén nevetett. – Ó, igen – felelte. – Narkós állapotban nagyon gyorsan dolgozott, közben állandóan azt kiabálta, hogy ez lesz a főműve, a *chef d'oeuvre,* a legkitűnőbb festménye, és most majd egész Párizs megláthatja, mi fán terem a festészet. A legélénkebb színeket válogatta ki és dobta vászonra. A barátai egyre győzködték, hogy a kép szörnyű, egy fabatkát se ér, ő meg azt felelte, tűnjenek el, ostobák ahhoz, hogy megértsék: ez a huszadik század festészete. Aztán amikor kijózanodott, igazat adott nekik, és a sarokba vágta a képet. – Az öreg szippantott egyet a pipából, észrevette, hogy kialudt, és a gyufáért nyúlt. Megtört a varázs.

Dee az ujjai között tartott cigarettáról megfeledkezve előrehajolt kemény, egyenes hátú székén. Mélységes feszültség vibrált a hangjában.

– Mi történt azokkal a képekkel? – kérdezte.

Az öreg életet lehelt a pipába, és hátradőlve ütemesen pof ékelt. A szabályos szívás, fújás, szívás, fújás fokozatosan visszaringatta az emlékezésbe. – Szegény Dedo – mondta. – Nem tudta kifizetni a lakbért. Nem volt hová mennie. A háziúr huszonnégy órát adott neki, hogy eltakarodjon. Megpróbált eladni néhány képet, de az a pár ember, aki tudta, milyen jók, ugyanolyan szegény volt, mint ő. Össze kellett költöznie egyik

festő barátjával, már elfelejtettem, kivel. Neki is alig jutott hely, nemhogy a festményeinek. A kedvenceit kölcsönadta a barátainak.

– A többit... – Az öreg felnyögött, mintha az emlék hatására beleszúrna a fájdalom. – Most is látom, ahogy talicskára rakja őket, és végigtolja az utcán. Odaér egy üres telekhez, máglyát rak belőlük a közepén, és meggyújtja. „Mi mást tehetnék?”, mondogatja. Talán tudtam volna neki kölcsönadni, de már úgyis túl sokkal tartozott. Mégis, amikor láttam, hogy bámulja a lángoló képeit, azt kívántam, bárcsak megtettem volna. De hát soha nem voltam szent, se ifjan, se vénen.

Dee hangja szinte suttogássá halkult.

– Valamennyi hasis hatása alatt festett képe elégett azon a máglyán? – kérdezte.

– Igen – mondta az öreg. – Jóformán valamennyi.

– Jóformán? Tehát megtartott néhányat?

– Nem, ő nem. De odaadta valakinek... Már majdnem elfelejtettem, de most, hogy magának mesélek, újra visszatér az emlék. Dedo szülővárosában élt egy pap, akit érdekeltek a keleti kábítószerek. Már nem is tudom, miért... talán a gyógyászati értékük vagy a lélektani hatásuk miatt? Efféle oka lehetett. Dedo meggyónta bűnös szenvedélyét a papnak, és feloldozást kapott. Aztán a pap megkérte, hogy mutassa meg a hasis hatása alatt festett képeit. Dedo küldött is neki egyet... egyetlenegyet; most már emlékszem.

A narkós cigaretta megégette Dee ujját, beledobta a hamutartóba. Az öreg újra pipára gyújtott, és Dee fölállt.

– Nagyon köszönöm, hogy mesélt nekem – hálálkodott.

– Mmmm. – Az öreg esze félig-meddig még a múltban kalandozott. – Remélem, hasznát veszi a disszertációjához – mondta.

– Feltétlenül – felelte a lány. Önkéntelenül az öreg széke felé hajolt, és megcsókolta kopasz fejét. – Nagyon kedves volt magától.

Az öreg szeme felcsillant. – Régen fordult elő velem, hogy egy csinos lány megcsókolt – mondta.

– Mindabból, amit elmesélt, ez az egyetlen, amit nem hiszek el – felelte Dee. Még egyszer rámosolygott az öregre, és kilépett az ajtón.

Fékezte jókedvét, ahogy végigment az utcán. Micsoda felfedezés! És még el sem kezdődött a következő tanév! Majd kibújt a bőréből izgalmában, hogy elmondhassa valakinek. Aztán eszébe jutott, hogy Mike elutazott: néhány napra Londonba repült. Kinek mesélhetné el?

Hirtelen ötlettel képeslapot vett egy kávéházban. Leült, hogy egy pohár bor mellett megírja. A lap a kávéházat ábrázolta, meg az utca látképét.

21

A *vin ordinaire*-t kortyolgatva azon töprengett, kinek is írjon. Értesítenie kellene a családját a vizsga eredményéről is. Az anyja örülni fog a maga bizonytalan módján, ám valójában azt akarja, hogy lánya a bálozó és díjlovagló, kipusztuló úri társaság tagja legyen. Az anyja nem tudná értékelni egy kitűnő vizsga diadalát. De hát akkor ki tudná?

Aztán rájött, ki örülne a legjobban.

Már írta is:

Kedves Charles bácsi,

Akár hiszed, akár nem, kitűnőre vizsgáztam!!! Még ennél is hihetetlenebb, hogy egy elkallódott Modigliani nyomára akadtam!!!!

Szeretettel,
D.

Bélyeget vett a lapra, és úton Mike lakása felé bedobta.

II.

ELILLANT az életből a ragyogás, tűnődött Charles Lampeth, miközben Anna királynő korabeli ebédlőszékén pihent. Ez a hely, barátja háza, valaha olyan estélyeket és bálokat látott, amilyenek manapság csak a legköltségesebb történelmi filmekben fordulnak elő. Legalább két miniszterelnök ebédelt hajdan ebben a szobában, a hosszú tölgyfa ebédlőasztal mellett, a hozzá illő lambériával borított falak között. De a szoba, a ház és tulajdonosuk, Lord Cardwell kihaló fajhoz tartozott.

Lampeth szivart választott a dobozból, amelyet a főkomornyik nyújtott felé, és megengedte, hogy a szolga tüzet is adjon. Egy korty igen régi évjáratú konyak tette teljessé jó érzését. A pompás ebéd után a hölgyek szokás szerint visszavonultak, és az urak végre kedvükre beszélgethettek.

A főkomornyik Cardwell szivarját is meggyújtotta, aztán távozott. A két férfi elégedetten pöfékelt egy darabig. Túl régi barátok voltak ahhoz, hogy a csend kínos zavarba hozza őket. Végül Cardwell szólalt meg.

– Hogy áll a művészeti piac? – kérdezte.

Lampeth elégedetten mosolygott. – Virágzik, ahogy már évek óta.

– Soha nem értettem a gazdasági mozgatórugóit – vallotta be Cardwell. – Miért olyan élénk?

– Bonyolult dolog ez, gondolhatja – felelte Lampeth. – Azt hiszem, közvetlenül a második világháború előtt kezdődött a fellendülés, amikor az amerikaiakat érdekelni kezdte a művészet. Működésbe lépett a kereslet-kínálat jó öreg gépezete: a régi mesterek képeinek ára a csillagos égig emelkedett. De nem volt elég régi mester forgalomban, így aztán az emberek a moderneket kezdték vásárolni.

Cardwell közbevágott: – Ekkor jött el a maga ideje.

Lampeth bólintott, és elégedetten kortyolta a brandyt. – Amikor közvetlenül a háború után megnyitottam az első galériámat, valóságos kínszenvedés volt bármit is eladni, amit 1900 után festettek. De nem tágítottunk. Néhány embernek megtetszettek ezek a képek, az árak fokozatosan emelkedtek, és a tőkések beszálltak az üzletbe. Az impresszionisták ekkor már szinte megfizethetetlenek voltak.

– Sokan jól megtollasodtak – jegyezte meg Cardwell.

– Kevesebben, mint gondolja – mondta Lampeth. Meglazította csokornyakkendőjét a tokája alatt. – Olyan ez, mint a részvényvásárlás vagy a lóverseny. Fogadjon egy csaknem biztos befutóra, és meglátja, hogy mindenki arra tett, tehát kicsik az esélyek. Ha nagy értékű, biztos részvényt akar, magas árat kell fizetnie érte, így aztán csekély a haszon, ha túlad rajta. Ugyanez a helyzet a festményekkel: vegyen egy Velázquezt, ami biztos befektetés. De annyit fizet érte, hogy évekig kell várnia, ha ötvenszázalékos nyereséget akar. Csak azok szereztek vagyont, akik megvásárolták a nekik tetsző képeket, és akkor jöttek rá, milyen jó ízléssel választottak, amikor a gyűjteményük értéke ugrásszerűen megemelkedett. Maga is ezek közé tartozik.

Cardwell bólintott, és a mozdulattól meglebbent néhány ősz hajszál a feje búbján. Hosszú orra hegyét nyomkodva megkérdezte: – Mit gondol, mennyit ér most a gyűjteményem?

– Úristen... – Lampeth *a* homlokát ráncolta, fekete szemöldöke összeugrott az orrnyergénél. – Egyrészt attól függ, hogyan adja el. Másrészt a pontos becslés egy szakértőnek is egyheti munkát jelentene.

– Pontatlan becsléssel is beérem. Maga ismeri a képeimet, hiszen a legtöbbet maga vásárolta meg nekem.

– Igen. – Lampeth lelki szemei előtt megjelent a házban található húsz-harminc festmény, és meghatározta a hozzávetőleges értéküket. Lehunyt szemmel összeadta a számokat.

– Legalább egymillió font – közölte végül.

Cardwell ismét bólintott. – Én is ennyire gondoltam – mondta. – Charlie, szükségem van egymillió fontra.

– Te jó isten! – Lampeth kiegyenesedett ültében. – Csak nem arra gondol, hogy eladja a gyűjteményét?

– Attól tartok, az lesz a vége – felelte Cardwell szomorúan. – Azt reméltem, hogy a nemzetre hagyhatom, de az üzleti élet kényszere az első. A vállalat túllépte a megengedett keretet, és tizenkét hónapon belül nagy tőkeinjekcióra van szükség, különben csődbe megy. Tudja, hogy már évek óta eladogatok egy-egy darabot a birtokból, hogy a gyűjtemény megmaradjon. – Fölemelte gömb alakú brandyspoharát, és ivott.

– Kezdenek lekörözni a fiatalok – folytatta. – Új seprűk söpörnek a pénzügyi világban. A mi módszereink elavultak. Amint a vállalat annyira megerősödik, hogy más vehesse át, én kiszállok. Vezesse csak tovább egy új seprű.

Lampeth dühbe gurult a barátja hangjából kicsendülő fáradt keserűségtől. – Új seprűk! – sziszegte megvetően. – De jön még a kutyára dér!

Cardwell könnyedén nevetett. – Ejnye, ejnye, Charlie. Az apám elszörnyedt, amikor bejelentettem, hogy a Cityben szándékozom dolgozni. Emlékszem, mit mondott: „De hát te fogod örökölni a nemesi címet!” Mintha ez eleve kizárná még a gondolatát is, hogy készpénzzel piszkoljam be a kezemet. Miért, a maga apja mit szólt, amikor kiderült, hogy galériát nyitott?

Lampeth kelletlen mosollyal nyugtázta a találatot. – Úgy gondolta, hogy férfiatlan foglalkozás egy katona fiának.

– Na látja, az új seprűké a világ. Szóval adja csak el a képeimet, Charlie.

– A gyűjteményt fel kell oszlatni, hogy a legmagasabb árat kapjuk.

– Maga a szakértő. Nincs értelme érzelegni.

– Mégis, néhány darabot együtt kell tartanunk egy kiállítás erejéig. Lássuk csak: egy Renoir, két Degas, néhány Pissarro, három Modigliani... Át kell gondolnom. A Cézanne-t természetesen árverésre fogjuk bocsátani.

Cardwell fölállt. Most látszott, hogy még hat lábnál is magasabb egy-két hüvelykkel. – Nos, nincs értelme tovább siránkozni. Talán csatlakozzunk a hölgyekhez.

A Belgrave Galéria hangulata vetekedett egy fontosabb vidéki múzeuméval. Szinte tapintani lehetett a csöndet, amikor Lampeth betétes fekete cipőjében halkan végigment a sima, olajzöld szőnyegen. Tíz óra volt, a galéria csak most nyitott ki, és még nem jöttek a látogatók. A fekete zsakettet és csíkos nadrágot viselő alkalmazottak azonban ennek ellenére figyelmesen álldogáltak az előcsarnokban.

Lampeth feléjük biccentett, és a földszinti kiállítótermen átsétálva szakértő szemmel pillantott végig a képeken, ahogy elhaladt előttük. Valaki egy modern absztraktot akasztott egy hozzá nem illő primitív mellé, és Lampeth magában megjegyezte, hogy a festményt máshová kell vitetnie. A kiállított művek árát előre megfontolt szándékkal soha nem tüntették fel. Az ember úgy érezte, hogy az elegáns alkalmazottak a készpénz puszta említését is rosszalló homlokráncolással fogadnák. Az állandó vevők önérzetük megőrzése érdekében bebeszélték maguknak, hogy ők is ehhez a világhoz tartoznak, ahol a pénz csak részletkérdés, éppolyan jelentéktelen, mint a dátum a csekken, így persze többet költöttek. Charles Lampeth ugyanis elsősorban üzletember volt, és csak másodsorban rajongott a művészetért.

A széles lépcsőn fölballagott az első emeletre, közben meglátta a tükörképét egy képkeret üvegében. Nyakkendőjének csomója kicsi, a gallérja frissen vasalt, a Savile Row-n csináltatott öltönye tökéletesen áll. Kár, hogy elhízott; de korához képest még így is jó megjelenésű férfi. Elgondolkozva kihúzta magát.

Azt is megjegyezte, hogy a képkeretben levő üvegnek nem lenne szabad visszavernie a fényt. Tollrajz volt alatta – bárki helyezte is ide, hibát követett el.

Bement az irodájába, ernyőjét a fogasra akasztotta. Az ablakhoz lépett, kinézett a Regent Streetre, miközben rágyújtott aznapi első szivarjára. A forgalmat figyelve gondolatban listát készített azokról az ügyekről, amelyeket el kell intéznie az első gin-tonikig, vagyis öt óráig.

Megfordult, amikor a fiatalabb cégtárs, Stephen Willow belépett. – Jó reggelt, Willow – üdvözölte Lampeth, és leült az íróasztalához.

– Jó reggelt, Lampeth – felelte Willow.

Az együtt töltött hat-hét év ellenére még mindig ragaszkodtak a vezetéknevekhez. Lampeth azért vette be az üzletbe Willow-t, hogy bővítse a Belgrave választékát; Willow annak idején úgy hozta létre saját kis galériáját, hogy ápolta a kapcsolatot vagy fél tucat befutott, fiatal festővel. Lampeth akkoriban úgy látta, hogy a Belgrave kissé lemaradt a friss piaci irányzatoktól, és Willow a gyors felzárkózás lehetőségét jelentette a kortárs művészethez. A társulás remekül bevált; bár a két férfi között legalább tíz-tizenöt év korkülönbség volt, Willow ugyanazokkal az alapvető tulajdonságokkal rendelkezett mind a művészi ízlést, mind pedig az üzleti érzéket tekintve, mint Lampeth.

A fiatalabb cégtárs letett egy dossziét az íróasztalra, és visszautasította a felkínált szivart.

– Peter Usherről kell beszélnünk – mondta.

– Ó, igen. Valami nincs rendben körülötte, de nem tudom, micsoda.

– Akkor adtunk neki kiállítási lehetőséget, amikor a Hatvankilences Galéria tönkrement – kezdte Willow. – Ott egy évig sikere volt, az egyik vászna ezer fontért kelt el, és többnyire ötszáz font fölött tudta eladni a műveit. Mióta átjött hozzánk, csak néhány képét vették meg.

– Mi milyen árat szabtunk?

– Ugyanolyat, mint a Hatvankilences Galéria.

– Ne felejtse el, hogy azok valószínűleg sötét dolgokat is elkövettek – mondta Lampeth.

– Én is azt hiszem. Gyanúsan sok magas áron eladott kép nemsokára újra felbukkant.

Lampeth bólintott. A művészvilág legrosszabbul őrzött titka volt, hogy a nagykereskedők néha megvették a saját tulajdonukban levő képeket, hogy megnöveljék az igényt egy-egy ifjú művész festményei iránt.

– Meg aztán, tudja, a mi galériánk nem a legmegfelelőbb Usher számára – magyarázta Lampeth. Látva társa magasra emelt szemöldökét, hozzátette: – Nem bírálatnak szántam, Willow. Usher akkoriban szerencsés fogásnak látszott. De túlságosan *avantgarde,* és valószínűleg nem tett jót neki, hogy ilyen jelentős galériával került kapcsolatba, mint a miénk. Azonban mindez már a múlté. De változatlanul azt hiszem, hogy figyelemre méltó, jó festő, és mindent meg kell tennünk érte.

Willow meggondolta magát, és mégis kiválasztott egy szivart a Lampeth intarziás íróasztalán álló dobozból. – Igen, én is így gondoltam.

Puhatolóztam nála egy kiállítás ügyében: azt mondta, van elég új képe hozzá.

– Jó. Talán az Új Terem megfelel, nem?

A galéria túl nagy volt ahhoz, hogy csak egyetlen festő képeit mutassák be, így az önálló kiállításokat kisebb galériákban rendezték, vagy a Regent Street-i épület egyik helyiségében.

– Tökéletes – felelte Willow.

– Még mindig azon tűnődöm, vajon nem azzal tennénk-e jót neki, ha hagynánk, hogy máshol próbáljon szerencsét – mélázott Lampeth.

– Lehet, de a kívülállóknak nem ez lesz a véleménye.

– Teljesen igaza van.

– Akkor tehát megmondjam neki, hogy lesz kiállítás?

– Nem, még ne. Elképzelhető, hogy nagyobb hal akad horogra. Tegnap este Lord Cardwellnél vacsoráztam. El akarja adni a gyűjteményét.

– Te jó isten! Szerencsétlen flótás! Nekünk persze pompás lenne.

– Igen; és nagyon oda kell figyelnünk. Még gondolkozom rajta. Hagyjuk nyitva ezt a kérdést egy ideig.

Willow a szeme sarkából az ablakra sandított. Lampeth már tudta, ez biztos jel, társa az emlékezetében kutat.

– Ugye, Lord Cardwellnek van két-három Modigliani-képe is? – kérdezte végül.

– Úgy bizony. – Lampetht nem lepte meg, hogy Willow tud a képekről: a legjobb műkereskedők munkájához az is hozzátartozott, hogy ismerjék több száz festmény hollétét, tulajdonosát, sőt a művek értékét is.

– Érdekes – folytatta Willow –, tegnap fülest kaptam Bonnból, miután maga elment. Egy Modigliani-vázlatgyűjtemény kerül piacra.

– Mi van benne?

– Szobrokhoz készült ceruzavázlatok. Persze még nincsenek kint a nyílt piacon. Megszerezhetjük őket, ha akarjuk.

– Jó. Mindenesetre megvesszük. Azt hiszem, itt az ideje, hogy a Modigliani-művek ára emelkedjen. Mint tudja, sokáig nem méltányolták eléggé, mert nem illik bele semmiféle tisztán körülhatárolható skatulyába.

Willow fölállt.

– Érintkezésbe lépek az emberemmel, és megmondom neki, hogy vegye meg. Ha Usher érdeklődik, majd húzom az időt.

– Helyes. Legyen kedves hozzá.

Willow kiment, Lampeth pedig maga elé húzta a reggeli postát tartalmazó tálcát. Kiválasztott egy borítékot, amelyet már előre felnyitottak neki, de aztán meglátta az alatta fekvő képeslapot. Visszadobta a borítékot, és kihalászta a lapot. Megnézte a képet, úgy vélte, párizsi utcát ábrázol. Megfordította, és elolvasta a szöveget. Először elmosolyodott, felvidították a lázas sorok meg a felkiáltójelek erdeje.

Aztán hátradőlt, és elgondolkodott. Az unokahúga kitűnően értette a módját, hogy úgy tegyen, mintha csak szeleburdi ifjú leányka lenne, valójában azonban úgy vágott az agya, mint a borotva, és volt benne valami hidegvérű céltudatosság. Általában komolyan gondolta, amit mondott, még akkor is, ha olyannak látszott, mint egy csitri a húszas évekből.

Lampeth az egész postát a tálcán hagyta, a képeslapot viszont zakója belső zsebébe tette, fogta az ernyőjét, és távozott.

Az ügynökség körül minden rendkívül diszkrét volt; még a bejárata is. Az épületet leleményesen úgy tervezték meg, hogy amikor a taxi behajtott az előudvarba, az ügyfelet nem lehetett látni az utcáról, amíg kiszállt és fizetett, majd belépett az oszlopos előcsarnok ajtaján.

Az illedelmesen előzékeny személyzet tagjai meglehetősen hasonlítottak a galériabeliekhez, bár egészen más okokból. Ha mégis kénytelenek voltak nyilatkozni, mivel is foglalkozik az ügynökség, azt mormolták, hogy információt gyűjt az ügyfelek részére. Ugyanúgy, ahogy a Belgrave alkalmazottai soha nem beszéltek pénzről, az ügynökség személyzete sem emlegetett detektíveket.

Valóban; Lampeth, tudomása szerint, egyszer sem látott itt nyomozókat. A Lipsey-ügynökség munkatársai nem fedték fel ügyfeleik kilétét, azon egyszerű oknál fogva, hogy általában maguk sem tudták, kinek dolgoznak. A diszkréció sokkal fontosabb volt, mint a nyomozás sikere.

Lampetht megismerték, bár eddig mindössze két-három alkalommal járt itt. Elvették az ernyőjét, és bekísérték Mr. Lipsey irodájába. Lipsey alacsony, skatulyát nyelt, sima fekete hajú emberke volt, a bírósági tárgyaláson megjelenő halottkém kissé gyászos, ám tapintatosan állhatatos modorával.

Kezet fogott Lampethszel, és hellyel kínálta. Irodája inkább ügyvédre vallott, semmint nyomozóra: sötét tónusú bútorok, iratszekrények helyett fiókok, az egyik falban páncélszekrény. Zsúfolt, de rendes íróasztalán sorba

rakott ceruzák, takaros kötegbe rendezett iratok és egy elektromos zsebszámológép.

A számológépről Lampethnek az jutott eszébe, hogy az ügynökség többnyire lehetséges csalások felderítésével foglalkozik; ezért található éppen a Cityben. De személyek és – Lampeth megbízásából – képek után is nyomoznak. Magas árat szabnak, és ez megnyugtató.

– Egy pohár sherryt? – ajánlotta Lipsey.

– Köszönöm. – Míg Lipsey töltött a palackból, Lampeth előhúzta zsebéből a képeslapot. Elvette a felé nyújtott poharat, és cserébe odaadta Lipseynek a képeslapot. Lipsey leült, majd poharát érintetlenül az íróasztalra helyezve tanulmányozni kezdte a lapot.

– Ha jól sejtem, azt kívánja, hogy kutassuk fel önnek a képet.

– Igen.

– Hmmm. Tudja az unokahúga párizsi címét?

– Nem. De a nővérem, a lány édesanyja biztosan tudja. Megszerzem önnek. Azonban, ha jól ismerem Deliát, valószínűleg már elhagyta Párizst, és a Modigliani-festmény keresésére indult. Hacsak nincs Párizsban a kép.

– Úgy. Tehát csak az ottani barátaira számíthatunk. Meg erre a képeslapra. Lehetséges, hogy valahol a kávéház közelében szimatolta ki, már elnézést a kifejezésért, ezt a nagy fogást?

– Nagyon valószínű – felelte Lampeth. – Helyes feltevés. Az unokahúgom gyakran ösztönösen cselekszik.

– Én is ilyennek képzeltem a ... a lap szövegének stílusából. És mekkora a kockázata annak, hogy ez az egész kutatás hiábavaló vállalkozásnak bizonyul?

Lampeth vállat vont. – Ez a lehetőség mindig fönnáll, ha eltűnt képek után nyomozunk. De ne tévessze meg Delia stílusa; éppen most végzett kitűnő eredménnyel művészettörténetből, és rendkívül éles eszű, huszonöt éves lány. Ha hajlandó lenne nálam dolgozni, magam is szívesen alkalmaznám, már csak azért is, hogy ne kerüljön a versenytársaim karmai közé.

– És az esélyek?

– Egyenlőek. Nem; jobbak. Hetven a harminchoz. Az ő javára.

– Értem. Nos, pillanatnyilag éppen rendelkezésemre áll a megfelelő ember erre a feladatra. Haladéktalanul hozzálátunk.

Lampeth fölállt, tétován ráncolta a szemöldökét, mintha nem tudná pontosan, hogyan fogalmazza meg, amit mondani készült. Lipsey

türelmesen várakozott.

– Ó ... és ugye megérti, milyen fontos, hogy a lány ne tudja meg: én kezdeményeztem a nyomozást.

– Természetesen – felelte Lipsey nyájasan. – Ez magától értetődik.

A galéria tele volt csevegő, koccintgató emberekkel, akik a szőnyegre hamuztak. A fogadást azért rendezték, hogy bemutassanak a közönségnek egy kis gyűjteményt német expresszionisták műveiből, amit Lampeth Dániában szerzett: neki ugyan nem tetszett a kollekció, viszont jó fogás volt. A jelenlevők ügyfelek, művészek, kritikusok és művészettörténészek voltak. Akadtak, akik egyszerűen azért jöttek el, hogy lássák őket a Belgrave-ben, és elmondhassák, hogy ebben a körben forognak; de végül majd vásárolnak is, mert be akarják bizonyítani: nemcsak pofafürdőre tértek be. A kritikusok többsége írni fog a kiállításról, mert nem engedheti meg magának, hogy semmibe vegye, ami a Belgrave-ben történik. A művészek a szendvicsek és a bor miatt csődültek ide; ingyen lehetett enni-inni, és néhányan bizony rászorultak. A festmények talán csak a művészettörténészeket és azt az egy-két komoly műgyűjtőt érdekelték igazán.

Lampeth felsóhajtott, és lopva az órájára pillantott. Még legalább egy óra beletelik, mire az illendőség szabályait betartva hazamehet. A felesége már régóta nem járt a galériabeli fogadásokra. Azt mondta, unalmasak, és igaza volt. Lampeth most otthon szeretett volna lenni, egyik kezében egy pohár portóival, a másikban egy jó könyvvel üldögélni kedvenc foteljában – a régi, lószőrrel kárpitozott bőrfotelban, amelynek a karján látszik a kiégett folt, a pipája helye –, vele szemben a felesége, Siddons pedig bejönne, hogy a nap végén még egyszer fölszítsa a tüzet.

– Szeretne már otthon lenni, Charlie? – A hang mellette szólalt meg, szertefoszlatva ábrándozását. – Inkább a tévé előtt ülne, és Barlow-t nézné?

Lampeth mosolyt erőltetett az arcára. Ritkán nézte a televíziót, azonkívül rossz néven vette, ha a legrégibb barátain kívül bárki Charlie-nak szólította. A férfi, akire kénytelen volt rámosolyogni, ráadásul nem is tartozott a barátai közé: egy hetilap műkritikusa, meglehetősen éles szemű fickó, különösen szobrokkal kapcsolatban, egyébként szörnyen unalmas alak.

– Hello, Jack, örülök, hogy el tudott jönni – mondta Lampeth. – Valóban fáradt vagyok egy kicsit az efféle felforduláshoz.

– Tudom, mit érez – felelte a kritikus. – Nehéz napja volt? Belefáradt, míg sikerült lealkudnia pár száz fontot valami szegény festő portékájának árából?

Lampeth újabb mosolyt préselt ki magából, és jó képet vágva válaszolt a tréfás sértésre. Baloldali lap, jutott eszébe, amely szükségét érzi, hogy bárkit elítéljen, aki valaha is pénzt keresett a művészeten.

Látta, hogy Willow könnyedén átsiklik a tömegen, és felé tart. Hálás volt érte fiatal társának. Az újságíró ezt nyilvánvalóan megérezte, mert elnézést kért, és távozott.

– Köszönöm, hogy megszabadított tőle – súgta Lampeth Willow-nak.

– Nincs mit, Lampeth. Tulajdonképpen azért jöttem, hogy figyelmeztessem: itt van Peter Usher. Személyesen akar beszélni vele?

– Igen. Ide hallgasson, úgy döntöttem, megrendezzük a Modigliani-kiállítást. Itt van Lord Cardwell három képe, meg a vázlatok, és ma reggel felcsillant egy újabb lehetőség. Ez magnak éppen elég. Utánanézne, kinek mi van még a birtokában?

– Természetesen. Tehát Usher önálló kiállításának befellegzett.

– Attól tartok, igen. Hónapokig nem lesz hely ilyesmire. Közlöm vele. Nem fog örülni, de nem is fog annyira ártani neki. Bármit teszünk, a tehetsége hosszú távon úgyis utat tör magának.

Willow bólintott, és elment, Lampeth pedig nekiindult, hogy megkeresse Ushert. A galéria túlsó végében talált rá, néhány új festmény előtt üldögélt egy nővel. Teleraktak egy tálcát a büféasztalról.

– Megengedik, hogy csatlakozzam? – kérdezte Lampeth.

– Hogyne – felelte Usher. – Pompásak a szendvicsek. Napok óta nem ettem kaviárt...

Lampeth elmosolyodott a gúnyos megjegyzésen, és kiválasztott egy parányi, négyszögletes fehér kenyeret. A nő megszólalt:

– Peter a dühöngő ifjú szerepét próbálja játszani, de túl öreg hozzá.

– Ugye, még nem találkozott a nagyszájú feleségemmel? – kérdezte Usher.

Lampeth biccentett. – Örvendek – mondta. – Már ismerjük Petert, Mrs. Usher. És elviseljük a humorát, mert nagyon tetszik a munkája.

Usher nyájasan fogadta a dorgálást, és Lampeth tudta, hogy a legmegfelelőbb módon tálalta: jó modorral álcázta, és megspékelte hízelgéssel.

Usher borral öblített le egy újabb szendvicset, aztán megkérdezte: – Szóval mikorra tűzi ki az önálló kiállításomat?

– Nos, éppen erről akartam beszélni magával – kezdte Lampeth. – Attól tartok, el kell halasztanunk. Tudja ...

Usher arca elvörösödött hosszú haja és Krisztus-szakálla alatt. Közbevágott: – Ne etessen hamis kifogásokkal. Jobbat talált arra a helyre? Ki az?

Lampeth sóhajtott. Éppen ezt akarta elkerülni. – Modigliani-kiállítást rendezünk. De nem ez az egyetlen...

– Meddig? – csattant föl Usher hangosan, A felesége megérintette a karját, hogy lecsillapítsa. – Meddig akarja halogatni a kiállításomat?

Lampeth érezte a hátába fúródó pillantásokat, és sejtette, hogy a tömeg egy része már figyeli a jelenetet. Mosolygott, ármánykodva félrehajtott fejjel próbálta rávenni Ushert, hogy halkabban beszéljen. – Nem tudom – suttogta. – Telt ház van. Remélem, hogy a jövő év elején...

– A jövő év! – ordította Usher. – Te jó isten! Modigliani kibírja kiállítás nélkül is, de nekem meg kell élnem valamiből! A családomnak ennie kell!

– Kérem, Peter...

– Nem! Nem fogom be a számat!

Már az egész galériában csönd volt, és Lampeth kétségbeesetten tapasztalta, hogy mindenki a veszekedést hallgatja. Usher üvöltött: – Nem kétlem, hogy Modiglianival többet keres, mert ő már halott. Maga az emberiségnek nem hajt hasznot, de bombaüzletet csinál. Túl sok magához hasonló, dagadt nyerészkedő irányítja az üzletet, Lampeth. Tudja, mennyiért adtam el a képeimet, mielőtt betettem a lábamat ebbe az átkozott, felfuvalkodott galériába? Jelzálogkölcsönt vehettem fel a keresetem alapján! A Belgrave csak annyit tett, hogy leszállította az árakat és elrejtette a műveimet, nehogy valaki megvegye őket! Végeztem magával, Lampeth! Máshová viszem a festményeimet, úgyhogy felőlem akár föl is fordulhat a rohadt galériájával együtt!

Lampeth megremegett a gorombaságok hallatán. Tudta, hogy élénkvörösre pirult, de semmit nem tehetett.

Usher színpadias fordulattal elviharzott. A tömeg utat nyitott neki, ő meg magasra emelt fővel kivágtatott. A felesége követte, futva igyekezett lépést tartani nyakigláb férjével, közben gondosan kerülte a vendégek pillantását.

Magyarázatot várva mindenki Lampethre nézett.

– Elnézést kérek a... történtekért – nyögte. – Kérem, mindenki érezze jól magát továbbra is. Felejtsék el az egészet. – Újabb mosolyt kényszerített az arcára. – Kérek még egy pohár bort; remélem, mindannyian velem tartanak.

Itt is, ott is újra elkezdődött a beszélgetés, aztán fokozatosan elterjedt, míg végül folyamatos zsongás töltötte be a termet; a válság elmúlt. Semmi kétség, szarvashiba volt, hogy itt, a galéria fogadásán közölte Usherrel a hírt: de hogy is ne hibázott volna egy ilyen hosszú, izgalmas nap után. Úgy határozott, hogy a jövőben korán megy haza, vagy későn kezd dolgozni. Túl öreg már ahhoz, hogy így megerőltesse magát.

Fogott egy pohár bort, és gyorsan fölhajtotta. Már nem izzadt, és a térde sem remegett. Istenem, milyen kellemetlen. Átkozott piktorok!

III.

PETER USHER a Bond Street-i Dixon & Dixon galéria tükörablakához támasztotta a biciklijét. Levette a nadrágcsipeszeket, és felváltva megrázta mindkét lábát, hogy kisimuljanak a ráncok a nadrágján. Megnézte magát az ablaküvegben: olcsó, krétacsíkos öltönye kissé gyűröttnek látszott, de fehér inge, széles nyakkendője és mellénye bizonyos eleganciát kölcsönzött megjelenésének. Csurgott róla a veríték a ruha alatt. Hosszú és izzasztó volt a bicikliút Claphamből, de nem engedhette meg magának a metrójegy árát.

Lenyelte a büszkeségét, ismét elhatározta, hogy udvarias, szerény és szívélyes lesz, aztán bement a galériába.

Szemüveges, miniszoknyás, csinos lány lépett hozzá az előcsarnokban. Valószínűleg többet keres hetenként, mint én, gondolta Peter mogorván, de aztán emlékezetébe idézte elhatározását, és magába fojtotta felháborodását.

A lány kedvesen mosolygott. – Segíthetek valamiben, uram?

– Mr. Dixonnal szeretnék beszélni, ha lehet. Peter Usher a nevem.

– Foglaljon helyet, amíg megkérdezem, bent van-e Mr. Dixon.

– Köszönöm.

Hátradőlt egy zöld műbőr széken, onnan figyelte, hogy a lány leül az íróasztalához és fölemeli a telefonkagylót. Belátott az íróasztal alá, és a fiókos részek között megpillantotta a lány térdét. A titkárnő megmozdult a

székén, két lába szétvált, és Peter már a finom harisnyás combok belső oldalát bámulta. Kíváncsi volt, vajon ... Ne légy hülye, förmedt rá önmagára. Ez a lány elvárja a drága koktélokat, a legjobb helyet a színházban, vacsorára bélszínt Diane-módra, hozzá vörösbort. Ő viszont nem tud mást nyújtani, mint föld alatti mozit a Roundhouse-ban, utána pedig a lány lakásán két liter jugoszláv rizlinget a Sainsburyből. Soha nem jutna tovább azoknál a térdeknél.

– Fáradjon át az irodába – mondta a lány.

– Ismerem a járást – felelte Usher, és fölállt. Kiment, végigballagott a szőnyeggel borított folyosón egy másik ajtóig. Odabent is ült egy titkárnő. Ezek az átkozott titkárnők, gondolta: egyik sem élne meg a művészek nélkül. Ez idősebb volt, ugyanolyan kívánatos, de még megközelíthetetlenebb.

– Mr. Dixon rendkívül elfoglalt ma délelőtt – mondta. – Ha helyet foglal néhány percre, majd szólok, mikor ér rá.

Peter újra leült, és igyekezett, hogy ne bámulja a nőt. A falakon levő festményeket nézegette: elég jellegtelen akvarell tájképek. Az efféle művészet untatta. A titkárnőnek viszont bődületes dudái voltak a hegyes melltartóban, a vékony, bő pulóver alatt. Mi lenne, ha a csaj fölállna, és lassan, a fején áthúzva levenné a pulóverét... Ó, Jézusom, kussolj, te agy! Egyszer majd megfesti ezeket a látomásokat, hogy kiirtsa őket a szervezetéből. Persze a kutyának se kellenek majd. Neki magának sem. De talán jót tennének.

Az órájára nézett. Dixon nem kapkodja el a dolgot. Pornográf rajzokat készíthetne mocskos újságoknak – még kereshetne is vele. De micsoda prostitúciója lenne ez a kezében rejlő tehetségnek!

A titkárnő a halk berregésre fölvette a telefont. – Köszönöm, uram – mondta, és letette a kagylót. Fölemelkedett, megkerülte az íróasztalát. – Fáradjon be – szólt Ushernek. Kinyitotta előtte az ajtót.

Dixon fölállt, amikor Peter belépett. Magas, szikár férfi volt, az orrán félszemüveget viselt, és egy orvos levegője lengte körül. Mosolytalanul nyújtott kezet, majd gyorsan hellyel kínálta Petert.

– Nos, miben állhatok a rendelkezésére? – kérdezte aztán, az antik íróasztalra könyökölve.

Peter egész úton ismételgette a mondókáját a bicikli nyergében. Nem kételkedett benne, hogy Dixon befogadja, de azért vigyáznia kell, hogy meg ne sértse a fickót. – Jó ideje nem voltam megelégedve a Belgrave

bánásmódjával – mondta. – Szeretném tudni, vajon ön kiállítaná-e a képeimet.

– Ez kissé váratlan fordulat, nem? – kérdezte Dixon felhúzott szemöldökkel.

– Talán ez a látszat, de mondom, már régen érlelődik az elhatározásom.

– Ez érthető. Halljuk, mit adott el az utóbbi időben.

Peter röviden eltöprengett, vajon Dixon értesült-e már a tegnap esti veszekedésről. Ha igen, egy árva szóval sem említette.

– A „Barna vonal" hatszázért kelt el a múltkor, a „Két doboz"-t meg ötszázötvenért adtam el – mondta Peter. Jól hangzott, ám az volt az igazság, hogy mindössze ezt a két képét vették meg tizennyolc hónap alatt.

– Remek – felelte Dixon. – No és mi volt a baj a Belgrave-ben?

– Nem tudom – válaszolta Peter őszintén. – Festő vagyok, nem kereskedő. De úgy látszott, egyáltalán nem foglalkoztak a műveimmel.

– Hmmm. – Dixon látszólag töprengett: játszadozik, úgy tesz, mintha nehezen harapna rá, gondolta Peter. Dixon végül megszólalt: – Nos, Mr. Usher, sajnos, nemigen hiszem, hogy belefér a keretünkbe. Sajnálom.

Peter hüledezve meredt rá.

– Mi az, hogy nem férek be? Két évvel ezelőtt minden londoni galéria versengett értem! – Hosszú haját hátralökte az arcából. – Jézusom! Nem dobhat ki!

Dixon idegesnek látszott, mintha félne az ifjú festő haragjától. – Szerintem jó ideje túlfizették – közölte kurtán. – Azt hiszem, velünk ugyanolyan elégedetlen lenne, mint a Belgrave-vel, mert alapvetően nem a galériával van baj, hanem a maga képeivel. Idővel újra emelkedik majd az értékük, de jelenleg csak néhány vászna ér többet háromszázhuszonöt fontnál. Sajnálom, ez a véleményem.

Usher izgatott lett, elkomolyodott, szinte már könyörgött. – Ide hallgasson, ha maga visszautasít, akár elmehetek szobafestőnek. Nem érti? Szükségem van egy galériára!

– Túl fogja élni, Mr. Usher. Alapjában véve sikere lesz. Tíz éven belül maga lesz Anglia leghíresebb festője.

– Akkor miért nem fogad be?

Dixon türelmetlenül sóhajtott. Rendkívül ízléstelennek találta a beszélgetést. – A mi galériánk e pillanatban nem magának való. Mint tudja, főleg a tizenkilencedik század végén készült képekkel és szobrokkal

foglalkozunk. Mindössze két ma élő festővel állunk szerződéses viszonyban, és mindkettő jelentős művész. Továbbá a stílusunk sem egyezik a magáéval.

– Mi az ördögöt jelentsen ez?

Dixon fölállt. – Mr. Usher, megkíséreltem udvariasan eltanácsolni, és megpróbáltam értelmesen, kemény szavak, indokolatlan gorombaságok nélkül megmagyarázni az álláspontomat – biztos vagyok benne, hogy előzékenyebben, mint ahogy maga beszél velem. De rákényszerít, hogy teljesen őszinte legyek. Tegnap este maga szörnyen kínos jelenetet rendezett a Belgrave-ben. Sértegette a tulajdonost, és megbotránkoztatta a vendégeket. Én nem óhajtok efféle botrányt a Dixon Galériában. És most jó napot kívánok.

Peter felállt, fejét erőszakosan előrenyújtotta. Már éppen beszélni kezdett volna, de aztán csak tétován hallgatott, majd sarkon fordult és távozott.

Hosszú léptekkel végigvágtatott a folyosón, át az előcsarnokon, ki az utcára. Fölkapaszkodott a biciklire, és a nyeregből fölnézett az ablakokra.

– A franc álljon belétek! – ordította, aztán elkarikázott.

A pedálokon töltötte ki a mérgét, megveszekedetten taposta őket, és egyre fokozta az iramot. Fütyült a közlekedési lámpákra, az egyirányú utcák jelzőtábláira, és az autóbuszsávokra. Az útkereszteződésekben fölhajtott a járdára, fölborította a gyalogosokat. Határozottan őrültnek látszott a szélben lobogó hajával, hosszú szakállával, üzletemberhez illő öltönyében.

Nemsokára a rakparton találta magát, a Viktória pályaudvar közelében; már elpárolgott a mérge. Először is, hiba volt belebonyolódni a művészet intézményrendszerébe, gondolta. Dixonnak igaza van: az ő stílusa nem egyezik ezekével. Annak idején csábította a lehetőség. Úgy látszott, hogy az egyik régivágású, különösen tekintélyes galériával kötött szerződés tartós biztonságot jelent. Talán ez befolyásolta a munkáját.

Ki kellett volna tartania a külvárosi galériák és az ifjú lázadók mellett; ragaszkodnia kellett volna az olyan helyekhez, mint a Hatvankilences, amely iszonyú forradalmi erőt képviselt, mielőtt tönkrement.

Tudatalattija a King's Road felé irányította, és hirtelen rájött, hogy miért. Hallotta, hogy Julian Black, akit felületesen ismert a képzőművészeti főiskoláról, éppen új kiállítótermet készül nyitni, amelynek Black Galéria lesz a neve. Julian remek fickó: megvet mindenféle tekintélyt, lenézi a

művészvilág hagyományait, szenvedélyesen érdekli a festészet, bár ő maga reménytelenül tehetségtelen festő.

Lefékezett egy kirakat előtt. Az ablakokat mésszel mázolták be, és odakint a járdán egy csomó deszka hevert. Egy címfestő létrán állva éppen a cég nevét pingálta a bejárat fölé. Eddig ennyi készült el: „Black Ga”.

Peter leállította a biciklit. Úgy gondolta, Julian remek lesz. Bizonyára festőket keres, és el fog ájulni, hogy olyan közismert személyiséget nyerhet meg, mint Peter Usher.

Nem volt zárva az ajtó, így Peter besétált a leterített, festékfoltos kátrányponyván. A tágas terem falait fehérre festették, és a villanyszerelő éppen most szerelte föl a reflektorokat a mennyezetre. A másik oldalon egy férfi szőnyegpadlót fektetett a betonra.

Peter azonnal meglátta Juliant. Közvetlenül a bejárat mellett állva egy nővel beszélgetett, akinek az arca halványan ismerős volt. Julian fekete bársonyöltönyt viselt csokornyakkendővel. Csinosan nyírt haja a fülcimpájáig ért. A jóképű fiatalember úgy nézett ki, mintha valamelyik előkelő középiskola növendéke volna.

Amikor Peter belépett, Julian Black olyan arckifejezéssel fordult meg, mintha udvariasan üdvözölni akarná, és csaknem megkérdezte: „Mivel szolgálhatok?” De aztán felragyogott arcán a felismerés: – Egek, ez Peter Usher! Ez aztán a meglepetés! Isten hozott a Black Galériában! – lelkendezett.

Kezet ráztak. Peter szólalt meg: – Látszik, hogy jól megy a sorod.

– Ez csak a szükséges illúzió. De neked valóban sikered van. Istenem, saját ház, feleség, gyerek... Tudod-e, hogy egy padlásszobában kellene éhezned? – kérdezte nevetve Julian.

Peter kérdő pillantással a nő felé intett.

– Ó, elnézést kérek – mentegetőzött Julian. – A hölgy Samantha. Biztosan láttad már.

– Üdvözlöm – mondta a nő.

– Hát persze! – kiáltott fel Peter. – A színésznő! Örvendek. – Megrázta a felé nyújtott kezet, majd Julianhez fordulva folytatta: – Ide figyelj, beszélhetnénk egy percig négyszemközt üzleti ügyekről?

Julian zavartnak és kissé bizonytalannak látszott. – Hogyne – felelte.

– Nekem úgyis mennem kell – közölte Samantha. – A mielőbbi viszontlátásra.

Julian kitárta előtte az ajtót, aztán visszajött, és leült egy ládára. – Oké, öregem. Nyögd ki!

– Otthagytam a Belgrave-et – mondta Peter. – Új hely után nézek, ahol kiakaszthatnám a mázolmányaimat. Azt hiszem, ez megteszi. Emlékszel, milyen jól megfértünk annak idején, amikor rongyosbált rendeztünk? Azt hiszem, újra remek páros lehetnénk.

Julian homlokráncolva az ablakra nézett. – Az utóbbi időben nemigen vették a képeidet, Peter.

Peter égnek emelte a kezét. – Ó, miket beszélsz, Julian; te nem hagyhatsz cserben! Kitűnő fogás lennék neked.

Julian Peter vállára tette mindkét kezét. – Hadd magyarázzak meg valamit, öreg cimbora. Húszezer fontom volt rá, hogy megnyissam ezt a galériát. Tudod, mennyit költöttem el eddig? Tizenkilencezret. És mit gondolsz, hány képet vettem rajta? Egyet sem.

– Mire ment el?

– Házbérelőleg, berendezés, dekoráció, személyzet, letét erre meg arra, reklám. Nehéz vállalkozás ez, ha be akar kerülni a buliba az ember, Peter. Ha én most szerződtetnélek, megfelelő helyet kellene biztosítanom neked – nemcsak azért, mert barátok vagyunk, hanem azért is, mert másképp elterjedne, hogy olcsón adlak, és ez ártana a hírnevemnek. Szóval tudod, milyen ördögi kis kör ez.

– Tudom.

– De a te képeid nem kelnek el, Peter. Nem engedhetem meg magamnak, hogy értékes falfelületet pazaroljak eladhatatlan művekre. Ennek az évnek az első hat hónapjában négy londoni galéria ment tönkre. Én is könnyen így járhatok.

Peter lassan bólintott. Nem érzett haragot. Julian nem tartozott a művészvilág dagadt parazitái közé; a művészekhez hasonlóan ő is a béka feneke alatt volt.

Ehhez már semmit nem lehetett hozzáfűzni. Peter lassan az ajtóhoz ballagott. Ahogy kinyitotta, Julian utánakiáltott: – Sajnálom!

Peter újra bólintott, és elment.

Hét óra harminc perckor egy támlátlan széken üldögélt az osztályteremben, mialatt a diákjai beszállingóztak. Amikor elvállalta, hogy művészettörténetet tanítson a helyi felsőfokú technikumban, még nem tudta, milyen hálás lesz egyszer azért a heti húsz fontért, amit ez hoz a

konyhára. Halálosan unta a tanítást, hiszen általában minden osztályban legfeljebb egy tanuló akadt, akiben halványan pislákol a tehetség; a pénzből viszont épphogy törleszteni tudta a jelzálogkölcsönt, és kifizette a fűszerest.

Csendben ült, amíg a diákok elhelyezkedtek a festőállványok mögött, arra várva, hogy Peter feladatot adjon vagy előadásba kezdjen. Úton az iskola felé lehajtott egy-két pohárral. Az a néhány shilling jelentéktelen apróságnak látszott a pályafutását sújtó csapással szemben.

Tudta, hogy kitűnő tanár: diákjainak tetszett nyilvánvaló lelkesedése és munkájuk nyersen őszinte, sőt néha kegyetlen bírálata. Javítani tudott a rajzaikon, még a tehetségtelenekén is; szakmai fortélyokra tanította őket, megmagyarázta a technikai hibákat, és értette a módját, hogyan sulykolja a fejükbe az anyagot.

A fél osztály képzőművészetből akart oklevelet szerezni. A bolondok. Igazán megmondhatná nekik valaki, hogy csak az idejüket fecsérlik; csak kedvtelésből festegessenek, élvezzék egész életükben, de legyenek inkább banktisztviselők és számítógép-programozók.

A pokolba is, megmondhatná nekik valaki.

Mindenki megérkezett. Peter fölállt.

– Ma este a művészvilágról fogunk beszélgetni – kezdte. – Azt hiszem, néhányan abban reménykednek, hogy nemsokára ők is oda fognak tartozni. – A teremben egy-két bólogató fejet látott.

– Nos, azoknak, akik erre vágynak, nem adhatok jobb tanácsot, csak azt, hogy eszükbe ne jusson ilyesmi. Engedjék meg, hogy meséljek róla. Néhány hónappal ezelőtt nyolc festmény kelt el Londonban, összesen négyszázezer fontért. Közülük kettőnek a festője koldusszegényen halt meg. Tudják, hogy megy ez? Amíg a művész él, a művészetnek szenteli önmagát, és minden életerejét a vászonra ontja. –. Peter keserűen bólintott. – Könnyfakasztó mese, ugye? De igaz. Mert a festőt csak a munkája érdekli. De a dagadt, gazdag fickók, a társaságbeli hölgyek, a nagykereskedők meg a gyűjtők befektetésre vadásznak, és csak azt nézik, hogyan fizethetnének kevesebb adót. Ezeknek nincs szemük arra, amit a festő a vászonra vet. Valami biztonságos és ismerős portékát akarnak, amellett hótt halvány fogalmuk sincs a művészetről. Tehát nem veszik meg a képet, és a művész fiatalon hal meg. Aztán néhány év múlva egy-két éles szemű ember kezdi megérteni, mi volt a festő célja, és ezek megvásárolják a festményeit a barátaitól, zsibárusoktól, lerobbant bournemouthi és watfordi galériákból. Az ár emelkedik, a nagykereskedők meg kezdik

felvásárolni a képeket. A festő hirtelen egyrészt divatba jön, másrészt jó befektetést jelent. Festményei csillagászati árakat érnek el: ötvenezer, kétszázezer font; amennyit csak akarnak. Hogy ki keres rajta? A nagykereskedők, az agyafúrt tőkések, mindazok, akiknek elég jó ízlésük volt, és megvették a képeket, mielőtt felkapták volna őket. És megtollasodnak rajta a becsüsök, a felhajtóik, az árverési terem, no meg a titkárnők. Vagyis mindenki keres rajta, csak a festő nem; mert halott. Eközben a ma élő fiatal művészek az életben maradásért küszködnek. A jövőben majd csillagászati áron kelnek el a képeik, de ebből most semmi hasznuk sincs.

Maguk talán azt gondolják, hogy a kormányzat jól megvágja ezeket a nagymenő műkereskedőket, és a pénzből olcsón bérelhető műtermeket épít. De nem így van. Mindig a művész húzza a rövidebbet.

Hadd meséljek magamról. Én afféle kivétel voltam, műveim még életemben kezdtek jó pénzért elkelni. Jelzálogkölcsönt vettem fel, és a további sikerben bízva gyermeket nemzettem. Én voltam Anglia ígéretes festője. De minden összedőlt. Azt mondják, „túlfizettek". Kimentem a divatból. A stílusom nem felel meg igazán a finom társaságnak. Hirtelen veszettül leégtem. A szemétdombra kerültem. Ó, azt mondják, még mindig óriási tehetség vagyok. Tíz év múlva a csúcson leszek. Addig azonban éhezhetek, árkot áshatok vagy bankot rabolhatok. Nem törődnek vele... tudják... – Peter elhallgatott, most döbbent csak rá, milyen sokáig beszélt és mennyire belemerült a mondanivalójába. Teljes csend borult az osztályteremre ekkora düh, ennyi szenvedély és ilyen őszinte vallomás hatására.

– Tudják – mondta végül –, ezeknek az az ember a legutolsó, aki istenadta tehetségét arra használja, hogy létrehozza a festészet csodáját. Vagyis a festő.

Aztán leült a székre, és maga elé bámult az asztalra. Régi iskolai íróasztal volt, kezdőbetűket véstek a lapjába, a fába beleivódtak a hajdani tintapacák. Peter a fafelület mintázatát nézve észrevette, hogy úgy kanyarog, akár egy op-art festmény.

A diákok szemmel láthatóan rájöttek, hogy vége az órának. Egyik a másik után fölállt, összecsomagolta a holmiját, és elment. Öt percen belül kiürült a terem. Peter magára maradt. Lehunyt szemmel az asztalra hajtotta a fejét.

Besötétedett, mire hazaért a claphami kertes kis házba. Nehezen kapta meg rá a jelzálogkölcsönt, mert a ház olcsó volt ugyan, de nagyon régi. Végül azért sikerült.

Peter ezermesterré változott, műteremmé alakította át az emeletet, kiverte a közfalakat, és tetőablakot vágott. Mindhárman a földszinti hálószobában aludtak, így a hátsó toldaléképületbe került a nappali szoba, a konyha meg a fürdőszoba és a vécé.

Peter bement a konyhába, és megcsókolta Anne-t. – Attól félek, úgy könnyítettem magamon, hogy ordítoztam a srácokkal – mondta.

– Ne is törődj vele – mosolygott az asszony. – Beállított az őrült Mitch, majd ő felvidít. A műteremben vár. Éppen most készítek nektek valami harapnivalót.

Peter fölment a lépcsőn. Az őrült Mitch becsületes neve tulajdonképpen Arthur Mitchell volt, Peter hajdani évfolyamtársa a Slade-en. Tanár lett, nem volt hajlandó vállalni a kockázatos, elüzletiesedett művészpályát. Osztotta Peter teljes megvetését a művészvilággal és annak képmutatásával szemben.

Éppen egy nemrégiben befejezett vásznat nézegetett, amikor Peter belépett.

– Mit szólsz hozzá? – kérdezte Peter.

– Rossz kérdés – felelte Mitch. – Arra ösztönöz, hogy rád zúdítsak egy rakás baromságot a vonalvezetésről, ecsetkezelésről, koncepcióról és érzelmekről. Jobb lenne, ha azt firtatnád, kiakasztanám-e a lakásom falára.

– Kiakasztanád?

– Nem. Ütik egymást a szalongarnitúrával...

Peter nevetett. – Kinyitod végre azt a whiskyt, vagy csak dísznek hoztad?

– Naná. Iszunk egyet a gyászesetre.

– Anne elmondta, mi történt?

– Igen-. Most magad is láthatod, amire már évekkel ezelőtt figyelmeztettelek. Persze abban van a vitamin, ha a saját bőrén tapasztalja az ember.

– Meghiszem azt! – Peter levett két piszkos poharat az egyik polcról, és Mitch töltött. Föltettek egy Hendrix-lemezt, percekig némán hallgatták a gitár húrjairól felszikrázó tűzijátékot. Anne sajtos szendvicseket hozott, és hármasban nekiláttak, hogy a sárga földig leigyák magukat.

– A legpocsékabb része – dadogta Mitch –, a magva, mármint ezé a szaré, izé ...

Peter és Anne jót nevetett a képzavaron. – Folytasd csak! – biztatta Peter.

– Az egész istenverte hóbelevanc lényege a műalkotás páratlan volta. Nagyon kevés festményről mondhatjuk el, hogy bármilyen jelentős szempontból nézve egyedülálló. Minden kép megismételhető, hacsak nincs rajta valami fortélyos trükk, mint mondjuk Mona Lisa mosolya, hogy a legismertebb példát említsem.

– Na, azért tökéletesen nem lehet megcsinálni.

– Ahol igazán fontos, ott meg lehet. Az átlagos, ötvenezer dollárt érő festményen néhány milliméter ide vagy oda nem számít, sem a szemmel szinte alig látható színárnyalat-különbség. Istenem, hiszen Manet sem festette meg fejben az eszményi kép mását, hanem nagyjából fölkente a festéket oda, ahová jónak látta. Csak addig keverte a festéket, amíg körülbelül megfelelőnek látszott. Nézd meg a két Sziklás Madonnát. Az egyik a Louvre-ban van, a másik a National Galleryben. Mindenki tudja, hogy az egyik hamisítvány, de melyik? A londoni szakértők azt mondják, a Louvre-beli. A franciák szerint az, amelyik a National Galleryben látható. Soha nem fogjuk megtudni az igazat, de kit érdekel? Csak rájuk kell nézni, és látja az ember, hogy remekművek. Mégis, ha valaki holtbiztosan megállapítaná, hogy az egyik hamisítvány, azt a kutya se nézné meg többet. Micsoda marhaság!

Nagyot húzott a poharából, és töltött még egy kis whiskyt.

– Nem hiszem el – szólalt meg Anne. – Ahhoz, hogy az ember lemásoljon egy híres festményt, legalább olyan zseninek kell lenni, mint ahhoz, hogy az eredetit megfesse.

– Hülyeség! – fortyant fel Mitch. – Bebizonyítom. Adj egy vásznat, és húsz perc alatt feldobok neked egy Van Goghot.

– Igaza van – mondta Peter. – Én is meg tudom csinálni.

– De nem olyan gyorsan, mint én! – vágta rá Mitch.

– Gyorsabban.

– Rendben van. – Mitch föltápászkodott. – Rendezzünk festőversenyt!

Peter is fölugrott. – Szavadon foglak. Itt van két ív papír; nem pazarolhatjuk a vásznat.

Anne nevetett. – Mind a ketten bolondok vagytok.

Mitch a falra tűzte a két papírlapot, Peter közben elővett két palettát.

– Mondj egy festőt, Anne! – kérte Mitch.
– Jó. Van Gogh.
– A kép címe?
– Hm. Mondjuk legyen ... A sírásó.
– Most vezényelj: vigyázz, kész, rajt.
– Vigyázz, kész, rajt!

A két festő bőszen munkához látott. Peter nagy vonalakkal felvázolt egy ásóra görnyedő férfialakot, a lábához fölkent egy kis füvet, aztán a sírásó kezeslábasát kezdte festeni. Mitch az arcot festette meg először: egy öreg paraszt barázdált, elcsigázott ábrázatát. Anne döbbenten bámulta a formálódó képeket.

Már több mint húsz perce dolgoztak. Belemerültek a munkába; Peter egyszer csak a könyvespolchoz lépett, és kinyitott egy könyvet a színskálatáblázatnál.

Mitch sírásója erőlködött, lábával nyomta bele a kemény földbe az ásót, vaskos teste ránehezedett. Mitch percekig mustrálta művét, kiigazította néhány ecsetvonással, aztán újra megvizsgálta.

Peter valami apróságot pingált fekete festékkel a lap aljára. Mitch hirtelen felkiáltott: – Kész!

Peter ránézett Mitch képére. – Disznó! – mondta. Aztán újra odapillantott. – Nem vagy kész. Nincs rajta szignó! Haha!

– Kutyatöke! – Mitch a kép fölé hajolt, és elkezdte festeni az aláírást. Peter befejezte a szignót. Anne nevetett rajtuk.

Egyszerre léptek hátra. – Én győztem! – rikkantották kórusban, és mindkettőjükből kitört a röhögés.

Anne tapsolt. – Na jól van – mondta. – Ha kenyérgondjaink lesznek, ezzel a módszerrel összekaparhattok néhány morzsára valót.

Peter még mindig hahotázott. – Ez aztán az ötlet! – nyeri tette. Egymásra bámultak Mitchcsel. Mosolyuk nevetséges lassúsággal tűnt el az arcukról, ahogy a falra tűzött képekre meredtek.

Peter hangja halk volt, hűvös és komoly. – Mindenható Jézus Krisztus – suttogta. – Ez aztán az ötlet.

IV.

JULIAN BLACK kissé idegesen lépett be a lapkiadó vállalat kapuján. Mostanában sokat nyugtalankodott a galéria, a pénz, Sarah és Sarah családja miatt. Mindez tulajdonképpen egy és ugyanaz a probléma volt.

A márványburkolatú előcsarnok igen lenyűgözően hatott magas mennyezetével, freskókkal díszített falaival és a kifényesített sárgaréz véretekkel. Julian valahogy arra számított, hogy egy lapkiadó vállalat sokkal elhanyagoltabb és nyüzsgőbb, ám ez a hely úgy nézett ki, mint a békebeli bordélyházak hallja.

A liftakna kovácsoltvas rácsa mellett aranybetűs tábla tájékoztatta az ügyfeleket, hogy melyik emeleten milyen szerkesztőség található. Az épület otthont adott egy reggeli és egy esti lapnak csakúgy, mint egy fészekalja képeslapnak és folyóiratnak.

– Segíthetek, uram? – Julian megfordult. Egyenruhás portás állt mellette.

– Talán – felelte. – Mr. Jack Besttel szeretnék beszélni.

– Legyen szíves kitölteni egy űrlapot.

Julian zavartan követte a férfit az előcsarnok egyik sarkában álló íróasztalhoz. Keskeny, zöld papírszeletet kapott, amelyen a megfelelő helyre be kellett írnia a saját nevét, a keresett személyét, sőt azt is, hogy mi járatban van. Valószínűleg szükséges az efféle rostálás, gondolta elnézően, míg kitöltötte az űrlapot a zsebéből elővett arany Parkerral. Biztosan sok csudabogár ostromol egy lapkiadó vállalatot.

Az ember meglehetősen kiváltságos személyiségnek érezheti magát, ha megengedik, hogy egy újságíróval beszéljen, vélekedett. Amíg arra várt, hogy üzenetét fölvigyék Bestnek, eltöprengett, vajon jól tette-e, hogy személyesen jött el. Talán ugyanilyen megfelelő lett volna, ha csak egy sajtónyilatkozatot küld. Idegesen lesimította a haját, és megigazította a zakóját.

Régen semmi nem idegesítette. De ez már a múlté. Iskolai távfutóbajnok, kollégiumi főfelügyelő, a versenycsapat kapitánya... Úgy látszott, csak győzni tud. Aztán fölvette a festőművész szakot. Már sokadszor vezette vissza bajai forrását erre az őrült, eszeveszett döntésre. Azóta egyfolytában csak veszített. Az egyetlen trófea Sarah volt, de ő is csalóka győzelemnek bizonyult, ő meg az arany Parker tollai... gondolta Julian. Rájött, hogy valami lelki kényszer hatása alatt a golyóstolla gombját pattogtatja, és keserű sóhajjal dugta vissza a zakója zsebébe. Sarah aranyherkentyűi, a Mercedese, a ruhái meg az átkozott apja...

A márvány lépcsőn megjelent egy pár elnyűtt, kitaposott surranó, és lefelé kezdett csoszogni. Vasalatlan zsávolynadrág követte, a rézkorláton pedig egy nikotinfoltos kéz siklott lefelé. Az így felbukkanó férfi sovány volt, és türelmetlennek látszott. Julian felé közeledve rápillantott a kezében tartott zöld papírszeletre.

– Mr. Black? – kérdezte.

Julian kezet nyújtott. – Üdvözlöm, Mr. Best.

Best fölemelte a kezét, és hátrafésült az arcából egy hosszú, fekete haj fürtöt. – Miben állhatok a rendelkezésére? – érdeklődött.

Julian körülnézett. Nyilvánvaló, hogy Best nem hívja fel az irodájába, sőt le sem ülteti.

– Rövidesen új galériát nyitok a King's Roadon – kezdte elszántan. – önt, mint a *London Magazine* műkritikusát, természetesen meghívjuk a megnyitóra, de arra gondoltam, talán elbeszélgethetnénk a galéria célkitűzéseiről.

Best semmitmondó bólintással válaszolt. Julian elhallgatott; alkalmat akart adni a fickónak, hogy felhívja az irodájába. Best azonban nem szólt egy szót sem.

– Nos – folytatta Julian –, az a célunk, hogy ne kötelezzük el magunkat egy meghatározott iskola vagy művészcsoport mellett, hanem szabad teret biztosítsunk mindenféle szélsőséges irányzatnak, nevezetesen azoknak, amelyek túl elvontak a már fennálló galériák számára. – Julian látta, hogy Best kezdi unni a banánt.

– Mondja, meghívhatnám egy italra? – kérdezte.

Best az órájára pillantott. – Minden zárva van.

– Akkor mit szólna egy csésze kávéhoz?

Best újra az órájára nézett. – Azt hiszem, tulajdonképpen az lenne a legjobb, ha akkor beszélgetnénk, amikor már megnyitotta a galériát. Talán küldjön egy meghívót meg egy sajtónyilatkozatot önmagáról, aztán majd meglátjuk, össze tudunk-e jönni a későbbiekben.

– Ó. Rendben van – hebegte Julian. Se köpni, se nyelni nem tudott.

Best kezet nyújtott. – Köszönöm, hogy benézett – mondta.

– Kérem. – Julian sarkon fordult, és távozott.

Elindult a szűk utcán a Fleet Street felé, menet közben azon töprengve, vajon hol követte el a hibát. Nyilván felül kell vizsgálnia azt a tervét, hogy minden londoni műkritikust személyesen keres föl. Talán ír nekik, és küld egy rövid beszámolót a Black Galéria célkitűzéseiről. A megnyitóra úgyis

valamennyien eljönnek majd, hiszen potyán piálhatnak, és tudják, hogy a hasonszőrűek is ott lesznek.

Úristen, mennyire bízik benne, hogy valóban eljönnek a megnyitóra! Micsoda csapás lenne, ha otthon maradnának!

Nem értette, hogyan lehet Best ilyen fásult. Azért nem fordul elő hetenként, de még havonta sem, hogy új galéria nyílik Londonban. Persze a kritikusoknak számtalan kiállítást kell végignézniük, és többségüknek minden héten csak néhány hüvelyknyi hely jut az újságban. Mégis, az ember azt hinné, hogy legalább egy futó pillantásra méltatják az új termet. Talán Best csak a neve szerint a legjobb, valójában rossz kritikus. Remélhetőleg a legrosszabb. Julian először elmosolyodott az akaratlan szójátékon, aztán beleborzongott.

Többé semmi nem vált arannyá a kezében. Visszaemlékezett arra az időre, amikor kezdte elveszíteni a lába alól a talajt. Mélyen a gondolataiba merülve csatlakozott egy buszra váró sorhoz, és összefont karral álldogált a járda szélén.

A képzőművészeti főiskolán rájött, hogy a többiek is éppen olyan jól játsszák azt a szuperközönyös, ócska, világfájdalmas stílust, amely úgy kapóra jött neki a középiskolában. A főiskolások mindent tudtak Muddy Watersról és Allén Ginsbergről, Kirkegaard-ról és az amphetamine-ról, Vietnamról és Mao elnökről. Ami ennél is rosszabb, festeni is tudtak, Julian viszont nem.

Hirtelen ráébredt, hogy se stílusa, se tehetsége. Mégsem tágított, és átment a vizsgákon. De ez nem sokat használt. Valóban tehetséges embereket látott maga körül, mint például Peter Ushert, akik a Slade-en tanultak tovább, míg ő kénytelen volt állás után szaladgálni.

A buszra várók sora kígyózva megmozdult, Julian fölocsúdott, és észrevette, hogy a busz, amelyre várt, a megállóban áll. Fölugrott, és fölment az emeletre.

Már dolgozott, amikor Sarahval megismerkedett. Egy régi iskolatársa a könyvszakmába került, ő ajánlotta neki az állást: illusztráljon ifjúsági regényeket. Az előlegként felvett pénz segítségével sikerült elhitetnie Sarahval, hogy menő festőművész. Mire Sarah rájött az igazságra, már késő volt, horogra akadt ő is meg az apja is.

Sarah megszerzése után rövid ideig azt hitte, hogy ismét visszazökkent a régi kerékvágásba. De aztán minden megsavanyodott. Julian leszállt a buszról; reménykedett, hogy a felesége nincs otthon.

A ház Fulhamben állt, bár Sarah ragaszkodott hozzá, hogy Chelsea-t mondjanak. Sarah apja vette, de Julian kénytelen volt elismerni, hogy a vén csirkefogó jól választott. Kis ház volt – három hálószoba, két nappali meg egy dolgozószoba –, viszont ultramodern, csupa beton és alumínium. Julian kinyitotta a bejárati ajtót, belépett, és fölszaladt a lépcsőn a nagy nappaliba.

A szoba három fala üvegből készült. Kár, hogy az egyik hatalmas ablak a ház előtt vezető útra nézett, a másik pedig egy magas házsor sarkának téglafalára és fenyőgerendáira. A hátsó ablakból azonban kis kert látszott, ezt a kertész tartotta rendben, aki heti húszórás munkaideje túlnyomó részét azzal töltötte, hogy kézzel sodort cigarettákat szívott és a zsebkendőnyi gyepet nyírta. Most, a derűsen besütő délutáni nap fényében a szobában kellemesen felizzott az aranybarna bársony bútorszövet.

Az egyik alacsony, széles karosszék abban a megtiszteltetésben részesült, hogy Sarah magas alakja foglalt helyet benne. Julian fölé hajolt, és unottan megcsókolta.

– Jó reggelt – üdvözölte Sarah.

Julian ellenállt a kísértésnek, nem nézett az órájára. Tudta, hogy öt körül jár, de az asszony csak dél óta volt ébren.

Julian leült vele szemben. – Mit csinálsz? – kérdezte. Sarah vállat vont. Jobb kezében hosszú cigarettát, baljában poharat tartott. Nem csinált semmit. Juliant minduntalan ámulatba ejtette ez a képessége, hogy órák hosszat képes tétlenül ülni.

Sarah észrevette, hogy Julian pillantása a poharára vándorol. – Iszol valamit? – kérdezte.

– Nem – felelte Julian, aztán meggondolta magát. – Na jó. Kérek.

– Hozom. – Sarah fölállt, és úgy andalgott a bárhoz, mintha nagyon vigyázna, hova lép. Ahogy töltött Juliannek, a vodka kiloccsant a pohárból a fényesre csiszolt bárpultra.

– Mióta iszol? – kérdezte Julian.

– Az istenit! – csattant fel Sarah. A káromkodás ocsmányul hangzott a szájából. Olyan nő volt, aki tudta, hogyan adjon nyomatékot a mocskos szavaknak. – Ne kezdd már megint!

Julian elfojtott egy sóhajt. – Bocsánat mondta. Elvette Sarahtól az italt, és belekortyolt.

Sarah keresztbe vetette a lábát, hagyta, hogy hosszú köntöse félrecsússzon, és kivillanjon nyúlánk, formás lábszára. Julian emlékezett rá, hogy először az asszony gyönyörű lába ragadta meg. – Szinte a vállláig ér –

jegyezte meg otrombán egy barátjának azon az első estélyen. És Sarah magassága azóta is kísértette: még a szörnyű telitalpú cipője nélkül is néhány hüvelykkel magasabb volt nála.

– Hogy sikerült? – kérdezte Sarah.

– Rosszul. Úgy éreztem, eléggé félvállról vett a pasas.

– Ó, istenem! Szegény Julian, mindig félvállról veszik...

– Azt hittem, megegyeztünk, hogy nem kezdjük újra piszkálni egymást.

– Rendben van.

Julian folytatta: – Szétküldöm a sajtónyilatkozatokat, és remélem, hogy eljönnek az ürgék. Ennek sikerülnie kell.

– Miért ne sikerülne?

– A pénz miatt. Azért. Tudod, mit kellene tennem valójában?

– Abba kellene hagynod az egészet.

Julian ezt elengedte a füle mellett. – Sajtos szendvicset és csapolt sört kéne adnom nekik, a pénzt meg képekre költenem.

– Miért, nem vettél eleget?

– *Egyet se* vettem – felelte Julian. – Három festő beleegyezett, hogy jutalékért kiállítsam a műveiket: ha elkelnek, tíz százalékot kapok. Tulajdonképpen meg kellene vennem a képeket. Ha a művésznek nagy sikere van, vagyont keresek rajta, így megy ez.

Csönd volt. Sarah nem fűzött hozzá megjegyzést. Végül újra Julian szólalt meg: – Szükségem van még egy-két ezerre.

– Aputól akarsz kérni? – Enyhe gúny csengett az asszony hangjában.

– Képtelen vagyok rá. – Julian lejjebb csúszott a karosszékében, és nagyot húzott a vodka-tonikból. – Nem az sért, hogy kérnem kell, hanem a bizonyosság, hogy visszautasít.

– És milyen jól teszi. Úristen, nem is értem, mi ütött belé, hogy pénzt adjon erre a kis kalandodra.

Julian nem volt hajlandó bekapni a csalit. – Én sem értem – felelte, összeszedte magát, hogy ki tudja nyögni, amit muszáj volt. – Figyelj csak, nem tudnál összekaparni pár száz fontot?

Sarah szeme villogott. – Te kis hülye – mondta. – Húszezer fontot kunyerálsz az apámtól, abban a házban élsz, amit ő vett, az én kenyeremet eszed, és még hozzám jössz pénzért! Épp csak annyim van, amennyiből megélek, és még azt is el akarod venni! Jézusom! – Undorral elfordította a fejét.

De Julian már megtette a döntő lépést; nem volt veszítenivalója. – Nézd, eladhatnál valamit – könyörgött. – A kocsid ára éppen elég lenne, hogy kifogástalanul indíthassam be a galériát. Hiszen alig használod. Vagy valamit az ékszereid közül, amit soha nem viselsz.

– Rosszul vagyok tőled. – Sarah újra ránézett, ajka csúfondáros mosolyra húzódott.

– Nem tudsz pénzt keresni, nem tudsz festeni, nem boldogulsz egy nyavalyás képkereskedéssel...

– Hallgass! – Julian talpra ugrott, haragtól sápadt arccal üvöltötte: – Elég volt!

– És tudod jól, hogy ezenkívül még mi nem megy neked – folytatta Sarah könyörtelenül, megforgatva a kést a régi sebben, hogy újra vérezni lássa. – Nem tudsz *kefélni!*

Az utolsó szót már ordította; Juliant úgy érte, mintha pofon vágták volna. Sarah fölállt az orra előtt, kioldotta köntöse övét, és hagyta, hogy a köntös a padlóra csússzon a válláról. Két kezébe fogva, behajlított ujjaival cirógatta súlyos mellét. Julian szemébe nézett.

– Most meg tudnál kefélni? – kérdezte halkan. – Na, meg tudnál?

Juliant elnémította a düh és a tehetetlenség. Ajka vértelenül megfeszült, vicsorgott szégyenében és haragjában.

Sarah egyik kezét az ágyékára tette, csípőjét Julian felé riszálta. – Próbáld meg, Julian – búgta ugyanazon a csábos hangon. – Próbáld meg, állítsd föl a farkadat a kedvemért

– Te ringyó – suttogta zokogva Julian. – Te átkozott ringyó!

Leszáguldott a hátsó lépcsőn a beépített garázsba. Megvonaglott a veszekedés fájdalmas emlékétől. Megpöckölte a kapcsolót, a garázsajtó fölemelkedett, és Julian beült Sarah kocsijába. Az asszony az a típus volt, aki mindig bent felejti a slusszkulcsot.

Még soha nem kérte kölcsön Sarah kocsiját, mindig vonakodott a gondolattól; most azonban lelkiismeret-furdalás nélkül elvitte. Akár tetszik, akár nem, őnagysága kénytelen lesz lenyelni.

– Tehén – mondta fennhangon, míg felhajtott a rövid, meredek kocsifeljárón, és kikanyarodott az útra. Délre tartott, Wimbledon irányába. Már hozzászokhatott volna az efféle veszekedésekhez: igazán ráfért némi védettség. De úgy látszik, a jól ismert sértések egyre jobban fájnak az évek múlásával.

Sarah éppen annyira hibás, mint ő maga, gondolta Julian. Úgy érezte, az asszonynak perverz gyönyörűséget okoz az ő impotenciája. Jó néhány lánnyal volt dolga Sarah előtt *is.* Sejtette, hogy nem lehetett túl nagy szám, mégis sikerült megtennie, amit elvártak tőle. Sarahnak épp azok a tulajdonságai okozhatták a bajt, amelyek a legjobban vonzották: nyúlánk, tökéletes teste, kifogástalan, arisztokratikus modora, vagyonos származása.

De Sarah mindent helyrehozhatott volna. Tudta, mit kell tennie, és képes is volt rá. Türelem, jóindulat és kiegyensúlyozott szexuális kapcsolat már évekkel ezelőtt meggyógyította volna Juliant. De Sarahtól csak közönyt és megvetést kapott.

Talán éppen az asszony akarta, hogy impotens legyen. Lehet, hogy ezzel óvta önmagát a szextől, mert a saját hibáit akarta palástolni. De Julian elvetette ezt a gondolatot. Csak kibúvót keres a felelősség alól, ha a feleségére hárítja a saját fogyatékosságait.

Bekanyarodott apósa hatalmas házának kocsifeljárójára, és megállt a gereblyézett murván, a fedett előcsarnok előtt. Csöngetésére egy szobalány nyitott ajtót.

– Itthon van Lord Cardwell? – kérdezte Julian.

– Nincs, Mr. Black. A golfklubba ment.

– Köszönöm. – Julian visszaült az autóba, és elhajtott. Sejthette volna, hogy az öregfiú golfozik egy ilyen pompás estén.

Óvatosan vezetett, nem élt vissza azzal, hogy a Mercedes pillanatok alatt felgyorsul és biztonságosan kanyarodik. A kocsi teljesítménye csak arra volt jó, hogy saját gyöngeségére emlékeztesse.

A golfklub parkolója már zsúfolásig megtelt. Julian leállította a Mercedest, és bement az épületbe. Sarah apját nem találta a bárban.

– Látta ma este Lord Cardwellt? – kérdezte a mixertől.

– Igen. Egyedül játszik egy fordulót. Már a hetedik vagy a nyolcadik lyuknál lehet.

Julian kiment, és útnak indult a pálya körül. Lord Cardwellt a kilencedik lyuknál találta.

Apósa magas férfi volt, rendkívül gyér, ősz hajjal. Bőrdzsekit és őzbarna nadrágot viselt, csaknem teljesen tar koponyáját vászonsapka fedte,

– Kellemes esténk van – mondta Julian.

– Igen. No, ha már itt vagy, szedheted egy kicsit a labdát és hozhatod az ütőimet. – Cardwell hosszú ütéssel a lyukba lőtte, majd visszahozta a labdát, és továbbsétált.

– Hogy alakul a galéria? – kérdezte, míg a tizedik lyuknál felkészült, hogy elüsse a labdát.

– Úgy általában remekül – felelte Julian. – A tapétázás csaknem teljesen elkészült, pillanatnyilag a reklámon dolgozom.

Cardwell behajlította a lábát, felállította a labdát, és nagy lendülettel ütött. Julian mellette kocogott a pálya pázsitján. – De jóval többe kerül, mint amennyire számítottam – folytatta.

– Értem – vetette oda Cardwell közönyösen.

– Egy-két ezer fontot képvásárlásra kellene fordítanom, hogy kezdettől nyereséges legyen az üzlet. Azonban úgy fogy a pénz, hogy erre már nem maradt.

– Akkor bizony eleinte nagyon takarékosnak kell lenned – tanácsolta Cardwell. – Nem fog ártani.

Julian magában káromkodott. Tartott tőle, hogy ez a beszélgetés így alakul. – Tulajdonképpen azt szeretném megkérdezni, vajon hajlandó lenne-e még némi készpénzt rááldozni. Biztonságos befektetés volna.

Cardwell megtalálta a labdát, megállt, és figyelmesen nézegette. – Még sokat kell tanulnod az üzletről, Julian – mondta. – Lehet, hogy engem gazdag embernek tartanak, de egyik percről a másikra nem tudok kétezer fontot előteremteni. Még egy öltönyt sem engedhetnék meg magamnak, ha holnap kellene kifizetnem. De ennél sokkal fontosabb, hogy megtanuld, miként juss tőkéhez. Nem az a módja, hogy megkörnyékezel valakit azzal: „Pénzszűkében vagyok, nem tudna néhány fontot adni?” Nem; inkább be kell mesélned az illetőnek, hogy remek tippet kaptál, és őt is be akarod venni az üzletbe. Egyébként attól tartok, nem adhatok neked több pénzt. Az első alkalommal is jobb meggyőződésem ellenére tettem, azonban ez már a múlté. Most viszont elmondanám, mit teszek. Te néhány képet akarsz venni. Én ugyan gyűjtő vagyok, nem kereskedő, de azért tudom, hogy egy galériatulajdonos nélkülözhetetlen képessége, hogy jó szimattal megtalálja a megfelelő árut. Amint előállsz a nagy zsákmánnyal, odaadom rá a hiányzó pénzt.

Ismét nekigyürkőzött, és a labda mellett állva ütéshez készülődött.

Julian higgadtan bólintott, minden erejét összeszedte, hogy a csalódás ne üljön ki az arcára.

Cardwell az erőteljes ütés után figyelte, hogy a labda magasra felszáll a levegőbe, majd a gyep szélén köt ki. Julianhez fordult.

– Most már viszem – mondta, és a vállára vetette a golfzsákot. – Tudom, nem azért jöttél ide, hogy labdát szedj és ütőket cipelj. – Elviselhetetlenül leereszkedő hangon még hozzátette: – Most menj, és ne feledd, amit mondtam.

– Természetesen – felelte Julian. – Viszontlátásra. – Megfordult, és visszaballagott a parkolóba.

A Wandsworth Bridge-nél kialakult közlekedési dugóban rostokolva azon töprengett, hogyan kerülhetné el Saraht az este hátralevő részében.

Furcsán szabadnak érezte magát. Megtelte mindazokat a kellemetlen dolgokat, amelyeket muszáj volt megtennie, és most megkönnyebbült, annak ellenére, hogy nem jutott semmire. Nem is számított rá igazán, hogy Sarah vagy az apja tejelni fog, de azért kénytelen volt megpróbálni. És Sarahval szemben sem érzett bűntudatot, összevesztek, ő pedig megcsapta a kocsiját. Az asszony dühös lesz rá, és kész.

A zakója zsebében kotorászott a notesza után, hogy megnézze, hova mehetne. Egy papírszelet akadt a kezébe, ezt húzta elő.

Megmozdult a kocsisor, így ő is elindult. Vezetés közben megpróbálta elolvasni, mi van a papíron. Samantha Winacre nevét és islingtoni címét látta rajta.

Eszébe jutott, hogy Samantha színésznő, és Sarah barátnője. Egyszer-kétszer találkoztak. A múltkor arra járt, benézett a galériába, érdeklődött, mit fog kiállítani. Julian emlékezett az alkalomra: akkor volt nála szegény jó Peter Usher is.

Julian azon kapta magát, hogy észak felé hajt, és már elhagyta a hazafelé vezető kanyart. Nagyon kellemes lesz Samanthát meglátogatni. Gyönyörű, tehetséges, intelligens színésznő.

Tulajdonképpen mégsem jó ötlet odamenni. Valószínűleg egész udvartartás veszi körül, vagy nincs is otthon, mert az estét a színházi és filmszakma összejövetelein tölti.

Másrészt viszont nem olyannak látszik, mint aki ilyen életmódot folytat. Akárhogy is, szüksége lesz valami ürügyre, hogy megmagyarázza, mit keres nála. Megpróbálta kitalálni, mit mondjon.

Végighajtott a Park Lane-en, megkerülte a Speakers' Cornert, végigment az Edgware Roadon, végül bekanyarodott a Marylebone Roadra. Most kissé gyorsabban vezetett, izgalommal várta, mi sül ki az őrült

ötletből, hogy megpróbálja rátukmálni magát egy filmsztárra. Marylebone Road, Euston Road, majd az Angelnél balra.

Néhány perc múlva megállt a ház előtt. Teljesen hétköznapi épületnek látszott: nem hallatszott ki se bömbölő zene, se harsány nevetés, sőt ragyogó lámpafény se vakított. Julian úgy döntött, szerencsét próbál.

Kiszállt a kocsiból, és bekopogott. Samantha személyesen nyitott ajtót, haját törülközőből csavart turbán fedte.

– Hello – üdvözölte kedvesen.

– A múltkor elég váratlanul félbeszakították a beszélgetésünket – kezdte Julian. – Erre jártam, és gondoltam, megkérdezem, hogy meghívhatom-e egy italra.

A színésznő szélesen elmosolyodott. – Milyen elbűvölően kedves, váratlan ötlet – nevetett. – Éppen azon töprengtem, mit csináljak, hogy ne kelljen egész este a tévé előtt ülnöm. Jöjjön be!

V.

ANITA CIPŐJE vidáman kopogott a járdán, miközben a lány Samantha Winacre háza felé igyekezett. Melegen sütött a nap; már fél tíz volt. Ha szerencséje van, Sammy még ágyban lesz. Anitának kilencre kellett mennie, de gyakran elkésett, Sammy azonban csak ritkán vette észre.

Menet közben rövid cigarettára gyújtott, mélyen leszívta a füstöt, így egyszerre élvezte a dohány ízét és a friss levegőt. Reggel megmosta hosszú, szőke haját, készített egy csésze teát az anyjának, megetette legkisebb öccsét a cumisüvegből, a többi gyereket pedig elindította az iskolába. Nem érzett fáradtságot, mert még csak tizennyolc éves volt; de tíz év múlva negyvennek fog látszani.

Ez a kisbaba anyja hetedik gyermeke volt, nem számítva azt az egyet, aki meghalt, no meg néhány vetélést. Vajon az öregе nem hallott még harangozni a fogamzásgátlásról? Vagy nem törődik vele? Volna csak az én férjem, én aztán nagyon is tennék róla, hogy megtudja, mi fán terem!

Gary mindent tudott a védekezésről, de Anita még nem feküdt le vele. Sammy szerint régimódi, amiért várakoztatja a fiút. Talán igaz, de Anita úgy érezte, ha nem szeretik egymást igazán, fabatkát se érne az egész. Sammy különben is hetet-havat összehord.

Samantha régi, de szépen helyreállított kertes házban lakott, amelyben az alagsort is használni lehetett. Jó néhány gazdag ember akadt, aki rendbe hozatta a régi házakat, és Islingtonnak ez a része egyre felkapottabb lett. Anita saját kulcsával kinyitotta a bejárati ajtót, majd csöndesen becsukta maga mögött.

Belenézett a hall tükrébe. Ma nem volt ideje sminkelni, de kerek, rózsaszín arca így is jól mutatott. Egyébként sem festette magát erősen, kivéve, ha szombat este a West Endre ment szórakozni.

A tükör üvegébe sörreklámot metszettek, akár egy Pentonville Road-i kocsmában, így az ember soha nem láthatta az egész arcát, de Sammy szerint ez art deco. Hülyeség.

Először a konyhába kukkantott be. A reggelizőasztalon akadt néhány mosatlan edény, a padlón meg egy-két üres üveg, egyébként semmi különös. Hála istennek, tegnap éjjel nem volt buli.

Anita levette az utcai cipőjét, szatyrából mokaszint húzott elő, és belebújt. Aztán lement az alagsorba.

A széles, alacsony mennyezetű nappali akkora volt, mint a ház teljes alapterülete. Ez a szoba volt Anita kedvence. Az első és a hátsó fal magasan nyíló, keskeny ablakain beszűrődött ugyan némi fény, de az igazi megvilágítást az a reflektorrendszer biztosította, amelynek pontfénylámpáit poszterekre, apró absztrakt kerámiákra, vázákra és virágokra irányították. A márványpadló túlnyomó részét méregdrága összekötő szőnyegek borították, a berendezés a Habitatból származott.

Anita kinyitotta az egyik ablakot, és gyorsan rendet csinált. A szemétkosárba ürítette a hamutartókat, fölrázta a gyűrött párnákat, és kidobott néhány szál fonnyadt virágot. A krómozott asztalkáról fölemelt két poharat; az egyiken whiskyszagot érzett. Samantha általában vodkát szokott inni. Anita kíváncsi volt, vajon itt van-e még a férfi.

Visszament a konyhába, és azt latolgatta, van-e még annyi ideje, hogy elmosogasson, mielőtt fölébreszti Sammyt. Úgy döntött, nincs; Sammynek délelőtt megbeszélésre kell mennie. De azért valószínűleg ki tudja takarítani a konyhát, amíg Sammy megissza a teát. Föltette a teavizet.

Anita bement a hálószobába, elhúzta a függönyöket, és úgy zúdult be a napfény, mint a gáton áttörő vízáradat. Az erős fény azonnal fölébresztette Samanthát. Egy pillanatig mozdulatlanul feküdt, megvárta, míg az új nap szertefoszlatja öntudatában az álom utolsó pókhálószálait. Aztán felült, és rámosolygott a lányra.

– Jó reggelt, Anita.

– Jó reggelt, Sammy. – A lány Samantha kezébe adta a csészét, és leült az ágy szélére, míg a színésznő kortyonként iszogatta a teát. Anita a külvárosi tinédzserek érdes, nazális kiejtésével beszélt, és a ház körüli anyáskodó sürgés-forgása idősebbnek mutatta a koránál.

– Rendet csináltam odalent, a port is lehúztam – mondta. – Gondoltam, majd később elmosogatok.

– Mmm. – Samantha megitta a teát, a csészét az ágy mellé tette. – Forgatókönyv-megbeszélésem van. – Félrelökte a takarót, fölkelt, és átment a hálóból a fürdőszobába. Gyorsan lezuhanyozott.

Mire visszajött, Anita már be is ágyazott. – Kikészítettem a forgatókönyvet – mondta a lány. – Azt, amelyiket egyik este olvastál.

– Ó, köszönöm! – hálálkodott Samantha. – Éppen azon töprengtem, hova rakhattam. – A maga köré tekert hatalmas fürdőlepedőben az ablaknál álló íróasztalhoz lépett, és megnézte a könyvet. – Igen, ez az. Mi a fenét csinálnék nélküled, te lány?

Anita a szobában tett-vett, Samantha pedig rövid, fiúsra vágott haját szárította, aztán fölvette a bugyiját meg a melltartóját, és leült a tükör elé, hogy kifesse az arcát. Anita ma reggel sokkal kevesebbet fecsegett, mint máskor. Samantha kíváncsi volt, vajon mi lehet az oka.

Hirtelen eszébe jutott valami. – Értesítettek már a vizsgád eredményéről? – kérdezte.

– Igen. Ma reggel kaptam meg.

Samantha megfordult. – És? Sikerült?

– Átmentem – felelte a lány vontatottan;

– Milyen osztályzatokat kaptál?

– Angolból jelest.

– Ez fantasztikus! – áradozott Samantha.

– Tényleg?

Samantha fölállt, és megfogta a lány kezét. – Mi a baj, Anita? Miért nem örülsz?

– Mert teljesen mindegy. Dolgozhatok a bankban heti húsz fontért, vagy melózhatok a Brassey Gyárban huszonötért. Ehhez nem kellenek jeles vizsgák.

– De hát én azt hittem, főiskolára akarsz menni.

Anita elfordult. – Bolondság volt; csak egy álom. Akkor mehetek én főiskolára, amikor a Holdra. – Kinyitotta a szekrényajtót. – Mit akarsz

fölvenni? A fehér Gatsby-ruha jó lesz?
Samantha visszament a tükörhöz. – Jó lesz – felelte elgondolkozva. – Tudod, manapság sok lány jár főiskolára.
Anita az ágyra terítette a ruhát, aztán fehér harisnyát és cipőt készített ki hozzá. – Tudod, mi az ábra otthon, Sammy. Az öregem hol kap munkát, hol nem, és nem ő tehet róla. A mama nem tud sokat keresni, és én vagyok a legidősebb. Otthon kell maradnom, dolgoznom kell néhány évig, míg a kicsik hoznak valamit a konyhára. Igazából...
Samantha letette a rúzst, és saját tükörképe mellett a mögötte álló fiatal lányra nézett – Igazából?
– Azt reméltem, hogy nem dobsz ki, továbbra is dolgozhatom nálad.
Samantha egy pillanatig nem szólt egy szót sem. Anita a nyári vakációja alatt afféle szobalány és házvezetőnő volt nála. Jól kijöttek egymással, és a lányról kiderült, hogy rendkívül ügyesen végzi a dolgát. De Samanthának eszébe sem jutott, hogy ez a munkaviszony állandósulhat.
– Szerintem főiskolára kellene menned – mondta.
– Hát persze. – Anita fölkapta a teáscsészét az éjjeliszekrényről, és kiment.
Samantha elvégezte az arcán az utolsó simításokat, farmernadrágba és ingbe bújt, aztán lement. Anita épp akkor tette a kis asztalra a lágy tojást, kosárkában meg a pirítóst, amikor Samantha a konyhába lépett. Leült reggelizni.
Anita két csésze kávét töltött, majd leült vele szemben. Samantha csöndben evett, végül félretolta a tányérját, és egy szaharintablettát dobott a kávéba. Anita rövid füstszűrös cigarettát vett elő, és rágyújtott.
– Ide hallgass – mondta Samantha. – Ha állást kell vállalnod, én boldog vagyok, ha nálam dolgozol. Óriási segítség vagy nekem. De nem szabad föladnod a reményt, hogy főiskolára kerülj.
– Nincs értelme reménykedni. Egyszerűen nem lehet.
– Hallgasd meg, mit akarok mondani. Én alkalmazlak, és ugyanannyit fizetek neked, mint most. A tanévben főiskolára jársz, a vakációban pedig nálam dolgozol, és egész évben megkapod a pénzt, így én sem veszítelek el, anyádat is támogathatod és tanulhatsz is.
Anita tágra nyílt szemmel bámult rá. – Milyen jó vagy hozzám! – mondta.
– Tévedsz. Sokkal több pénzt keresek, mint amennyit megérdemlek, és a töredékét se költöm el. Kérlek, egyezz bele, Anita. Úgy érezhetném, hogy

jót teszek valakivel.

– A mama azt mondaná, ez könyöradomány.

– Tizennyolc éves vagy; nem kell mindig rá hallgatnod.

– Nem hát! – A lány elmosolyodott. – Köszönöm. – Fölállt, és hirtelen mozdulattal megcsókolta Samanthát. Könnyes volt a szeme. – Hogy mik vannak... – dünnyögte.

Samantha kissé zavartan állt föl. – Megkérem az ügyvédemet, foglalja írásba, hogy nyugodt lehess. De most rohannom kell.

– Hívok egy taxit – ajánlotta Anita.

Samantha fölment átöltözni. Furcsa bűntudatot érzett, míg belebújt a könnyű, fehér ruhába, amely többe került, mint Anita kéthavi bére. Nem helyénvaló, hogy egy ilyen apró gesztussal módjában áll megváltoztatni egy fiatal lány életének alakulását. Az erre szánt összeg jelentéktelen – és hirtelen rájött, hogy valószínűleg az adóját is csökkenti. De ez nem számít. Anitának igazat mondott. Könnyűszerrel élhetett volna egy pompás palotában Surreyben, vagy egy villában Franciaország déli részén; hatalmas gázsijából jóformán alig költött. Anitán kívül soha nem volt állandó alkalmazottja. Ebben a szerény islingtoni házban lakott. Se kocsit, se jachtot nem tartott. Nem volt földbirtoka, és nem gyűjtött sem olajfestményeket, sem régiségeket.

Eszébe jutott az a férfi, aki tegnap este benézett – hogy is hívják? Julian Black. Kissé csalódott benne. Elvileg bárkinek, aki váratlanul lepi meg, érdekes embernek kell lennie, mert mindenki azt hiszi, hogy testőrök sorfalán kell áttörnie, míg végre a közelébe férkőzhet, így az unalmasabb vendég nem is vetemedik ilyesmire.

Julian elég kellemes ember volt, és saját szakterületéről, a képzőművészetről lebilincselően beszélt. De nem kellett túl sok idő hozzá, hogy Samantha rájöjjön: a fiatalember házassága boldogtalan, és anyagi gondjai vannak. Ez a két tényező határozza meg a jellemét. Samantha világosan értésére adta, hogy nem kell őt elcsábítania, és Julian nem is próbálkozott Jólesett az a néhány pohár kettesben elfogyasztott ital, aztán a férfi elment.

Samantha ugyanolyan könnyűszerrel megoldhatta volna Julian gondjait is, mint Anita baját. Talán pénzt kellett volna felajánlania neki. Nem úgy nézett ki, mintha kérni akart volna, de nyilvánvalóan szüksége volt rá.

Talán támogatnia kellene a művészeteket. De a művészvilág amolyan sznoboknak való, felsőbb osztálybeli jelenség. Ezek úgy szórják a pénzt, hogy halvány fogalmuk sincs róla, mennyit ér az egyszerű embereknek, az olyanoknak, mint Anita és családja. Nem, a művészet nem jelent megoldást.

Csöngettek. Kinézett az ablakon. Megérkezett a taxi. Samantha fölkapta a forgatókönyvet, és lement.

A fekete taxi kényelmes ülésén hátradőlve végigpörgette a forgatókönyv lapjait, amelyet épp most fog megbeszélni az ügynökével és egy filmproducerrel. A *tizenharmadik éjszaka* volt a címe, amellyel egyetlen árva mozijegyet sem lehet majd eladni, de ez csak részletkérdés. Shakespeare *Vízkereszt*-jét dolgozta át a szerző, de az eredeti párbeszédek nélkül. A cselekmény főleg a darab burkolt homoszexuális célzásain lovagol. Orsino például beleszeret Cesarióba, mielőtt kiderül, hogy Cesario férfiruhába bújt nő; Olíviának pedig titokban leszbikus hajlamai vannak, ő természetesen Viola szerepét játszaná.

A taxi megállt a Wardour Street-i iroda előtt, Samantha kiszállt, és az egyenruhás portásra bízta, hogy fizesse ki a sofőrt. Sorban nyíltak előtte az ajtók, ahogy a filmsztár szerepét játszva méltóságteljesen bevonult az épületbe. Joe Davies, az ügynöke fogadta, és fölkísérte az irodájába. Samantha leült, hagyta, hogy lehulljon róla a nyilvánosság előtt viselt sztárálarc.

Joe becsukta az ajtót. – Sammy, bemutatom neked Willy Ruskint.

A magas férfi, aki Samantha érkezésekor fölállt, most kezet nyújtott. – Nagyon örülök, hogy megismerhetem, Miss Winacre – mondta.

A két férfi szinte nevetséges ellentéte volt egymásnak. Joe alacsony, kövér és kopasz; Ruskin magas, sűrű sötét haja a fülét is befedte, szemüveget hordott és kellemes amerikai kiejtéssel beszélt.

A férfiak leültek, Joe szivarra gyújtott Ruskin egy hosszú, keskeny dobozból cigarettával kínálta Samanthát, de ő udvariasan visszautasította.

– Sammy, elmondtam Willynek, hogy még nem döntöttünk a forgatókönyvről, egyelőre rágódunk rajta – kezdte Joe.

Ruskin bólintott. – Úgy gondoltam, mindenképpen jó lenne, ha találkoznánk. Megbeszélhetjük, hogy ön szerint milyen hibái vannak. És természetesen szívesen hallanám a saját elképzeléseit.

Samantha bólintott, rendezte a gondolatait – Fölkeltette az érdeklődésemet – kezdte. – Remek ötlet, és a könyv jól van megírva. Nagyon mulatságosnak találtam. Miért hagyta ki a dalokat?

– A szövegük nem felel meg abban a filmben, amit elképzeltünk – felelte Ruskin.

– Igaz. De írhatna helyettük néhány újat, és felkérhetne egy rockzenészt, hogy komponáljon hozzájuk mai dallamokat.

– Pompás ötlet! – lelkesedett Ruskin, és meglepett tisztelettel nézett Samanthára.

– Az udvari bolond miért ne lehetne például habókos popénekes, afféle Keith Moon-figura? – kérdezte Samantha.

Joe közbevágott. – Willy, Keith Moon egy angol popzenekar dobosa...

– Igen, tudom – válaszolta Ruskin. – Tetszik nekem ez az ötlet. Azonnal munkához is látok.

– Ne olyan hevesen – csillapította Samantha. – Ez csak részletkérdés. Sokkal komolyabb gondom is van a filmmel kapcsolatban. Ez kitűnő vígjáték. Mai.

– Már bocsánatot kérek... Miért baj ez? – kérdezte Ruskin. – Nem értem, mire céloz.

– Én sem, Sammy – szólt közbe Joe.

Samantha a homlokát ráncolta. – Attól tartok, magam sem tudom pontosan, hova is akarok kilyukadni. Talán mindössze az a baj, hogy a filmnek egyszerűen nincs *mondanivalója.* Nem bizonyít semmit, nem tanít senkit semmire, nem nyújt új látásmódot... szóval tudják, mire gondolok.

– Nos, annyi azért benne van, hogy egy nő megállja a helyét férfiszerepben, és sikeresen elvégezheti egy férfi munkáját – próbálkozott Ruskin.

– Ez a tizenhatodik században talán felforgató gondolat lehetett, ma már azonban semmiképpen sem az.

– És mérsékelt magatartást hirdet a homoszexualitással kapcsolatban, amit akár nevelő hatásúnak is felfoghatunk.

– Nem, ez nem így van – erősködött Samantha. – Azzal manapság már a televízióban is lehet tréfálkozni.

Ruskin kissé sértődöttnek látszott. – Őszintén szólva fogalmam sincs, hogy mindaz, amit kíván, hogyan férhetne bele egy ilyen alapvetően kommersz filmbe. – Újabb cigarettára gyújtott.

Joe egészen elkenődött. – Sammy, drágám, ez vígjáték. Az a célja, hogy megnevettesse az embereket. És te vígjátékot akarsz játszani, nem igaz?

– De. – Samantha Ruskinra nézett. – Ne haragudjon, hogy így nekimentem a forgatókönyvének. Engedje meg, hogy egy kicsit még gondolkozzam rajta, jó?

– Igen, adj még néhány napot, Willy. Oké? Tudod, hogy én is azt szeretném, ha Sammy elvállalná.

– Hát persze – felelte Ruskin. – Nincs senki, aki alkalmasabb lenne Viola szerepére, mint Miss Winacre. De megérthetik, hogy itt állok egy jó forgatókönyvvel, és szeretnék mielőbb filmet forgatni belőle. Úgyhogy hamarosan kénytelen leszek más szereplők után nézni.

– Tudod mit? Beszélgessünk el újra mához egy hétre – javasolta Joe.

– Nagyszerű.

– Joe, másról is szeretnék veled beszélni – mondta Samantha.

Ruskin fölállt. – Köszönöm, hogy időt szakított rám, Miss Winacre.

Elment, és Joe újra meggyújtotta a szivarját. – Ugye, meg tudod érteni, Sammy, hogy kissé lelombozódtam?

– Igen.

– Csak azt akarom mondani, hogy kevés a jó forgatókönyv, és igen ritkán akad horogra egy. Hogy megnehezítsd az életemet, arra kérsz, keressek neked vígjátékot. De nem ám egyszerű, szürke mezeit, hanem mait, amelyik becsődíti a moziba az ifjúságot. Végre találok egyet, gyönyörű szerep van benne a számodra, te meg siránkozol, hogy nincs mondanivalója.

Samantha fölállt, az ablakhoz lépett, és lepillantott a szűk, Soho-beli utcára. Egy parkoló teherautó az utat eltorlaszolva közlekedési dugót okozott. Az egyik kocsi vezetője kiszállt, úgy szidta a teherautó pilótáját, de az fütyült az átkokra, és hozzálátott, hogy becipelje egy irodába több doboz papírból álló szállítmányát.

– Nekem ne akard bemesélni, hogy kizárólag az *avantgarde* off-Broadway daraboknak van mondanivalójuk – háborgott Samantha. – Egy film is kifejezhet valamit, és attól még lehet kasszasiker.

– Nem túl gyakran – felelte Joe.

– *Nem félünk a farkastól; Forró éjszakák; A felügyelő; Az utolsó tangó Párizsban…*

– Egyik se hozott annyi pénzt, mint *A nagy balhé.*

Samantha visszafordult az ablaktól, és türelmetlenül megrázta a fejét. – Ki a fene törődik vele? Jó filmek voltak, és megérte, hogy megcsinálták őket.

– Majd én megmondom, Sammy, hogy ki törődik vele. A producerek, az írók, az operatőrök, a stáb, a mozitulajdonosok, a jegyszedőnők meg a forgalmazók.

– Igen – felelte Samantha fáradtan. Visszament a székéhez, és lerogyott. – Joe, megbeszélnéd az ügyvéddel, hogy intézzen el nekem valamit? Szeretném, ha megfogalmazna egy szerződést. Dolgozik nálam egy lány. Támogatni akarom, hogy elvégezhesse a főiskolát. A szerződésben legyen benne, hogy három éven át heti harminc fontot fizetek neki, azzal a feltétellel, hogy a tanévben iskolába jár, a nyári szünetben pedig nálam dolgozik.

– Elintézem. – Joe az íróasztalán levő jegyzettömbre firkálta le a részleteket. – Ez igazán nagylelkű cselekedet, Sammy.

– Frászt! – Joe felhúzta a szemöldökét, de Samantha folytatta: – Ez a lány gyárban akar dolgozni, hogy a családját támogassa. Megszerezte a szükséges képesítést, hogy főiskolára járhasson, de a családja nem tud megélni a fizetése nélkül. Botrány, hogy ilyesmi előfordulhat, miközben mások annyit keresnek, mint te meg én. Rajta ugyan segítettem, de mi lesz a több ezer fiatal gyerekkel, akik ugyanabban a cipőben járnak, mint ő?

– Egyedül nem válthatod meg a világot, drágám – mondta Joe öntelten.

– Ne beszélj velem ilyen vállveregető stílusban! – csattant föl Samantha. – Én sztár vagyok, nekem meg kellene találnom a módját, hogy elmondjam mindezt az embereknek. A háztetőkről kellene világgá kiáltanom: ez méltánytalan; ez nem igazságos társadalom. Miért nem játszhatom olyan filmekben, amelyek erről szólnak?

– Több okból sem. Az egyik az, hogy a kutyának se kellenének. Boldog emberekről szóló vagy izgalmas filmeket kell készítenünk, hogy néhány órára eltereljük a nézők figyelmét a gondjaikról. Senki nem akar moziba menni csak azért, hogy megnézzen egy filmet olyan átlagemberekről, akiknek rosszul megy a sora.

– Talán nem színésznőnek kellene lennem.

– Mi mást csinálnál? Szociális gondozó lennél, és rájönnél, hogy nem tudsz igazán segíteni az embereken, mert több a munkád, mint amivel képes vagy megbirkózni, és különben is, valójában mindenkinek főleg pénzre van szüksége? Vagy újságíró lennél, hogy megtudd, nem azt kell megírnod, amit te gondolsz, hanem azt, amit a főszerkesztő? De verseket is írhatnál éhbérért. Politikus is lehetnél, és állandóan kompromisszumokat kellene kötnöd.

– Csak azért nem történik soha semmi, mert mindenki ugyanolyan cinikus, mint te,

Joe Samantha vállára tette a kezét, és gyöngéden megszorította. – Sammy, te idealista vagy. Sokkal tovább megőrizted az idealizmusodat, mint a legtöbben közülünk. Tisztellek... és szeretlek érte.

– Ó, csak ne próbáld megetetni velem ezt az óhéber dumát – felelte Samantha, de szeretettel mosolygott az ügynökre. – Rendben van, Joe. Még gondolkozom egy kicsit ezen a forgatókönyvön. De most mennem kell.

– Hívok neked egy taxit.

Hamisítatlan, hűvös, tágas knightsbridge-i lakás. Szolid, egyszerű tapéta, brokát kárpitozás, antik bútor. Az erkélyre nyíló franciaablakon át beszivárog az enyhe esti levegő és a forgalom távoli zaja. Elegáns és unalmas.

Az estély hasonlóképpen. Samantha azért jött el, mert a háziasszony régi barátnője volt. Együtt jártak vásárolni, és néha vendégül látták egymást teára. Ám ezeken az alkalmi találkozókon nem derült ki, tűnődött Samantha, hogy kezdő színésznő koruk óta mennyire eltávolodtak egymástól Maryvel.

Mary egy üzletemberhez ment feleségül, és úgy látszott, az estély vendégei többnyire a férje barátai. Néhány férfi szmokingot viselt, bár csak szendvicset szolgáltak fel. Mindannyian elképesztően unalmas témákról csevegtek. A Samantha körül kialakult kis csoport éppen a falon látható jelentéktelen metszetekről folytatott hosszúra nyúlt vitát.

Samantha mosolygott, hogy ne lássák az arcán, mennyire unatkozik, közben pezsgőt kortyolgatott. Ráadásul nem is volt túl jó minőségű a pezsgő. Bólogatva helyeselt az éppen beszélő férfinak. Ennyi két lábon járó hulla egy rakáson... Kivéve egyet. Tom Copper úgy lógott ki közülük, akár egy belvárosi gentleman egy rockzenekarból.

Magas férfi volt, egyidősnek látszott Samanthával, csak a hajába vegyültek már ősz fürtök. Kockás melósinget hordott, hozzá farmernadrágot bőrövvel. Keze-lába nagyra nőtt.

A férfi elkapta Samantha pillantását, tömött bajusza mosolyra ugrott a szája fölött. Dörmögött valamit a mellette álló házaspárnak, majd faképnél hagyta őket, és Samantha felé indult.

Samantha félfordulattal elhúzódott a metszetekről vitázó csoporttól. Tom lehajtott fejjel a színésznő fülébe súgta: – Azért jöttem, hogy

kiszabadítsam a műalkotások elemzése című tanítási óráról.

– Köszönöm. Rám fért. – Valamicskét tovább fordultak, és így még mindig közel voltak ugyan a csoporthoz, de már nem tartoztak hozzá.

– Az a gyanúm, hogy maga itt a díszvendég – mondta Tom. Hosszú cigarettával kínálta Samanthát.

– Az ám! – Samantha a férfi öngyújtója felé hajolt. – Hát maga?

– Én a munkásosztály jelképes képviselője vagyok.

– Ez a tűzszerszám egyáltalán nem néz ki munkásszármazásúnak. – A keskeny, monogramos öngyújtó aranynak látszott.

Tom rátett egy lapáttal külvárosi kiejtésére. – Ravasz kópé vagyok, igaz-e? – Samantha nevetett, mire Tom úgy folytatta, mintha gombóc lenne a szájában: – Óhajt még egy kis pezsgőt, nagysád? .

A büféasztalhoz sétáltak, Tom töltött Samantha poharába, és felé nyújtott egy tál apró szendvicset, valamennyi közepén egy pötty kaviárral. Samantha a fejét rázta.

– Így is jó. – Tom egyszerre kettőt tömött a szájába.

– Honnan ismeri Maryt? – kérdezte Samantha kíváncsian.

Tom újra elvigyorodott. – Ugye, arra gondol, hogy a barátnője hogyan kerülhetett kapcsolatba egy ilyen magamfajta bugris alakkal? Mind a ketten Madame Clair színiiskolájába jártunk Romfordban. Jóanyám sok véres verítékkel és könnyel tudott csak hetenként egyszer odazavarni; sok hasznát vettem, mondhatom. Soha nem lennék színész.

– Mivel foglalkozik?

– Már megmondtam, nem? Ravasz kópé vagyok.

– Nem hiszem. Szerintem építész, ügyvéd vagy ilyesmi.

Tom lapos fémdobozt halászott elő a farzsebéből, kinyitotta, és négy kék kapszulát szórt a tenyerébe. – Ugye, azt sem hiszi, hogy ez kábítószer?

– Nem hát!

– Kóstolt már ilyet?

Samantha újra a fejét rázta. – Nem. Csak hasist szívtam.

– Akkor magának egy is elég. – Samantha kezébe nyomott egy kapszulát.

Samantha figyelte, ahogy Tom egyszerre hármat nyelt le, majd leöblítette pezsgővel. Ö is bekapta az ovális kék kapszulát, és nagy nehezen lenyelte. Amikor már nem fojtogatta a torkát, megszólalt: – Látja? Semmi hatása nincs.

– Csak várjon néhány percig; pucérra vetkőzik tőle.

Samantha összehúzott szemmel kérdezte: – Erre megy ki a játék?

Tom ismét a külvárosi kiejtésével felelt: – Én bíz’ ott se vótam, felügyelő úr.

Samantha már nyugtalanul izgett-mozgott, lábával valami nem hallható zene ütemét verte. – Fogadok, hogy egy mérföldet is futna innen, ha megtenném – mondta hangosan nevetve.

Tom szája mindentudó mosolyra húzódott. – Kezdődik – dünnyögte.

Samantha hirtelen úgy érezte, csak úgy buzog benne az erő. Tágra nyílt a szeme, kissé kipirult az arca. – Torkig vagyok már ezzel az átkozott estéllyel! – jelentette ki a kelleténél jóval hangosabban. – Táncolni akarok!
Tom Samantha dereka köré fonta a karját. – Menjünk! – javasolta.

MÁSODIK RÉSZ

A tájkép

„Miki egér nem nagyon hasonlít egy valódi egérre, az emberek mégsem írnak felháborodott leveleket az újságoknak a farka hosszáról.”

E. H. GOMBRICH
művészettörténész

I.

A VONAT lassan döcögött át Olaszország északi részén. A ragyogó napfény átadta helyét a nehéz, jeges felhőrétegnek; dohszagot lehelt a borús táj. Gyárak és szőlőhegyek követték egymást, míg végül párásan csillámló ködfátyolba burkolózott a vidék.

Dee lelkesedése útközben fokozatosan szertefoszlott. Rájött, hogy még nem kaparintotta meg a nagy zsákmányt, egyelőre csak szimatot fogott. Az út végén a kép nélkül mindaz, amit fölfedezett, nem ér többet egy tudományos értekezésben található lábjegyzetnél.

Fogytán volt a pénze. Még soha nem kért Mike-tól; sőt nem is adott rá okot, hogy a férfi azt higgye, szüksége van rá. Épp ellenkezőleg, mindig igyekezett azt a benyomást kelteni, hogy magasabb a jövedelme, mint, amilyen valójában. Most már bánta ezt az ártatlan csalást.

Annyi pénze maradt, hogy néhány napot Livornóban tölthet, és ki tudja fizetni az útiköltséget hazafelé. Lerázta az evilági készpénz gondolatát, és cigarettára gyújtott. A füstfelhőben arról ábrándozott, mit tenne, ha megtalálná az elkallódott Modiglianit. Bombajó bevezető lenne a kábítószer és a művészet kapcsolatáról szóló doktori disszertációjához.

Ha jól belegondolunk, ennél sokkal többet is érhet: egy cikk középpontja lehet, amely arról szólna, milyen helytelenül ítélik meg a huszadik század legnagyobb olasz festőjét. Biztosan elég érdekes a kép ahhoz, hogy fél tucat tudományos vitát indítson.

Talán úgy ismerik majd meg a festményt, mint a Sleign-féle Modiglianit – ez megalapozná a hírnevét. Egész életére sínen lenne a karrierje.

Persze kiderülhet, hogy csak közepes vázlat, mint több száz más Modigliani-mű. Nem, ez aligha valószínű, hiszen úgy ajándékozta el a festő, mint a hasis hatása alatt készült képet.

Valami furcsa, eretnek, korát megelőző, sőt forradalmi alkotás is lehet. És ha absztrakt? Egy századfordulós Jackson Pollock?

Az egész művészettörténész szakma telefonon ostromolná Miss Delia Sleignt, hogy egy emberként kérjen útbaigazítást a kép hollétét illetően, írnia kellene egy cikket, amelyben pontosan közli, hol talált rá a képre. Vagy győzelmi menetben vihetné el a városi múzeumba. Vagy Rómába. Vagy megvehetné, és meglephetné vele az egész világot...

Igen, megvehetné. Micsoda ötlet!

Aztán elvihetné Londonba, és...

– Istenem! – mondta fennhangon. – El is adhatnám.

Livorno megdöbbentette. Dee kicsiny kereskedővárosra számított, legfeljebb fél tucat templommal meg egyetlen főutcával, ahol talál egy helybeli fickót, aki mindenkiről mindent tud, mert már az elmúlt száz évben is itt élt Ehelyett Cardiffhoz nagyon hasonló város fogadta: dokkok, gyárak, egy acélmű és idegenforgalmi látványosságok.

Dee csak utólag kapcsolt, hogy Livorno angol neve Leghorn – jelentős földközi-tengeri kikötő és üdülőhely. Homályos emlékek bukkantak fel a történelemkönyvekből: Mussolini milliókat költött a kikötő újjáépítésére, csak azért, hogy az egészet lerombolják a szövetséges bombázók; a városnak volt valami köze a Mediciekhez is, és a tizennyolcadik században földrengés pusztított.

Talált egy olcsó szállodát; magas, előkert nélküli, fehérre meszelt épület egy háztömbben, hosszúkás, ívelt ablakokkal. Dee tiszta, hűvös szobájában alig volt bútor. Kicsomagolta a bőröndjét, két nyári ruháját a zsalus szekrénybe akasztotta. Megfürdött, farmert és surranót húzott, aztán a nyakába vette a várost.

Felszállt az enyhe köd, langyos volt a délután. A felhőréteg továbbszállt, és a tenger fölött lenyugvó nap még látszott tovatűnő pereme mögött. A kapualjakban öregasszonyok álltak vagy üldögéltek kötényben, hátrafésült, tarkójukon megtűzött sima ősz hajjal, és nézték, mi történik a világban.

A belvároshoz közeledve jóképű olasz fiúk páváskodtak a járdákon csípőre feszülő, széles szárú farmerban, testhez álló ingben, gondosan fésült, sűrű, sötét fürtökkel. Dee-t látva némelyik tűnődve húzta föl a szemöldökét, de egyik se szólította le határozottan. A lány rájött, hogy a fiúk kiállítási tárgyak: mindent a szemnek, semmit a kéznek.

Céltalanul kószált, hogy vacsoráig agyonüsse az időt, közben azon töprengett, hogyan fogjon hozzá a festmény kereséséhez ebben a hatalmas városban. Világos, hogy aki tud a kép létezéséről, nem tudhatja, hogy Modigliani festette; viszont ha bárki tudja, hogy létezett egy ilyen Modigliani-kép, annak fogalma sincs, hol van, és hogyan lehetne megtalálni.

Átvágott néhány pompás, tágas téren, amelyen hajdanvolt királyok álltak a kitűnő minőségű helybeli márványból szoborva. Dee a széles,

középen füves, fákkal beültetett szigetekkel díszített Piazza Vittorióra lyukadt ki. Leült egy alacsony falra, hogy megcsodálja a reneszánsz árkádokat.

Évekig tartana, míg minden házat végigjárna a városban, hogy megnézze az összes régi képet a padlásokon meg a régiségboltokban. Szűkítenie kell a terepet, még akkor is, ha ezzel csökkenti a siker esélyeit.

Végül támadt néhány használható ötlete. Fölállt, és fürgén visszaügetett a kis szállodába. Kezdett éhes lenni.

A tulajdonos és családja az épület földszintjén lakott. Senki nem tartózkodott a hallban, amikor Dee visszaért, így aztán, próba szerencse, bekopogott a tulaj lakrészének ajtaján. Zene és gyerekzsivaj szűrődött ki, de a kopogásra senki nem jelentkezett.

Dee belökte az ajtót, és belépett a szörnyen ízléstelen, viszonylag új bútorral berendezett nappali szobába. Kecskelábú asztalkán álló, a hatvanas évekből származó rádiós lemezjátszó zümmögött az egyik sarokban. A teljesen lehalkított televízióban egy férfifej tátogta a híreket. Középen, a narancssárga nejlonszőnyegre helyezett, valószínűleg svéd dohányzóasztalon hamutartók és egymásra halmozott újságok hevertek, meg egy papírfödelű regény.

Dee lábánál egy kisgyerek játék autót tologatott, és észre sem vette őt. Dee átlépett rajta. A túlsó ajtón bejött a tulajdonos. Hatalmas pocakja kék nadrágja keskeny, műanyag övére lógott, szája sarkában cigaretta fityegett, melynek végén hosszú, görbe ujjhoz hasonló hamu bizonytalankodott. A férfi kíváncsian nézett Dee-re.

A lány gyorsan, folyékonyan beszélt olaszul. – Kopogtam, de senki nem válaszolt – mondta.

A férfi ajka alig mozdult. – Mi a baj? – kérdezte.

– Szeretnék előjegyeztetni egy párizsi telefonhívást.

A tulaj a dohányzóasztal közelében álló, görbe lábú, kifli alakú asztalkához lépett, és fölemelte a telefonkagylót. – Mondja a számot. Majd én fölhívom.

Dee a blúza zsebében kotorászott, majd előhúzott egy darab papírt, amelyre fölírta Mike lakásának a számát.

– Egy bizonyos személlyel akar beszélni? – kérdezte a tulajdonos.

Dee a fejét rázta. Nem valószínű, hogy Mike már visszatért, de lehet, hogy a takarítónő a lakásban van – ha nem voltak otthon, mindig olyankor toppant be, amikor épp kedve szottyant.

A tulaj kivette a cigarettát a szájából, és néhány mondatot mondott a hallgatóba. Aztán letette a kagylót, és újra megszólalt. – Néhány perc az egész. Üljön le.

Dee vádlija kissé megfájdult a mászkálástól. Hálásan rogyott le a rozsdabarna műbőr fotelba, amely akár egy lewishami bútorüzletből is származhatott volna.

A tulajdonos szemmel láthatóan úgy érezte, a lány mellett kell maradnia: lehet, hogy udvariasságból, vagy talán attól félt, el találja lopni az egyik porcelánfigurát a kandallópárkányról.

– Mi hozta Livornóba? A kénes vizű források? – kérdezte.

Dee-nek nem volt kedve elmesélni az egész történetet. – Szeretnék megnézni néhány festményt – felelte.

– Ó. – A tulaj körbepillantott a szoba falain. – Nekünk is van egypár szép képünk, igaz?

– Igen. – Dee ügyesen titkolta, hogy kissé kirázta a hideg. A szobában látható bekeretezett nyomatok ugyanis főleg glóriás férfi szenteket ábrázoló komor, vallási tárgyú képek voltak. – A székesegyházban vannak műkincsek? – kérdezte, mert eszébe jutott az egyik délutáni ötlete.

A tulaj a fejét rázta. – A székesegyházat lebombázták a háborúban. – Látszott rajta, hogy zavarba jött, mert szóvá tette azt a tényt, hogy országa háborúban állt Dee hazájával.

A lány témát váltott. – Szeretnék ellátogatni Modigliani szülővárosába. Tudja, merre van?

A tulaj felesége megjelent az ajtónyílásban, és hosszú, zsémbes mondatot zúdított férje fejére. Túl erős tájszólással beszélt ahhoz, hogy Dee megértse. A férfi sértődött hangon válaszolt, erre az asszony kiviharzott.

– Szóval tudja, merre van Modigliani szülővárosa? – ösztökélte Dee a tulajt.

– Nem tudom. – A férfi újra kivette a szájából a cigarettát, és a csikkekkel teli hamutartóba dobta. – De árulunk útikönyveket, talán hasznát veszi.

– Igen. Kérek egyet.

A tulaj kiment a szobából, és Dee a gyereket figyelte, aki még mindig elmélyülten játszotta titokzatos játékát a kisautóval. A háziasszony átvonult a szobán, de rá se nézett Dee-re. Egy pillanattal később visszamasírozott. Férje szívélyességével ellentétben nem volt túl barátságos – vagy talán éppen azért.

Csöngött a telefon, és Dee fölkapta a kagylót. – A párizsi hívás – mondta a központos.

Egy pillanat múlva megszólalt egy női hang: – *Allô?*

Dee franciául kérdezte: – Claire, Mike még nem jött vissza?

– Nem.

– Akkor kérem, írja föl a telefonszámomat, és mondja meg neki, hogy hívjon föl. Bediktálta a készüléken levő számot, aztán letette a kagylót.

Közben visszatért a tulajdonos. Fényes, szamárfüles könyvecskét nyújtott át a lánynak. Dee aprópénzt kotort elő a nadrágzsebéből, közben azon tűnődött, vajon hányszor adták már el ugyanezt a könyvet olyan vendégeknek, akik aztán a szobájukban felejtették.

– Segítenem kell a feleségemnek a vacsorát felszolgálni – mondta a férfi.

– Megyek. Köszönöm.

Dee átvágott a hallon, bement az étterembe, és leült egy kockás abrosszal letakart, kerek kis asztalhoz. Belepillantott az útikönyvbe. „A Szent Lipót ispotály Európában az egyik legszebb példány a maga nemében” – olvasta. Lapozott egyet. „Egyetlen látogató se mulassza el megtekinteni a híres Négy Szerecsen bronzszobrát.” A következő oldalon ez állt: „Modigliani először a via Román, később pedig a via Leonardo Cambini 10-ben lakott.”

A tulajdonos egy tál angyalhajlevest tett elé, és Dee széles, boldog mosollyal nézett föl rá.

Az első pap fiatal volt; szigorúan rövidre nyírt hajával úgy nézett ki, mint egy kamasz. Acélkeretes szemüvege vékony, hegyes orrán billegett, keze ideges mozdulatokkal szüntelenül a reverendáját simogatta, mintha izzadt tenyerét akarná megtörölni. Dee jelenlétében félszegnek látszott; ez jogában állt mint olyan fiatalembernek, aki szüzességi fogadalmat tett. De égett a vágytól, hogy a lány segítségére legyen.

– Sok festményt talál itt nálunk – mondta. – Az altemplom egyik pincéje tele van velük. Senki nem nézte meg őket már évek óta.

– Lemehetnék oda? – kérdezte Dee.

– Természetesen. Bár kétlem, hogy bármilyen érdekességre bukkan. – Amíg az oldalhajóban beszélgettek, a pap minduntalan átpislogott Dee válla fölött, mintha aggódna, hogy valaki bejön, és meglátja, amint egy fiatal lánnyal cseveg. – Jöjjön velem – mondta.

Végigvezette az oldalhajón, egészen a kereszthajóból nyíló ajtóig, majd előrement egy csigalépcsőn.

– Vajon azt a papot, aki 1910 körül szolgált itt, érdekelte a festészet?

A pap a lépcsőn visszafordulva fölpillantott Dee-re, aztán gyorsan elkapta róla a tekintetét. – Fogalmam sincs – mondta. – Én már a harmadik vagy negyedik vagyok itt azóta.

Dee a lépcső lábánál várakozott, míg a pap gyertyát gyújtott egy falikarban. A lány klumpája kopogott a kockaköveken, ahogy lehajtott fejjel követte vezetőjét egy alacsony bolthajtáson át a pincébe.

– Itt volnánk – állt meg a pap. Újabb gyertyát gyújtott. Dee körülnézett. A kis kamra padlóján halomba rakva és a falhoz támasztva körülbelül száz képet látott. – Magára kell hagynom – mondta a pap.

– Nagyon köszönöm a segítségét.

Dee figyelte, ahogy elcsoszog, aztán elfojtott sóhajjal a képekre pillantott. Előző nap eszelte ki, hogy elmegy a Modigliani két lakásához legközelebb eső templomokba, és megkérdezi, vannak-e régi festményeik.

Úgy érezte, blúzt kell fölvennie ujjatlan nyári ruhája alá, hogy eltakarja a karját – a szigorú katolikusok nem engednék be csupasz karral a templomukba –, így az utcán nagyon kimelegedett. Az altemplomban viszont csodálatosan hűvös volt.

Levette az első képet az egyik halom tetejéről, és a gyertyafényhez emelte. Az üvegre rakódott vastag porréteg eltakarta a vásznat. Portörlő kellett volna.

Dee körülnézett, talál-e alkalmas rongyot. Természetesen itt nem akadt semmi megfelelő. Zsebkendője sem volt. Sóhajtott egyet, aztán fölemelte a ruháját, és kibújt a bugyijából. Ha nincs más, ez is megteszi. Most aztán rendkívül óvatosnak kell lennie, nehogy a papot maga mögé engedje a csigalépcsőn. Halkan kuncogva letörölte a port a képről. A silány olajfestmény Szent István vértanúságát ábrázolta. Dee körülbelül százhúsz évesnek becsülte, de régebbi stílusban készült. A gazdagon díszített ráma többet érne, mint maga a kép. A szignó olvashatatlan volt.

Letette a festményt a padlóra, és a következőért nyúlt. Ez nem volt olyan poros, de az előzőhöz hasonlóan egy lyukas garast se ért. Lassan végignézett egy sor tanítványt, apostolt, szentet, mártírt, Szent családot, Utolsó vacsorát, Keresztre feszítést és több tucat sötét hajú, fekete szemű Krisztust. Színes bikinijét feketére festette az évszázadok pora.

Módszeresen dolgozott, a megtisztított képeket takaros halomba rakta, és mindig végignézett egy oszlopot, mielőtt hozzálátott a következőhöz.

Ráment az egész délelőtt, és egy árva Modiglianit sem talált.

Mikor az utolsót is leporolta és a helyére tette, hatalmas tüsszentést engedélyezett magának. A poros levegő vadul kavargott az orra előtt. Eloltotta a gyertyát, és fölment a templomba.

A papot sehol nem látta, így a perselybe szórt némi adományt, és kilépett a napfénybe. Piszkos bugyiját a legközelebbi kukába dobta: a szemetesek majd elmerenghetnek rajta, hogyan került oda.

Megnézte a térképét, és Modigliani második lakása felé indult. Nem hagyta nyugodni valami, amit tudott a festőről – talán az ifjúságáról, a szüleiről vagy valami másról. Gyötörte az agyát, hogy eszébe jusson a megfoghatatlan gondolat, de úgy járt, mint aki őszibarackot akar villahegyre tűzni egy tálban: a bizonytalan ötlet minduntalan elsiklott előle, nem tudta megragadni.

Éppen egy kávéház mellett vitt az útja, amikor rájött, hogy ebédidő van. Bement, pizzát rendelt, meg egy pohár bort. Evés közben azon tűnődött, vajon ma felhívja-e Mike.

Sokáig elüldögélt a kávé és a cigaretta mellett, mert semmi kedve sem volt egy újabb paphoz, újabb templomhoz és újabb halom poros festményhez. Rájött, hogy még mindig sötétben tapogatózik: rendkívül halvány esélye van csak rá, hogy megtalálja az elkallódott Modiglianit. Hirtelen elhatározással elnyomta a cigarettát, és fölállt.

A második pap idősebb volt, és nem akart segíteni. Szürke szemöldöke centimétereket ugrott összehúzott szeme fölé, amikor megkérdezte: – Miért akar festményeket nézegetni?

– Ez a foglalkozásom – magyarázta Dee. – Művészettörténész vagyok. – Megeresztett egy mosolyt, de ettől a pap szemmel láthatóan még jobban begurult.

– Tudja, kérem, a templom a hívőknek épült, nem a turistáknak – jegyezte meg az udvariasság vékony fátylával leplezve haragját.

– Csöndben leszek.

– Különben is nagyon kevés műalkotás van nálunk. Csak annyi, amennyit itt lát, ha körbesétál.

– Akkor körbesétálok, ha lehet.

A pap bólintott. – Tessék. – A főhajóból figyelte, ahogy Dee gyorsan körbement. Alig akadt látnivaló: mindössze egy-két szentkép a kis kápolnákban. A lány visszatért a templom nyugati sarkához, biccentett, és távozott. A pap talán arra gyanakodott, hogy el akar lopni valamit.

Leverten ballagott vissza a szállodába. A nap most már perzselően tűzött a magasból, és a forró utcákon szinte egy lélek se járt. Csak félnótások meg művészettörténészek sétálgatnak ilyen hőségben, gondolta Dee. Ám ez a magánhasználatra fabrikált vicc sem tudta felvidítani. Kijátszotta az utolsó kártyáját is. Csak úgy folytathatja tovább, ha végigszimatolja a várost, és megnéz minden templomot.

Fölment a szobájába, kezet és arcot mosott, hogy megszabaduljon az altemplom porától. Ezt a napszakot csak pihenéssel volt érdemes eltölteni. Levetkőzött, és lefeküdt a keskeny, egyszemélyes ágyra.

Amint lehunyta a szemét, újra rátört a gyötrő érzés, hogy elfelejtett valamit. Megpróbált mindent felidézni, amit Modiglianiról tanult, de ez édeskevés volt. Elszundított.

Amíg aludt, a nap túljutott a delelőjén, és olyan erővel sütött be a nyitott ablakon, hogy a lány meztelen teste megizzadt. Nyugtalanul mocorgott, hosszúkás arca néha kissé elkomorult. Szőke haja kócosan az arcához tapadt.

Felriadt álmából, és felült. Feje lüktetett a tűző naptól, de rá se hederített. Egyenesen maga elé bámult, mint akinek éppen látomása van.

– De hülye vagyok! – kiáltott fel. – Modigliani zsidó volt!

Dee rokonszenvesnek találta a rabbit. Üdítő változatosságot jelentett a szent emberek után, akikre olyan hatással volt, mint a tiltott gyümölcs. A rabbi barátságos, barna szemmel nézett rá, fekete szakállába ősz szálak vegyültek. Érdekelte Dee kutatása, és a lány, mire észbe kapott, már el is mesélte neki az egész történetet.

– A párizsi öregember egy papot emlegetett, így azt hittem, hogy katolikus papról van szó – magyarázta. – Elfelejtettem, hogy Modigliani családja szefárd zsidó volt, méghozzá mélyen ortodox.

A rabbi mosolygott. – Nos, én tudom, ki kapta meg azt a képet! Az itteni elődöm amolyan csudabogár volt, persze csak úgy rabbi módra. Mindenféle érdekelte: a tudományos kísérletek, a pszichoanalízis, a kommunizmus. Természetesen már meghalt.

– Ha jól sejtem, festmény nem akadt a hagyatékában.

– Nem tudom. Élete vége felé megbetegedett, és elköltözött a városból. Egy Poglio nevű faluban telepedett le az Adriai-tenger partján. Persze akkoriban még nagyon fiatal voltam, így nem emlékszem pontosan. De azt hiszem, a halála előtt a nővérénél lakott Poglióban.

– Bizonyára már ő is meghalt.

A rabbi nevetett. – Hát persze. Ó, istenem, maga aztán jó nagy fába vágta a fejszéjét, ifjú hölgyem. De talán élnek még leszármazottak.

Dee kezet rázott a rabbival. – Nagyon hálás vagyok önnek – mondta.

– Örülök, hogy a segítségére lehettem – felelte a rabbi, és úgy látszott, komolyan is gondolja.

Dee észre sem vette, hogy fáj a lába, amíg visszaballagott a szállodába. Terveket kovácsolt: kocsit kellene bérelnie, és elutaznia abba a faluba. Úgy döntött, másnap reggel nekivág.

El akarta mondani valakinek, hogy világgá kürtölje a jó hírt. Eszébe jutott, mit tett legutóbb, amikor ilyen boldog volt. Megállt egy trafiknál, képeslapot vett, és megírta.

Kedves Sammy,

Egész életemben ilyen vakációra vágytam! Igazi kincsvadászat!! Indulok Poglióba, hogy felkutassak egy eltűnt Modiglianit!!!

Szeretettel

D.

Talált némi aprópénzt a zsebében, bélyeget vett, és feladta a lapot. Ekkor jött csak rá, hogy nincs elég pénze kocsit bérelni és elutazni az ország másik végébe.

Őrület: olyan festmény nyomára bukkant, amely megérhet ötven- vagy akár százezer fontot is, és nem engedheti meg magának, hogy kocsit béreljen. Ezt nem lehet kibírni.

Vajon nem kérhetne pénzt Mike-tól? Nem; a fenébe is, nem alázkodhat meg. Talán burkoltan célozhatna rá, ha a férfi felhívja. Ha egyáltalán felhívja: külföldi útjait nem szokta szigorú menetrendhez igazítani.

Más módon kellene pénzt szereznie. Az anyjától? Jómódú asszony, ő azonban évek óta felé se nézett. Nincs joga pénzt kérni az öreglánytól. És Charles bácsi?

De mindehhez idő kell, ő pedig ég a vágytól, hogy újra a zsákmány után vesse magát.

A szűk utcán a szálloda felé igyekezve megpillantott a járda mellett egy acélkék Mercedes sportkocsit. A kocsihoz támaszkodó férfi fekete fürtös feje ismerősnek látszott.

Dee futásnak eredt. – Mike! – kiáltott fel boldogan.

JAMES WHITEWOOD megállt Volvójával a szűk islingtoni utcán, és kikapcsolta a motort. Az egyik zsebébe friss csomag Players cigarettát meg egy doboz gyufát rakott, a másikba pedig vadonatúj jegyzetfüzetet és két golyóstollat. Rátört az ismerős izgalom: vajon jó hangulatban van a színésznő? Lehet majd idézni tőle valami figyelemre méltót? Whitewood gyomorfekélye hirtelen nyilallni kezdett, ő meg káromkodott. A szó szoros értelmében több száz sztárinterjút készített már: ez se lesz más, mint a többi.

Bezárta a kocsiját, és bekopogott Samantha Winacre ajtaján. Dundi szőke lány jelent meg.

– James Whitewood vagyok az *Evening Star*-tól – mutatkozott be a riporter.

– Fáradjon be, kérem.

Követte a lányt a haliba. – Magát hogy hívják? – kérdezte.

– Anita. Itt dolgozom.

– Örülök, hogy megismerhetem, Anita. – Whitewood kedvesen mosolygott. Sose árt, ha az ember jó viszonyba kerül valakivel egy sztár udvartartásából.

A lány lekísérte az alagsorba. – Mr. Whitewood a *Star*-tól – jelentette.

– Hello, Jimmy! – Samantha farmernadrágban és ingblúzban, maga alá húzott lábbal ült a díványon. Mezítláb volt. Cleo Laine énekelt a vele szemben álló két Bang & Olufsen sztereó hangszóróból.

– Sammy! – Whitewood átvágott a szobán, és kezet fogott a színésznővel.

– Ülj le, helyezd kényelembe magad. Mi újság a Fleet Streeten?

Whitewood friss újságot dobott Samantha ölébe, mielőtt leereszkedett a fotelba. – A nap szenzációja, hogy Lord Cardwell eladja a képgyűjteményét. Most legalább látod, miért hívják ezt bolond évszaknak – mondta dél-londoni kiejtéssel.

– Iszik valamit, Mr. Whitewood? – kérdezte Anita.

Az újságíró felpillantott a lányra. – Jólesne egy pohár tej – felelte a gyomrát tapogatva.

Anita kiment. – Még mindig megvan a fekélyed? – kérdezte Samantha.

– Olyan ez, mint az infláció. Manapság csak abban reménykedhet az ember, hogy enyhül egy kicsit. – Whitewood éles fejhangon nevetett. – Rágyújthatok?

Alaposan megnézte Samanthát, amíg a cigarettásdobozt nyitotta. A színésznő mindig sovány volt, de most fáradtnak és elkínzottnak látszott az arca. A szeme óriási, de nem a sminktől. Egyik karjával átölelte a térdét, a másik kezében cigarettát tartott. Míg Whitewood figyelte, elnyomott egy csikket a mellette álló teli hamutartóban, és rögtön új cigarettára gyújtott.

Anita behozta Whitewoodnak a tejet. – Iszol valamit, Sammy? – kérdezte.

– Igen, kérek.

Jimmy az órájára pillantott: fél egy volt. Gyanakodva nézte a hatalmas adag vodka-tonikot, amelyet Anita egy pohárba töltött.

– Mesélj, mi újság a filmszakmában? – kérdezte Whitewood Samanthától.

– Éppen azon gondolkozom, hogy faképnél hagyom az egészet. – Samantha elvette a poharat Anitától, és a lány kiment a szobából.

– Te jószagú úristen! Miért?- – Jimmy előrántotta a jegyzetfüzetét és készenlétbe helyezte a tollat.

– Ehhez igazán nincs sok hozzáfűznivalóm. Úgy érzem, a film már mindent megadott nekem, amit csak lehetett. A forgatás untat, a végeredmény pedig olyan jelentéktelen.

– Történt veled valami különös esemény, amely kiváltotta ezt a döntést?

Samantha elmosolyodott. – Jó kérdés, Jimmy.

Whitewood várakozva fölpillantott, és látta, hogy Samantha nem rá mosolyog, hanem az ajtóra néz. Jimmy megfordult. Magas férfi lépett be farmernadrágban és kockás ingben. Biccentett Jimmynek, aztán leült Samantha mellé.

A színésznő megszólalt: – Jimmy, bemutatom Tom Coppert, azt a férfit, aki megváltoztatta az életemet.

Joe Davies megnyomta Quantum márkájú karórája gombját, és a fekete számlapon felvillanó fényes, vörös számokra nézett: 0955. Éppen

alkalmas időpont, hogy felhívjon egy londoni esti lapot.

Fölemelte a telefonkagylót, és tárcsázott. Hosszú várakozás után jelentkezett az újság telefonközpontja, és Davies James Whitewoodot kérte.

– Jó reggelt, Jim. Itt Joe Davies beszél.

– Pocsék a reggel, Joe. Miféle marhaságokkal házalsz ma?

Joe maga előtt látta a vigyorgó újságíró rossz fogait. Műgúnnyal ugratták egymást, ez volt a kedvenc játékuk, így leplezték a tényt: mindketten mindent megtesznek, hogy kihasználják a másikat. – Nincs semmi különös – mondta Joe. – Mindössze egy filmcsillagocska kapott egy aprócska szerepecskét. Csak Leila D'Abo műsorát hirdeti a Palladium.

– Ezét a lefutott vén tehénét? Mikor mutatják be?

Joe vigyorgott, mert tudta, hogy ezt a játszmát ő nyerte meg. – Október huszonegyedikén; de csak egyetlen estén fog menni.

– Értem. Addigra éppen be is fejezi azt a harmadrangú filmet, amit most forgat... hol is? Az Ealing Stúdióban?

– Hollywoodban.

– Hát persze! És ki van még műsoron?

– Gőzöm sincs. Talán kérdezd meg a Palladiumtól. Azt is megérdeklődheted, igaz-e, hogy Leila ötvenezer fontot kap a fellépésért, mert ezt nem tőlem hallottad.

– Nem, szó sincs róla.

– Tudod használni a sztorit?

– Minden tőlem telhetőt megteszek, öregfiú.

Joe ismét elvigyorodott. Ha a sztori elég jó volt ahhoz, hogy megfelelő tálalásban az újságba kerüljön, Whitewood mindig úgy tett, mintha kizárólag szívességből írná meg, az ügynök kedvéért. De ha nem ütötte meg a mértéket, azt egyenesen megmondta.

– No és eladtad már ugyanezt az ellentábornak is? – kérdezte Whitewood.

– Még nem.

– Megkapjuk az előnyt, hogy elsőként hozhatjuk le?

– Igen, Jim, de csak a te kedvedért – Joe diadalittasan dőlt hátra bőrtámlás karosszékében. Lépéselőnyhöz jutott. Most az újságíró tartozott neki egy szívességgel.

– Mellesleg mi van a kis kedvenceddel?

Joe hirtelen kiegyenesedett ültében. Tehát Whitewood még nem játszotta ki az utolsó kártyáját. Joe színlelt közönnyel megkérdezte: –

Melyik kedvencemmel?

– Ugyan, öregem, hány kedvenceddel készítettem riportot ezen a héten? Természetesen a rosszul táplált Miss Winacre érdekel.

Joe komoran bámult a telefonra, ördög vigye Sammyt. Védekezésre kényszerül miatta. – Meg is akartam kérdezni: hogy sikerült az interjú?

– Nagy fogást csináltam. „Samantha Winacre visszavonul." Veled még nem közölte?

Jézusom, mit mondhatott neki Sammy? – Magunk közt szólva, Jim, Samantha átalakuláson megy át.

– Méghozzá úgy látszik, nem túl szerencsés átalakuláson. Elég komolyan gondolhatja a visszavonulást, ha olyan jó forgatókönyv se kell neki, mint *A tizenharmadik éjszaka.*

– Ha nem akarsz kiszúrni magaddal, ezt ne írd meg. Samantha meg fogja gondolni magát.

– Örömmel hallom. Egyébként nem írtam meg.

– Mi volt a vezérfonalad?

– „Szerelmes vagyok", nyilatkozta Samantha Winacre. Oké?

– Köszönöm, Jim. A mielőbbi viszontlátásra. Hé, várj még egy percet! Megmondta, kibe szerelmes?

– Tom Coppernek hívják a pasast. Találkoztam vele. Ravasz fickónak látszik. A helyedben résen lennék, hogy el ne veszítsem az állásomat.

– Még egyszer köszönöm.

Joe lecsapta a kagylót. Whitewood meg ő újra döntetlenre álltak a baráti szívességek terén; de ez a kisebb baj. Sammynek elment az esze, hogy az ügynökének nem szól előre, a riporternek meg kitálalja: visszautasított egy forgatókönyvet.

Joe fölállt az íróasztala mellől, és az ablakhoz lépett. A szokásos közlekedési csődöt látta, a kocsik mindenütt a kettős sárga sáv mentén parkoltak. Mindenki azt hiszi, hogy épp ő a kivétel. Egy parkolóőr arra sétálgatott, de fütyült a szabálysértésre.

A szemközti járdán egy korán kelő kurva éppen leszólított egy öltönyt viselő, középkorú férfit. Ládákba csomagolt olcsó pezsgőt szállítottak egy sztriptízbárba. A közeli, bezárt mozi kapualjában rikító öltönyös, rövidre nyírt fekete hajú keleti fickó kis zacskóban eladott valamit egy nyúzott, mosdatlan lánynak, aki remegő kézzel papírpénzzel fizetett. Sovány arcával és rövid hajával kissé hasonlított Sammyre. Ó, istenem, mit kezdjen Sammyvel?

Ez a fickó a rejtély kulcsa. Joe visszament az íróasztalához, és elolvasta a jegyzettömbjére firkáit nevet: Tom Copper. Ha Sammy szerelmes a pasasba, akkor a befolyása alatt áll. Tehát Copper akarja, hogy visszavonuljon.

Az ügyfelei azért alkalmazták Joe-t, hogy segítsen nekik pénzt keresni. Tehetséges emberek voltak; a tehetség furcsa jószág, Joe soha nem értette, csak azt tudta, hogy belőle hiányzik, ö éppúgy nem tudott volna színpadon játszani, még az élete árán sem, mint ahogy az ügyfelei nem értettek az üzlethez. Azért kapta az állását, hogy megfejtse a szerződéseiket, megállapodjon a gázsiban, tanácsot adjon a reklámhoz, jó szerepeket és jó rendezőket keressen: vagyis azért, hogy átvezesse a naiv, tehetséges művészeket a színházi és filmszakma dzsungelén.

Sammy mellett is az a feladata, hogy segítsen neki pénzt keresni. De ez nem minden.

Igazság szerint az ügynök sokkal több, mint egyszerű üzletember. Szükség esetén Joe helyettesítette az apát, az anyát, a szeretőt és a pszichiátert: az ő vállán sírhatták ki magukat, ő volt az, aki óvadék ellenében szabadlábra helyeztette a börtönbe került ügyfelet, minden követ megmozgatott, hogy elejtsék a kábítószer-élvezet miatt emelt vádat, és házassági tanácsadással is foglalkozott.

Munkája nagyrészt abból állt, hogy megvédte a tapasztalatlan embereket a cápákkal szemben. Joe világában hemzsegtek a cápák: filmproducerek, akik szerepet adtak a színésznek, vagyont kerestek a filmen, aztán faképnél hagyták a művészt, hadd töprengjen, honnan kaparja össze a következő havi lakbért; csaló guruk, akik álvallásokkal, meditációval, vegetarianizmussal, miszticizmussal vagy asztrológiával szélhámoskodtak, és úgy megfejték a sztárt, hogy ráment a fél gázsija; fantaszta szervezetek és bűnözéssel kacérkodó üzletemberek, akik lóvá tették a színészt, hogy támogassa őket, majd minden csepp reklámlehetőséget kifacsartak a társulásból, tekintet nélkül a művészről kialakított képre.

Joe attól félt, hogy Tom Copper is cápa. Mindez túl gyorsan történt; a fickó a semmiből bukkant föl, és máris ő irányította Sammy életét. A színésznőnek férjre ugyan szüksége volt, új ügynökre viszont nem.

Joe döntött. Áthajolt az íróasztal fölött, és megnyomta a berregőt. – Parancsoljon, Mr. Davies – sziszegte a hangszóró.

– Andy, legyen szíves, azonnal jöjjön be.

Várakozás közben kihűlt kávéját kortyolgatta. Andrew Fairholm – ő Farehamnek ejtette a nevét – értelmes fiú volt. Joe a saját képmását látta benne. Apja epizodista színész, anyja sikertelen zongoraművész; Andy már fiatalon rájött, hogy ő is tehetségtelen. A szakma azonban már megfertőzte, így menedzser lett, és néhány másodosztályú rockzenekar óriási pénzeket keresett a segítségével. Joe akkoriban vette maga mellé helyettesnek.

Andy kopogás nélkül lépett be, és leült az íróasztal elé. Jóképű fiatalember volt: hosszú, tiszta barna haj, széles hajtókájú zakó, nyitott nyakú, Miki egér-mintás ing. Egyetemet végzett, és a felsőbb osztályok kiejtését kultiválta. Joe-nak éppen megfelelt, mert kissé modernebb arculatot kölcsönzött az ügynökségnek. Esze és a divat iránti fogékonysága kiegészítette Joe tapasztalatát és közismert szakértelmét.

– Gáz van Sammy Winacre körül, Andy – kezdte Joe. – Azt nyilatkozta egy újságírónak, hogy szerelmes, és abbahagyja a szakmát.

Andy égnek emelte a tekintetét. – Mindig mondtam, hogy ennek a csajnak hiányzik egy kereke. Kibe esett bele?

– Tom Copper a neve.

– És ki a bánat ez a Tom Copper?

– Én is éppen ezt szeretném tudni. – Joe letépte a lapot a jegyzettömbről, és átadta Andynek. – Méghozzá pánikszerűen.

Andy bólintott, és elment. Joe kissé megkönnyebbült. Most, hogy Andy ráállt az ügyre, kezdte jobban érezni magát. A fiú kedves és jó modorú, de rendkívül rámenős.

Ezen a forró estén a nyár illatozott a levegőben. A háztetők mögött lenyugvó napból vér szivárgott a magasban úszó néhány felhőbe. Samantha elfordult az alagsor ablakától, és a bárszekrényhez ment.

Tom föltett egy dzsesszlemezt, és elnyúlt a díványon. Samantha a kezébe adta az italt, aztán mellé kuporodott. Tom hosszú karjával átölelte Samantha sovány vállát, és lehajtotta a fejét, hogy megcsókolja. Megszólalt a csengő.

– Ne is törődj vele – mondta Tom, és megcsókolta Samantha száját.

A színésznő lehunyt szemmel a férfi szájához szorította az ajkát. Aztán mégis fölállt. – Inkább éheztetlek egy kicsit.

Néhány pillanat kellett hozzá, hogy fölismerje az ajtóban álló, bársonyöltönyt viselő, alacsony fiatalembert. – Julian!

– Hello, Samantha! Zavarom?

– Egyáltalán nem. Jöjjön be, kérem. Julian belépett, és Samantha levezette a lépcsőn. – Nem tartom föl sokáig – mentegetőzött a fiatalember.

Kissé zavarba jött, amikor meglátta Tomot a díványon. Samantha bemutatta őket egymásnak: – Tom Copper, Julian Black. – Tom Julian fölé tornyosult, amikor kezet fogtak. Samantha a bárhoz lépett. – Whiskyt, ugye?

– Köszönöm.

– Julian galériatulajdonos – mondta Samantha.

– Korai lenne ezt állítani. Éppen most fogom megnyitni. Maga mivel foglalkozik, Tom?

– Talán fogalmazzunk úgy, hogy pénzügyi szakértő vagyok.

Julian elmosolyodott. – Nincs kedve véletlenül némi pénzt fektetni egy galériába?

– Nem az én szakterületem.

– És mi volna az?

– Talán úgy körvonalazhatnám, hogy elveszem A pénzét, és B-nek adom.

Samanthára rájött a köhögés, és Julian gyanította, hogy rajta nevet. – Tulajdonképpen a galéria ügyében jöttem. – Elvette az italt, amelyet Samantha nyújtott felé, és figyelte, hogy a színésznő Tom karjába bújik. – Keresek egy vonzó, érdekes embert, aki megnyitná a galériát. Sarah ötlete volt, hogy magát kérjem fel. Megtenné a kedvünkért ezt a szívességet?

– Örömmel, de előbb utána kell néznem, hogy nincs-e aznap este valami más elfoglaltságom. Fölhívhatom később?

– Természetesen. – Julian meghívót vett elő a zsebéből. – Ezen minden rajta van.

Samantha átvette. – Köszönöm.

Julian felhajtotta a whiskyt. – Nem zavarom tovább. – Látszott rajta, hogy kissé irigyli őket. – Olyan otthonos itt maguknál, örülök, hogy megismerhettem, Tom.

Megállt az ajtónál, és a falra szerelt hőfokszabályozó tetejére támasztott képeslapot nézte. – Ki járt Livornóban? – kérdezte.

– Egy régi barátnőm. – Samantha fölállt. – Egyszer feltétlenül be kell mutatnom magának. Most szerzett diplomát művészettörténetből. Ide nézzen! – Levette a képeslapot, megfordította, és megmutatta Juliannek.

– Elragadó – mondta Julian. – Igen, feltétlenül szeretném megismerni a hölgyet. Ne fáradjon, magam is kitalálok. Viszontlátásra.

Amikor elment, Tom megkérdezte: – Miért akarod megnyitni neki azt a nyavalyás képkereskedést?

– A felesége a barátnőm. A „méltóságos” címnek örvendő Sarah Luxter.

– Tehát az apja...

– Lord Cardwell.

– Az, aki eladja a gyűjteményét?

Samantha bólintott. – Tudod, olajfesték folyik az ereiben.

Tom nem mosolygott. – Micsoda tréfa!

Az estély épp abban a döglőtt állapotban leledzett, amelyet minden party átvészel a hajnali órákban, mielőtt ismét életre kelne. A gátlástalan részegek undorítóan eláztak, a mértékletesebbek meg kezdték érezni a másnaposság tüneteit. A vendégek csoportokba verődve álldogáltak, és a beszélgetésre figyeltek, amelyben a magasröptű eszmefuttatásoktól kezdve a nevetséges zagyvaságokig az égvilágon mindenről szó volt.

A filmrendező házigazda épp most tért vissza a tévéreklámgyártásban eltöltött száműzetéséből. Magas, vékony felesége, akinek hosszú ruhája csaknem teljes kicsinységében közszemlére tette a mellét, üdvözölte Samanthát és Tomot, majd a bárhoz kísérte őket. A kissé üveges szemű filippínó mixer whiskyt töltött Samanthának, Tomnak pedig két üveg lagersört öntött egy pintes korsóba. Samantha éles pillantást vetett Tomra: ritkán sörözött, ilyen későn meg szinte soha. Samantha remélte, hogy nem fog egész este úgy viselkedni, mint egy erőszakos proli.

A háziasszony csevegett. Joe Davies faképnél hagyott egy csoportot a szoba túlsó végében, és odajött hozzájuk. A háziasszony örült, hogy valaki fölmentette, és visszament a férjéhez.

– Sammy, meg kell ismerkedned Mr. Ishivel. Ő a ma esti díszvendég, miatta jöttünk el erre a nyamvadt estélyre – közölte Joe.

– Miért, ki az ördög ez a Mr. Ishi?

– Japán bankár, akiről köztudott, hogy a brit filmgyártásba akar pénzt befektetni. Biztosan őrült, úgyhogy mindenki megpróbál jó viszonyba kerülni vele. Gyerünk! – Biccentett Tomnak, karon fogta Samanthát, és odavezette egy kopasz, szemüveges férfihoz, aki ünnepélyes hangon fél tucat figyelmes hallgatót tartott szóval.

Tom a bárpulttól szemlélte a bemutatkozást, aztán lefújta a habot a sör tetejéről, és fölhajtott egy fél korsóval. A filippínó oda se bagózott, a

bárpultot törölgette egy ronggyal. Tomot figyelte.

– Rajta, igyon egyet – biztatta Tom. – Nem fogom beköpni.

A mixer rámosolygott, előkapta a pult alól félig már üres poharát, és nagyot húzott belőle.

Női hang szólalt meg: – Bárcsak nekem is lenne bátorságom farmerban járni. Sokkal kényelmesebb.

Tom megfordult, és egy alacsony, huszonéves lányt látott. Az ötvenes évek stílusát utánzó, drága ruhát viselt: hegyes orrú, tűsarkú cipőt, lefelé szűkülő szoknyát, kétsoros blézert. Rövid haját hátul kacsafarkba fésülte, elöl frufruval.

– Ráadásul olcsóbb is – tette hozzá Tom. – És mifelénk, Islingtonban nincs is ennyi estély.

A lány tágra nyitotta sötétre árnyékolt szemét. – Maga ott lakik? Azt hallottam, hogy a munkások verik a feleségüket.

– Te jó isten! – dünnyögte Tom.

A lány folytatta: – Szerintem ez szörnyű; azt hiszem, én nem bírnám elviselni, hogy egy férfi megüssön. Hacsak nem rendkívül jóképű. Akkor talán még jól is esne. Mit gondol, maga szívesen megütne egy nőt? Például engem?

– Sokkal jobb dolgom is akad – felelte Tom. Szemtelen stílusa, úgy látszik, nem hatott a lányra. – Ha komoly dolgokon törné a fejét, nem csinálna itt hülyét magából. A kiváltság unalmat szül, az unalom pedig magához hasonló, üres embereket.

Végre sikerült felbosszantania a lányt. – Ha így gondolja, akkor bele is fulladhat a kiváltságos sörébe! – vágott vissza Tomnak. – Egyébként mit keres maga itt?

– Én is éppen ezt szeretném tudni. – Tora megitta a sört, és fölállt. – Semmi szükségem az ilyen süket dumára.

Körülnézett, hogy megkeresse Sammyt, de még mielőtt meglátta volna, már hallotta a hangját. Joe Daviesszel ordítozott. Egy másodpercen belül mindenki őket nézte.

Samantha arca pulykavörösen lángolt. Tom még soha nem látta ilyen mérgesnek. – Hogy mersz a barátaim után nyomozni? – üvöltötte. – Nem az őrangyalom vagy, hanem a tetves, nyavalyás ügynököm! Illetve csak voltál, mert ki vagy rúgva, Joe Davies! – Keményen pofon vágta a férfit, aztán sarkon fordult.

Az ügynök bíborvörösre pirult a megaláztatástól. Fölemelt ököllel Samantha után indult. Tom két hosszú lépéssel átvágott a szobán, finoman, de határozottan megtaszította Joe-t, úgyhogy az ügynök hátratántorodott. Aztán Tom megfordult, és követte Samanthát, aki közben távozott a szobából.

Odakint, a járdán Tom futásnak eredt. – Sammy! – kiáltotta, és a színésznő után rohant. Utolérte, megragadta a karját, és megállította.

– Mi ütött beléd? – kérdezte. Samantha zavart, haragos szemmel nézett fel rá. – Joe nyomozott utánad – felelte. – Azt mondta, feleséged van, négy gyereked meg priuszod.

– Ó – Tom átható tekintettel nézett vissza rá. – És most mit gondolsz?

– Honnan a fenéből tudjam, hogy mit gondoljak?

– Tönkrement a házasságom, és még nem mondták ki a válást. Tíz éve hamisítottam egy csekket. Számít ez?

Samantha egy pillanatig rábámult, aztán Tom vállába fúrta a fejét. – Nem. Nem számít.

Tom egy hosszú pillanatig némán magához ölelte, aztán megszólalt: – Amúgy is pocsék estély volt. Fogjunk egy taxit.

Fölsétáltak a Park Lane-re, és az egyik szálloda előtt találtak is taxit. A sofőr végighajtott a Piccadillyn, a Stranden és a Fleet Streeten. Tom megállította egy újságosbódénál, ahol a reggeli lapok első kiadását árulták.

Lassan már világosodott, amikor elhúztak a Holborn Viaduct alatt. – Ide nézz! – mondta Tom. – Lord Cardwell képei előreláthatólag egymillió fontért kelnek majd el. – összehajtotta az újságot, és kinézett a kocsi ablakán. – Tudod, hogyan szerezte azokat a képeket?

– Meséld el.

– A tizenhetedik században tengerészek haltak meg azért, hogy aranyat hozzanak neki Dél-Amerikából. A tizennyolcadikban parasztok éheztek, hogy kifizessék neki a földbért. A tizenkilencedikben gyerekek haltak meg a gyárakban meg a városi nyomornegyedekben, hogy a lehető legtöbb profitot termeljék neki. Ebben a században pedig belépett a bankszakmába, hogy segítsen a többieknek, akik ugyanazt teszik, amit ő is tett háromszáz évig: meggazdagodnak a szegények bőrén. Jézusom, egymillió fontért milyen szép kis lakótelepet lehetne építeni Islingtonban!

– Mit lehet itt csinálni? – kérdezte Sammy szomorúan.

– Gőzöm sincs.

– Ha mások nem szedik el tőle a pénzt, nekünk kell megtennünk.

– Már mit nem mondasz!
– Tom, ne hülyéskedj! Miért ne?
A férfi átölelte. – Hát persze, miért is ne? Ellopjuk a képeit, eladjuk egymillióért, és lakótelepet építünk belőle. A részleteket majd reggel megbeszéljük. Csókolj meg.
Samantha egy pillanatra Tom szájához érintette az ajkát, aztán gyorsan elfordult. – Tom, én komolyan gondolom.
Tom egy pillanatig Samantha arcát nézte. – Istenuccse, elhiszem! – mondta.

III.

JULIAN ébren feküdt. Az augusztus végi éjszaka kellemetlenül meleg volt. A hálószoba ablakai tárva-nyitva álltak, sőt a takarót is ledobta magáról, de még így is izzadt. Sarah hason fekve, szétterpesztett lábbal aludt a széles ágy másik végében, hátat fordítva Juliannek. Teste halványan fénylett a gyönge hajnali derengésben, feneke vágása gúnyos kihívásnak tűnt. Meg se moccant, amikor Julian fölkelt.
Alsónadrágot vett elő az egyik fiókból, és belebújt. Halkan becsukta maga mögött az ajtót, átvágott a hallon, leszaladt a lépcsőn, és a nappali szobából a konyhába lépett. Vizet öntött a villanyfőzőbe, és bedugta a konnektorba.
A Samantha nappali szobájában tegnap este látott képeslap szavai gondolatban még mindig kísértették, mint egy sláger, amelyet az ember nem tud kiverni a fejéből. „Indulok Poglióba, hogy felkutassak egy eltűnt Modiglianit.” A szöveget mintha savval marták volna az agyába. Nem is annyira a hőség, mint ez a hír nem hagyta aludni azóta sem. Neki is az eltűnt Modigliani után kellene vetnie magát. Pontosan erre lenne szüksége: ez lenne csak az igazán jó fogás. Megalapozná kereskedői hírnevét, és tömegeket vonzana a Black Galériába. Nem felel meg ugyan a galéria célkitűzéseinek, de az nem számít.
Julian garzonteát tett a bögréjébe, aztán ráöntötte a forró vizet. Vigasztalanul bökdöste a víz felszínén úszó zacskót, egy kanállal lenyomta, és figyelte, ahogy újra fölemelkedik. A Modigliani volt számára a nagy lehetőség, de el sem tudta képzelni, hogyan kaparinthatná meg.

Ha megtalálná a képet, Lord Cardwell előteremtené a pénzt, hogy megvegye, Sarah apja ezt megígérte, és a vén hülyének lehetett adni a szavára. De egy szeleburdi lány képeslapja alapján egy árva pennyt se fog leszurkolni. Juliannek pedig nem volt rá pénze, hogy Olaszországba utazzon.

A tea sötétre barnult, tetejét ellepte a kicsapódott hab. Julian a reggelizőpulthoz vitte, és fölült egy magas székre. Körülnézett a konyhában: mosogatógép, kétszintes tűzhely, amelyen csak lágy tojást főznek, mosógép, mélyhűtő és seregnyi kisebb elektromos háztartási vicik-vacak. Őrjítő ekkora vagyon közelében élni, anélkül, hogy a maga javára fordíthatná.

Mekkora összegre lenne szüksége? Repülőjegy, szállodaszámlák, talán egy kis kenőpénz. Minden attól függ, mennyi idő alatt éri utol a nőt, aki csak egy nagy D betűvel írta alá a lapot. Pár száz font... talán ezer. Meg kell szereznie a pénzt.

A teát kortyolgatva végiggondolta a lehetőségeket. Ellophatná Sarah néhány ékszerét, és elzálogosíthatná. De akkor meggyűlhet a baja a rendőrséggel. A zálogházban vajon igazolnia kell, hogy az övé a holmi? A jobb helyeken valószínűleg igen. Nem, ez nem az ő világa. Jobban illene hozzá, hogy aláhamisítsa Sarah egyik csekkjét. De erre még hamarabb rájönne az asszony. És mindkét módszerrel túl kockázatos lenne összehozni a szükséges dohányt.

Olyasmit kell találnia, ami nem hiányozna a feleségének. Valamit, ami könnyen értékesíthető és sokat ér.

Rájött, hogy kocsival is elutazhatna Olaszországba. Kikereste Pogliót a lexikonból: Észak-Olaszországban van, az Adriai-tenger partján. És a kocsiban aludni is lehet.

De ilyen körülmények között aligha lenne megfelelően elegáns a megjelenése, ha körültekintő alkudozásra kerülne sor. És még akkor is kellene pénz benzinre, ennivalóra és vesztegetésre.

Azt hazudhatná Sarahnak, hogy Olaszországba megy kocsival, aztán eladhatná a Mercedest. Ebben az esetben az asszony csak a hazatérése után jönne rá a csalásra, tehát épp akkor, amikor ő rá akarja venni az apósát, hogy adjon pénzt. De azt is mondhatja, hogy ellopták a kocsit.

Ez az. Bemesélheti neki, hogy ellopták a kocsit, közben eladhatja. Sarah majd értesíteni akarja a rendőrséget és a biztosítót. De ő megnyugtathatja, hogy már intézkedett.

Így haladékot kap, amíg a rendőrség feltehetően keresi a Mercedest. A biztosító úgyis csak hónapok múlva fizet. Mire Sarah rájön, hogy csalás volt az egész, ő már megalapozta a hírnevét.

Elhatározta, hogy megpróbálja. Elmegy és keres egy alkalmas garázst. A karórájára nézett. Fél kilenc volt. Julian visszament a hálószobába, és felöltözött.

A konyha egyik fiókjában megtalálta a forgalmi engedélyt, a kulcsokat pedig ott, ahol tegnap éjjel hagyta őket.

Ki kellene találnia valamit, hogy a terv meggyőzőnek látsszon. Fogott egy darab papírt meg egy tompa ceruzát, és írt néhány sort Sarahnak. „Elvittem a kocsit. Egész nap nem jövök haza. Üzleti ügy. J."

Az üzenetet a kávéskanna mellé tette a konyhában, aztán lement a garázsba.

Több mint egy óra hosszat tartott, míg átvergődött a West Enden meg a Cityn, és a Mile End Roadon eljutott Stratfordba. Nagy volt a forgalom, az út pedig reménytelenül rossz, A Leytonstone High Road mentén, az üzletekben, a lebombázott házhelyeken, a benzinkutaknál, a járdákon egész sor használtkocsi-telepet talált.

Kiválasztott egy nagyobbat a sarkon. Elöl egy újnak látszó Jaguár állt, és az-udvar oldalában is sok vadonatúj típusú, márkás kocsit látott. Behajtott.

Egy bőrkalapos, középkorú férfi, nyitott, rövid kabátban éppen egy nagy Ford szélvédőjét mosta. Kezében a ronggyal és a vizesvödörrel odaballagott Julianhez.

– Maga aztán jókor fölpillantott – mondta nyájasan, erős East End-i kiejtéssel.

– Itt van már a főnök? – kérdezte Julian. A férfi érezhetően fagyosabb modorban válaszolt: – Azzal beszél.

Julian a kocsi felé intett. – Mit ad érte?

– Másikat akar?

– Nem. Készpénzt.

A férfi újra a kocsira nézett, savanyú képpel jobbra-balra csóválta a fejét. – Nagyon nehéz túladni rajtuk – mondta.

– Ez a kocsi gyönyörű – tiltakozott Julian. A férfi még mindig kétkedő arckifejezéssel kérdezte: – Hány éves a járgány? Kettő?

– Tizennyolc hónapos.

A kereskedő lassan körüljárta a Mercedest, a karosszériát vizsgálgatta. Megérintett egy horzsolást az ajtón, közelebbről is gondosan szemügyre vette a lökhárítókat, és megtapogatta az abroncsokat.

– Ez a kocsi gyönyörű – ismételte Julian.

– Meglehet, de attól még nem biztos, hogy el is tudom adni. – Kinyitotta az ajtót, és beült a volán mögé.

Julian begurult. Kész röhej! Biztos volt benne, hogy a kereskedő a piacon el tudja adni a Mercedest, ha a saját telepén esetleg nem megy. Csak az a kérdés, mennyit fizet érte.

– Készpénzt akarok – jelentette ki Julian.

– Még egy árva inggombot se kínáltam érte, pajtikám – felelte a férfi. Elfordította a slusszkulcsot, gyújtott a motor. Kikapcsolta, megvárta, míg leállt, aztán újra bekapcsolta. Ezt többször is eljátszotta.

– Alig van benne kilométer – közölte Julian.

– Tényleg csak annyi, amennyit mutat?

– Természetesen.

A férfi kiszállt a kocsiból, és becsapta az ajtót. – Nem is tudom... – tétovázott.

– Ki akarja próbálni?

– Á, nem.

– Anélkül honnan a fenéből tudja, hogy mennyit ér? – hőbörgött Julian.

A férfi megőrizte a nyugalmát. – Mi a foglalkozása magának? – kérdezte.

– Képtáram van.

– Akkor jó. Én kitartok az autók mellett, maga pedig maradjon meg a nyavalyás képeinél.

Julian uralkodott magán. – Nos, mennyit ajánl?

– Azt hiszem, ezerötszázat adhatok érte. De csak magának.

– Ez nevetséges! Legalább öt-hatezer fontba kerülhetett! – A kereskedő szeme erre diadalmasan felvillant. Julian rájött, hogy elárulta: fogalma sincs, mennyibe került a kocsi eredetileg.

– Remélem, a magáé, ha el akarja adni – jegyezte meg a kereskedő.

– Természetesen.

– Itt van a forgalmi engedélye? – Julian kihalászta a belső zsebéből, és odaadta.

– Sarah elég furcsa keresztnév egy férfinak – gúnyolódott a kereskedő.

– Sarah a feleségem. – Julian elővett egy névjegyet, és azt is átnyújtotta. – Engem így hívnak.

A férfi zsebre vágta a névjegyet. – Már megbocsásson a kérdésért, de a hölgy tudja, hogy eladja a kocsiját?

Julian magában átkozta a férfi ravaszságát. Miből jött rá? Semmi kétség, megsejtette, hogy ha egy műkereskedő egy csaknem vadonatúj Mercedest az East Enden akar készpénzért eladni, akkor ott valami bűzlik.

– A feleségem nemrég halt meg – magyarázta.

– Az mindjárt más. – A kereskedő nyilván nem hitte el a mesét. – Na jó, én már megmondtam, hogy nekem mennyit ér.

– Háromezernél olcsóbban nem adhatom – felelte Julian színlelt határozottsággal.

– Ezerhatszáz, és egy pennyvel se több.

Julian azt hitte, a fickó elvárja, hogy alkudozzon egy kicsit. – Kétezer-ötszáz – mondta.

A kereskedő hátat fordított, és elindult. Julian pánikba esett. – Rendben van! – szólt utána. – Kétezer.

– Ezerhatszázötven. Kell vagy nem kell?

– Készpénz?

– Mi más?

Julian sóhajtott.– Jól van.

– Jöjjön be az irodába.

Julian követte a férfit az udvaron át a főútra néző régi üzlethelyiségbe. Leült a rozoga íróasztalhoz, és aláírta az adásvételi szerződést, miközben a kereskedő kinyitotta a régi acél páncélszekrényt, és használt ötfontos bankókban leszámolta az ezerhatszázötven fontot.

Amikor Julian távozni készült, a kereskedő kezet nyújtott. Julian keresztülnézett rajta, és kiment. Meg volt győződve róla, hogy kifosztották.

Nyugat felé ballagott, taxit keresett. Hagyta, hogy a kellemetlen összecsapás elszálljon a gondolataiból és óvatos örömujjongásnak adja át a helyét. Végre a kezében van a pénz: ezerhatszázötven font, ötösökben! Ez bőven elég az utazáshoz. Úgy érezte, mintha máris nekivágott volna.

Átgondolta a mesét, amit Sarahnak készült beadni. Mondhatja azt is, hogy a lakberendezőnél volt; nem, jobb lenne valaki más, akit az asszony nem ismer. Egy Stepneyben élő festőművész. A neve? John Smith megfelel; biztosan sok valódi John Smith létezik. Bement a festő házába, és mire egy óra múlva kijött, a kocsinak csak a hűlt helyét találta.

Üres taxi bukkant föl a háta mögött, és elhúzott mellette. Julian fütyült és integetett, de a kocsi nem állt meg. Rájött, hogy éberebbnek kell lennie.

Hirtelen eszébe villant, hogy Sarah a távollétében is értesítheti a rendőrséget. Akkor kibújik a szög a zsákból. Egy nem létező rendőrőrs nevét kell majd bemondania az asszonynak.

Elcsípett egy közeledő taxit.

Kinyújtotta a lábát a hátsó ülésen, és megmozgatta a lábujjait a cipőben, mert megfájdultak a mászkálástól. Jól van, tegyük fel, hogy Sarah értesíti a Scotland Yardot, amikor fölfedezi, hogy az a rendőrőrs nem létezik. Végül közlik vele, hogy a kocsilopást egyáltalán nem jelentették be.

Hazafelé közeledve Julian szemében az egész terv egyre idétlenebbnek látszott. Sarah megvádolhatja, hogy ellopta a kocsiját. Vád alá helyezhetik az embert, ha a feleségétől lop? Hogy is van az a szöveg az esketési szertartásban? Minden földi javamat megosztom veled, vagy ilyesmi. És akkor még azt is a nyakába varrhatják, hogy fölöslegesen pocsékolta a rendőrség idejét.

A taxi a Viktória rakparton hajtott végig, majd áthajtott a Westminster Bridge-en. A rendőrségnek esze ágában sem lesz házastársi perpatvarban vádat emelni. De az is épp elég baj, ha Sarah rájön, mire készül. Azonnal el fogja mondani az apjának. Akkor pedig ő éppen a döntő pillanatban esik ki Lord Cardwell kegyeiből, amikor esetleg pénzre lenne szüksége, hogy megvegye a Modiglianit.

Már kezdte azt kívánni, hogy bárcsak sose jutott volna eszébe eladni a kocsit. Ami ma reggel még ragyogó ötletnek látszott, most úgy tűnt, zátonyra futtatja a nagy fogás lehetőségét.

A taxi megállt az üvegfalú ház előtt, és Julian a garázstulajdonostól kapott egyik vastag ötfontos kötegből fizette ki a sofőrt. A bejárati ajtó felé ballagva kétségbeesetten próbált valami jobb mesét kitalálni, de semmi nem jutott eszébe.

Kulcsával halkan nyitotta ki az ajtót. Csak tizenegy óra múlt, Sarah még ágyban lesz. Csöndesen lépett be a nappali szobába, leült, kibújt a cipőjéből, és hátradőlt.

Talán jobb lenne most azonnal elindulni Olaszországba. Üzenetet hagyhatna, hogy néhány napra elutazott. Sarah azt hinné, elvitte a kocsit. Ha hazajön, még mindig kanyaríthat neki valami csinos kis mesét.

Hirtelen ráncba szaladt a homloka. Mióta megérkezett, egy apró zaj nem hagyta nyugodni, figyelmet követelt. Most fülelni kezdett, és

homlokán elmélyültek a ráncok. Surrogó neszt hallott.

Elemeire bontotta a hangot. Lepedőzizzenés, az ágy rugóinak tompa nyikorgása, zihálás. A hálószobából hallatszott. Julian azt hitte, Sarah rosszat álmodik. Már éppen kiáltani akart, hogy fölébressze, de eszébe jutott, hogy valahol azt olvasta, nem szabad az álmodó embert hirtelen fölriasztani. Vagy ez a holdkórosokra vonatkozik? Úgy döntött, benéz az asszonyhoz.

Fölment a lépcsőn. A hálószoba ajtaja nyitva állt. Belesett.

Földbe gyökerezett a lába és leesett az álla a meglepetéstől. Felgyorsult a szívverése, zúgott a füle a döbbenettől.

Sarah az oldalán feküdt a lepedőn. Nyaka ívben megfeszült, a feje hátrahanyatlott, és haja, amelyet egy vagyonért fésültetett, most verejtékező arcához ragadt. Lehunyta a szemét, nyitott szájából mély, állati nyögés tört elő.

Egy férfi feküdt mellette, ágyéka lassú remegéssel tapadt az asszonyéhoz. A férfi vaskos végtagjait fekete szőr borította. Sápadt farának izmai ütemesen összehúzódtak, majd elernyedtek. Sarah a jobb lábát háromszöget formálva a bal térdére támasztotta, a férfi meg az asszony magasba emelt combjának belsejét szorongatta, miközben tiszta, mély hangon trágárságokat mormolt.

Sarah mögött az ágyon egy másik férfi feküdt. Szőke hajú, sápadt, kissé pattanásos képű. Csípője úgy simult Sarah fenekére, mint kesztyű a kézre. Az egyik karjával átölelte Sarah testét, a másik kezével pedig felváltva markolászta az asszony melleit.

Julian rádöbbent: ezek itt trióban kefélnek! Ez megmagyarázza a három test különösen lassú rángatózását. Úgy figyelt, hogy még a vér is meghűlt benne.

A szőke férfi észrevette, és felvihogott. – Közönségünk van – nyekegte magas fejhangon.

A másik gyorsan hátranézett, és most egyikük se moccant.

– Ez csak a férjem. Ne hagyjátok abba, gazemberek! Még! – követelte Sarah.

A sötét fickó megragadta az asszony csípőjét, és még erősebben döngette, mint eddig. Mintha Julian a világon se lett volna. – Még! – nyögte Sarah újra meg újra.

Julian elfordult. Elgyengült, hányingert érzett, meg valami mást is. Rég látta utoljára ezt a kéjes kifejezést Sarah arcán. Nem tehetett róla,

felhúzta a látvány. De ez a kis szexuális izgalom csak bágyadtan jelentkezett, és inkább szorongást okozott.

Visszabotorkált a nappaliba, és ismét a fotelba roskadt. Azok hárman egyre nagyobb zajt csaptak, mintha csak gúnyolnák. Julian önérzete romba dőlt.

Szóval ez kell ennek a dögnek, hogy begerjedjen, gondolta gyűlölködve. Nem én voltam a hibás. Szajha! Szajha! Julian megalázottsága bosszúvággyá változott.

Meg akarta szégyeníteni az asszonyt, ahogyan az tette vele. Világgá kürtöl mindent erről a szukáról meg a furcsa gusztusáról. Majd ő...

Jézusom.

Hirtelen rendkívül tiszta fejjel kezdett gondolkozni. Úgy érezte, mintha épp most hajtott volna föl egy pohár hideg pezsgőt. Néhány percig mozdulatlanul ült, csak az agya járt, mint a motolla. Kevés volt az idő.

Kinyitotta a fal mellett álló szekrény sötét üvegajtaját, és elővette Polaroid fényképezőgépét. Volt benne film. Gyorsan fölszerelte a vakut, ellenőrizte az izzókat. Beállította a gépet.

A hálószobában már kiáltássá erősödtek a hangok, amikor felrohant a lépcsőn. Egy pillanatra megtorpant a hálószoba előtt, elrejtőzött, hogy ne lássák. Sarah mély torokhangot hallatott, amely fokozatosan vékonyodott és egyre hangosabbá vált, elnyújtott, csaknem gyerekes sírássá. Ismerte ezt a hangot, még abból az időből, amikor ő is képes volt rá, hogy elővarázsolja az asszonyból.

Amint Sarah sírása sikolyba csapott át, Julian belépett a szobába és a széméhez emelte a fényképezőgépet. A keresőben látta az összhangban vonagló három testet; arcuk eltorzult az erőlködéstől vagy a mámoros gyönyörtől, kezük vadul egymás húsába mart Megnyomta a gombot, egy pillanatra felvillant az erős fény, de azok, úgy látszik, észre sem vették.

Két lépéssel közelebb ment, közben továbbcsavarta a filmet. Ismét fölemelte a gépet, és még egy felvételt készített Aztán oldalról a harmadikat.

A hálóból átsietett a nappaliba. Föltúrta az egyik fiókot, és talált egy borítékot. Bélyegfüzet is volt mellette. Kitépett húsz-harminc penny értékű bélyeget, és a borítékra ragasztotta. Belső zsebéből előhúzta a tollat.

Hova küldhetné? Lerepült a földre egy darab papír, amelyet a tollal rántott ki a zsebéből. Rájött, hogy erre a fecnire írta föl Samantha címét. Fölkapta a földről.

Ráírta a saját nevét a borítékra, aztán a papírfecni alapján megcímezte Samanthának, és a gondjára bízta. Kitépte a gépből a papírburokban levő exponált filmet. Azért vette a masinát, hogy festményeket fényképezzen. A filmről egyszerre készültek negatívok és előhívott fényképek, de a negatívokat az exponálástól számított nyolc percen belül vízbe kellett mártani. A konyhába rohant a filmmel, és vizet engedett egy műanyag tálba. Ujjai kínzó türelmetlenséggel doboltak az edényszárítón, amíg a kép megjelent a celluloidon.

Végül kezében a nedves filmmel visszament a nappaliba. A fekete fickó megjelent a hálószoba ajtajában.

Nem maradt rá idő, hogy a borítékba dugja a képeket. A bejárati ajtóhoz ugrott, és föltépte, épp amikor a fekete pasas utolérte. Teljes erővel a férfi arcába vágta a fényképezőgépet, és kirohant az ajtón.

Végigszáguldott az utcán. A fekete fickó meztelen volt, nem követhette. Julian a borítékba gyömöszölte a negatívokat, leragasztotta, és bedobta a járdán álló postaládába.

Megnézte a kész fényképeket. Rendkívül élesre sikerültek. Mindhárom arc jól látszott, és kétség sem fért hozzá, mit művel a képen látható trió.

Lassan, elgondolkozva ballagott vissza a házhoz, és bement. A hálószobából most már hangos veszekedés hallatszott. Becsapta a bejárati ajtót, mert azt akarta, hogy azok hárman tudjanak a jelenlétéről. A nappaliba ment, leült, és a fényképeket nézegette.

A fekete férfi, még mindig meztelenül, újra kijött a hálószobából. Sarah pongyolában követte, a pattanásos volt a sereghajtó egy szál szemérmetlen alig-alsónadrágban.

A fekete fickó a kézfejével törölte le a vért az orráról. A csuklójára tapadt vörös foltra meredt. – Meg tudnálak ölni! – dühöngött.

Julian odanyújtotta a képeket. – Maga rendkívül fotogén – gúnyolódott. A férfi sötétbarna szeme villogott a gyűlölettől.

– Te mocskos, perverz kis disznó – szitkozódott.

Julianból kitört a röhögés.

– Mit akarsz? – kérdezte a férfi.

Julian abbahagyta a nevetést, és kemény, megvető arckifejezéssel ráordított: – Vegyen föl valami rongyot a házamban!

A férfi tétován többször is görcsösen ökölbe szorította a kezét, aztán sarkon fordult, és visszament a hálószobába.

A másik fickó maga alá húzott lábbal kuporgott egy széken. Sarah egy dobozból hosszú cigarettát húzott elő, és a nehéz asztali öngyújtóval rágyújtott. Fölszedte a képeket az asztalról, ahová a fekete férfi dobta őket. Rövid pillantást vetett rájuk, majd valamennyit apró darabokra tépve a szemétkosárba hajította.

– A negatívok biztonságban vannak – közölte Julian.

Csönd. A szőke férfi mintha élvezte volna az izgalmas helyzetet. Végül a fekete pasas visszajött; fehér pólóinget és őzbarna szafarizakót viselt.

– Magukkal nincs semmi bajom – mondta Julian a két férfinak. – Nem tudom, kik maguk, és nem is akarom tudni. Nem kell izgulniuk a fényképek miatt. Soha többé be ne tegyék a lábukat ebbe a házba, ennyi az egész. Most pedig tűnjenek el.

A fekete férfi azonnal elment. Julian megvárta, míg a másik is térült-fordult, és egy perccel később elegáns flanelnadrágban és rövid ingkabátban jött vissza a hálószobából.

Mikor ő is lelépett, Sarah újra rágyújtott.

– Ha jól sejtem, pénzt akarsz – mondta végül.

Julian tagadóan rázta a fejét. – Már elvettem, amennyi kellett – felelte. Sarah meglepetten nézett rá.

– Még a... történtek előtt? – kérdezte. – Eladtam a kocsidat – közölte Julian. Az asszonyon nem látszott harag. Kissé különös fény villant a szemében, amelyet Julian nem tudott mire vélni, a szája sarkában pedig mosoly derengett.

– Elloptad a kocsimat – jelentette ki Sarah határozottan.

– Azt hiszem, igen. Gyakorlatilag viszont nem tudom biztosan, hogy a férj lophat-e egyáltalán a feleségétől.

– És ha teszek valamit az ügyben?

– Például mit?

– Majd megkérdezem apától.

– Én pedig megmutatom neki a boldog családi fényképeket.

Sarah lassan, még mindig kifürkészhetetlen arccal bólintott. – Tudtam, hogy ide fogunk kilyukadni. – Fölállt. – Felöltözöm.

A lépcsőnél megfordult, és Julianre nézett. – Az üzeneted... Azt írtad, egész nap nem jössz haza. Előre kitervelted az egészet? Tudtad, mit találsz itt, ha korán érkezel?

– Nem – felelte Julian közönyösen. – Azt hiszem, ezt hívják szerencsés véletlennek.

Sarah újra bólintott, és bement a hálószobába. Julian egy pillanattal később követte.

– Néhány napra Olaszországba utazom – közölte.

– Minek? – Sarah kibújt a pongyolájából, és a tükör elé ült. Fölkapta a hajkefét, és fésülködni kezdett.

– Üzleti ügy. – Julian az asszony mellének hatalmas, büszke gömbjeit nézte, önkéntelenül eszébe jutott, ahogy az ágyon feküdt a két férfival: hátrafeszülő nyaka, lehunyt szeme, szenvedélyes nyögései. Julian szeme végigvándorolt a felesége széles vállán, a hátán, vékony derekán, a gerince tövében kezdődő vágáson és a széken gömbölyödő fenekén. Érezte, hogy az asszony meztelensége felizgatja.

Odament hozzá*,* megállt mögötte, kezét Sarah vállára tette, és a tükörben a mellét bámulta. A mellbimbók sötét udvara még mindig duzzadt volt, ugyanúgy, mint az előbb az ágyon. Julian keze lecsúszott Sarah válláról, és megérintette az asszony mellét.

Ágyékát szorosan Sarah hátához nyomta, hogy az asszony érezze a merevségét; ilyen útszéli módon adta tudtára, hogy kívánja. Sarah fölállt, és megfordult.

Julian gorombán megragadta a karját, az ágyhoz húzta, lenyomta, aztán meglökte a vállát.

Sarah szótlanul, engedelmesen hanyatt dőlt a lepedőn, és lehunyta a szemét.

IV.

DUNSFORD LIPSEY már ébren volt, amikor ágya mellett megcsörrent a behemót fekete telefon. Fölemelte a kagylót, meghallgatta az éjszakai portás sietős jóreggeltjét, aztán letette a hallgatót. Fölkelt, és kinyitotta az ablakot.

Az ablak az udvarra nézett, néhány lelakatolt garázsra meg a szemközti tűzfalra. Lipsey visszafordult, és körülpillantott a kis szállodai szobában. A szőnyeg kissé elnyűtt, a bútor rozoga, de minden ragyogóan tiszta volt, Olcsó szállodát választott. Megbízója, Charles Lampeth akkor se

neheztelt volna, ha a legjobb párizsi hotelban száll meg, de ez nem volt az ő stílusa.

Kibújt a pizsamakabátjából, összehajtotta a párnán, és bement a fürdőszobába. Mosakodás és borotválkozás közben Charles Lampethre gondolt. A többi ügyfélhez hasonlóan ő is azt hitte, hogy kisebbfajta nyomozósereg áll az ügynökség szolgálatában. Pedig valójában csak fél tucat detektívvel dolgozott, és erre a feladatra egyik sem volt alkalmas. Lipsey részben ezért vállalta személyesen.

De csak részben. Mert az ügyben szerepet játszott az is, hogy őt szintén érdekelte a festészet, no meg az is, hogy különleges esetet szimatolt. Tudta, hogy érdekes nyomozásnak ígérkezik. Adva van egy nyughatatlan lány, egy eltűnt remekmű és egy titkolózó műkereskedő – de lesz itt egyéb is, méghozzá nem is kevés. Élvezettel fogja kibogozni a rejtélyt. Az ügy szereplői, céljaik, mohóságuk, kis magánárulásaik... nemsokára mindenről tudomást szerez. Semmire nem fogja felhasználni, amit megtudott, csakis arra, hogy megtalálja a képet; de már rég felhagyott a nyomozás kifejezetten anyagias szemléletével. Módszere mulatságossá tette a munkát.

Megtörölte az arcát, leöblítette a borotváját, és visszatette a tokjába. Rövid, fekete haját bedörzsölte egy kis brillantinnal, majd hátrafésülve szépen elválasztotta.

Egyszerű, fehér ingbe bújt, hozzá tengerészkék nyakkendőt kötött, és nagyon régi, gyönyörűen szabott, kétsoros, széles hajtókájú, derékban karcsúsított öltönyt vett föl, amelyet a Savile Row-n csináltatott. Két nadrágot rendelt a zakóhoz, hogy az öltöny egy életre szóljon, és látszott rajta, hogy megfelel a várakozásának. Nagyon jól tudta, hogy reménytelenül ódivatú, de ez a tény teljesen hidegen hagyta.

Háromnegyed nyolckor lement az étterembe reggelizni. Az egy szál pincér nagy csésze sűrű feketekávét hozott neki. Úgy döntött, diétája megengedi a kenyeret reggelire, de dzsemet már nem ehet.

– *Vous avez du fromage, si'l vous plait?* – kérdezte.

– *Oui, monsieur.* – A pincér elment, hogy kihozza a sajtot. Lipsey lassan és rossz kiejtéssel beszélt franciául, de minden szavát meg lehetett érteni.

Elvágott egy zsömlét, és mértékletesen megvajazta. Evés közben megtervezte a napját. Csak három támpontja volt: egy képeslap, egy cím és Dee Sleign fényképe. Kivette a képet a tárcájából, és a fehér abroszra tette, a tányérja mellé.

Amatőr felvétel volt, szemmel láthatóan valamilyen családi összejövetelen készült – a háttér pázsitján álló zsúrasztalok nyári esküvőt sugalltak. A lány ruhájának szabása elárulta, hogy legalább négy-öt éve fényképezhették le. Nevetett, és úgy látszik, éppen hátradobta a haját a jobb válla fölött. A fogsora egyenetlen, nyitott szája előnytelen volt, de így is átsütött derűs, és – talán – intelligens egyénisége. A szeme külső sarka lefelé görbült – éppen a ferde keleti típus ellentéteként.

Lipsey elővette a képeslapot is, és a fényképre tette. Szűk utcát látott, magas, bespalettázott házakat. Szinte minden másodikban üzlethelyiséggé alakították át a földszintet. Valószínűleg máshol nem is kaphatók ilyen képeslapok, amelyek ezt a jellegtelen utcát ábrázolják. Lipsey megfordította a lapot. A lány írása ugyanarról árulkodott, amiről a fényképe. A képeslap túloldalának bal felső sarkában állt az utca neve.

Lipsey végül elővette narancssárga fedelű kis noteszét is. A lapok üresek voltak, kivéve az első oldalt, amelyre apró gyöngybetűivel fölírta Dee Sleign párizsi címét.

Úgy döntött, nem keresi meg azonnal a lányt. Megitta a kávéját, aztán rövid szivarra gyújtott. Először a másik irányban kezd el nyomozni.

Engedélyezett magának egy néma sóhajt, Ez volt munkája fárasztó része. A képeslapon látható utcában be kell kopognia valamennyi lakás ajtaján, remélve, hogy rábukkan arra – bármi légyen is az –, ami Dee-t a festmény nyomára vezette. Végig kell járnia a környező utcákat is. A lányról alkotott véleménye alapján úgy vélte, Dee valószínűleg nem bírta ki öt percnél tovább, hogy ne közölje valakivel, milyen felfedezést tett.

Messzemenő következtetés, még akkor is, ha igaz. A lányt nyomra vezethette olyasmi is, amit az újságban olvasott; valaki, akivel az utcán találkozott; vagy egy ötlet, amely erre járva véletlenül eszébe jutott. Lipsey kezére játszott az a tény, hogy a lány Párizs másik részében lakott, és errefelé látszólag kevés vonzó dolgot találhatott. Mégis fennállt a veszély, hogy hiábavaló kutatással fog eltölteni egy teljes napot vagy még többet, és közben megfájdul a lába.

De akkor is végigcsinálja. Lelkiismeretes ember volt.

Újra sóhajtott egy rövidet. Nos, előbb elszívja ezt a szivart.

Lipsey az orrát ráncolva fintorgott, hogy ne érezze a bűzt, amikor belépett a régimódi halkereskedésbe. A fagyos, fekete halszemek kajánul

meredtek rá a pultról; úgy néztek ki, mintha élnének, méghozzá meglepő módon épp azért, mert életükben olyan halottnak látszottak.

A halárus rámosolygott. – *M'sieu?*

Lipsey megmutatta neki Dee Sleign fényképét, és tagoltan, hibátlan franciasággal megkérdezte: – Látta már ezt a lányt?

A férfi résnyire húzta a szemét, és mosolya szertartásos grimasszá fagyott. Az arca elárulta, hogy hekusszagot érez. Kötényébe törölte a kezét, elvette a képet, és Lipseynek hátat fordítva a fény felé tartotta.

Megfordult, visszaadta a képet, és vállat vont. – Sajnálom, nem ismerem – mondta.

Lipsey megköszönte, és távozott az üzletből. Bement a halasbolt mellett nyíló szűk, sötét kapualjba, és fölcaplatott a lépcsőn. Az erőlködéstől egyre jobban megfájdult a dereka: már órák óta talpon volt. Hamarosan megpihen és megebédel, gondolta. De nem iszik bort az ételhez – elviselhetetlenné tenné a délutáni hosszú, fárasztó gyaloglást.

Kopogtatására nagyon öreg, teljesen kopasz férfi nyitott ajtót a lépcső tetején. Mosolygó arccal jelent meg, mintha szívesen látná a jövevényt, bárki légyen is az.

Lipsey a férfi válla fölött fél szemmel egy csomó képet pillantott meg a falon. Nagyot dobbant a szíve: értékes, eredeti festmények voltak. Lehet, hogy ez az ő embere.

– Elnézést kérek a zavarásért, *M'sieu* – mondta. – Ismeri ezt a lányt? – Megmutatta a fényképet.

Az öregember elvette tőle a képet, és bement a lakásba, hogy ő is világosban nézze meg, mint a halárus. A válla fölött visszaszólt: – Jöjjön be, ha tetszik.

Lipsey belépett, és becsukta maga mögött az ajtót. A parányi, rendetlen szobában áporodott szagot érzett.

– Üljön le, ha akar – ajánlotta az öreg. Lipsey így is tett, és a vén francia is letelepedett vele szemben. A fényképet kettőjük közé tette a durván ácsolt asztalra. – Nem tudom biztosan – felelte a kérdésre. – Miért érdekli?

A ráncos, sápadt arc semmit nem árult el, de Lipsey most már biztos volt benne, hogy ez az ember vezette Dee-t a kép nyomára. – Fontos az oka? – kérdezte.

Az öregember könnyedén fölnevetett. – Úgy vélem, maga túl öreg ahhoz, hogy megcsalt szerető legyen – mondta –, és egyáltalán nem hasonlít

a lányra, tehát az sem valószínű, hogy az apja. Azt hiszem, maga rendőr.

Lipsey fölismerte a sajátjához hasonló éles, elemző elmét. – Miért, a hölgy rossz fát tett a tűzre? – kérdezte.

– Fogalmam sincs. Ha igen, akkor eszem ágában sincs a nyomára vezetni a rendőrséget. Ha meg nem, akkor magának semmi oka sincs rá, hogy üldözze.

– Magándetektív vagyok – felelte Lipsey. – A lány anyja meghalt, ő pedig eltűnt. Engem bízott meg a család, hogy kerítsem elő, és közöljem vele a hírt.

Az öreg fekete szeme vidáman hunyorgott.

– Tegyük fel, hogy ez az igazság.

Lipsey magában megjegyezte: a vén kecske elárulta, hogy nincs állandó kapcsolatban a lánnyal, különben tudná, hogy nem is tűnt el.

Hacsak valóban el nem tűnt, gondolta rémülten. Istenem, ez a mászkálás jól kifárasztotta – már nem is tud józanul gondolkozni.

– Mikor látta utoljára?

– Úgy döntöttem, nem mondom meg magának.

– Ez nagyon fontos.

– Mindjárt gondoltam.

Lipsey sóhajtott. Kénytelen lesz egy kicsit gorombáskodni. A szobában töltött néhány perc alatt hasisszagot szimatolt. – Így is jó, öregúr. Ha nem mondja meg, értesítenem kell a rendőrséget, hogy ebben a lakásban kábítószert szívnak.

Az öreg tiszta szívből mulatott rajta. – Gondolja, hogy még nem tudják? – kérdezte. Nyekergő kuncogása hamarosan köhögésbe fulladt. Már nem hunyorgott vidáman, amikor újra megszólalt: – Ha az ember hagyja magát beugratni, és felvilágosítást ad egy rendőrnek, az ostobaság. De hogy zsarolásnak engedjen, az már aljasság lenne. Távozzék, kérem.

Lipsey tudta, hogy veszített. Csalódott volt, és kissé szégyellte is magát. Elment, és rácsukta az ajtót az öregember érdes köhögésére.

Legalább nem kell tovább kutyagolnia, gondolta. Egy kis étteremben ült pompás, tizenkét frankos ebédje után, és aznapi második rövid szivarját szívta. A bélszín meg a hozzá elfogyasztott vörösbor hatására már nem is látta olyan sötéten a világot. Visszatekintve rájött, hogy a délelőtt kihozta a sodrából, és ismét elgondolkodott, vajon nem öregedett-e ki a terepmunkából.

Bölcs önmérséklettel kell elviselnie az efféle kudarcokat, mondta magának. Mindig eljön a megfelelő alkalom, ha az ember elég sokáig vár rá. De most mégis zsákutcába jutott. Kettő helyett már csak egy szálon nyomozhat tovább. Kényszerhelyzetbe került.

Inkább a lányt kell üldözőbe vennie, nem a képet.

A hamutartóba dobta a szivarját, kifizette a számlát, és távozott az étteremből.

Odakint taxi fékezett a járda mellett, és egy fiatalember szállt ki. Lipsey lecsapott a taxira, míg a férfi fizetett. Másodszor is ránézett a fiatal arcra, és rájött, hogy már látta valahol.

Megadta a sofőrnek a címet, amelyen Miss Sleign június óta tartózkodott. Amíg a kocsi elindult, a fiatalember ismerős arcán töprengett. Rögeszméje volt a nevek és az arcok összepárosítása. Ha nem sikerült, határozott szakmai nyugtalanság fogta el, mintha rátermettségét vonták volna kétségbe.

Néhány pillanatnyi fejtörés után eszébe jutott a név: Peter Usher. Elismert fiatal festő, és kapcsolatban áll Charles Lampethszel is. Ó, igen, Lampeth galériája állította ki a képeit. De ez most nem fontos. Lipsey megkönnyebbülten hessegette el a fiatalembert a gondolataiból.

A taxi tízévesnél nem régebbi, nem túl bizalomgerjesztő kis épülettömb előtt tette le. Lipsey bement, és lehajolt a házmester ablakához.

– Itthon tartózkodik valaki a kilences számú lakásban? – kérdezte mosolyogva.

– Elutaztak – közölte vonakodva a hírt a házmesterné.

– Ö, ez remek! – örvendezett Lipsey. – Belsőépítész vagyok, Angliából érkeztem. Megkértek, hogy készítsek nekik költségvetést a lakásfelújításról. Azt mondták, kérjem el magától a kulcsot, és nézzek körül, amíg ők távol vannak. Nem tudtam biztosan, hogy elutaztak-e már.

– Nem adhatom oda a kulcsot. Engedély nélkül különben sincs joguk átalakíttatni a lakást.

– Ez természetes! – Lipsey újra megeresztett egy mosolyt, és bedobta azt a bizonyos javakorabeli, férfias vonzerőt, amelyről tudta, hogy jól áll neki. – Miss Sleign a legnyomatékosabban hangsúlyozta, hogy beszéljem meg magával, kérjem ki a tanácsát és a véleményét. – Beszéd közben előkotort néhány papírpénzt a tárcájából, és becsúsztatta egy borítékba. – Arra is megkért, hogy ezt adjam át a fáradozásáért. – Benyújtotta a borítékot az ablakon, közben kissé meggyűrte, hogy ropogjanak a bankók.

A házmesterné elfogadta a kenőpénzt. – Nem vacakolhat sokáig, mert egész idő alatt ott kell rostokolnom magával – figyelmeztette.

– Hát persze – mosolygott Lipsey.

Az asszony kibicegett a fülkéjéből. Hangos zihálás és fújtatás közepette, a derekát tapogatva, egy-egy szusszanásra meg-megállva fölvezette Lipseyt a lépcsőn.

A lakás nem volt túl nagy, és néhány bútoron látszott, hogy az ócskásnál vették. Lipsey körülnézett a nappaliban. – Azt mondták, a falat emulziós festékkel akarják kifestetni – közölte.

A házmesterné megborzongott.

– Igen, azt hiszem, igaza van – helyeselt Lipsey. – Talán jobb lenne valami szép, virágos tapéta, sima sötétzöld szőnyeggel. – Megállt egy borzadályos kredenc előtt. Megkopogtatta az ujjaival. – Pompás darab – dicsérte. – Nem olyan, mint az a sok modern vacak. – Noteszt vett elő, és néhány semmitmondó sort firkáit bele.

– Nekem nem mondták meg, hova utaznak – társalgott tovább. – Gondolom, délre.

– Olaszországba mentek. – Az asszony még mindig zord képet vágott, de élvezettel fitogtatta tudását.

– Ó. Biztosan Rómába.

A házmesterné ezt a csalit nem kapta be, így Lipsey föltételezte, hogy nem tudja a választ. Körülnézett a lakás többi részében is, éles szeme mindent lefényképezett, miközben együgyű megjegyzésekkel tartotta szóval az asszonyt.

A hálószoba alacsony éjjeliszekrényén telefon állt. Lipsey figyelmesen megnézte a mellette heverő jegyzettömböt. Golyóstoll feküdt keresztben az üres lapon. A tetejéről letépett papírra firkáit szavak mélyen belevésődtek a blokkba. Lipsey a házmesterné és az éjjeliszekrény közé állva megragadta az üzenőfüzetet.

Elejtett még néhány üres megjegyzést a lakberendezési tárgyakról, végül hozzátette: – Nagyon köszönöm a fáradozását, asszonyom. Nem tartom föl tovább a munkájában.

A házmesterné kikísérte a kapuhoz. Odakint Lipsey elrohant egy papírkereskedésbe, és nagyon puha ceruzát vásárolt. Leült egy utcai kávézóban, kávét rendelt, aztán elővette az ellopott jegyzettömböt.

A ceruzával óvatosan besatírozta a papírba vésődött néhány szót. Amikor elkészült, világosan olvashatóvá vált egy livornói szálloda címe.

Lipsey másnap este érkezett meg a szállodába. Olcsó kis hotel volt, körülbelül tizenkét szobával. Gyanította, hogy hajdanában egy nagy, középosztálybeli család háza lehetett; a környék időközben lezüllött, és az épületet családi panzióvá alakították át kereskedelmi utazók részére.

A tulajdonos lakrészének nappali szobájában várakozott, míg az asszony elment, hogy lehívja a férjét az emeletről. Lipseyt kimerítette az utazás, alig várta, hogy megvacsorázzon és ágyba bújjon. Arra gondolt, szivarra gyújt, de aztán udvariasságból lemondott róla. Néha-néha a televízióra pillantott. Régi angol filmet vetítettek, amelyet egyik este Chippenhamben látott. A hangot lecsavarták.

Visszajött az asszony a tulajdonossal. A férfi szájának sarkában cigaretta lógott. A zsebéből kalapácsnyél kandikált ki, a kezében egy doboz szöget tartott.

Bosszúsnak látszott, amiért barkácsolás közben megzavarták. Lipsey bőséges borravalót adott neki, és tört, akadozó olaszsággal beszélni kezdett.

– Egy fiatal hölgyet keresek, aki nemrég itt szállt meg – mondta. Elővette Dee Sleign fényképét, és átadta a tulajnak. – Ő az. Emlékszik rá?

A férfi futólag a képre pillantott, majd bólintott. – Egyedül volt – mondta egy buzgó katolikus apa rosszalló hangsúlyával, mint aki helyteleníti, hogy fiatal lányok egyedül tartózkodjanak szállodákban.

– Egyedül? – visszhangozta meglepetten Lipsey. A párizsi házmesterné szavai alapján az volt a benyomása, hogy a fiatal pár együtt utazott el. – Angol magánnyomozó vagyok – folytatta, – Az apja fogadott fel, hogy keressem meg a lányt, és beszéljem rá, hogy menjen haza. Fiatalabb, mint amennyinek látszik – tette hozzá magyarázatképpen.

A tulaj bólintott. – A férfi nem lakott itt – mondta, és csak úgy áradt belőle a becsületesség. – Beállított, kifizette a számlát, *és* magával vitte a lányt.

– Megmondta önnek a hölgy, hogy miért jött ide?

– Festményeket akart nézegetni. Elmagyaráztam neki, hogy nagyon sok műkincsünk elpusztult a bombázások alatt. – Elhallgatott, és homlokráncolva erőltette az emlékezetét. – Útikönyvet is vett, tudni akarta, hol született Modigliani.

– Á – hagyta el Lipsey ajkát egy elégedett, apró sóhaj.

– Párizsba is telefonált, amíg nálunk lakott. Azt hiszem, ez minden, amit mondhatok.

– Nem tudja, merre járt a városban?
– Nem.
– Hány napig lakott itt?
– Csak egy napig.
– Arról nem beszélt, hová utazik tovább?
– Á! Hát persze! – kiáltott föl a férfi. Elhallgatott, hogy életet leheljen a szájában lógó cigarettába, aztán elfintorodott a füst szagától. – Bejöttek hozzám, és térképet kértek.
Lipsey előrehajolt. Újabb szerencsés felfedezés, méghozzá ilyen gyorsan! Ez már olyan szép, hogy nem is lehet igaz. – Folytassa! – biztatta a tulajdonost.
– Lássuk csak. Az autósztrádán akartak eljutni Firenzéig, onnan pedig átvágni az adriai partra, Valahova Rimini közelébe. Egy falu nevét említették... Ó! Most már emlékszem... Poglio.
Lipsey elővette a noteszát. – Betűzné?
A tulaj szolgálatkészen megtette.
Lipsey fölállt. – Végtelenül hálás vagyok önnek – mondta.
Odakint megállt a járda szélén, és beszívta a meleg esti levegőt. Ilyen gyorsan! – gondolta. Rágyújtott egy rövid szivarra, hogy megünnepelje a sikert.

V.

A FESTŐT ugyanúgy gyötri a vágy, hogy festhessen, ahogyan a dohányos kívánja a cigarettát: Peter Ushert arra az időre emlékeztette, amikor megpróbált leszokni róla. Bizonytalan idegesség kínozta, amelyet egész testében érzett, de nem kötődött egyetlen szervéhez sem. A múlt tapasztalatából tudta, hogy ez azért van, mert napok óta nem dolgozott, és csak a műterem szaga, egy apró szippantás az ujjaira tapadt olajfestékből, amelyet a vászonra kent, meg a születőben levő új mű látványa segíthetne rajta. Abba betegedett bele, hogy napok óta nem festett.
Amellett be is volt gyulladva.
A terv, amelyet együtt eszeltek ki Mitch-csel azon a claphami részeg éjszakán, a trópusi hajnal minden üdeségével és ragyogásával tündökölt. Ráadásul igen egyszerűnek látszott: festenek néhány hamisítványt, csillagászati áron eladják, aztán világgá kürtölik, mit követtek el.

Hatalmas szamárfület mutatnak a művészvilágnak és beképzelt majmainak; holtbiztos szenzáció lesz; történelmi jelentőségű, radikális merénylet.

Ám a rá következő józan napokon, amíg az akció részleteit kidolgozták, rájöttek, hogy nem is lesz olyan egyszerű. Mégis, ahogy hozzáláttak a gyakorlati teendőkhöz, egyre inkább úgy látszott, hogy a hamisítás megvalósítható.

De most, amikor éppen arra készült, hogy megtegye az első becstelen lépést az évszázad művészeti szemfényvesztése felé; amikor éppen elkötelezte magát egy olyan útirány mellett, amelyen messze túllép a tiltakozás és a bűncselekmény között húzódó határon; amikor magányosan rettegett Párizsban – most bezzeg egy irodában ült a Meunier cégnél, és egyfolytában bagózott, de nem talált benne vigaszt.

A szép, régi épület csak fokozta nyugtalanságát. Márványoszlopaival és magas, stukkós mennyezeteivel napnál világosabban a művészvilág öntelt, felsőbbrendű rétegéhez tartozott – ahhoz a társasághoz, amely keblére ölelte Charles Lampetht, de kitaszította Peter Ushert. A Meunier cég az elmúlt százötven évben szinte valamennyi híres francia festő ügynöke volt.

Egy apró kis ember elnyűtt, sötét öltönyben eltökélten átvágott az előcsarnokon, és a nyitott ajtón sietve belépett abba a szobába, amelyben Peter ült. Az a szándékosan elgyötört kifejezés ült az arcán, melyet azok viselnek, akik világgá akarják kürtölni, mennyire agyonhajszoltak.

– Durand a nevem – mondta.

Peter fölállt. – Peter Usher. Londoni festő vagyok, és félnapos munkát keresek. Tud nekem segíteni? – Iskolás szinten, de jó kiejtéssel beszélt franciául.

Durand arca elkomorult. – Bizonyára tisztában van vele, Monsieur Usher, hogy sok Párizsban tanuló képzőművészeti főiskolás fordul hozzánk hasonló kéréssel.

– Én nem vagyok főiskolás. A Slade-en szereztem diplomát.

– Bármi legyen is a helyzet – vágott közbe Durand türelmetlen kézmozdulattal –, a cég álláspontja az, hogy ha tudunk, segítünk. – Látszott rajta, hogy nem helyesli ezt a politikát. – Kizárólag azon múlik, hogy az adott pillanatban van-e betöltendő állásunk. Mivel szigorúan ellenőrizzük csaknem az egész személyzet megbízhatóságát, nyilvánvalóan kevés

lehetőség marad az alkalmi jelentkezőknek. De azért ha velem jön, megérdeklődöm, hogy tudjuk-e foglalkoztatni.

Peter követte a fürge léptekkel előresiető Durand-t az előcsarnokon át egy régi lifthez. A fülke nyikorogva ledübörgött, ők beszálltak, és föllifteztek a harmadik emeletre.

Szűk kis irodába fordultak be az épület hátsó részében, ahol egy potrohos, malacképű férfi üldögélt az íróasztal mögött. Durand pergő, hétköznapi franciasággal beszélt hozzá, Peter nem is értette. A potrohos férfi mintha javasolt volna valamit, Durand viszont szemmel láthatóan visszautasította. Végül Peterhez fordult.

– Attól tartok, csalódást kell okoznom önnek – mondta. – Van ugyan egy szabad helyünk, de a munkakörhöz az is hozzátartózik, hogy festményekkel kell foglalkozni, és ehhez referenciát kérünk.

– Ha hajlandók felhívni Londont, telefonon kaphatnak rólam referenciát – szaladt ki Peter száján.

Durand mosolyogva rázta a fejét. – Olyan embernek kell lennie, akit mi is ismerünk, Monsieur Usher.

– Charles Lampeth megfelel? Jól ismert műkereskedő, és...

– Természetesen ismerjük Monsieur Lampetht. Ő kezeskedne magáért? – vágott közbe a potrohos férfi.

– Bizonyára igazolná, hogy festő vagyok, és becsületes ember. Egy ideig az ő galériája állította ki a képeimet.

A férfi mosolygott az íróasztala mögött. – Ebben az esetben biztos, hogy tudunk önnek munkát adni. Ha holnap délelőtt visszajönne, addigra felhívnánk Londont...

Durand megszólalt: – A telefonhívás díját le kell vonnunk a fizetéséből.

– Rendben van – egyezett bele Peter.

A potrohos férfi egy biccentéssel útjukra bocsátotta őket. – Kikísérem – mondta Durand. Nem is igyekezett véka alá rejteni a rosszallását.

Peter egyenesen egy bárba ment, és méregdrága dupla whiskyt rendelt. Őrültség volt Lampethre hivatkozni. Nem mintha a kereskedő nem vállalna kezességet érte: erről majd a rossz lelkiismerete gondoskodik. Viszont ez azt jelenti, hogy Lampeth tudomást szerez róla: Petert ebben az időszakban a Meunier cég alkalmazta, és ez végzetes hatással lehet a tervre. Nem valószínű ugyan, de mindenesetre növeli a kockázatot.

Peter egy hajtásra elnyelte a whiskyt, halkan káromkodott, aztán rendelt még egy pohárral.

Másnap állt munkába a csomagolóosztályon. Idős, hajlott hátú párizsi férfi mellé osztották be, aki arra áldozta az életét, hogy festmények gondját viselje. A délelőttöt azzal töltötték, hogy a frissen érkezett képeket kirakták a ládákból, délután pedig vattába, polisztirénbe, kartonpapírba és szalmába csomagolták a cégtől szétküldött műveket. Peternek jutott a neheze: ő húzta ki a szögeket a fából és emelgette a nehéz képkereteket, miközben az öregember puha ágyat készített a festményeknek, olyan gondosan, mintha egy újszülött bölcsőjét bélelné ki.

Volt egy nagy, hidraulikus fékkel működő, négy gumiabroncson guruló targoncájuk: csak úgy ragyogott rajta az alumínium. Az öreg nagyon büszke volt rá. Ezzel szállították a képeket az épületen belül. Óvatosan beemelték a festményt a csomagtartóba, Peter tolta a targoncát, az öreg meg előtte ment, és nyitogatta az ajtókat.

A csomagoló egyik sarkában kis íróasztal állt. Peter már az első napon, a késő délutáni órákban minden fiókot átkutatott, míg az öreg vécére ment. De a fiókok szinte üresek voltak; csak tiszta űrlapokat talált, amelyeket az öreg minden egyes gondozott képhez kitöltött, meg egy csomó golyóstollat, néhány ottfelejtett gemkapcsot és üres cigarettásdobozt.

Nagyon lassan dolgoztak, közben az öreg mesélt Peternek az életéről meg *a* festményekről. Azt mondta, a modern festészet túlnyomó részét nem kedveli, kivéve egy-két primitívet és. – meglepő, gondolta Peter – a szürrealistákat. Ítélete ugyan nem képzőművészeti szakismereteken alapult, de nem is volt naiv: Peter kifejezetten üdítőnek találta. Rögtön megszerette az öreget, így nem örült a kilátásnak, hogy majd át kell vernie.

Amíg az épületben targoncáztak, Peter rengeteg hivatalos, cégjelzéses levélpapírt látott az íróasztalokon. Sajnos a titkárnők mindig a közelben voltak, csakúgy, mint az öreg. Ráadásul más is kellett, nemcsak a cégjelzéses levélpapír.

Csak a második nap végén fedezte föl azt a tárgyat, amelynek az ellopásáért idejött.

Késő délután érkezett egy festmény Jan Reptől, a Párizsban élő, idős holland festőtől, akinek a Meunier volt az ügynöke. Rep csigalassúsággal festett, de a művei rengeteg pénzt hoztak. Az öregembert telefonon értesítették, hogy a kép már úton van, és pillanatokon belül utasították,

hogy vigye azonnal a céget vezető három testvér közül a legidősebb, M. Alain Meunier irodájába.

Kiemelték a képet a lécládából, és az öreg mosolyogva nézegette. – Gyönyörű! – mondta végül. – Igaz?

– Engem hidegen hagy – felelte Peter szomorúan.

Az öregember bólintott. – Azt hiszem, Rep az idősebbek festője.

Fölrakták a képet a targoncára, végigtolták az épületen, fölvitték a liften, és begurították M. Meunier irodájába. Odabent acélállványra helyezték, aztán félrehúzódtak.

Az ősz hajú, tokás Alain Meunier sötét öltönyt viselt. Peter szerint árnyalatnyi kapzsiság villant apró, kék szemében. Előbb messziről nézte meg az új képet, majd közelebb sétált, hogy az ecsetkezelést tanulmányozza, végül mindkét oldalról megszemlélte.

Peter Meunier hatalmas, bőrrel fedett íróasztala mellett állt. Három telefont, egy metszett üvegből készült hamutartót, egy szivarosdobozt, egy piros műanyag irodai tolltartót – a gyerekek ajándékát? –, egy nő fényképét meg egy kis gumibélyegzőt látott rajta.

Kocsányon lógó szemekkel bámulta a bélyegzőt. Az alján levő gumicsík maszatos volt a vörös festéktől, a pecsétnyomó gombja pedig fényesre csiszolt fából készült. Megpróbálta leolvasni a bélyegzőről a fordított betűrendben rámetszett szavakat, de csak a cég nevét tudta kisilabizálni.

Szinte biztos, hogy erre van szüksége.

Bizseregtek az ujjai, hogy fölkapja és zsebre vágja, de tudta, hogy meglátnák. Ha megtenné is, amíg a többiek hátat fordítanak, előfordulhat, hogy azonnal észreveszik a bélyegző eltűnését. Lennie kell ennél jobb megoldásnak is.

Bűntudatosan összerezzent, amikor Meunier megszólalt: – Itt hagyhatják a képet – mondta, és egy biccentéssel elküldte őket.

Peter kigurította a targoncát az ajtón, és az öreggel visszamentek a csomagolóba.

Még két napig rágódott rajta, hogy megpróbálja kifőzni, miként szerezhetné meg a bélyegzőt Meunier íróasztaláról. És ekkor tálcán kínálkozott a jobb alkalom.

Az öregember az íróasztalnál ülve éppen egy űrlapot töltött ki, miközben Peter egy csésze kávét kortyolgatott. Az öreg fölpillantott a munkájából, és megkérdezte: – Tudja, hol van az írószerraktár?

Peter azonnal kapcsolt. – Igen, tudom – hazudta.

Az öreg kis kulcsot adott a kezébe: – Hozzon még néhány nyomtatványt, már majdnem mind elfogyott.

Peter fogta a kulcsot, és elindult. A folyosón megkérdezte egy arra járó kifutófiútól, hogy merre menjen. A fiú egy emelettel lejjebb küldte.

Egy gépíróteremnek látszó irodában találta meg a raktárát. Még soha nem járt itt. Az egyik gépírónő mutatta meg neki a sarokban meghúzódó benyílót. Peter kinyitotta az ajtót, villanyt gyújtott, és bement.

Rögtön talált egy rizsma űrlapot, amelyre szüksége volt. Szeme végigpásztázta a polcokat, és megpillantott egy köteg cégjelzéses levélpapírt. Föltépte a csomagot, és kihúzott harminc-negyven ívet.

De gumibélyegzőnek híre-hamva sem volt.

A kis szoba túlsó végében zöld acélszekrény állt. Megpróbálta kinyitni az ajtaját, de zárva volt. Kibontott egy doboz gemkapcsot, kivett egyet, és meghajlította. Bedugta a kulcslyukba, majd erre-arra forgatta. Kiverte a veríték. Egy pillanat, és a titkárnő kíváncsi lesz, mit csinál ilyen sokáig.

Az ajtó mennydörgéshez hasonló csattanással kinyílt. Peter első pillantása a nyitott kartondobozban sorakozó hat gumibélyegzőre esett. Megfordította az egyiket, és elolvasta az aljára nyomott feliratot. Lefordította: „Hitelesítette Meunier, Párizs."

Visszafojtotta ujjongását. Hogyan tudná kisíbolni az épületből?

A bélyegző és a cégjelzéses levélpapír gyanúsan nagy csomag lenne ahhoz, hogy hazafelé kicsempéssze a kapuban strázsáló őrök előtt. Ráadásul az öreg elől is dugdosnia kellene a nap hátralevő részében.

Hirtelen mentő ötlete támadt. Zsebéből előrántotta a bicskáját, a pengét a bélyegző gumicsíkja alá nyomta, és a kést ide-oda húzogatva levágta a fához ragasztott gumit. Izzadságtól csúszós keze alig bírta fogni a fényesre csiszolt fát.

– Megtalálta, amire szüksége van? – hallotta egy lány hangját a háta mögött.

Meghűlt benne a vér. – Köszönöm, már minden megvan – felelte. A léptek eltávolodtak.

A gumi levált a bélyegző aljáról. Az egyik polcon talált egy nagy borítékot. Beletette a levélpapírt meg a vékony gumicsíkot, aztán leragasztotta. Egy másik dobozból tollat vett ki, ráírta a borítékra Mitch nevét és címét. Végül bezárta az acélszekrény ajtaját, föl-, kapta a rizsma űrlapot, és kiment.

Az utolsó pillanatban eszébe jutott a meghajlított gemkapocs. Visszafordult a raktárba, megtalálta a padlón, és zsebre vágta.

Rámosolygott a gépírónőre, amikor kilépett az irodából. Nem ment vissza azonnal az öreghez, hanem addig kószált a folyosókon, míg útjába nem akadt egy másik kifutófiú.

– Meg tudná mondani, hol adhatnám föl ezt a csomagot? – kérdezte. – Légipostai küldemény.

– Majd én föladom – ajánlotta a kifutófiú szolgálatkészen. – De rá kell írnia, hogy légipostával küldi – figyelmeztette.

– Te jó isten!

– Ne izguljon, ezt is elintézem – nyugtatta meg a fiú.

– Köszönöm. – Peter visszatért a csomagolóosztályra.

Az öreg megjegyezte: – Sokáig elmaradt.

– Eltévedtem – magyarázta Peter.

Három nap múlva, este fölhívták Londonból olcsó szállásán.

– Megérkezett – hallotta Mitch hangját.

– Hála istennek! – fohászkodott Peter. – Holnapra otthon leszek.

Az őrült Mitch göndör, vörös üstökét a falhoz támasztva a műterem padlóján üldögélt, amikor Peter megérkezett. Peter három vászna a szemközti fal mellett sorakozott. Mitch homlokráncolva, kezében egy doboz Long Life sörrel éppen ezeket tanulmányozta.

Peter tompa puffanással a padlóra dobta útitáskáját, odaballagott, és megállt Mitch mellett.

– Tudod, ha valaki- megérdemli, hogy megéljen a festésből, az te vagy – mondta Mitch.

– Kösz. Hol van Anne?

– Vásárol. – Mitch feltápászkodott, és a festékfoltos asztalhoz lépett. Fölemelt egy borítékot; Peter megismerte. – Remek ötlet volt, hogy leszedted a gumit a bélyegzőről – dicsérte. – De miért kellett postán küldened?

– Másképp nem tudtam biztonságosan kijuttatni az épületből.

– Csak nem azt akarod mondani, hogy a cég adta postára?

Peter bólintott.

– Jézusom. Remélem, senki nem jegyezte meg a borítékra írt nevet. Más áruló nyomot is hagytál?

– Hagytam. – Peter elvette Mitchtől a dobozt, és nagyot húzott a sörből. Alkarjával megtörölte a száját, aztán visszaadta a dobozt. – Meg kellett adnom Charles Lampeth nevét, hogy kezeskedjen értem.

– Ellenőrizték?

– Azt hiszem, igen. Ragaszkodtak egy olyan jótállóhoz, akit ők is ismernek, és fel tudnak hívni telefonon.

Mitch az asztal szélén ülve a hasát vakargatta. – Ugye, tisztában vagy vele, hogy akkora nyomot hagytál, mint az egész istenverte Ml-es országút?

– Azért nem olyan vészes. Annyi az egész, hogy idővel valószínűleg a nyomunkra akadhatnak. De még akkor sem tudnak semmit ránk bizonyítani. A lényeg az, hogy nem kaphatnak el, amíg be nem fejezzük. Hiszen csak néhány napra van szükségünk.

– Feltéve, ha minden terv szerint megy.

Peter elfordult, és leült egy alacsony székre. – És te hogy boldogultál?

– Remekül. – Mitch hirtelen felélénkült. – Bepaliztam Arnazt. Fizeti a balhét.

– Neki mi a haszna belőle? – kérdezte Peter kíváncsian.

– Jót akar röhögni. Remek humorérzéke van.

– Mesélj róla.

Mitch felhajtotta a maradék sört, és a dobozt gondosan a szemétkosárba hajította. – Jó harmincas, félig ír, félig mexikói, az USA-ban nőtt fel. Tizenkilenc éves kora körül azzal kezdte a szakmát, hogy eredeti festményeket árult Közép-Nyugaton egy furgon farából. Pillanatok alatt megtollasodott, galériát nyitott és autodidakta módon műértővé képezte magát. Átjött Európába képeket venni, jól érezte magát, és itt ragadt. Eladta az összes galériáját. Most már csak amolyan nemzetközi vállalkozó; vesz és elad, vagyont keres, aztán amíg a bankba megy, kiröhögi a sok balekot. Meglehetősen gátlástalan fickó; de ugyanaz a véleménye a művészvilágról, mint nekünk.

– Mennyit szánt rá?

– Ezer fontot. De kaphatunk többet is, ha kell.

Peter füttyentett. – Rokonszenves pasas. És még mit végeztél?

– Bankszámlát nyitottam mindkettőnk részére álnéven.

– Milyen álnéven?

– George Hollows és Philip Cox. Kollégáim a főiskolán. Kezesnek az igazgatót és a főiskolai titkárt neveztem meg.

– Nem lesz veszélyes?

– Nem. A főiskolán több mint ötven tanár dolgozik, tehát vékony szál vezet csak hozzám. A bank nyugodtan írhat a kezeseknek, és érdeklődhet, hogy Hollows és Cox, akik a megadott címen laknak, valóban az iskola tanárai-e. Igenlő választ fog kapni.

– És ha az igazgató meg a titkár megemlíti az ügyet Hollowsnak és Coxnak?

– Nem találkoznak velük. A következő félév csak egy hónap múlva kezdődik, és véletlenül tudom, hogy nincsenek baráti kapcsolatban egymással.

Peter mosolygott. – Ügyesen csináltad. – Hallotta, hogy nyílik a bejárati ajtó, és Anne hellót kiabál. – Idefönt vagyunk – szólt le az asszonynak.

Anne belépett, és megcsókolta. – Úgy látom, minden jól sikerült – mondta. Ragyogott a szeme az izgalomtól.

– Elég jól – felelte Peter. Ismét Mitchre nézett. – A következő lépés a nagy körutazás, ugye?

– Igen. Szerintem ez rád vár.

Anne közbeszólt: – Azt hiszem, nektek nincs szükségetek rám, a gyereknek viszont igen. – Ezzel kiment.

– Miért rám vár? – kérdezte Peter.

– Anne meg én nem mutatkozhatunk a galériákban, mielőtt leszállítjuk az anyagot.

Peter bólintott. – Persze. Akkor fussuk át a tervet.

– Fölírtam a tíz legnevesebb galériát. Egy nap alatt valamennyit végigjárhatod. Először is azt nyomozd ki, miből van sok, és miből kevés. Ha föl akarunk ajánlani nekik egy képet, jobb, ha biztosan tudjuk, hogy épp arra van szükségük.

Másodszor, a festőt könnyen lehessen hamisítani, Olyan legyen, aki már meghalt, rengeteg képet festett és sehol nincs pontos jegyzék a műveiről. Nem másolni fogjuk a festményeket, hanem saját remekműveket készítünk. Keress egy ilyen festőt minden galériában, aztán indulj a következőbe.

– Jó. És azok sem jöhetnek számításba, akik általában különleges anyagokat használtak. Tudod, minden sokkal könnyebb lenne, ha csak akvarelleket és rajzokat készítenénk.

– Azokkal nem tudnánk összehozni annyi pénzt, amennyi egy látványos balhéhoz kell.

– Mit gondolsz, mennyit szerezhetünk összesen?
– Nagyon csalódnék, ha nem jönne össze legalább félmillió.

A feszült figyelem légköre töltötte be a nagy műtermet. A forró augusztusi szellővel a forgalom távoli morajlása is belibbent a nyitott ablakon. A három ember sokáig néma csöndben dolgozott, amelyet csak a szoba közepére állított járókájában játszó kisbaba elégedett gőgicsélése tört meg.

A kislány neve Vibeke volt; épp most múlt egyéves. Általában megkövetelte, hogy a szobában tartózkodó felnőttek foglalkozzanak vele, de most lekötötte új játéka, egy műanyag doboz. Fölfedezte, hogy a fedél néha kinyílik, néha nem, és megpróbálta kideríteni, hogy miért. Ő is feszült figyelemmel dolgozott.

Anyja a közelben ült egy rozoga asztalnál, és töltőtollával gondosan, szép gyöngybetűkkel rótta a sorokat Meunier cégjelzéses levélpapírjára. Az asztalon szerteszét hevertek a könyvek: fényes, jobb helyeken a zsúrasztalon közszemlére tett képzőművészeti albumok, kézikönyvek vaskos kötetei és kisebb tudományos cikkeket tartalmazó füzetek. Anne munka közben időnként kiöltötte a nyelvét.

Mitch elhátrált a vásznától, és mélyet sóhajtott. Épp egy elég nagy, kubista stílusú, bikaviadalt ábrázoló Picassón dolgozott, abból a sorozatból, amelyik előkészítette a „Guernicá”-t. Mitch állványa mellett egy skicc feküdt a padlón. Most rápillantott, és mély ráncok barázdálták a homlokát. Jobbját fölemelve néhány kézmozdulatot tett a vászon előtt, egy-egy vonalat húzott a levegőben, míg úgy nem érezte, hogy eltalálta a megfelelőt; ekkor egy gyors, végső ecsetvonással fölkente a festéket.

Anne meghallotta a sóhajt, és fölnézett, előbb Mitchre, aztán a vászonra. Arcát elöntötte a meglepett csodálat. – Mitch, ez remek! – lelkendezett.

A festő hálásan elmosolyodott.

– Ezt tényleg *bárki* meg tudná csinálni? – kérdezte Anne.

– Nem – mondta lassan Mitch. – Ez különleges képesség. A hamisítás olyasmi a festőnek, mint az utánzás a színésznek. A legnagyobb színészek közül sokan nagyon rossz utánzók. Ez amolyan mutatvány, amit némelyek tudnak, mások meg nem.

– Hogy haladsz azokkal a származási bizonyítványokkal? – kérdezte Peter.

– A Braque meg a Munch már készen van, és épp most fejezem be a Picassót – felelte Anne. – A Van Goghodhoz milyen pedigrét óhajtasz?

Peter azt a képet dolgozta át, amelyet a „festőversenyen" készített. Gyakran lapozgatott a keze ügyében nyitva álló színskálatáblázatban. Vásznán sötét tónusok, vastag vonalak uralkodtak. A sírásó teste egyszerre volt erőteljes és elcsigázott.

– 1880 és 1886 között készülhetett – mondta. – A művész holland korszakában. Azt hiszem, akkoriban a kutyának se kellett volna. Fogjuk rá, hogy néhány évig a festő vagy még inkább a bátyja, Theo birtokában volt. Aztán megvette egy fiktív brüsszeli gyűjtő. Egy kereskedő ásta elő 1960 körül. A többit magad is kitalálhatod.

– Egy valóban élő kereskedő nevét írjam be?

– Azt is lehet, csak ne legyen túlságosan ismert. Talán keress egy német fickót.

– Hm. – A szobára ismét csend borult; ki-ki visszatért a munkájához. Mitch nemsokára levette a vásznát az állványról, és új képet kezdett; egy Munch volt soron. Az egész felületet halványszürke réteggel vonta be, hogy megteremtse a festő oly sok képéről világító rideg, norvég fényhatást. Időről időre lehunyta a szemét, hogy megpróbálja kikapcsolni képzeletéből a műterembe beragyogó forró angol napsütést. Igyekezett bebeszélni önmagának, hogy fázik, és még a hideg is kirázta, olyan jól sikerült.

Zörgettek a bejárati ajtón; három hangos kopogás törte meg a csendet.

Peter, Mitch és Anne bambán egymásra bámult. Anne fölállt az asztaltól, és az ablakhoz lépett. Holtsápadtan fordult a férfiak felé.

– Egy rendőr – rebegte.

Döbbent hitetlenkedéssel meredtek rá. Mitch tért magához először.

– Peter, menj, nyiss ajtót – rendelkezett. – Anne, tüntesd el azokat a származási bizonyítványokat, és a papírt meg a bélyegzőt is. Én a fal felé fordítom a vásznakat. Mozgás!

Peter torkában dobogó szívvel, lassan lebotorkált a lépcsőn. Egyszerűen nem fért a fejébe; lehetetlen, hogy máris a nyomukra bukkantak. Kinyitotta a bejárati ajtót.

A magas, fiatal, rövid hajú, ritkás bajszú rendőr őrmester megkérdezte:
– Ez az ön kocsija idekint, uram?

– Igen. Illetve nem – hebegte Peter. – Melyik?

– Ez a kék Mini, amelyiknek úgy kipingálták a sárhányóját.

– Ó, az a barátomé. Éppen nálunk van vendégségben.

– Legyen szíves, figyelmeztesse, hogy égve felejtette a lámpáit – mondta a rendőr. – Viszontlátásra, uram. – És már indult is.

– Ó! Köszönöm! – szólt utána Peter.

Visszaballagott *a* lépcsőn. Anne és Mitch riadt tekintettel nézett rá.

– Arra kért; közöljem veled, Mitch, hogy égve hagytad a lámpáidat – mondta Peter.

Pillanatnyi értetlen csend következett, aztán mindhármukból kirobbant a harsány, szinte már hisztérikus röhögés.

Vibeke a járókában fölpillantott a hirtelen zajra. Arcocskáján mosollyá oldódott a rémület, és lelkesen bekapcsolódott a nevetésbe, mintha pontosan megértette volna, mi olyan mulatságos.

HARMADIK RÉSZ

Alakok az előtérben

„El kell gondolkoznunk azon, hogy a képek mint festmények milyen szerepet játszanak az életünkben. Ez a szerep nem minden esetben egyforma.”

LUDWIG
WITTGENSTEIN
filozófus

I.

RIMINIBEN a magas vasbeton szálloda angol reggelit kínált: szalonnás tojást meg egy kanna teát. Lipsey megpillantott egy adagot az egyik asztalon, miközben áthaladt az éttermen. A tojás kőkeményre sikerült, a szalonnán gyanús zöld folt éktelenkedett. Leült, és péksüteményt meg kávét rendelt.

Előző éjjel érkezett, és a szálloda rossz választásnak bizonyult. Ma reggel még mindig fáradt volt. A hallban megvette a *Sun*-t, az egyetlen itt is kapható angol lapot. Végigpörgette, míg a reggelire várt. Ingerülten felsóhajtott: nem efféle újsághoz szokott.

A kávétól kissé felélénkült, bár jobban esett volna egy igazi reggeli, amilyet otthon szokott készíteni magának. A zsömléjét vajazva a körülötte zsongó hangokat hallgatta, és yorkshire-i, liverpooli meg londoni tájszólást különböztetett meg. Egy-két német szó is belevegyült, de sem franciát, sem olaszt nem fedezett föl. Az olaszoknak több eszük van annál, semhogy olyan hotelban szálljanak meg, amelyet turistáknak építettek, épelméjű francia pedig nem utazik szabadságra Olaszországba.

Megette a zsömlét, felhajtotta a kávéját, és későbbre halasztotta a szivart. Megkérdezte egy angolul beszélő szállodaportástól, hogy hol találja a legközelebbi autókölcsönző irodát.

Az olaszok lázas igyekezettel alakították át Riminit Southend hasonmásává. Mindenütt sült halat és sült krumplit áruló éttermek, angolos kocsmautánzatok, hamburgerbárok és ajándékboltok nyíltak. Minden talpalatnyi helyen építkeztek. Az utcák máris hemzsegtek a nyaralóktól; az idősebb férfiak nyitott nyakú Bermuda-ingben, a feleségük virágos ruhában; a fiatal szerelmespárok meg trapézfarmerban szívták a vámmentes, hatalmas Embassyt.

Lipsey az autókölcsönzőben gyújtott rá későbbre halasztott szivarjára, miközben két hivatalnok hosszú nyomtatványokat töltött ki, és az útlevelét meg a nemzetközi jogosítványát ellenőrizte. Sajnálkoztak, hogy most azonnal mindössze egyetlen kocsit tudnak a rendelkezésére bocsátani, egy nagy, fémesen csillogó, halványzöld Fiatot. Elég sokba került, de ahogy elhajtott, örült, mert az autó erős volt és kényelmes.

Visszatért a szállodába, és fölment a szobájába. Alaposan megnézte magát a tükörben. Úgy érezte, vastag, fűzős cipőjében és szolid angol öltönyében túlságosan is rendőrnek látszik. Poggyászából elővette

bőrtokban őrzött harmincöt milliméteres filmfelvevőjét, és a szíjánál fogva a nyakába akasztotta. Sötét okulárfedőt csíptetett a szemüvegére. Ismét, figyelmesen megszemlélte magát a tükörben. Most már német turistára hasonlított

Indulás előtt tanulmányozta a térképeket, melyeket a kocsikölcsönző vezetői előzékenyen a kesztyűtartóba tettek. Poglióig húsz mérföldet kellett megtennie a part mentén, majd egy-két mérföldet a szárazföld belsejében.

Kihajtott a városból, és rákanyarodott egy szűk, kétsávos vidéki útra. Kényelmes, ötven mérföldes sebességgel haladt, lecsavart ablaknál élvezte a friss levegőt és a kopár, sík vidéket.

Poglióhoz közeledve az út egyre keskenyedett, így meg kellett állnia, hogy az útpadkára húzódva elengedjen maga mellett egy traktort. Lefékezett egy útkereszteződésben, ahol jelzőtábla sem volt, és odaintett egy kopott sapkás, pólóinges parasztot, aki madzaggal kötötte föl a nadrágját. Döcögő olaszsággal kért tőle útbaigazítást. Nem értette ugyan a férfi szavait, viszont megjegyezte a mozdulatait, és azokat követte.

Megérkezett egy faluba, de az égvilágon semmi nem utalt rá, hogy ez valóban Poglio lenne. A kicsiny, fehérre meszelt házak szétszórva álltak mintegy húszyardnyira az úttól; némelyik szinte a járdából nőtt ki, mintha még akkor épült volna, mielőtt bármiféle jól látható út készült errefelé. Azon a ponton, amelyet Lipsey a helység központjának vélt, az út elágazott egy épületcsoport körül; a házak itt úgy ágaskodtak egymás mellett, mintha egyik a másikat támogatná. Az egyik előtt Coca-Cola-reklám hirdette: ez a helybeli bár.

Lipsey áthajtott a falun, és pillanatokon belül a mezőn kötött ki. Megfordult a szűk ösvényen. Visszafelé gurulva észrevett egy nyugat felé ágazó utat is. Akár hiszik, akár nem, három út vezet a faluba, gondolta.

Ismét lefékezett egy kosarat cipelő vénasszony mellett. Az asszony fekete ruhát hordott, barázdált arca nagyon sápadt volt, mintha soha életében nem sütött volna rá a nap.

– Ez Poglio? – kérdezte Lipsey.

Az asszony hátrahúzta arcáról a kendőjét, és gyanakodva méregette Lipseyt. – Igen – felelte, aztán tovább-ballagott.

Lipsey a bár közelében állt meg. Épp most múlt tíz óra, kezdett fölmelegedni a levegő. Odakint, a bárba vezető lépcsőn szalmakalapos öregember üldögélt, sétabotját a térdere fektetve hűsölt az árnyékban.

Lipsey mosolyogva jó reggelt kívánt neki, aztán fölment mellette a lépcsőn, és belépett. A benti félhomályban pipafüst szaga terjengett. Két asztalt látott, néhány széket meg egy kis bárpultot, előtte magas bárszékkel. A kis szoba üres volt.

– Lipsey fölült a bárszékre. – Van itt valaki? – kérdezte hangosan. A helyiség végéből, ahol valószínűleg a tulajdonos családja lakott, zajok szűrődtek ki. Lipsey várakozás közben szivarra gyújtott.

Végül egy fiatalember lépett ki nyitott nyakú ingben a bár mellett lógó függöny mögül. Gyors, okos pillantással fölmérte Lipsey ruháját, filmfelvevőjét és okulárfedős pápaszemét. Elmosolyodott. – Jó reggelt, uram – üdvözölte.

– Kérek egy pohár hideg sört.

A csapos kinyitotta a kis háztartási hűtőszekrényt, és elővett egy üveget. Bepárásodott a pohár, amíg töltött.

Lipsey előhúzta a tárcáját, hogy fizessen. Amint kinyitotta, Dee Sleign fényképe a bárpultra esett, majd lecsúszott mögé a padlóra. A csapos fölkapta.

A férfi arcán nem villant föl a felismerés, ahogy a képre pillantott. Visszaadta Lipseynek. – Gyönyörű lány – jegyezte meg.

Lipsey mosolyogva nyújtotta át a pénzt. A csapos leszámolta a visszajáró aprót, majd újra eltűnt a ház hátsó részében. Lipsey a sört kortyolgatta.

Úgy látszik, Miss Sleign a barátjával vagy anélkül még nem érkezett meg Poglióba. Elég valószínű, hiszen Lipsey sietett, ők viszont nem. Fogalmuk sem volt róla, hogy más is vadászik a Modiglianira.

Lipsey most is szívesebben kereste volna a festményt, mint a lányt, de nem tudta, mi az ördög vezette Dee-t Poglióba. Talán úgy hallotta, hogy itt van a kép, vagy a faluban tudja valaki, hol lehet; esetleg más, bonyolultabb nyomon jutott idáig.

Megitta a sört, és úgy döntött, körülnéz a faluban. Amikor kilépett a bárból, az öregember még mindig a lépcsőn üldögélt. Rajta kívül teremtett lélek se járt az utcán.

Alig akadt látnivaló. A báron kívül mindössze egyetlen bolt volt, a fűszerüzlet, az egyetlen középület pedig a parányi reneszánsz templom, amely Lipsey szerint a tizenhetedik század valamely gazdagabb időszakában épülhetett. Nem látott se rendőrséget, se elöljáróságot, se kultúrházat. Lassan sétálgatott a hőségben, és azzal szórakozott, hogy az

épületek és a falu fekvése alapján felületes számításokat végzett a helység gazdasági viszonyairól.

Egy órán belül kimerítette a játékban rejlő lehetőségeket, és még mindig nem tudta, mitévő legyen. A bárhoz visszatérve megállapította, hogy az események ismét helyette döntöttek.

Az üzlet előtt, a lépcsőn üldögélő öreg közelében, nyitott tolótetős, ragyogó kék Mercedes sportkocsi parkolt.

Lipsey megállt, megnézte, közben azon töprengett, hogy most mihez kezdjen. Szinte biztosan Miss Sleign érkezett meg, vagy a barátja, esetleg mindketten, hiszen a faluban senkinek nem lehet ilyen kocsija, más meg mit is keresne itt. Másrészt viszont az volt a benyomása, hogy sem a lányt, sem a barátját nem vetheti föl a pénz – a párizsi lakás mindenesetre erről tanúskodott. Persze kedvtelésből is élhettek azon a nyomortanyán.

Csak úgy derítheti ki, mi a helyzet, ha bemegy a bárba. Nem ólálkodhat odakint úgy, hogy véletlenül arra tévedt kirándulónak látsszon: öltönyében és ragyogó cipőjében nem hatott igazán meggyőző falujáró léhűtőnek. Fölbaktatott a lépcsőn, és belökte az ajtót.

A fiatal pár az egyik asztalnál ült, és hosszú, jeges, aperitifnek látszó italt kortyolgatott. Egyforma szerelés volt rajtuk: bő, koptatott kék farmernadrág és élénkvörös trikó. Lipsey megfigyelte, hogy a lány is bájos, a férfi viszont szerfölött jóképű. Sokkal idősebb volt, mint amennyinek gondolta – közel járhatott a negyvenhez.

Fürkésző pillantással néztek rá, mintha éppen őt várták volna. Félvállról biccentett nekik, és a bárpulthoz ment.

– Még egy sört, uram? – kérdezte az ifjú csapos.

– Legyen szíves.

A csapos Miss Sleignhez fordult: – Ez az az úr, akiről meséltem – mondta.

Lipsey megfordult, derűsen kíváncsi arckifejezéssel emelte magasra a szemöldökét.

– Igaz, hogy van rólam egy fénykép a tárcájában? – kérdezte a lány.

Lipsey könnyedén fölnevetett, Angolul válaszolt: – Ez az ember azt hiszi, minden angol lány egyforma. Maga valóban emlékeztet egy kicsit a lányomra. De ez csak felületes, hasonlóság.

Megszólalt a lány barátja is. – Láthatnánk azt a képet? – kérdezte mély hangon, észak-amerikai kiejtéssel.

– Természetesen. – Lipsey elővette a tárcáját, és kotorászni kezdett benne. – Ó! Biztosan a kocsiban maradt. – Kifizette a sört a csaposnak, és a fiatalokhoz fordult: – Engedjék meg, hogy meghívjam magukat egy italra.

– Köszönjük – felelte Miss Sleign. – Mindketten Camparit iszunk.

Lipsey megvárta, míg a csapos elkészítette az italt, aztán az asztalhoz vitte a poharakat. – Furcsa, hogy az ember angol turistákkal találkozik itt, az isten háta mögött. Londonból érkeztek?

– Párizsban élünk – mondta a lány. Kettőjük közül ő látszott bőbeszédűbbnek.

– Valóban furcsa. És maga mi járatban van itt? – kérdezte a férfi.

Lipsey mosolygott. – Magányos farkas vagyok – felelte, olyan ember látszatát keltve, aki afféle vallomást tesz. – Ha szabadságra utazom, szívesen térek le a kitaposott ösvényekről. Csak úgy beülök a kocsiba, és megyek az orrom után, amíg kedvem szottyan megállni.

– Hol szállt meg?

– Riminiben. És maguk? Szintén vándorok?

A lány éppen mondani akart valamit, de a férfi közbevágott: – Amolyan kincsvadászaton vagyunk –közölte.

Lipsey áldotta a szerencséjét a férfi őszinteségéért. – Elragadó! – lelkendezett. – És mi a célpont?

– Reméljük, hogy egy értékes festmény.

– Itt található Poglióban?

– Majdnem. Öt mérföldnyire, az út mentén, áll egy kastély. – Déli irányba mutatott. – Szerintünk ott van a kép. Rövidesen odamegyünk.

Lipsey előzékeny mosolyra igazította az arcát. – Nos, kissé szokatlan kikapcsolódás, de izgalmas lesz tőle a vakáció, még akkor is, ha soha nem találják meg a kincset.

– Meghiszem azt!

Lipsey felhajtotta a sört. – A magam részéről már épp eleget láttam Poglióból, úgyhogy szedem is a sátorfámat. . – Meghívhatom még egy sörre? – kérdezte a lány barátja.

– Köszönöm, nem. Kocsival vagyok, és hosszú, tikkasztó nap áll előttem. – Fölállt. – Örültem a szerencsének. Viszontlátásra.

Iszonyúan meleg volt a Fiatban; Lipsey már bánta, hogy nem volt elég előrelátó, és nem az árnyékban parkolt. Lecsavarta az ablakot és gyorsan elindult. Majd a szél lehűti. Elégedett volt: a fiatalok nyomra vezették,

ráadásul engedték, hogy lekörözze őket. Most állt először a helyzet magaslatán, mióta dolgozni kezdett ezen az ügyön.

Kihajtott á délre vezető útra, abba az irányba, amerre az amerikai férfi mutatott. Az utat egyre inkább ellepte *a* por. Fölcsavarta az ablakot, és a legerősebb fokozatba kapcsolta a légkondicionáló berendezést. Mikor lehűlt a levegő, megállt, hogy megnézze a térképeit.

A nagyléptékű térképről kiderült, hogy délre valóban áll egy kastély. Talán több mint öt mérföldnyire – lehet, hogy tízre –, de még így is eléggé elképzelhető, hogy Poglio a postai címe. Kissé távolabb helyezkedett el a főúttól – ha ezt egyáltalán főútnak lehet nevezni. Lipsey emlékezetébe véste az útirányt.

Félóráig döcögött a rossz úton, jelzőtáblával sehol nem találkozott, de tudta, hogy jó helyen jár. A nagy ház körülbelül akkor épülhetett, amikor a pogliói templom. A kétemeletes épületet mesébe illő tornyok díszítették a homlokzat sarkain. Itt-ott málladozott a vakolat, az ablakok is piszkosak voltak. A különálló pajtát nyilvánvalóan garázzsá alakították át: a nyitott ajtó mögött egy benzinmotoros fűnyíró meg egy ősrégi Citroen furgon látszott.

A kapu előtt állította le a kocsit, és fölsétált a házhoz vezető rövid feljárón. Gyom kandikált a murva közül, és minél közelebb ment, a ház annál roskatagabbnak látszott.

Amint megállt és fölnézett a kastélyra, kinyílt az ajtó. Idősebb nő indult el felé. Lipsey azon töprengett, hogyan viselkedjen.

– Jó reggelt – köszöntötte az asszony olaszul.

Ősz haja ápoltnak látszott, elegánsan öltözött, és arcának csontszerkezete azt sugallta, hogy valaha gyönyörű nő lehetett. Lipsey kis meghajtással üdvözölte.

– Elnézést kérek a betolakodásért – mondta.

– Ne mentegetőzzön. – Az asszony angolul folytatta. – Miben lehetek a segítségére?

Lipsey már eleget tudott róla ahhoz, hogy eldöntse, hogyan férkőzzön a közelébe. – Szeretném tudni, vajon meg lehetne-e tekinteni ezt a gyönyörű házat.

– Természetesen – mosolygott az asszony. – örvendetes, hogy érdekel valakit. Contessa di Lanza vagyok. – Lipsey megrázta a felé nyújtott kezet, magában pedig körülbelül kilencven százalékra módosította a siker esélyeit.

– Dunsford Lipsey, Contessa.

A grófnő az épület oldalához vezette. – A kastély a tizenhetedik század első negyedében épült – mondta –, amikor a környező földeket a családnak adományozták, jutalmul háborús szolgálataiért. A reneszánsz építészet ebben az időszakban terjedt el vidéken is.

– Á! Tehát akkoriban épült, amikor a pogliói templom.

Az asszony bólintott. – Érdekli az építészet, Mr. Lipsey?

– A szépség érdekel, Contessa.

Látta, hogy a grófnő visszafojt egy mosolyt, miközben azt gondolja, hogy van valami különös vonzerő ebben a szertartásosan udvarias angolban. Lipsey pontosan ezt a hatást akarta elérni.

Az asszony úgy beszélt a házról, mintha ismerős mesét mondana el újra; megmutatta azt a helyet, ahol a kőművesek kifogytak a megfelelő minőségű kőből, és kénytelenek voltak mással pótolni, majd felhívta a figyelmét a tizennyolcadik században vágott új ablakokra és a tizenkilencedik századból származó kisebb nyugati szárnyra.

– A környező vidék természetesen már nem a mi birtokunk, a megmaradt föld pedig meglehetősen sovány. Amint ön is látja, sok javítanivaló volna, de kénytelenek vagyunk halogatni. – Túlzottan szerény mosollyal fordult szembe Lipseyvel. – Tudja, uram, Olaszországban annyi a contessa, mint a pelyva.

– De nem mindegyik származik olyan régi családból, mint ön.

– Nem. A mai arisztokraták üzletemberek és iparmágnások. Családjuknak nem volt ideje rá, hogy elpuhuljon az öröklött vagyonokon.

Megkerülték a kastélyt, és most az árnyékban álltak az egyik torony lábánál. Lipsey megszólalt: – Azon a pénzen is el lehet puhulni, amelyet magunk keresünk, Contessa. Attól tartok, én sem dolgozom meg túl keményen a kenyeremért.

– Szabad érdeklődnöm, mi a foglalkozása?

– Régiségkereskedésem van Londonban, a Cromwell Roadon. Ha legközelebb Angliában jár, feltétlenül keresse fel. Jómagam elég ritkán tartózkodom ott.

– Nem óhajtja belülről is megtekinteni a házat?

– Nos, ha nem terhelem túlságosan ...

– Egyáltalán nem. – A Contessa bevezette a főbejáraton. Lipsey azt a bizsergést érezte a tarkóján, amely mindig egy-egy ügy vége felé szokott jelentkezni. Éppen megfelelően járt el: finoman tudtára adta a grófnőnek,

hogy talán hajlandó lenne valamit vásárolni tőle. Szemmel láthatóan égető szüksége volna készpénzre.

Éles, szeme körbecikázott a falakon, amíg az asszony végigvezette *a* kastély szobáin. Számtalan festményt látott, főleg a grófi ősök olajportréit meg tájképeket. A bútor régi volt, de nem antik. Több szobában is érezni lehetett, hogy nem használják: naftalingolyók és az enyészet szaga keveredett a levegőben.

A grófnő fölvezette a lépcsőn, és Lipsey rájött, hogy a pihenő a kastély fénypontja. Középen egy enyhén erotikus márványkentaur meg egy lány fonódott össze érzéki ölelésben. A tükörfényes padlón nem nyűtték el a szőnyegeket. A környező falakat festmények borították.

– Ez a mi szerény gyűjteményünk – mondta a Contessa. – Már régen el kellett volna adnunk, de néhai uram nem akart megválni tőle. Én meg azóta is csak halogatom.

Az öreg hölgy most olyan közel áll hozzá, hogy felkínálja a gyűjteményét, ameddig csak elmerészkedhet, gondolta Lipsey. Félredobva a közönyös érdeklődés látszatát, gondosan tanulmányozni kezdte a képeket.

Először mindegyiket bizonyos távolságból szemlélte meg, összehúzott szemmel keresve Modigliani stílusjegyeit: a megnyújtott arcot, a jellegzetes orrot, amelyet a művész önkéntelenül a női arcokra festett, és az afrikai szobrászat hatását, a sajátos aszimmetriát. Aztán közelebb lépett, és az aláírásokat fürkészte. Újrakeretezés nyomai után kutatva megvizsgálta a képek rámáját is. Belső zsebéből igen erős, ceruzaelemmel működő zseblámpát húzott elő, és a festékre világítva az átfestés áruló jelei után vizslatott.

Néhány festménynek egyetlen pillantás is elég volt, mások beható vizsgálatot igényeltek. A Contessa türelmesen figyelt, míg Lipsey végignézte a lépcsőforduló négy falát. Végül az asszonyhoz fordult:

– Van néhány szép képe, Contessa – mondta.

A grófnő gyorsan körülvezette a kastély többi részében is, mintha mindketten tudnák, hogy ez már csak formaság.

A pihenőhöz visszaérve, az asszony megállt.

– Megkínálhatom egy csésze kávéval?

– Köszönöm.

Lesétáltak a szalonba. A Contessa elnézést kért, és kiment a konyhába, hogy megrendelje a kávét. Lipsey várakozás közben az ajkát harapdálta.

Nem fért hozzá kétség: egyik festmény sem ért többet pár száz fontnál, és holtbiztos, hogy egy árva Modigliani sem akadt a házban.

A Contessa visszatért; – Gyújtson rá, ha óhajt – mondta.

– Köszönöm, élek a szíves engedelemmel. – Lipsey szivarra gyújtott. Névjegyet vett elő a zsebéből: csak a neve, az irodája címe és a telefonszáma szerepelt rajta, semmi nem utalt a foglalkozására. – Megadhatom a címemet? – kérdezte. – Ha úgy dönt, hogy eladja a gyűjteményét, akad néhány ismerősöm Londonban, akit bizonyára érdekelne.

A Contessa szép arcán átrebbent a csalódás, amikor rájött, hogy Lipsey semmit nem fog megvásárolni.

– Ha nem tévedek, ez a teljes gyűjtemény, ugye?

– Igen.

– Sem a pincében, sem a padláson nincs több elraktározott kép?

– Attól tartok, nincs.

Az inas tálcán behozta a kávét, és a Contessa töltött. Londonról, a divatról, új üzletekről és éttermekről kérdezősködött. Lipsey a legjobb tudása szerint válaszolt.

Pontosan tíz perc haszontalan fecsegés után fölhajtotta a kávéját, és fölállt. – Rendkívül kedves volt öntől, Contessa. Kérem, keressen fel, ha legközelebb Londonban jár.

– Örülök, hogy megismerhettem, Mr. Lipsey – mondta az asszony, és kikísérte a bejárati ajtóhoz.

Lipsey sebesen leügetett az úton, és beült a kocsiba. Befarolt a kastély feljárójára, és mielőtt elhúzott, a visszapillantó tükörben meglátta a Contessát, aki még mindig az ajtóban állt.

Mélységesen csalódott. Úgy érezte, minden hiába volt. Ha akadt is valaha eltűnt Modigliani a kastélyban, most már nincs ott.

Persze felmerült egy másik szempont is, amelyre valószínűleg jobban oda kellett volna figyelnie. Lehet, hogy az amerikai fickó, Miss Sleign barátja szándékosan járatta vele a bolondját.

Talán gyanút fogott a pasas? Nos, ez is egy lehetőség, és Lipsey szentül hitte, a lehetőségek arra valók, hogy kihasználják őket. Sóhajtva gondolta: nem veszítheti szem elől a fiatalokat, amíg meg nem győződik róla, hogy ők is feladták.

Nem tudta egészen biztosan, hogy most miként kövesse nyomon őket. Itt aligha ragadhat rájuk úgy, mint egy nagyvárosban. Szimatolnia kellene

utánuk.

Kissé módosított útvonalon tért vissza Poglióba: a harmadik út felé tartott, amely nyugatról vezetett a faluba. Pogliótól körülbelül egy mérföldnyire észrevett egy házat az út közelében, amelynek sörcégér látszott az ablakában. Odakint egyetlen kerek vasasztal árválkodott. Italbolt lehetett.

Lipsey megéhezett és megszomjazott. Lekanyarodott az útról a ház elé, a nap melegétől kiszikkadt parkolóba, és leállította a motort.

II.

– MIKE, te úgy hazudsz, mintha könyvből olvasnád! – kiáltott fel Dee a színlelt szörnyülködéstől tágra nyílt szemmel.

Mike széles szája mosolyra húzódott, de a szeme nem nevetett. – Az ember nem engedheti meg magának, hogy aggályai legyenek, ha ilyen alakkal van dolga.

– Miféle alakkal? Szerintem egész kedves fickó volt, csak azt hiszem, kissé unalmas.

Mike az ötödik Campariját szopogatta, és friss cigarettára gyújtott. Hosszú, füstszűrő nélküli Pall Mallt szívott, és Dee gyanította, hogy így tett szert érdes smirglihangjára. Kifújta a füstöt, aztán megszólalt: – Szép kis véletlen, hogy épp akkor érkezik meg, amikor mi. Szerintem a kutya se jönne ide önszántából, még egy magányos vándor se. A fénykép aztán végleg eldöntötte a kérdést. Az a dajkamese a lányáról csak amolyan rögtönzés volt. Téged keresett.

– Tartottam tőle, hogy ezt fogod mondani. – Dee elvette Mike cigarettáját, szívott egy slukkot, aztán visszaadta.

– Biztos vagy benne, hogy még soha nem láttad?

– Biztos.

– Jól van. Most törd a fejed: ki tudhatott a Modiglianiról?

– Gondolod, hogy erről van szó? Valaki más is vadászik a képre? Ez már kissé meredek.

– A fenét! Ide figyelj, drágám, a művészvilágban úgy terjed az ilyen füles, mint a szifilisz a Times Square-en. És most ki vele, kinek mondtad el?

– Azt hiszem, Claire-nek. Legalábbis megemlíthettem neki; amíg a lakásban takarított.

– Ő nem számít. Megírtad az otthoniaknak?

– Ó, te jó isten! Igen. Sammynek megírtam.

– Ki az a Sammy?

– Samantha Winacre, a színésznő.

– Hallottam róla. Nem is tudtam, hogy ismered.

– Ritkán találkozunk, de ha mégis, jól kijövünk egymással. Osztálytársak voltunk. Idősebb nálam, de később kezdte az iskolát. Azt hiszem, az apja világ körüli útra vitte, vagy ilyesmi.

– Bolondul a festészetért?

– Ha jól tudom, nem. De biztosra veszem, hogy vannak művészetkedvelő barátai.

– Másnak is megírtad?

– Igen – felelte Dee tétován.

– Bökd ki!

– Charlie bácsinak.

– A műkereskedőnek?

Dee szótlanul bólintott.

– Te jószagú... – sóhajtott fel Mike. – Itt a megoldás.

– Te azt hiszed, hogy Charles bácsi megpróbálja elcsípni az orrom elől azt a képet, amelyet én fedeztem föl? – kérdezte Dee döbbenten.

– Hiszen kereskedő, nem igaz? Bármire képes lenne, még a saját anyját is eladná egy jó fogásért.

– A vén csirkefogó. Mindenesetre jól lóvá tetted azt a hullaszállítót.

– El kellett foglalnom egy kis időre.

Dee vigyorgott. – Tényleg van egy kastély innen öt mérföldnyire délre?

– A fenébe is, fogalmam sincs. Előbb-utóbb biztosan talál egyet. Aztán rengeteg időt elfecsérel azzal, hogy megpróbál bejutni, és elkezd Modigliani-műveket keresni. – Mike fölállt. – Így aztán van rá esélyünk, hogy leközözzük.

Kifizette a számlát, és kisétáltak a vakító napsütésbe. – Azt hiszem, az lesz a legjobb, ha a templomban kezdjük. Úgy látszik, a lelkészek mindig mindenkiről mindent tudnak – javasolta Dee.

– Olaszországban papnak hívják őket – javította ki Mike. Katolikus nevelést kapott.

Kéz a kézben andalogtak végig a főutcán. Nyilván a tikkasztó hőség kényszerítette rájuk a falu bágyadt életritmusát: lassan mozogtak és keveset beszéltek, tudat alatt alkalmazkodtak az éghajlathoz.

Odaértek a takaros kis templomhoz, és néhány percig az árnyékban álldogálva élvezték a hűvösebb levegőt. – Gondolkoztál már rajta, hogy mihez kezdesz a képpel; ha megtalálod? – kérdezte Mike.

– Igen. Sokat törtem a fejemet – felelte a lány. Az orrnyergét ráncolta, azzal a töprengő arckifejezéssel, amely oly jellemző volt rá.

– Főleg tanulmányozni szeretném. Egy fél disszertációra való ötletnek kell lennie benne, a többi meg már csak töltelékszöveg. De...

– De...?

– Tudod te azt nagyon jól.

– A pénz.

– Az, a fene egye meg. Hoppá! – Dee rajtacsípte magát, hogy káromkodott, és idegesen nézett körül a templomkertben.

– Jó sok forog kockán.

– Pénz? Igen, tudom. – Hátradobta a haját a válla fölött. – Nem is próbálom azzal áltatni magam, hogy engem a pénz nem érdekel. Talán, ha olyasvalakinek adhatnánk el, aki megengedné, hogy láthassam, amikor csak akarom... esetleg egy múzeumnak ...

– Ha jól hallottam, azt mondtad, adhatnánk – szólalt meg Mike nyugodt hangon.

– Hát persze. Te is benne vagy a buliban velem együtt, nem?

Mike a lány vállára tette a kezét. – Csak most kértél meg rá – mondta, és gyorsan megcsókolta. – Csak most szerződtettél ügynöködnek. Azt hiszem, nagyon jól választottál.

Dee nevetett. – Mit gondolsz, hogyan kellene eladnom a képet?

– Nem tudom biztosan. Motoszkál néhány ötlet a fejemben, de nincs határozott elképzelésem. Előbb találjuk meg.

Bementek a templomba, és körülnéztek. Dee kilépett a szandáljából, hogy forró talpát a hideg kövön hűsítse. A főhajó másik végében egy pap magányos misét mondott. Dee és Mike szótlanul várták, hogy befejezze.

Végre a pap, széles parasztarcán szívélyes mosollyal, elindult feléjük.

– Szeretnénk megkérdezni, tudna-e segíteni rajtunk, atyám – suttogta Dee.

A pap a közelükbe ért, és látták, hogy nem is olyan fiatal, mint amilyennek fiúsan rövid hajával messziről látszott. – Remélem – felelte.

Normális hangerővel beszélt, de hangja csak úgy zengett az üres templom csöndjében. – Azt hiszem, nem egyházi segítségre van szükségük, bármennyire is szeretném, ha azt óhajtanák. Igaz?

Dee bólintott.

– Akkor talán menjünk kijjebb. – Két kezével jobbról-balról megfogta mindkettőjük könyökét, és gyöngéden kituszkolta őket az ajtón. Odakint fölnézett az égre. – Hála legyen az Úrnak a csodálatos napsütésért – mondta. – Ámbár magának, kislányom, vigyáznia kellene az arcbőrére. Mit tehetek magukért?

– Keresünk egy embert – kezdte Dee. – Danielli a neve. Livornóban volt rabbi, és úgy tudjuk, 1920 körül költözött Poglióba. Betegeskedett, és már nem is volt fiatal, tehát valószínűleg nem sokkal később meg is halt.

A pap homlokráncolva csóválta a fejét. – Soha nem hallottam ezt a nevet. Bizonyára az előtt történt, hogy idekerültem, hiszen én még nem is éltem 1920-ban. És ha zsidó volt, nem hinném, hogy a katolikus egyház temette el, tehát az anyakönyvünkben sem szerepel.

– Hírét se hallotta?

– Nem. Sőt az is biztos, hogy Poglióban nem él Danielli nevű család. A falubeliek azonban nyilván jobban emlékeznek, mint én. Ilyen kis helyen senki nem rejtőzhet el. – Egy pillanatig tétován nézett rájuk, mint aki éppen döntő elhatározásra jut. – Ki mondta maguknak, hogy ide jött?

– Egy másik rabbi Livornóban. – Dee felfogta, hogy a pap rettentően kíváncsi rá, miért érdekli őket Danielli.

Rövid habozás után meg is kérdezte: – Maguk talán a rokonai?

– Nem. – Dee Mike-ra pillantott, aki gyorsan bólintott. – Tulajdonképpen egy képet próbálunk fölkutatni. Úgy értesültünk, hogy az övé volt.

– Á! – A pap elégedetten bólintott. – Nos, nem valószínű, hogy éppen Poglio lenne az a hely, ahol egy remekműre bukkannának; de azért minden jót kívánok. – Kezet fogott velük, és visszament a templomba.

A fiatal pár visszafelé ballagott a falu irányába. – Barátságos ember – mondta lustán a lány.

– És barátságos kis templom. Dee, templomban fogunk esküdni? – kérdezte Miké.

A lány megtorpant, és ránézett. – Esküdni?

– Nem akarsz a feleségem lenni?

– Csak most kértél meg rá; de azt hiszem, nagyon jól választottál.

Mike nevetett, és zavartan vállat vont. – Csak úgy kicsúszott a számon – mondta.

Dee gyöngéden megcsókolta. – Volt benne valami kisfiús kedvesség – felelte.

– Nos, miután úgy látszik, megkértelek...

– Mike, ha én egyáltalán hozzámennék valakihez, az te lennél. De nem tudom, hogy férjhez akarok-e menni bárkihez is.

– Ebben viszont volt valami kislányos kedvesség – tréfált a férfi. – Egy-egy.

Dee kézen fogta, és tovább sétáltak. – Miért nem kérsz valamivel kevesebbet?

– Például mit?

– Kérd azt, hogy éljünk együtt egy-két évig, és majd meglátjuk, mi lesz belőle.

– Azért, hogy úgy táncoljak, ahogy te fütyülsz, gonosz boszorkány, aztán faképnél hagyj minden kézzelfogható támogatás nélkül?

– Bizony ám!

Most Mike állította meg a lányt. – Dee, mi mindenből viccet faragunk. Ezzel a módszerrel tartjuk kis lángon a kapcsolatunkat. Ezért kezdünk váratlanul a közös jövőnkről beszélni egy ilyen őrült pillanatban. De én szeretlek, és azt akarom, hogy velem élj.

– Az egész csak a kép miatt van, ugye? – mosolygott Dee.

– Ne hülyéskedj!

A lány arca elkomolyodott. Halkan válaszolt: – Igen, Mike, én is szeretnék veled élni.

Mike átölelte hosszú karjával, és megcsókolta, ezúttal már sokkal lassabban. Egy parasztasszony haladt el mellettük, és e skandalum láttán elfordította a fejét Végül Dee suttogva megszólalt: – Ezért akár le is tartóztathatnak!

Még lassabban andalogtak tovább, Mike átölelte Dee vállát, Dee pedig Mike derekára fonta a karját. – Hol fogunk lakni? – kérdezte a férfitól.

Mike meghökkent. – Miért, mi a baj a South Streettel?

– Az csak egy ócska legénylakás.

– Fenét. Az egy szép nagy lakás a Mayfair kellős közepén.

A lány mosolygott. – Tudtam, hogy nem törted rajta túl sokat a fejed. Mike, én azt szeretném, ha igazi otthonunk lenné, és nem akarok csak úgy odaköltözni hozzád.

– Hmmm. – Mike-on látszott, hogy gondolkodóba esett.

– A párizsi lakásban térdig ér a szemét, festetni kellene, a konyha meg nyomorúságos. A bútor csupa szedett-vedett ócskaság...

– Hát akkor milyet szeretnél? Három hálószobás ikerházat Fulhamben? Városi házat Ealingben? Kastélyt Surreyben?

– Tágas, világos lakást akarok, parkra néző ablakokkal, de a városközpont közelében.

– Valami azt súgja, hogy te pontosan tudod, hol akarsz lakni.

– A Regent's Parkban.

Mike nevetett. – A pokolba is, mióta tervezgeted ezt?

– Te nem tudtad, hogy gazdag pasasokra vadászom? – Dee mosolyogva fölnézett a férfi szemébe, az meg lehajtotta a fejét, hogy újra megcsókolja.

– Kapsz egy vadonatúj lakást – ígérte. – Kifestetheted és berendezheted, ha hazamegyünk.

– Lassan a testtel! Azt sem tudjuk, lesz-e eladó lakás.

– Majd szerzünk.

Megálltak a kocsi mellett, és a felforrósodott karosszériához támaszkodtak. Dee a napra emelte az arcát. – Mikor döntötted el... ezt az egészet?

– Nem hiszem, hogy egyáltalán eldöntöttem. Fokozatosan érlelődött meg bennem a gondolat, hogy veled éljem le az életemet. Mire észrevettem, már nyakig benne voltam, és nem tudtam változtatni rajta.

– Furcsa.

– Micsoda?

– Velem épp a fordítottja történt.

– Te mikor döntötted el?

– Amikor megláttam a kocsidat a livornói szálloda előtt. Különös, hogy ilyen hamar megkérted a kezemet. – Dee kinyitotta a szemét és lejjebb hajtotta a fejét. – Boldog vagyok, hogy így történt.

Egy percig némán nézték egymást. Mike szólalt meg először: – Ez őrület! Pánikszerűen egy műkincs nyomába kellene erednünk, ehelyett itt állunk, és bambán bámuljuk egymást.

Dee kuncogott. – No jó. Kérdezzük meg az öreget.

A szalmakalapos, sétapálcás öregember az árnyékkal együtt továbbköltözött a bár lépcsőjéről a sarkon túli kapualjba. De olyan tökéletes nyugalomban üldögélt, hogy Dee rájött: már-már azt képzeli, az öreg

átlibbent egyik helyről a másikra, anélkül, hogy egyetlen izmát is megmozdította volna. Ám ahogy közeledtek hozzá, fölfedezték, hogy tekintete meghazudtolja ezt a mozdulatlanságot, mert apró, különös árnyalatú zöld szeme ide-oda cikázik, mint a villám.

– Jó napot, uram. Meg tudná mondani, hogy lakik-e Poglióban Danielli nevű család? – kérdezte Dee.

Az öreg a fejét rázta. Dee nem volt biztos benne, vajon ez azt jelenti-e, hogy nincs ilyen család, vagy egyszerűen csak nem tudja. Mike megérintette a lány könyökét, aztán a sarkot gyorsan megkerülve a bár felé igyekezett.

Dee lekuporodott az öreg mellé a kapualjba, és rávillantott egy mosolyt. – Maga biztosan mindenre emlékszik – hízelgett neki.

Az öreg kissé megenyhült. Bólintott.

– Itt élt már 1920-ban is?

Az öreg kurtán felkacagott. – Már jóval előbb is.

Mike pohárral a kezében ügetett visszafelé. – A csapos szerint a vén kujon abszintot iszik – magyarázta angolul. Az öreg felé nyújtotta a poharat, az meg elvette, és egy hajtásra kiitta.

Dee is angolul válaszolt. – Ez elég faragatlan formája a rábeszélésnek – közölte undorral.

– Fenét. A csapos azt mondja, egész délelőtt azért rostokol itt, hogy egy-két turista befizesse egy pofa piára. Kizárólag ezért trónol itt.

Dee olaszul folytatta: – Vissza tud emlékezni a húszas évekre?

– Igen – felelte lassan az öreg.

– Élt itt akkoriban egy Danielli nevű család? – kérdezte Mike türelmetlenül.

– Nem.

– Arra emlékszik-e, hogy akkortájt költöztek-e idegenek a faluba?

– Nagyon kevesen. Mint tudja, háború volt.

Mike ingerülten pillantott Dee-re. – Élnek zsidók a faluban? – kérdezte. Hiányos olasz tudása már az utolsókat rúgta.

– Igen. Az övék a kocsma a faluból kivezető nyugati út mentén. Ott lakott Danielli, amíg élt.

Elképedve bámultak rá. Mike Dee-hez fordulva angolul hőbörgött: – Mi a nyavalyáért nem mondta meg mindjárt?

– Mert ez a kis hülye pina nem kérdezte – felelte az öreg szintén angolul. Vidáman kuncogott; meg volt elégedve a tréfájával.

Föltápászkodott, és még mindig vihogva elbicegett az úton. Időnként megállt, és botját a járdához csapkodva egyre hangosabban hahotázott.

Mike furcsa képet vágott, és Dee-ből kitört a röhögés. Mike-ra is átragadt, már önmagán nevetett. – Most aztán döntsd el, ki itt a balek – nyögte.

– Azt hiszem, jobb lesz, ha megkeressük azt a kocsmát a városból kivezető nyugati út mentén – javasolta Dee.

– Dögmeleg van. Előbb igyunk egyet.

– Nem bánom.

Visszamentek a bár hűvösébe. Az ifjú csapos a pult mögött várakozott. Amint meglátta őket, széles vigyorra húzódott a szája.

– Maga előre tudta! – támadt rá Dee szemrehányóan.

– Bevallom, igen – felelte a fiatalember.

– Igazából nem is azért üldögélt itt, hogy befizessék egy pohárra, hanem azért, hogy átverje magukat. Jó, ha évente egyszer vetődnek erre turisták, és a vén csontnak ez az év fénypontja. Ma este eljön, és fűnek-fának elmeséli, aki hajlandó végighallgatni.

– Két Camparit kérek – mondta Mike.

III.

A PAP görnyedt háttal lehajolt, hogy fölszedje a szemetet, egy elbitangolt cukrospapírt, a templom kertjének macskaköves ösvényéről, összegyűrte, és lassan egyenesedett föl, hogy kibékítse a térdét kínzó reumát. Tudta, hogy a fájdalom azért költözött bele, mert a nyirkos olasz teleken sok magányos éjszakát töltött el egy régi házban; de a papnak szegénynek kell lennie. Hiszen hogyan is lehetne pap az ember, ha él a faluban nála is ágrólszakadtabb? Ezt a liturgiát ő találta ki, és mire végiggondolta, enyhült a fájdalom.

Kilépett a kertből, hogy átmenjen a házába. Az utca közepén újra belehasított a csúz, megbotlott az éles, nyilalló fájdalomtól. Elvergődött a házig, és a falhoz támaszkodva teljes súlyával az egészséges lábára nehezedett.

Végigpillantott az úton a falu közepe felé, és meglátta a fiatalokat, akikkel korábban beszélgetett. Nagyon lassan, összeölelkezve sétáltak, és

mosolyogva nézték egymást. Fülig szerelmesnek látszottak, sokkal szerelmesebbnek, mint fél órával ezelőtt. A megértés, amelyre a pap hosszú évek gyónásait végighallgatva szert tett, megsúgta neki, hogy az elmúlt néhány percben megváltozott valami kettőjük között. Talán közrejátszott benne látogatásuk az Isten házában: lehet, hogy mégis nyújtott nekik némi egyházi segítséget is.

Csaknem bizonyos, hogy bűnt követett el, amikor hazudott nekik Daniellivel kapcsolatban. A valótlan állítás önkéntelenül csúszott ki a száján; hiába, ez a háború alatt belerögződött szokás hatalma. Akkoriban, amikor feltétlenül szükségesnek érezte, hogy minden érdeklődő elől elrejtse a zsidó családokat, az egész falu az ő áldásával hazudott. Bűn lett volna megmondani az igazat.

Ma, amikor ezek az égből pottyant idegenek név szerint Daniellit keresték, erre a régi, érzékeny pontjára tapintottak rá, és ő újra megvédte a zsidókat. A kérdezősködés nyilván teljesen ártatlan volt: a fasizmus harmincöt éve a múlté, és már nem éri meg, hogy vétkezzen miatta. De nem maradt rá ideje, hogy végiggondolja, és mindig is *ez* volt a legtöbb bűn oka, ámbár ez gyönge kifogás.

Eljátszott az ötlettel, hogy utánuk megy, bocsánatot kér, megmagyarázza a dolgot, és elmondja az igazat, így valamelyest vezekelhetne. De nem volt túl sok értelme: a falubeliek közül valaki majd csak útbaigazítja őket a Poglio határában álló kocsmához, ahol a zsidók tengetik életüket.

Elmúlt a fájdalma. Bement a kis házba, és azzal a szívmelengető szeretettel lépett rá a lépcső lábánál billegő kőlapra, amelyet az ismerős kellemetlenségeknek tartott fenn, mint például a reumájának, meg a kiapadhatatlan bűnöknek, amelyeket kis nyája javíthatatlan fekete bárányaitól hétről hétre végighallgatott. Szomorú atyai bólintással nyugtázta őket, és megadta a feloldozást.

A konyhában elővett egy cipót, és megszegte életlen késével. Megkereste a sajtot, lekaparta róla a penészt, aztán leült ebédelni. Ízlett a sajt, jót tett neki a penész. Erre se jött volna rá soha, ha gazdagnak születik.

Ebéd után megtörölte a tányért egy konyharuhával, és visszatette a fából ácsolt kredencbe. Meglepődött, amikor kopogtak az ajtaján.

A helybeliek nem szoktak kopogni: kinyitották az ajtót, és bekiáltottak neki. A kopogás udvariassági látogatásra utalt – de Poglióban az ember

mindig jó előre tudta, ha valaki ilyesmire készült. A pap a kíváncsiság kellemes érzésével ment ajtót nyitni.

Alacsony, huszonéves fiatalember állt előtte, sima szőke haja a fülcimpájáig ért. A pap mércéje szerint különös öltözéket viselt: öltönyt és csokornyakkendőt. Gyatra olaszsággal köszöntötte: – Jó napot, atyám.

Idegen, gondolta a pap. Így már érthető a kopogás. Rendkívül szokatlan, hogy ennyi külföldi fordul meg a faluban.

– Beszélhetnék önnel néhány percre? – kérdezte a fiatalember.

– Természetesen. – A pap betessékelte az idegent a sivár konyhába, és egy kemény széken helyet mutatott neki.

– Beszél angolul, atyám?

A pap sajnálkozva csóválta a fejét.

– Ó. Szóval én londoni műkereskedő vagyok – folytatta a férfi akadozva. – Régi festményeket keresek.

A pap csodálkozva bólintott. Tiszta sor, hogy ez az ember meg a templomban megismert fiatal pár egy cipőben jár. Hiszen alig hihető, hogy ennyi idegen véletlenül érkezett Poglióba ugyanazon a napon festményeket keresni.

– Hát nekem egy árva képem sincs – mondta. A konyha csupasz négy falára mutatott, mintha azt mondaná, hogy előbb a legszükségesebbeket venné meg, ha lenne rá pénze.

– Talán a templomban?

– Nem, a templomban nincsenek festmények.

A férfi egy pillanatig gondolkozott, a megfelelő szavakat kereste. – Van a faluban múzeum? Vagy talán él itt valaki, akinek akad néhány kép a házában?

A pap nevetett. – Fiam, ez szegény falu. Senki nem vásárol festményeket. Ha jobb idők járnak és egy kicsit több pénzhez jutnak, akkor az emberek húst esznek, vagy tán bort isznak. Errefelé nem élnek műgyűjtők.

Az idegen csalódottnak látszott. A pap azon töprengett, szóljon-e neki a vetélytársairól. De akkor kénytelen lenne megemlíteni Daniellit is, és olyan felvilágosítást adna ennek a férfinak, amelyet a fiatal pár elől elhallgatott.

Ez méltánytalannak látszott. Akárhogy is, nem fog újra hazudni. Elhatározta, hogy csak akkor beszél Danielliről, ha ez a fiatalember egyenesen rákérdez; egyébként a saját jószántából nem árul el semmit.

A következő kérdés meglepte.

– Él itt Modigliani nevű család?

A pap magasra rántotta a szemöldökét. Az idegen gyorsan megkérdezte: – Miért döbbent meg ennyire?

– Fiatalember, maga valóban azt hiszi, hogy akad egy Modigliani-kép itt, Poglióban? Én nem értek az ilyesmihez, de azt még én is tudom, hogy Modigliani volt a század legnagyobb olasz festőművésze. Aligha valószínű, hogy egyetlen műve is észrevétlenül heverhet bárhol a világon, még Poglióban sem.

– És nem is lakik itt Modigliani nevű család – makacskodott a férfi. – Tehát nem él itt...

– Nem.

A férfi felsóhajtott. Egy pillanatig még ülve maradt, homlokráncolva bámulta a cipője orrát. Aztán fölállt.

– Köszönöm a segítségét – mondta.

A pap kikísérte az ajtóhoz. – Sajnálom, hogy nem tudtam válaszolni a kérdéseire. Az Isten áldja meg.

Julian mögött becsukódott az ajtó. Megállt egy pillanatra a pap háza előtt, hunyorgott a napsütésben, és beszívta a friss levegőt. Istenem, de büdös volt odabent! A szegény öreg valószínűleg soha nem tanult meg gondoskodni önmagáról – az olasz férfiak megszokták, hogy kiszolgálja őket a feleségük meg az anyjuk. Mintha ilyesmit olvasott volna valahol.

Elképesztő, hogy ilyen körülmények között Olaszországnak elég papja van, a cölibátusról nem is beszélve... Elvigyorodott, mert ez a gondolat eszébe juttatta, hogyan ért véget váratlan fordulattal saját cölibátusa a minap. Még mindig érezte azt a diadalmámort, amely akkor öntötte el, amikor fölfedezte feltámadt férfiasságát. Bebizonyította, hogy mindenben Sarah volt a hibás. A szajha először megpróbált úgy tenni, mintha nem esne jól neki, de a színészkedés nem tartott sokáig. Ez az eset meg a tény, hogy eladta Sarah kocsiját, ráadásul a Modigliani – talán hozzásegíti, hogy újra formába lendüljön.

De még nem szerezte meg a képet. A zseni utolsó ecsetvonása nélkülözhetetlen ahhoz, hogy megkoronázza önmaga újjászületését. Tudta, hogy annak a lánynak a képeslapja, akinek „D” volt az aláírása, csak ingatag alapot adott, amelyre reményeit építhette: mégis, a nagy felfedezések akkor születtek, ha az ember kétes nyomokat követett.

A Modigliani megszerzésének lehetősége jócskán csökkent a pappal folytatott beszélgetés során. Ha a kép itt van Poglióban, nehéz lesz megtalálni. Csak egy vigasza maradt: úgy látszik, ő ért ide elsőnek. Hiszen ha egy ilyen kis faluban megvennének egy festményt, néhány órán belül minden helybeli lakos tudomást szerezne róla.

Megállt a bérelt mini Fiat mellett, tűnődött, mi legyen a következő lépése. Déli irányból érkezett a faluba, és a templom az első épületek egyike volt, ami az útjába akadt. Talán kereshetne egy képekkel foglalkozó üzletet, esetleg utánanézhetne, hol van a községháza vagy az őrszoba. A pap azt mondta, múzeum nincsen.

Úgy döntött, előbb gyors terepszemlét tart, és beugrott a kis kocsiba. A motor úgy recsegett, mint a repedt fazék, amikor indított, és behajtott a faluba, öt perc se telt bele, máris minden épületet megnézett. Egyik sem látszott biztatónak. Az italbolt előtt álló Mercedes sportkocsi biztosan valami gazdag emberé: a tulajdonosa nyilvánvalóan nem helyi lakos.

Visszagurult oda, ahol az előbb parkolt, és kiszállt a kocsiból. Nincs más megoldás, be kell zörgetnie valamennyi ajtón. Ha minden házat végigjár, az sem tarthat egész délután.

Végignézett az apró, fehérre meszelt házakon: némelyik konyhakert mögé épült, mások szorosan egymás mellett, az út mentén sorakoztak. Töprengett, hol is kezdje. Mivel nem volt valószínű, hogy bármelyikben is talál egy Modigliani-képet, a legközelebbit választotta, és a kapuhoz ballagott.

Nem látott rajta kopogtatót, így a kezével dörömbölt a barnára festett kapun, és várt.

Egy asszony jött ki, karján kisbabával, aki parányi kezével anyja piszkos, barna hajába csimpaszkodott. A nőnek hosszú, keskeny orra volt, egymáshoz közel ülő szemeiben ravasz tekintet bujkált.

Julian megszólalt: – Angol műkereskedő vagyok, régi festményeket keresek. Van olyan képük, amelyet megtekinthetnék?

Az asszony egy percig hitetlenkedő, óvatos arckifejezéssel bámult rá, aztán szótlanul megrázta a fejét, és becsukta a kaput.

Julian csüggedten fordult el. Legszívesebben abbahagyta volna ezt a házalást; úgy érezte magát, mint egy közönséges ügynök. A következő ház vészjóslóan állt előtte. A keskeny ajtó, két oldalán a parányi ablakokkal, a gyermeket karján tartó asszony arcát idézte.

Ráparancsolt a lábára, hogy mozduljon már. Ezen a kapun volt kopogtató, méghozzá díszes oroszlánfej formájú. Látszott, hogy mindent frissen mázoltak, és az ablakok is ragyogtak a tisztaságtól.

Itt egy férfi jött ki ingujjban, nyitott mellényben, pipája agyonrágott szopókáját szíva. Ötven körül járhatott. Julian megismételte a kérdést.

A férfi először a homlokát ráncolta, aztán felderült az arca, amikor megértette Julian akadozó olasz beszédét. – Jöjjön be! – mondta mosolyogva.

A takarosan bútorozott ház belülről is tiszta volt: a padlót fényesre kefélték, csillogott a friss mázolás. A férfi leültette Juliant.

– Képeket akar látni? – kérdezte lassan és kissé túl hangosan, mintha süket, szenilis emberhez beszélne. Julian úgy vélte, ennek nyilván az ő rossz kiejtése az oka. Némán bólintott.

A férfi fölemelte a mutatóujját, mintha azt mondaná: – Várjon! – és kiment a szobából. Egy másodperc múlva nagy halom porlepte, bekeretezett fényképpel tért vissza, amelyek megbarnultak az idő múlásával.

Julian a fejét rázta. – Festményekre gondoltam – magyarázta a festő mozdulatait utánozva, aki ecsettel a vászonra keni a festéket.

A férfi arcán tanácstalanság, és némi ingerültség cikázott át, közben a bajuszát vakargatta. A falba vert szögről leakasztott egy olcsó kis Krisztus-képet, és Julian felé nyújtotta.

Julian kézbe vette, úgy tett, mintha figyelmesen megnézné, aztán visszaadta. – Nincs több?

– Nincs.

Julian fölállt. Megpróbált hálát erőltetni a mosolyába. – Sajnálom – mondta. – Köszönöm a kedvességét.

A férfi vállat vont, és kinyitotta az ajtót.

Julian most még jobban ódzkodott a gondolattól, hogy folytassa az utat. Vigasztalanul és tétován álldogált az utcán, a nyakára tűző napsugárban. Vigyáznia kell, nehogy leégjen, gondolta mellékesen.

Latolgatta, hogy betérjen-e egy italra. Nem volt messze a bár az út mentén, ahol a kék Mercedes állt. De az ital nem segítené az ügy előrehaladását.

Egy lány lépett ki a bárból és kinyitotta a kocsi ajtaját. Julian ránézett. Vajon ez is olyan szajha, mint Sarah? Egy olyan lány, akinek elég pénze van rá, hogy ilyen kocsit tartson, jogot formálhat arra is, hogy szajha legyen. A

lány hátradobta a haját az egyik válla fölött, miközben beszállt. Egy gazdag ember elkényeztetett leánykája, gondolta Julian.

Egy férfi jött utána, beszállt a kocsi másik oldalán, és a lány mondott neki valamit. Odahallatszott a hangja.

Julian agya hirtelen rákapcsolt.

Azt hitte, a lány fog vezetni, de most, hogy alaposabban szemügyre vette a kocsit, meglátta a jobb oldalon a volánt.

Úgy hallotta, hogy a lány angolul beszélt a férfihoz.

A kocsinak brit rendszáma volt.

A Mercedes rekedt horkantással életre kelt. Julian sarkon fordult, és fürgén visszaügetett saját autójához. A másik kocsi épp akkor húzott el mellette, amikor bekapcsolta a gyújtást, és megfordult a Fiattal.

Egy jómódú angol lány, brit rendszámú kocsiban, Poglióban: biztosan ő küldte azt a képeslapot.

Nem kockáztathatta meg, hogy elszalassza.

A Mercedes után száguldott, hagyta, hogy a Fiat parányi motorja első sebességben nyüszítsen. A kék sportkocsi jobbra fordult, és a faluból kivezető nyugati úton ment tovább. Julian is bekanyarodott.

A Mercedes vezetője gyorsan hajtott, ügyesen bánt a hatalmas jószággal. Julian a kanyargós úton hamarosan szem elől tévesztette a villogó féklámpákat. Az utolsó lóerőt is kifacsarta kis kocsijából.

Aztán hirtelen úgy repesztett el a Mercedes mellett, hogy csak utólag vette észre. Egy útkereszteződésnél lefékezett és visszafordult

A Mercedes lekanyarodott az útról. Az épület, amely előtt megállt, első pillantásra falusi parasztháznak látszott, míg Julian föl nem fedezte a sörcégért az ablakban.

A fiatal pár kiszállt, és éppen belépett az italbolt ajtaján. Julian beállt a Fiattal a kocsijuk mellé.

A Mercedes túloldalán egy másik Fiat parkolt, ám ez nagy, borzadályos, csillogó zöldre festett, tekintélyt parancsoló példány volt. Julian eltöprengett, vajon kié lehet.

Kiszállt a kocsijából, és követte a többieket a kocsmába.

IV.

PETER USHER letette a borotváját, forró vízbe mártotta a mosdókesztyűjét, és letörölte a maradék borotvakrémet az arcáról. Figyelmesen nézegette a tükörben az ábrázatát.

Fölkapta a fésűt, és hátragereblyézte az arcából hosszú haját, hogy simán boruljon a fülére meg a feje búbjára. Gondosan elegyengette a tarkóján, és a hosszú fürtöket ingének gallérja alá dugta.

Szakáll és bajusz nélkül egészen megváltozott a fizimiskája. Horgas orrával, csapott állával úgy nézett ki, mint egy jampec, különösen így, a hátranyalt hajával.

Letette a fésűt, és belebújt a zakójába, így jó lesz. Különben is, csak óvintézkedés az egész.

A fürdőszobából átment a kis ház konyhájába. A tíz vászon újságpapírba csomagolva, spárgával átkötve, halomba rakva várakozott a fal mellett. A képeket megkerülve a konyhaajtón át kilépett a házból.

Mitch teherautója a hátsó kert végében parkolt, a mellékutcában. Peter kinyitotta és két deszkával kitámasztotta a hátsó ajtókat, aztán elkezdte berakni a festményeket.

Még mindig hűvös volt a reggel, bár ragyogóan sütött a nap, és meleg idő ígérkezett.

Néhány óvintézkedést kissé túlzásba vittek, gondolta, míg lecipelt egy dögnehéz rámát a kerti ösvényen. De azért jó terv volt: több tucat lehetséges bökkenőt előre láttak és kiküszöböltek. Mindhárman kissé elváltoztatták a külsejüket. Persze, ha rendőrségi azonosításra kerülne sor, kevés lenne az álcázás – de ilyesmi nem fordulhat elő.

Fölrakta az utolsó vásznat is, becsukta a teherautó ajtaját, bezárta a házat és elhajtott. Türelmesen araszolgatott a forgalomban, beletörődött, hogy unalmas utazás vár rá a West Endig.

Bloomsburyben rátalált a főiskola hatalmas épülettömbjére. Néhány nappal ezelőtt Mitchcsel együtt választották ki éppen ezt a helyet. A főiskola egy kétszáz yard széles és csaknem fél mérföld hosszú tömböt foglalt el, amely többnyire átalakított, viktoriánus stílusú házakból állt. Számtalan bejárata volt.

A kettős sárga sávon parkolt egy kis kocsifeljáróban, amely a főiskola egyik kapujához vezetett. A kíváncsi gondnok azt hiheti, hogy a kapu mellett levő főiskolai épületbe szállít valamit – viszont a közúton állt meg, tehát a főiskolai hivatalnokok sem faggathatják, hogy mi járatban van. Más

földi halandó pedig csak egy fiatalembert láthat, feltehetően diákot, aki mindenféle limlomot rak le egy ócska teherautóról.

Kinyitotta a hátsó ajtókat, egyenként kiemelte és a korláthoz támasztotta a képeket, aztán bezárta a teherautót.

Közvetlenül a kapu mellett telefonfülke állt – többek között ezért választották éppen ezt a helyet. Belépett a fülkébe, és az egyik taxivállalat számát tárcsázta. Pontosan elmagyarázta, hol van, és ígéretet kapott, hogy öt percen belül ott lesz a kocsi.

Hamarabb érkezett. A sofőr segített neki berakni a taxiba a vásznakat. Csaknem teljesen elfoglalták a hátsó ülést. – A Hilton Szállóba vigye, Mr. Eric Clapton részére. – A hamis név persze csak vicc volt; Mitch ötlete. Peter ötven pennyt adott a taxisnak a segítségért, aztán búcsút intett neki.

Amikor a taxi eltűnt szem elől, ő is beszállt a teherautóba, megfordult, és hazafelé indult. Most már nem lehetett kapcsolatba hozni a hamisítványokat a kis claphami házzal.

Anne majd kibújt a bőréből örömében, amikor körülnézett a Hilton-béli lakosztályban. Sassoonnál fésülték a frizuráját, ruhája, kabátja és cipője pedig egy méregdrága Sloane Street-i butikból származott. Francia parfüm illatfoszlányai lengedeztek körülötte a levegőben.

Fölemelt karral megpördült, mint egy ünneplőruhában parádézó gyerek. – Ha életfogytiglanra ítélnek, akkor is megérte – mondta.

– Használd ki az alkalmat, mert holnap el kell égetni ezeket a ruhákat – tanácsolta Mitch. Anne-nel szemben üldögélt egy plüssfotelban. Ökölbe szorított, nyugtalan keze elárulta, milyen ideges, és meghazudtolta könnyed mosolyát. Trapézszárú farmer, pulóver és bojtos kötött sapka volt rajta; azt mondta, úgy néz ki, mint egy buzi, aki megjátssza, hogy melós. Haját begyömöszölte a sapka alá, hogy ne látsszon, milyen hosszú, orrán a társadalombiztosító vényére beszerzett műanyag keretes szemüveget viselt ablaküveggel.

Tapintatos kopogás hallatszott az ajtó felől. A szobapincér tálcán kávét és tortát hozott.

– A kávéja, hölgyem – mondta, és letette a tálcát egy alacsony zsúrasztalra. – Mr. Clapton, egy taxi várakozik odalent, néhány csomagot hozott önnek – tette hozzá Mitchre nézve.

– Ó, Eric, biztosan a festmények érkeztek meg. Legyen szíves, menjen le és intézkedjék. – Anne kifogástalanul utánozta a franciásan affektált,

felsőbb osztálybeli angol nyelvet, és Mitch ezt hallva kénytelen volt leplezni a meglepetését.

Leliftezett a földszintre, és a hallon át kisietett a várakozó taxihoz. – Ne csapja le az órát, főnök; a hölgy megengedheti magának – mondta.

Visszafordult a kapushoz, és két fontot nyomott a markába. – Nézzen utána, tud-e nekem egy targoncát vagy ilyesmit keríteni, meg egy boyt, aki segít cipekedni.

A kapus bement a szállodába, és néhány perc múlva egy targoncát toló inassal bukkant föl. Mitch kíváncsi volt, vajon a fiú zsebébe vándorolt-e a borravaló egy része.

A kapus meg a boy föltett a targoncára öt festményt, és a fiú eltűnt a rakománnyal. Mitch kirakta a többit is, aztán kifizette a taxit. Visszahozták a targoncát, ő meg fölvitte a lakosztályba a maradék öt képet. Adott egy fontot a boynak – a legokosabb, ha mindenkivel bőkezű, gondolta.

Becsukta az ajtót, és leült, hogy megigya a kávéját. Csak most döbbent rá, hogy a terv első részét sikeresen végrehajtották. Ez a fölismerés felizgatta, beszivárgott az izmaiba, és pattanásig feszítette az idegeit. Most már nem volt visszaút. Az inge zsebében levő csomagból rövid cigarettát vett elő, és rágyújtott, mert azt hitte, a füst majd segít, hogy lazítani tudjon. Persze nem segített – hiszen máskor sem segít, de Mitch soha nem adta fel a reményt. Megkóstolta a kávét. Túl forró volt, neki meg nem volt türelme kivárni, hogy kihűljön.

– Az mi? – kérdezte Anne-t.

Az asszony fölnézett az összekapcsolt papírokból, amelyekre éppen följegyzett valamit. – A lista. A kép címe, a festő neve, a galéria vagy a kereskedő cég, ahova szántuk, a telefonszámuk meg az igazgató és az igazgatóhelyettes neve. – Fölírt még valamit, aztán az ölében levő telefonkönyvben lapozgatott.

– Ügyes. – Mitch fölhajtotta a kávét, és leforrázta a torkát. Cigarettával a szájában nekilátott, hogy kicsomagolja a festményeket.

A használt újságpapírt és a spárgát összegyűjtötte az egyik sarokban. Két bőrmappájuk volt, egy nagy meg egy kicsi, hogy ezekben szállítsák el a képeket a galériákba. Mitch nem akart tíz mappát venni, mert attól félt, hogy ekkora tétel feltűnő lenne.

Végre elkészült, és Anne-nel a szoba közepén álló hatalmas íróasztalhoz ültek. Kívánságuk szerint két telefont helyeztek el rajta. Anne Mitch orra elé tette a listát, és telefonálni kezdtek.

Az asszony föltárcsázott egy számot, és várt. – Claypole és Társa, jó napot kívánok – hadarta egy szuszra egy lány.

– Jó napot kívánok – mondta Anne. – Mr. Claypole-lal szeretnék beszélni. – A franciás kiejtés már eltűnt a hangjából.

– Egy pillanat. – Berregés, kattanás, majd egy másik titkárnő jelentkezett.

– Mr. Claypole irodája.

– Jó napot kívánok. Mr. Claypole-lal szeretnék beszélni – ismételte Anne.

– Sajnos értekezleten van. Ki keresi?

– Monsieur Renalle titkársága a nancyi Művészeti Ügynökségtől. Beszélhetnék esetleg Mr. de Lincourt-ral?

– Egy kis türelmet kérek, rögtön megnézem.

Rövid várakozás után férfihang szólalt meg. – Itt de Lincourt beszél.

– Jó napot kívánok, Mr. de Lincourt. Kapcsolom önnek Monsieur Renalle-t a nancyi Művészeti Ügynökségtől. – Anne bólintott Mitchnek. Amint letette a kagylót, a férfi fölemelte a sajátját.

– Mr. de Lincourt? – kérdezte.

– Jó napot, Monsieur Renalle.

– Jó napot, uram. Elnézést kérek, hogy nem tudtam előzetesen írásban értesíteni, de cégem egy műgyűjtő hagyatékát gondozza, és sürgős az ügy. – Mitch a „t” hangot szájpadlásához szorított nyelvvel képezte, a „k”-t a szájüreg hátuljában, és a „sürgős” szóban gyönyörű görgetett „r”-et produkált.

– Miben állhatok a rendelkezésére? – kérdezte udvariasan a kereskedő.

– Van egy festményünk, amely talán érdekelné önöket. Korai Van Gogh, „A sírásó” a címe; a mérete hetvenötször kilencvenhat centiméter. Pompás darab.

– Nagyszerű. Mikor tekinthetnénk meg?

– Én most Londonban tartózkodom, a Hiltonban szálltam meg. Fölkereshetné az asszisztensem ma délután vagy holnap délelőtt?

– Inkább ma délután. Mondjuk, fél három, megfelel?

– *Bien,* nagyon jó. Tudom a címüket.

– Milyen árra gondol, Monsieur Renalle?

– Körülbelül harmincezer fontra becsüljük a művet.

– Nos, erről később is tárgyalhatunk.

– Természetesen. Az asszisztensem felhatalmazást kapott, hogy megkösse az egyezséget.

– Örömmel várom fél háromkor.

– Viszonthallásra, Mr. de Lincourt.

Mitch letette a hallgatót, és nagyot fújt.

– Te jó isten, rólad csurog a víz! – szörnyülködött Anne.

Mitch a pulóvere ujjába törölte a homlokát. – Azt hittem, sose érek a végére. Ez az átkozott franciás kiejtés! Bárcsak többet gyakoroltam volna!

– Csodálatos voltál. Kíváncsi vagyok, mit gondol most ez a mézesmázos Mr. de Lincourt.

Mitch rágyújtott. – Én tudom. Boldog, hogy egy vidéki francia ügynökkel van dolga, akinek gőze sincs, mennyit ér egy Van Gogh.

– Remek volt az a szöveg, hogy egy halott műgyűjtő hagyatékát gondozzuk, így hitelesnek látszik, hogy egy kisebb nancyi ügynökség intézheti az értékesítést.

– És a pasas pánikszerűen megköti majd az üzletet, nehogy valamelyik vetélytársa tudomást szerezzen a francia balekról, és lecsapjon a képre az orra előtt. – Mitch mogorván mosolygott. – Oké, intézzük el a következőt.

Anne fölemelte a telefonkagylót, és tárcsázni kezdett.

A taxi megállt a Piccadillyn, a Crowforth Galéria nagy tükörüveg ablakai előtt. Anne kifizette a sofőrt, miközben Mitch becipelte a nehéz bőrtokba helyezett vásznat a műkereskedő pompás palotájába.

Skandináv fenyőből készült, széles, nyitott lépcsősor vezetett föl a földszinti kiállítóteremből az emeleti irodákhoz. Anne előrement, és bekopogott az egyik ajtón.

Ramsey Crowforth hatvan év körüli, szívósnak látszó, sovány, ősz hajú glasgow-i férfi volt. A szemüvege fölött kikandikálva alaposan szemügyre vette Anne-t és Mitchet, miközben kezet fogott Anne-nel, és hellyel kínálta. Mitch a mappát a karjában szorongatva állva maradt.

A kereskedő irodáját ugyanaz a fenyőlambéria borította, amelyből a lépcső készült, a szőnyegben narancssárga és barna színek keveredtek. Crowforth az íróasztala előtt állt fél lábra nehezedve, az egyik karját az oldala mellett lóbálta, a másik kezét csípőre tette, és zakóját hátratolva kivillantotta lurex nadrágtartóját. A német expresszionisták szakértője, de szörnyű ízlése van, gondolta Anne.

– Ön tehát Mademoiselle Renalle – szólalt meg Crowforth éles hangon, skót tájszólással. – És az a bizonyos Monsieur Renalle, akivel ma délelőtt beszéltem…

– Az édesapám – fejezte be a mondatot Anne, gondosan kerülve Mitch pillantását.

– Igen. Lássuk, mit hozott.

Anne intett Mitchnek. Mitch kivette a bőrtokból és egy székre állította a festményt. Crowforth összefont karral, mereven nézte.

– Korai mű – mondta halkan, egyszerre önmagának és a többieknek. – Az előtt készült, hogy Munch elmebaja teljesen elhatalmasodott. Rendkívül jellemző alkotás... – Elfordult a képtől. – Megkínálhatom egy pohár sherryvel? – Anne bólintott. – És az... asszisztensét? – Mitch a fejét rázva elhárította az ajánlatot.

Crowforth töltött, közben megkérdezte: – Tehát egy gyűjtő hagyatékát gondozzák, ugyebár?

– Igen. – Anne rájött, hogy a kereskedő azért cseveg, mert időt akar nyerni, hogy mielőtt döntene, megfelelő hatást tegyen rá a kép. – Roger Dubois-nak hívták, üzletember volt. A vállalata mezőgazdasági gépeket gyártott. Nem nagy a gyűjtemény, de rendkívül választékos.

– Bizonyára. – Crowforth Anne kezébe adott egy pohár sherryt, és az íróasztalhoz támaszkodva ismét tanulmányozni kezdte a képet. – Tudja, én nem ezzel a korszakkal foglalkozom. Általában az expresszionizmus a szakterületem, sokkal inkább, mint személy szerint Munch, akinek a korai munkássága nyilvánvalóan nem expresszionista. – Poharával a vászon felé intett. – Tetszik nekem ez a kép, de azért szeretnék még egy szakvéleményt kérni.

Anne válla görcsbe rándult a feszültségtől, és megpróbált uralkodni magán, nehogy a nyakánál kezdődő pirulás fölkússzon az arcára is. – Szívesen itt hagyom holnapig, ha óhajtja – mondta. – De nálam van a festmény eredetét igazoló dokumentum is. – Kinyitotta az aktatáskáját, és elővette azt a dossziét, amelyben a műteremben hamisított bizonyítványt tartotta. Átnyújtotta Crowforthnak Meunier cégjelzéses levélpapírját, Meunier pecsétjével.

– Ó! – kiáltott fel a kereskedő. Szemügyre vette az okmányt. – Természetesen így egészen másképp fest a dolog. Akár azonnal ajánlatot tehetek önnek. – Egy hosszú pillanatig ismét a képet tanulmányozta. – Milyen árat említett ma délelőtt?

Anne elfojtotta örömujjongását. – Harmincezer fontot.

Crowforth elmosolyodott, és Anne kíváncsi volt, vajon ő is elfojtja-e örömujjongását. – Azt hiszem, módunkban áll kifizetni ezt az összeget – mondta a kereskedő.

Anne döbbenetére elővette csekk-könyvét az íróasztal fiókjából, és hozzálátott, hogy kitöltse. Milyen egyszerű az egész, gondolta Anne. Fennhangon viszont azt mondta: – Megkérném, hogy londoni megbízottaink, Hollows és Cox nevére legyen szíves kiállítani. – Crowforthon látszott, hogy kissé meglepődött, ezért az asszony hozzátette: – Egyszerű könyvvizsgáló cég, amely a pénz átutalását intézi Franciaországba. – Crowforth megnyugodott. Kitépte a csekket, és átadta Anne-nek.

– Sokáig marad Londonban? – érdeklődött udvariasan.

– Csak néhány napig. – Anne már tűkön ült, alig várta, hogy végre olajra léphessenek, de nem akart gyanút ébreszteni. A látszat kedvéért kénytelen volt folytatni a csevegést.

– Akkor hát remélem, hogy ha legközelebb jön, ismét találkozunk. – Crowforth kezet nyújtott.

Kiléptek az irodából, és lementek a lépcsőn; Mitch az üres mappát vitte. Anne izgatottan suttogta: – Nem ismert meg!

– Nem csoda. Azelőtt csak messziről látott. Amellett akkoriban egy ragyogó festő ágrólszakadt, szürke egér felesége voltál. Most viszont életvidám francia szőkeség vagy.

A kapuban elcsíptek egy taxit, és utasították a sofőrt, hogy vigye őket a Hiltonba. Anne az ülésen hátradőlve Crowforth csekkjét nézegette.

– Istenem, sikerült – suttogta, aztán kitört belőle a zokogás.

– Tűnjünk el innen, amilyen gyorsan csak lehet – mondta Mitch élénken.

Egy óra volt. Előző nap költöztek be a Hiltonba. Az utolsó hamisított remekművön épp most adtak túl egy chelsea-i galériában, és tíz csekk lapult Anne valódi gyíkbőr táskájában.

Becsomagolták kis bőröndjüket, majd eltüntették a szobából a tollakat, papírokat és szanaszét heverő használati tárgyaikat. Mitch behozott egy törülközőt a fürdőszobából, letörölgette a telefonokat meg a bútorok fényes felületét.

– A többi nem számít – mondta. – A falon vagy az ablakpárkányon maradt egy-két ujjlenyomattal a rendőrség nem tud mit kezdeni. – Bedobta a törülközőt a mosdókagylóba. – Egyébként is, mire fölébrednek, annyi friss ujjlenyomat lesz mindenütt, hogy ítéletnapig válogathatják.

Öt perccel később kijelentkeztek. Mitch csekkel fizetett. Abba a bankba szólt, ahol Hollows és Cox nevére számlát nyitott.

Taxival a Harrods Áruházhoz mentek. Odabent elváltak. Anne megkereste a női mosdót, és belépett az egyik fülkébe. Táskáját a vécére tette, kinyitotta, és esőkabátot meg egy vízhatlan sapkát húzott elő. Mindkettőt fölvette, becsukta a táskáját, és elhagyta a fülkét.

Megnézte magát a tükörben. A kabát eltakarta drága ruháját, a lompos kalap pedig elrejtette festett szőke haját. Elöntötte a megkönnyebbülés hulláma, amikor rájött, hogy most már nem számít, felismerik-e vagy sem.

Ez a lehetőség mindvégig idegesítette. Azelőtt senkivel sem találkozott a művészvilágnak ebből a rétegéből; Peter természetesen ismerte őket, de Anne soha nem került kapcsolatba velük. Eljárt ugyan a galériákban rendezett szokásos estélyekre, de a kutya sem vesződött azzal, hogy szóba álljon vele. Mégis, az arca – a hétköznapi arca – halványan ismerős lehetett valakinek.

Sóhajtva hozzálátott, hogy papír zsebkendővel letörölje arcáról a festéket. Másfél napig elbűvölő nagyvilági dáma volt. Forogtak utána az utcán. Középkorú férfiak enyhén nevetségessé tették magukat a jelenlétében, hízelegtek neki, és kinyitották előtte az ajtókat.

Most éppen visszavedlett – hogy is mondta Mitch? – egy ragyogó festő ágrólszakadt, szürke egér feleségévé.

De érezte, hogy soha többé nem lesz ugyanaz az ember, aki eddig volt. Régen nem nagyon érdekelte az öltözködés, a kozmetika, a finom kölni. Csúnyácska nőnek tartotta magát, és megelégedett azzal, hogy feleség és anya lehet. Most viszont belekóstolt a nagystílű életbe. Sikeres, gyönyörű kalandornő volt – és valami rejtett vonás, amely eddig megbújt a személyisége mélyén, egyezett ezzel a szereppel. Szívében a szellem kiszabadult börtönéből, és soha többé nem fog visszatérni.

Kíváncsi volt, mit szól majd ehhez Peter.

A rúzsfoltos papír zsebkendőt bedobta a szemétkosárba, és kiment a mosdóból. Az egyik oldalbejáraton hagyta el az áruházat. A teherautó a járda mellett várakozott, Peter ült a volánnál. Mitch már beszállt hátulra.

Anne fölkapaszkodott az utasülésre, és megcsókolta a férjét.

– Hello, drágám – üdvözölte Peter. Begyújtotta a motort, és elhúzott a járda mellől.

Máris borostás volt a képe: Anne tudta, hogy egy hét se telik bele, és tekintélyes szakálla lesz. A haja újra az arcába és a vállára hullott, úgy, ahogyan ő szerette.

Anne lehunyt szemmel, lazán elnyúlt az ülésen, amíg hazafelé döcögtek. A feszültség feloldódása jóleső érzéssel töltötte el egész testét.

Peter megállt Balhamben egy nagy, kertes ház előtt. A kapuhoz ment, és bekopogott. Kijött egy asszony, karján kisbabával. Peter fölkapta a gyereket, és visszaballagott az ösvényen. Elhaladt egy tábla mellett, amelyen ez állt: „Greenhill Nappali Bölcsőde.” Felugrott a teherautóba, és Vibekét Anne ölébe pottyantotta.

Az asszony magához ölelte a kisbabát. – Hiányzott a mama tegnap éjjel, drágám?

– Allo – gőgicsélte Vibeke.

– Ugye, milyen jól mulattunk kettesben, Vibeke? – kérdezte Peter. – Zabpelyhet uzsonnáztunk és tortát reggeliztünk.

Anne úgy érezte, menten elbőgi magát, de lenyelte a könnyeit.

Mikor hazaértek, Peter egy üveg pezsgőt vett elő a hűtőszekrényből, és kijelentette, hogy a sikert meg kell ünnepelni. Leültek a műteremben, és a gyöngyöző pezsgőt kortyolgatva, nevetgélve idézték fel a kaland idegtépő pillanatait.

Mitch hozzálátott, hogy kitöltse a csekkek beváltásához szükséges folyószámlaszelvényt. – Gyerekek, ötszáznegyvenezer font! – mondta, amikor megkapta a végösszeget.

Szavai hatására Anne jókedve szemmel láthatóan elillant. Hirtelen úgy érezte, elfáradt. – Visszafestem a hajamat egérszínűre – közölte, és fölállt. – Pá belétek!

Mitch is fölállt. – Én meg elmegyek a bankba, mielőtt bezár. Minél előbb érvényesítjük ezeket a csekkeket, annál jobb.

– És mi lesz a mappákkal? – kérdezte Peter. – Azokat is eltüntessük?

– Dobd őket éjjel a csatornába – tanácsolta Mitch. Leszaladt a lépcsőn, kibújt magas nyakú pulóveréből, és inget, nyakkendőt, zakót vett föl helyette.

Peter is lejött. – Elviszed a teherautót?

– Nem. Lehet, hogy a srácok rendszámokat gyűjtenek. Inkább földalattival megyek. – Kinyitotta a bejárati ajtót. – Szevasztok!

Mindössze negyven perc alatt ért be a Cityben levő bankba. A folyószámlaszelvényen feltüntetett végösszeg láttán a pénztárosnak szeme se rebbent. Átnézte a csekkeket, lepecsételte az ellenőrző szelvényeket, és visszaadta a csekkfüzetet Mitchnek.

– Szeretnék néhány szót váltani az igazgatóval, ha lehet – mondta Mitch.

A pénztáros néhány percre magára hagyta. Visszatérve kulcsával kinyitotta az ajtót, és intett neki. Lám, milyen egyszerű bejutni a golyóálló üvegfal mögé, gondolta Mitch. Szélesen elmosolyodott, mert rájött, hogy kezd éppen úgy gondolkozni, mint egy bűnöző. Valamikor három óra hosszat bizonygatta egy csoport marxistának, hogy a munkásosztály legharcosabb rétegét a szélhámosok alkotják.

A bankigazgató alacsony, cipóképű, szívélyes ember volt. Papírszelet hevert előtte, rajta egy név meg egy hosszú számsor. – örülök, hogy igénybe vette a szolgáltatásainkat, Mr. Hollows – mondta Mitchnek. – Látom, több mint félmillióról van szó!

– Beütött egy üzleti vállalkozás – felelte Mitch. – Manapság hatalmas összegek forognak a művészvilágban.

– Ön és Mr. Cox főiskolai tanárok, ha jól emlékszem.

– Igen. Úgy döntöttünk, a piacon hasznosítjuk a szaktudásunkat, és mint látja, egész jól sikerült.

– Nagyszerű. Nos, rendelkezésére állhatok még valamiben?

– Igen. Ha a csekkeken szereplő összeget befizették, szeretném, ha a bank átruházható kötvényeket vásárolna a részünkre.

– Szívesen. Természetesen megfelelő illeték fejében.

– Persze, ötszázezer fontért vegyen kötvényeket, a maradékot pedig hagyja a folyószámlán, és ebből fedezze az illetéket meg azokat a kisebb tételeket, amelyekre nekem vagy a társamnak szükségünk lesz.

Az igazgató mindent följegyzett.

– Még valami – folytatta Mitch. – Szeretnék széffiókot bérelni.

– Ahogy kívánja. Meg óhajtja tekinteni a páncéltermünket?

Jézusom, ezek aztán megkönnyítik a rablók dolgát, gondolta Mitch. – Nem, ez igazán fölösleges. De ha lehet, szeretném azonnal magammal vinni a kulcsot.

Az igazgató fölemelte az íróasztalán levő telefont, és utasítást adott. Mitch kibámult az ablakon.

– Már hozzák is – mondta az igazgató.

– Remek. Ha beszerezte a kötvényeket, kérem, tegye be a széffiókba.

Belépett egy fiatalember, és átadta a kulcsot az igazgatónak, aki továbbította Mitchnek. Mitch fölállt, és kezet nyújtott.

– Köszönöm a segítségét.

– Részemről a szerencse, Mr. Hollows.

Egy hét múlva Mitch telefonált a bankba. Megtudta, hogy a kötvényeket beszerezték, és elhelyezték a széffiókban. Fogott egy üres bőröndöt, és földalattival a bankba indult.

Lement a páncélterembe, kinyitotta a széfet, valamennyi kötvényt a bőröndbe rakta, aztán távozott.

A következő sarkon betért egy másik bankba, ahol újabb széffiókot bérelt. Ezért a kiváltságért ezúttal a saját csekkjével fizetett, és az új széfet is a saját nevére nyitotta, majd betette a kötvényekkel teli bőröndöt.

Úton hazafelé megállt egy telefonfülkénél, és fölhívta az egyik vasárnapi újságot.

V.

SAMANTHA BELÉPETT a Black Galériába, és ámulva nézett körül. A terem teljesen átalakult. Legutóbb, amikor itt járt, a helyiség tele volt munkásokkal, kőtörmelékkel, festékesdobozokkal és műanyag huzatokkal. Most inkább elegáns lakosztályra hasonlított a süppedő szőnyegpadlóval, az ízléses tapétával, az érdekes, futurista stílusú berendezéssel meg az alacsony mennyezetből kikandikáló számtalan ragyogó alumíniumreflektorral.

Julian közvetlenül az ajtó mellett ült, krómacélból és üvegből készült íróasztalánál. Meglátta Samanthát, fölállt, kezet fogott vele, Tomnak pedig hanyagul biccentett.

– Boldog vagyok, hogy elvállalta a megnyitót – mondta Sammynek. – Megengedi, hogy körülvezessem?

– Ha tud rá időt szakítani – felelte Samantha udvariasan.

Julian legyintett. – Csak a számlákat ellenőrzöm, és telepátia útján megpróbálom eltüntetni őket. Induljunk.

Julian megváltozott, gondolta Samantha. Figyelmesen megnézte a fiatalembert, amíg az megmutatta nekik a képeket és alkotóikról beszélt.

Fülcimpájáig érő haját megfőnözték és szépen megfésülték, frizurája így természetesebb, divatosabb volt, mint a régi, iskolás hajviselet, önbizalom és hozzáértés csendült ki a szavaiból, sőt a járása is magabiztosabb, energikusabb lett. Samantha kíváncsian tűnődött, hogy házassági vagy anyagi gondjai oldódtak-e meg, esetleg mindkettő.

Tetszett neki Julian művészi érzéke. Nem állított ki egyetlen lélegzetelállítóan eredeti művet sem – kivéve a benyílóban elhelyezett, kígyóként tekergőző üveggyapot szobrot –, de a művek modernek voltak, és látszott rajtuk, hogy jó minőségű alkotások. Ezeket én is kiakasztanám a falra, gondolta Samantha, és rájött, hogy ez a megfogalmazás pontosan tükrözi érzéseit.

Julian sietve körülvezette őket, mintha attól félne, hogy megunják. Samantha hálás volt érte, mert ez ugyan mind nagyon szép, de mostanában nem kívánt mást, csak a narkós eufóriát vagy az alvást. Tom rákapott, hogy néha megtagadja tőle a bogyót, például reggelenként. Nélküle pedig gyorsan változott a hangulata.

A körséta után visszatértek az ajtóhoz. – Szeretnék egy nagy szívességet kérni magától, Julian – mondta Samantha.

– Parancsoljon, művésznő.

– Meghívatna bennünket az apósához vacsorára?

Julian felhúzta a szemöldökét. – Miért akar megismerkedni a vén szivarral?

– Mert el vagyok bűvölve tőle. Ki más hozna létre egy ilyen értékes gyűjteményt; hogy aztán eladja? Amellett, azt hiszem, éppen a zsánerem – felelte Samantha remegő pillákkal.

Julian vállat vont. – Ha valóban ezt akarja, semmi akadálya. Elviszem magukat. Sarah meg én hetenként kétszer-háromszor is ott vacsorázunk, így legalább nem kell főznünk. Majd felhívom.

– Köszönöm.

– Tehát tudja a megnyitó időpontját. Hálás lennék, ha fél hét körül ide tudna érni.

– Julian, boldog vagyok, hogy segíthetek, de tudja, én csak utolsónak érkezhetem.

– Julian nevetett. – Hát persze! Elfelejtettem, hogy maga sztár. Hivatalosan fél nyolckor vagy nyolckor kezdünk, úgyhogy talán az lesz a legjobb, ha nyolcra jön.

– Oké. De előbb Lord Cardwellnél vacsorázunk. Rendben van?

– Rendben.

Ismét kezet fogtak. Amint Samantha és Tom távozott, Julian visszatért az íróasztalához meg a számláihoz.

Tom oldalvást araszolt át a piac hemzsegő tömegén. Itt soha nem volt félház: ha nem volt dugig tömve, üresnek látszott. Az utcai piacoknak az a rendeltetésük, hogy zsúfoltak legyenek. Az emberek kedvelik, a standosok úgyszintén, a zsebtolvajokról nem is beszélve.

Tom kényelmetlenül érezte magát a piac ismerősen meghitt zűrzavarában. A fazekasbódé, a használt ruhák, a zajok, a külvárosi hangok mind azt a világot idézték, amelyet oly boldogan hagyott a háta mögött. Azokban a körökben, amelyekben mostanában forgott, kihasználta munkásszármazását – ez most nagyon divatos volt –, de nem dédelgetett kellemes emlékeket. Nézte a száriba öltözött ázsiai nőket, a kövér nyugat-indiai matrónákat, az olajbarna bőrű görög suhancokat, a vászonsapkás, vén londoni csavargókat, a kisgyermekes, elnyűtt fiatal anyákat, a munka nélküli fiatal kölyköket frissen lopott farmernadrágjukban – és nem tudta visszafojtani az érzést, hogy hozzájuk tartozik.

Utat tört magának a tömegben az utca végében álló kocsma felé. Hallotta, hogy egy férfi éneklő hangon kántálva ékszereket árul egy felfordított narancsosláda tetejéről. – Lopott holmi! Ne szólj szám, nem fáj fejem... – Tom magában vigyorgott. A piaci áruk között valóban akadt lopott holmi, de a legtöbb portéka gyári selejt volt, túl ócska ahhoz, hogy az üzletekben kínálják. A vevők azonban feltételezték, hogy ha az árut valóban lopták, az csak jó minőségű lehet.

Kivergődött a tömegből, és belépett a Kakasba. Régimódi kocsma volt: sötét, füstös és kissé büdös, betonpadlóval és a fal mellett álló kemény, egyenes támlájú padokkal. Tom odament a pulthoz.

– Kérek egy whiskyt szódával. Itt van Bill Wright?

– A vén Gülüszemű Wright? – kérdezte a csapos. – Ott ül – mutatta Tómnak. – Guinesst iszik.

– Akkor neki is kérek egyet.

Fizetett, és a terem túlsó végében álló háromlábú asztalhoz vitte az italokat. – Szép jó reggelt, törzsőrmester.

Wright haragosan pillantott föl pintes poharából. – Ebadta kölyke! Remélem, hoztál egy pofa piát.

– Hát persze. – Tom leült. „Gülüszemű”, Wright gúnyneve „jellegzetes külvárosi tréfa volt, de annak idején a hadseregben is sokat csúfolták furcsa, kiguvadt, narancssárga színű szeme miatt.

Tom a whiskyt kortyolgatva figyelmesen nézte a férfit. Koponyáját rövidre nyírt sűrű sörte borította, kivéve a feje búbján kör alakban meghagyott, olajos barna fürtöket. Sötét, cserzett bőre elárulta, hogy minden télen és nyáron hat hetet tölt a Karib-tengeren. A vakációkhoz szükséges pénzt mackósként szerezte – ezt a pályát választotta, miután megvált a seregtől. Aranykezű szakember hírében állt. Csak egyszer bukott le, akkor is hihetetlen balszerencse okán: egy tolvaj betört abba a házba, amelyet Wright éppen kirámolt, és megszólalt a riasztóberendezés.

– Szép időnk van egy kis gazsághoz, Mr. Wright – mondta Tom.

Wright fölhajtotta az italát, és fogta azt a poharat, amelyet Tom hozott. – Tudod, mit mond az írás: „Hogy legyetek a ti mennyei Atyátoknak fiai, a ki felhozza az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra.” Mindig vigaszt nyújtott nekem ez a sor. – Újra ivott. – Nem lehetsz te olyan gonosz, fiam, ha italt veszel egy szegény öregembernek.

Tom a szájához emelte a poharát. – Egészségére! – Átnyúlt az asztal fölött, megérintette Wright zakójának hajtókáját. – Csípem az öltönyét. A Savile Row-n dolgoztat?

– Bizony, öcskös. Tudod, mit mond az írás: „Ne ítéljetek a *látszat* után.” Jó tanács. Hát most mondd meg, miféle zsarut vinne rá a lélek, hogy letartóztasson egy remek öltönyt viselő sörtehajú, vén törzsőrmestert?

– Ráadásul olyat, aki a fejére olvassa a Bibliát.

– Hmmm. – Wright nagy kortyokban nyelte az italt. – Nos, kedves ifjú Thomas, ne kerülgesd tovább a forró kását. Mit akarsz tőlem?

Tom suttogóra fogta: – Tudok egy munkát a maga számára.

Wright összehúzta a szemét. – Mi légyen az?

– Képek.

– Pornó? Nem lehet...

Tom közbevágott. – Nem. Műalkotások. Válogatott portéka.

Wright a fejét csóválta. – Nem az én asztalom. Nem tudnám, hogyan szabaduljak meg tőle.

Tom türelmetlenül legyintett. – Nem egyedül csinálnám. Különben is pénzre lesz szükségem.

– Ki van még a buliban?

– Ezért is jöttem magához. Mit szól Mandingóhoz?

Wright megfontoltan bólintott. – Túlságosan szétforgácsolod. Mennyit ér a szajré?

– Úgy hallom, egymilliót.

Wright vörhenyes szemöldöke magasra ugrott. – Tudod mit? Ha Mandingo ráharap, én is benne vagyok.

– Remek. Menjünk, beszéljünk vele.

Távoztak a kocsmából, és átmentek az úttesten egy új, mustárszínű Citroenhez, amely a kettős sárga sávon parkolt. Miközben Wright a kocsiajtót nyitotta, felbukkant egy szakállas öregember pecsétes kabátban. Wright pénzt adott neki, és beszállt az autóba.

– Megbíztam, hogy kenje meg helyettem a parkolóőrt – magyarázta, ahogy elhúzott a járda mellől. – Tudod, mit mond az írás: „Ne kösd be az ökörnek száját, mikor nyomtat.” Márpedig a parkolóőrök ökrök.

Tom egyre törte a fejét, hogyan is illik ide ez az idézet, miközben Wright délnyugati irányba hajtott. Csak akkor adta föl, amikor megálltak a színházi negyed egyik szűk utcájában, a Trafalgar Square közelében.

– Itt lakik Mandingo? – kérdezte Tom meglepetten.

– Jól megy a sora. „Íme, hogy felvitte az Isten a gonoszok dolgát!” Akkora sápot szed, hogy van miből meggazdagodnia. – Wright kiszállt a kocsiból.

Végigsétáltak a szűk utcán, és befordultak egy jellegtelen kapun. Föllifteztek az épület legfelső emeletére. Kémlelőnyílás volt az ajtón, amelyen Wright bekopogott.

Sötét bőrű fiatalember jött ki matadornadrágban, rikító ingben, nyakán gyöngysorral.

– Jó napot, Mandingo! – mondta Wright.

– Hé, ember, befelé! – üdvözölte a férfi. Vékony ujjaival, amelyek között cigaretta kókadozott, intett, hogy lépjenek be.

A falakat fényűző vörös-fekete tapéta borította, a lakás zsúfolva volt drága bútorokkal. Szanaszét hevertek az olyan ember költséges elektromos játékszerei, akinek több a pénze, mint amennyit el tud költeni: akadt itt gömb alakú tranzisztoros rádió, hatalmas színes televízió, meg egy kisebb, hordozható; digitális óra, rengeteg Hi-Fi-felszerelés és egy ide nem illő, régimódi telefon. Világosszőke hajú lány lustálkodott egy süppedő fotel mélyén, mindössze egy szál napszemüvegben, az egyik kezében pohár, a másikban cigaretta. Biccentett Wrightnak és Tomnak, majd hanyagul a bolyhos szőnyegre pöccintette a hamut.

– Hé, ember, mi járatban? – kérdezte Mandingo, miután leültek.

– Tom barátom szeretné, ha szánnál néhány fontot egy kis szélhámosságra – mondta Wright.

Tom arra gondolt, mennyire különbözik egymástól ez a két ember, és kíváncsi volt, vajon miért dolgoznak együtt.

Mandingo ránézett. – Tom Copper vagy, ugye? Szóval azt hiszed, megvághatsz? Amikor utoljára hallottam rólad, csekket hamisítottál.

– Ez nagy balhé, Mandingo. – Tom megsértődött. Nem volt ínyére, ha életének arra a korszakára emlékeztették, amikor még kisstílű csekkhamisítóként működött.

– Nocsak, nocsak.

– Olvastál a lapokban Lord Cardwell gyűjteményéről?

Mandingo bólintott.

– A közelébe tudok férkőzni.

Mandingo rábökött. – El vagyok bűvölve. Úgy látszik, feltörtél, Tom. Hol őrzik a gyűjteményt?

– Cardwell wimbledoni házában.

– Fogalmam sincs, hogy arrafelé ártalmatlanná tudom-e tenni a rendőrséget. Túl messze van.

– Nem is kell – nyugtatta meg Tom. – Mindössze harminc festményről van szó. Én majd jó előre kisakkozom az egészet. Bill velem dolgozik. Negyedóra bőven elég lesz hozzá.

Mandingo gondolkodóba esett. – Egymillió, tizenöt percen belül. Kedvemre való. – Szórakozottan simogatta a szőke lány combját. – Tehát miről is van szó? Azt akarod, hogy szerezzek egy teherautót néhány emberrel, rejtsem el a szajrét és keressek rá vevőt. – Magában beszélt, hangosan gondolkodott. – Átviszem Amerikába. Talán félmilliót kapok érte, ha nem kapkodom el. Valószínűleg beletelik egy-két év, mire megszabadulok tőle. – Fölnézett. – Ötven százalék az enyém; a másik felén ti osztoztok. Ne felejtsd el, hogy eltart majd egy ideig, amíg pénzt látunk belőle.

– Ötven százalék? – hőbörgött Tom. Wright megfogta a karját, hogy lecsillapítsa.

– Egyezz bele, Tom. Mandingo vállalja a nagyobb kockázatot: ő rejti el a szajrét.

Mandingo úgy folytatta, mintha meg se hallotta volna.

– Van itt még valami. Arra kérsz, hogy kockára tegyem az embereimet, pénzt költsek a balhéra, keressek rejtekhelyet... Pusztán azért is bűnrészességgel vádolhatnak, hogy szóba álltam veled. Tehát bele se vágj, ha nem vagy teljesen biztos a dolgodban. Ha elszúrod, addig tűnj el az országból, míg nyakon nem csíplek. A kudarc árt a jó híremnek.

Wright fölállt, Tom követte a példáját Mandingo kikísérte őket az ajtóhoz.

– Hé, Tom, hogy jutsz be abba a házba? – kérdezte.

– Meghívtak vacsorára. Viszlát!

Mandingo fölnyerített, és becsukta az ajtót

NEGYEDIK RÉSZ

Lakkozás

„Azt hiszem, tudom, milyen érzés Istennek lenni.”

PABLO
PICASSO
halott festő

I.

AZ ÜJSÁGIRÖ a hírszerkesztőségben ült az íróasztalánál, és a pályafutásán töprengett. Nem akadt jobb dolga, hiszen szerda volt, és a főnökei minden szerdai döntést visszavontak csütörtökön; így aztán ő azt a taktikát választotta, hogy szerdánként egyáltalán nem dolgozott. Amellett a pályafutása épp elég töprengésre adott okot.

Rövid és látványos karrier volt, a csillogó külcsín azonban kevés belbecset takart. Oxfordban szerzett diplomát, aztán egy kis dél-londoni hetilaphoz szerződött, majd egy hírügynökségnél dolgozott, végül sikerült megkapnia ezt az állást ennél az előkelő vasárnapi újságnál, öt év se kellett hozzá.

De nézzük a csillogást, amelynek az árnyoldala az, hogy egy fabatkát sem ér. Ő mindig műkritikus akart lenni. Azért kínlódott a hetilapnál, hogy megtanulja a szakmát; és azért viselte el az ügynökséget, hogy bebizonyítsa szakértelmét. De most, a vasárnapi újságnál eltöltött három hónap után rájött, hogy a műkritikus kényelmes székére várakozók hosszú sorának legvégén áll. És úgy látszik, nincs lehetőség több huszárvágásra.

A cikk, amelyet ezen a héten készül megírni, egy dél-walesi víztároló szennyeződéséről szól majd. Ha valaki megkérdezné, hogy áll vele, azt felelné, hogy ma előzetes felderítést végez. Holnap pedig a szennyeződésről szóló sztori ürügyén leruccan a sussexi partvidék egyik strandjára, vagy valami efféle. Akárhogy is, a munkájának a legcsekélyebb köze sincs a művészethez.

Az előtte fekvő, újságkivágásokat tartalmazó dossziéra fölírta: „Víz – Szennyeződés – Víztárolók.” Már éppen utánanyúlt, hogy kinyissa, amikor megszólalt a telefon. Keze a kagyló után kapott.

– Hírszerkesztőség.

– Kéznél van a ceruzája?

Louis Broom összeráncolta a szemöldökét, ötéves újságírói pályafutása alatt sok hóbortos hívást végighallgatott, de ez a bevezető még neki is új volt. Kihúzta az íróasztal fiókját, és golyóstollat meg jegyzettömböt vett elő.

– Igen. Miben segíthetek?

Újabb kérdés volt a felelet. – Konyít valamit a művészethez?

Louis ismét összeráncolta a szemöldökét. A hangjából ítélve ez a fickó nem tartozott az őrültek közé. Folyamatosan, higgadtan beszélt, és

szavaiban nyoma sem volt annak a lázas feszültségnek, amely a dilis telefonálókat jellemzi.

– Történetesen konyítok hozzá valamit.

– Remek. Hegyezze a fülét, mert nem mondom el még egyszer. A múlt héten Londonban a művészettörténet legnagyobb csalását követték el.

Te jó isten, gondolta Louis, mégis őrült. – Hogy hívják önt, uram? – kérdezte udvariasan.

– Fogja be a száját, és írja! Claypole és Társa nyolcvankilencezer fontért megvásárolt egy hamis Van Goghot, a címe: „A síráső”; Crowforth megvett egy Munch-képet, „A magas szék”-et, harmincezerért.

Louis dühödten írta, amit a monoton hang felsorolt: tíz kép, tíz galéria.

Végül a telefonáló közölte: – A végösszeg több mint félmillió font. Nem kell, hogy higgyen nekem. Mindenesetre ellenőrizze, amit mondtam. Aztán, ha leközölték a sztorit, majd azt is elmondjuk, miért tettük.

– Várjon egy pillanatig... – Kattant a telefon, Louis már csak a vonal búgását hallotta. Letette a kagylót.

Hátradőlt, cigarettára gyújtott, közben azon töprengett, mihez kezdjen ezzel a hívással. Nyilvánvaló, hogy nem lehet figyelmen kívül hagyni. Kilencvenkilenc százalékig biztosra vette, hogy a telefonáló őrült, de a legnagyobb sztorik mindig az egy százalék felkutatásából születnek.

Fontolgatta, hogy elmondja-e a napihírek rovatvezetőjének. Ha megtenné, valószínűleg utasítást kapna, hogy adja tovább a hírt a műkritikusnak. Sokkal jobb lesz, ha ő maga kezd foglalkozni az üggyel; ha másért nem, hát azért, hogy joga legyen magának követelni.

Megkereste Claypole-t a telefonkönyvben, és feltárcsázta a számot.

– Van önöknek egy eladó Van Gogh-képük, amelynek „A síráső” a címe?

– Egy pillanat, uram, rögtön utánanézek. Louis várakozás közben újra rágyújtott.

– Halló? Igen, nálunk van a kép.

– Megmondaná az árát?

– Százhatezer font.

– Köszönöm.

Felhívta Crowforth és Társát is; megtudta, hogy valóban van egy eladó Munch-képük, „A magas szék”, harminckilencezer fontért.

Erősen törni kezdte a fejét. Lassan alakult a sztori, mint púpos gyerek a prés alatt. De még nem jött el az ideje, hogy nyilvánosságra hozza.

Fölemelte a telefonkagylót, és újra tárcsázott

Peter Schmidt professzor mankójára támaszkodva bebicegett a bárba. A magas, szőke, vörös arcú, erőteljes férfi enyhe beszédhibája és fülsértő németes kiejtése ellenére is az oxfordi egyetem egyik legkiválóbb művészettörténet-tanára volt. Louis ugyan angol irodalom szakot végzett, mégis eljárt Schmidt valamennyi előadására, mert élvezte a professzor művészettörténeti felfogását és lelkes, tekintélyromboló elméleteit. Az előadóterem előtt sokszor megvárta Schmidtet, hogy igyanak egyet egy bárban, *s* közben szenvedélyesen megvitassák a szívükhöz legközelebb álló témát,

Schmidt bármely földi halandónál többet tudott Van Goghról.

Meglátta Louist, intett, és odament hozzá.

– Ennek az átkozott mankónak még mindig nyikorog a rugója – jegyezte meg Louis.

– Megolajozhatod egy kis whiskyvel – felelte Schmidt. – Hogy vagy, Louis? És mire való ez a titkolózás?

Louis nagy pohár skót whiskyt rendelt a professzornak. – Szerencsém volt, hogy el tudtalak csípni Londonban.

– Bizony. A jövő héten Berlinbe utazom. Mindig csak ez a rohanás és zűrzavar.

– Kedves tőled, hogy eljöttél.

– De még mennyire. No, miről van szó?

– Szeretném, ha megnéznél egy képet.

Schmidt felhajtotta a whiskyt. – Remélem, jó kép.

– Éppen ezt szeretném tőled megtudni. Induljunk.

Távoztak a bárból, és elindultak a Claypole Galéria felé. A West End járdáin nyüzsgő, bevásárló tömeg megbámulta a furcsa párt: a csíkos barna öltönyt és magas sarkú cipőt viselő fiatalembert meg a mellette bicegő sánta férfit nyitott nyakú kék ingében és kopott farmerdzsekijében. Végigmentek a Piccadillyn, és befordultak a St. James's Streetre. Egy elegáns kalapszalon meg egy francia étterem között megcsillantak a Claypole Galéria boltíves ólomüveg ablakai.

Bementek, és végigsétáltak a kis galérián. A túlsó végében rátaláltak „A sírásó”-ra, amelyet külön reflektor világított meg.

Louis szerint kétségtelenül Van Gogh műve volt. Ismertető jelei a vaskos végtagok, a paraszt elcsigázott arca, a sík holland vidék és az

alacsony égbolt. No meg a szignó.

– Schmidt professzor! Micsoda váratlan öröm!

Louis megfordult; elegáns, apró termetű férfit látott, Van Dyck-szakállal, fekete öltönyben. – Hello, Claypole! – üdvözölte Schmidt.

Claypole megállt mellettük, és a képre nézett. – Tudják, ez afféle felfedezés – mondta. – Csodálatos festmény, és elég ismeretlen még a piacon.

– Árulja el, Claypole, hol szerezte? – kérdezte Schmidt.

– Nem tudom biztosan, hogy megtehetem-e. Tudja, ez szakmai titok.

– Maga megmondja, hol szerezte, én pedig megmondom, mennyit ér.

– Áll az alku. Tulajdonképpen a jószerencse sodorta ide. Valami Renalle nevű fickó járt itt a múlt héten egy jelentéktelen nancyi ügynökségtől. A Hiltonban szállt meg, és túladott egy gyáros vagy kicsoda hagyatékában maradt igen tekintélyes gyűjteményen. Egyébként elsőnek nekem ajánlotta fel a képet.

– És maga mennyit kér érte?

– Százhatezer fontot. Azt hiszem, méltányos ár.

Schmidt dörmögött valamit, és nehézkesen a mankójára támaszkodva, mereven nézte a képet

– Mit gondol, mennyit ér? – kérdezte Claypole,

– Körülbelül száz fontot. Ez a legjobb hamisítvány, amit életemben láttam.

Louis főnöke, az alacsony, horgas orrú szerkesztő északi tájszólással beszélt. Az orra hegyét piszkálva kijelentette: – Tehát tudjuk, hogy valamennyi képet azok vették meg, akiket az ismeretlen telefonáló megnevezett. Úgy látszik, az említett árak is pontosak. De olyasmit is tudunk, amit nem árult el nekünk, nevezetesen azt, hogy mindegyik képet ugyanattól a férfitól vásárolták, aki Renalle-nak nevezte magát, és a Hiltonban szállt meg. Végül azt is tudjuk, hogy legalább az egyik festmény hamisítvány.

Louis bólintott. – A telefonáló ilyesmit is említett: „Majd azt is elmondjuk, miért tettük.” Vagyis ez úgy hangzik, mintha a pasas valójában maga Renalle lett volna.

A szerkesztő a homlokát ráncolta. – Szerintem ez szenzációs hír.

– De mit sem változtat azon a tényen, hogy a londoni művészvilág bődületes átverés áldozata lett.

A szerkesztő fölnézett Louisra. – Ne izgulj; nem csapom agyon a sztorit – mondta. Egy pillanatig gondolkozott. – Tehát a következőt fogjuk csinálni. – Eddie Mackintoshhoz, a lap művészeti kritikusához fordult. – Te elmész és nyakon csíped a National Galleryben Disleyt, vagy egy vele egyenrangú szakértőt kerítesz. Együtt végigjárjátok ezeket a galériákat, hogy hitelesítse a képeket, vagy nyilvánítsa hamisítványnak őket. Ha szükségét érzed, ajánlj föl szakértői díjat. Bármit teszel is, meg ne mondd azoknak a fickóknak, hogy a festményük hamisítvány. Ha rájönnek, riasztják a rendőrséget. És ha egyszer a Yard tudomást szerez róla, lecsap rá valamelyik napilap buzgó bűnügyi riportere, és beleköp a levesünkbe. Louis, te meg a másik végéről menj neki. Már a tiéd a sztori, bármit derítsen is ki Eddie; nekünk egyetlen nagyszabású hamisítás is éppen elég. Próbáld meg lenyomozni ezt a Renalle-t. Tudd meg, melyik szobában lakott a hotelban, hány bűntársa volt s a többi. Oké.

A szerkesztő hangsúlyából megérezték, hogy befejezte, így a két újságíró távozott az irodából.

Louis öt fontot adott a portásnak, hogy bepillanthasson a szálloda vendégkönyvébe. A múlt hét egyik napján sem szerepelt benne Renalle nevű vendég. Louis kétszer is ellenőrizte. Az egyetlen érdekesség egy bizonyos Mr. Eric Clapton volt. Rábökött a névre.

– Igen, tudom már – mondta a portás. – Egy gyönyörű francia lány is volt vele. Renault-nak hívták, vagy így valahogy. Azért emlékszem rá, mert taxival rengeteg nagy képet hoztak a pasasnak, és sok borravalót adott.

Louis följegyezte a szobaszámot. – Ha a vendég csekkel fizet, fölírják a bank nevét, ahol be lehet váltani?

– Igen.

Louis még két ötöst adott a portásnak. – Meg tudja szerezni nekem Clapton bankjának a címét?

– Most rögtön nem. Vissza tud jönni félóra múlva?

– Fölhívom az irodámból. Visszaballagott a szerkesztőségbe, hogy agyonüsse az időt. Mikor telefonált a szállodába, a portás már tudta a választ.

– A csekkre Hollows és Cox neve volt rányomtatva, és Mr. Hollows írta alá – tette hozzá.

Louis taxival a bankba száguldott.

– Sajnálom, de soha nem adjuk ki az ügyfeleink címét – közölte az igazgató.

– Ezek az ügyfelek azonban belekeveredtek egy nagy hamisítási ügybe. Ha most nem mondja meg nekem a címüket, hamarosan a rendőrséggel kell közölnie.

– Ha a rendőrség kéri, természetesen megkapja, amikor akarja, feltéve, hogy van rá felhatalmazása.

– Ártana a jó hírének, ha felhívná legalább az egyik ügyfelét, és engedélyt kérne tőle, hogy közölhesse a címüket?

– Miért hívnám?

– A cikkemben készséggel megemlékeznék a segítségéről. A banknak nem kellene feltétlenül rossz fényben feltűnnie.

Az igazgató szemmel láthatóan gondolkodóba esett. Egy perc múlva fölemelte a telefonkagylót, és tárcsázott. Louis emlékezetébe véste a számokat.

– Nem veszik föl – közölte az igazgató.

Louis elrohant. Egy telefonfülkéből a főközponton át azt a helyi központot kérte, ahová a bankigazgató által tárcsázott szám tartozott. A helybeli központos megadta neki a címet. Louis taxiba vágta magát.

A kocsifeljárón csomagokkal megrakott furgon állt. Mr. Hollows meg a családja most érkezett haza a nyaralásból, egy skóciai kempingtáborból. Mr. Hollows éppen a tetőcsomagtartó köteleit bogozta ki.

Aggodalommal vette tudomásul, hogy valaki bankszámlát nyitott a nevére. Nem, fogalmam sincs, miről lehet szó. Igen, kölcsön tud adni egy fényképet Louisnak, sőt véletlenül van olyan felvétel is, amelyen barátjával, Mr. Coxszal látható.

Louis a fényképekkel visszament a bankba.

– Ezek közül egyik sem az a férfi, aki számlát nyitott nálunk – mondta az igazgató.

Most már ő is ideges volt. Fölhívta Mr. Hollowst, és még idegesebb lett. Odáig süllyedt, hogy elárulta Louisnak, milyen sok pénzt tettek be a számlára és vettek ki róla, sőt azt is, hogy átruházható kötvényeket vásároltak rajta, amelyeket a bank széfjében helyeztek biztonságba.

Levitte az újságírót a páncélterembe, és kinyitotta Mr. Hollows széfjét. Üres volt.

Egymásra bámultak. – A nyom itt véget ér – mondta Louis.

– Ezt hallgasd meg: „Nagy-Britannia legkiválóbb műértője szerint a festményeket az évszázad legügyesebb hamisítója készítette.” Mitch, most rólad van szó, vagy rólam?

Peter és Mitch a claphami ház műtermében üldögélve már a második kávét iszogatta a reggeli után. Mindketten a vasárnapi újság egy-egy példányát szorongatták. Félelemmel vegyes bámulattal és örömmel olvastak önmagukról.

– Tudod, azért ezek a firkászok átkozottul gyorsan dolgoztak. Mindent kiszimatoltak a bankszámláról meg a széffiókról, és riportot csináltak szegény Hollowsszal is – mondta Mitch.

– Igen, de mit szólsz ehhez: „A hamisító olyan remekül eltüntette a nyomokat, hogy a Scotland Yard szerint bizonyára egy tapasztalt bűnöző volt a segítőtársa.” Szerintem én vagyok a kiváló hamisító, te pedig a tapasztalt bűnöző.

Mitch letette az újságot, és forró kávéját fújdogálta. – Ebből is látszik, milyen könnyen végre lehet hajtani egy ilyen bűntényt, és épp ezt akartuk bebizonyítani.

– Itt is van egy pazar bekezdés: „A hamisító mesterfogása az volt, hogy minden festményhez származási bizonyítványt is készített, amely a művészvilágban egyenlő a pedigrével, és általánosan elfogadják, hogy ez szavatolja a mű valódiságát. A bizonyítványokat a párizsi Meunier művészeti ügynökség levélpapírjára írták, sőt mindegyiken rajta volt a cég pecsétje is.” Tetszik nekem ez a mesterfogás. – Peter összehajtotta az újságot, és áthajította a szoba másik sarkába.

Mitch Anne gitárjáért nyúlt, és egyszerű bluesdallamot kezdett pengetni. Peter megszólalt: – Remélem, Arnaz jót röhög, hiszen ő adta a pénzt a mókára.

– Szerintem nem is hitt benne igazán, hogy sikerülni fog.

– Én sem hittem! – nevetett Peter. Mitch olyan hirtelen tette le a gitárt, hogy belerezdültek a húrok. – A legfontosabbat még nem intéztük el. Gyerünk, essünk túl rajta.

Peter felhajtotta a maradék kávéját, és fölállt. Mindketten belebújtak a zakójukba, búcsúzóul bekiáltottak Anne-nek, és elindultak.

Az utca végén bepréselték magukat a sarki telefonfülkébe.

– Valami idegesít – mondta Peter, miközben leakasztotta a kagylót.

– Az a mondat a Scotland Yardról?

– Az.

– Engem is aggaszt – felelte Mitch. – Talán ráállították őket a telefonra, hogy kiszimatolják, honnan hívjuk az újságot. Ráakadhatnak erre a fülkére, körülzárhatják a területet, és kifaggathatnak minden járókelőt, míg el nem fognak valakit, akinek köze van a művészethez.

– Akkor mit csináljunk?

– Hívjunk fel egy másik újságot. Most már úgyis mindegyik tudja, mi történt.

– Oké. – Peter fölemelte a rácsról a telefonkönyvet, és kikereste az N betűnél a „Napilapok” címszót.

– Melyiket szeressük? – kérdezte.

Mitch behunyt szemmel a lapra bökött. Peter föltárcsázta a számot, és közölte, hogy egy újságíróval akar beszélni.

Mikor kapcsolták, megkérdezte: – Tud gyorsírni?

– Már hogyne tudnék – hangzott az ingerült válasz.

– Akkor rajta! Én vagyok Renalle, a képhamisító. Most elmondom magának, miért tettem. Be akartam bizonyítani, hogy a remekművekre és a halott festőkre figyelő londoni művészvilág úgy, ahogy van, hazug. A tíz legkiválóbb londoni műkereskedő nem ismeri fel az orra elé rakott hamisítványt. Kapzsiság és sznobság ösztökéli őket, nem a művészet szeretete. A művészetre áldozott pénz miattuk nem jut el a művészekhez, akiknek igazán szükségük lenne rá.

– Lassabban! – rimánkodott az újságíró. Peter rá se hederített. – Most felajánlom a kereskedőknek, hogy visszaadom a pénzüket, leszámítva a kiadásaimat, amely körülbelül ezer font. Az egyik feltételem az, hogy félreteszik a pénz tíz százalékát – körülbelül ötvenezer fontot –, és London központjában gondoskodnak egy olyan épületről, amelyben fiatal, ismeretlen művészek olcsó műtermeket bérelhetnek. A kereskedők fogjanak össze, létesítsenek alapítványt, amelyből megveszik és fenntartják az épületet. A másik feltételem pedig az, hogy a rendőrség azonnal szüntesse be a nyomozást. Az ajánlatomra adott válaszukat a maguk lapjának hasábjain szeretném látni.

Az újságíró gyorsan megkérdezte: – Ön is fiatal festő?

Peter letette a kagylót.

– Megfeledkeztél a franciás kiejtésről – figyelmeztette Mitch.

– Ó, hogy a fene egye meg! – káromkodott Peter. Kiléptek a telefonfülkéből.

Hazafelé ballagva Mitch megjegyezte: – Az ördögbe is, szerintem ez már úgysem számít. Rég tudják, hogy nem franciák csinálták a balhét, így mindössze az Egyesült Királyság területére szűkül a kör. Na és?

Peter az ajkába harapott. – Ebből is látszik, hogy kezdünk lekonyulni. Ez van. Jobb lesz, ha nem számítunk előre a medve bőrére.

– Iszunk.

– A nyavalya törje ki a közmondásokat!

Anne a napsütötte előkertben játszott Vibekével, amikor hazaértek.

– Szép idő van, menjünk ki a parkba – mondta.

Peter Mitchre nézett. – Miért ne?

– Hogy vannak a boldog hamisítók? – kérdezte egy mély amerikai hang a ház előtti járdáról.

Peter falfehéren megfordult. Megkönnyebbülten pillantotta meg Arnaz erőteljes alakját és vakító fogsorát. A férfi csomagot szorongatott a hóna alatt.

– A frászt kaptam tőled! – mondta Peter.

Arnaz még mindig mosolyogva kinyitotta a korhadó fakaput, és belépett. – Kerülj beljebb! – hívta Peter.

A három férfi fölment a műterembe. Mikor leültek, Arnaz meglobogtatta az újság egyik példányát. – Gratulálok, fiúk! – mondta. – Magam sem csinálhattam volna jobban. Reggel az ágyban leszakadt a seggem a röhögéstől.

Mitch fölállt, és úgy tett, mintha Arnaz fenekét mustrálná. – És hogy tudtad újra visszavarrni? – kérdezte.

Peter nevetett. – Mitch, ne marhulj már megint!

Arnaz folytatta: – Ragyogó hadicsel volt. És a hamisítványok remekül sikerültek. A Van Goghot véletlenül láttam is Claypole-nál a múlt héten. Majdnem megvettem.

– Remélem, nem kerülsz veszélybe, ha idejössz – mondta komolyan Peter.

– Én is remélem. Különben is, ez elkerülhetetlen, ha keresni akarok az üzleten.

– Azt hittem, a hecc kedvéért szálltál be – jegyezte meg Mitch epésen.

– Azért is. – Arnaz ismét elmosolyodott. – De főleg azért, mert látni akartam, mit tudtok.

Peter kezdett nyugtalankodni. – Hova a fenébe akarsz kilyukadni, Arnaz?

– Mint említettem, szeretném látni a befektetés hasznát. Tehát azt akarom, hogy per kopoltyú készítsetek még egy hamisítványt. Ezúttal nekem.

– Nem megy, Arnaz – felelte Peter. – Azért csináltuk, hogy bebizonyítsunk valamit; nem keresni akartunk rajta, így is hajszálon múlik, hogy megússzuk. Nincs több hamisítvány.

Arnaz megértően bólintott, aztán széttárta a karját, mintha könyörögne. – Ide figyeljetek, fiúk, ez nem veszélyes. Senki nem szerezhet tudomást ezekről az újabb hamisítványokról. A vevők soha nem szellőztetik majd, hogy átverték őket, mert már azért is gyanúba keverednének, hogy egyáltalán megvásárolták a képeket. És rajtam kívül senki nem fogja tudni, hogy ti csináltátok.

– Nem érdekel – mondta Peter.

– Mitch már tudja, hogy vállalni fogjátok. Ugye, Mitch? – kérdezte Arnaz.

– Tudom, te gazember!

– Akkor magyarázd meg Pete-nek is.

– Arnaz a markában tart bennünket, Peter – közölte Mitch. – ő az egyetlen ember a világon, aki beköphet minket a rendőrségnek. Nem kell hozzá más, csak egy névtelen telefon. És még nem állapodtunk meg a műkereskedőkkel.

– Na és? Ha ő beköp bennünket, miért ne köphetnénk be mi is őt?

– Azért, mert nincs ellene bizonyítékunk – felelte Mitch. – Nem vett részt az akcióban, a kutya se látta, engem viszont annál többen. Mindkettőnket beidézhetnek azonosításra, számon kérhetik, hogy hol jártunk a kérdéses napon, meg a jó ég tudja, mi vár még ránk. Ö meg csak pénzt adott nekünk, méghozzá készpénzt, emlékszel? Mindent letagadhat.

Peter Arnazhoz fordult. – Mikorra kellenek a hamisítványok?

– Derék fiú vagy. Most rögtön. Megvárom.

Anne karján a kisbabával benézett az ajtón. – Hé, gyerekek, lemegyünk a parkba vagy nem?

– Ne haragudj, drágám – válaszolta Peter. – Most nem lehet. Más dolgunk van.

Anne kifürkészhetetlen arckifejezéssel kiment a műteremből.

– Miféle képet akarsz, Arnaz? – kérdezte Mitch.

A férfi fölemelte a magával hozott csomagot. – Két másolatot kérek róla. – Átadta Mitchnek.

Mitch kibontotta a csomagot, és kiemelt belőle egy bekeretezett festményt. Tanácstalan pillantással méregette. Aztán megnézte a szignót, és füttyentett.

– Te jó isten – hebegte sóbálvánnyá válva. – Hol szerezted?

II.

SAMANTHA porcelán kávéscsészéjével játszadozva figyelte, milyen könnyed eleganciával fogyasztja Lord Cardwell a Stilton sajttal vastagon megkent szendvicset. Akarata ellenére megkedvelte a magas, ősz hajú, hosszú orrú öregurat, akinek a szeme sarkában nevetőráncok táncoltak. Vacsora közben a lord okos kérdéseket tett föl neki a színésznők munkájáról, és látszott rajta, hogy őszintén érdeklik – sőt néha meg is botránkoztatják – a történetek, amelyeket elmesélt.

Tom szemben ült Samanthával, Julian pedig az asztal végén. A főkomornyiktól eltekintve csak négyen voltak, és Samantha egy pillanatra eltöprengett, hol lehet Sarah. Julian nem említette. Most éppen áradozva mesélt egy képről, amelyet megvásárolt. Csillogott a szeme, és széles kézmozdulatokkal kísérte a mondókáját. Talán a kép hatására változott meg.

– Modigliani elajándékozta! – mondta éppen. – Méghozzá egy livornói rabbinak, aki egy poros kis olasz faluba vonult vissza, és magával vitte a festményt. Egész idő alatt ott lógott egy parasztkunyhó falán.

– Biztos, hogy eredeti? – kérdezte Samantha.

– Holtbiztos. Látszik rajta a jellegzetes ecsetkezelés, ott van a festő szignója, és ismerjük a kép történetét. Ennél többet nem is kívánhatunk. Amellett hamarosan megnézetem az egyik legkiválóbb szakértővel.

– Hát csak legyen is eredeti! – szólalt meg Lord Cardwell. Bekapta az utolsó falat sajtot, és hátradőlt a magas támlájú ebédlőszéken. Samantha figyelte, hogy a főkomornyik úgy jön előre, mintha kerekeken gördülne, és elveszi gazdája elől a tányért. – Épp elég pénzünkbe került.

– Pénzükbe? – kíváncsiskodott Samantha.

– Apósom finanszírozta az akciót – magyarázta gyorsan Julian.

– Különös. Az egyik barátnőm mesélt egy eltűnt Modiglianiról – mondta Samantha. Homlokráncolva erőltette az emlékezetét; mostanában borzasztóan rossz volt a memóriája. – Azt hiszem, írt nekem a képről. Dee Sleign a neve.

– Bizonyára egy másik festmény lehetett – mondta Julian.

Lord Cardwell a kávéját kortyolgatta. – Tudja, Julian soha nem lett volna képes végrehajtani ezt a vakmerő tervet az én józan tanácsaim nélkül. Ugye, nem bánod, ha elmesélem a történetet, Julian?

Samantha a fiatalember arckifejezéséből gyanította, hogy igenis bánja, de Cardwell folytatta.

– Pénzt kért tőlem, hogy képeket vásárolhasson. Megmondtam neki, hogy én üzletember vagyok, és ha pénzt akar tőlem, mutassa meg, hogyan húzhatok hasznot az üzletből; Azt javasoltam, járjon utána, csináljon egy igazi jó fogást, akkor majd kockára teszem a pénzemet. És ő meg is tette.

Samantha ezt olvasta ki Julian mosolyából:

– Hagyjuk rá, járassa csak a száját a vén hülye...

– Hogyan lett önből üzletember? – kérdezte Tom.

Cardwell elmosolyodott. – Ez a történet viharos ifjúságom idején kezdődött. Huszonegy éves koromra már szinte mindent kipróbáltam: körbeutaztam a világot, kidobtak az egyetemről, lóversenyeztem, belekóstoltam a repülésbe; a hagyományos bor-dal-asszony kicsapongásokról nem is beszélve. . Egy pillanatra elhallgatott, a kávéscsészéjébe bámult, aztán folytatta: – Huszonegy éves koromban megkaptam az örökségemet, és meg is nősültem. Pillanatokon belül úton volt a gyerek; persze nem Sarah, ő sokkal később született. Hirtelen rájöttem, hogy ez az összevissza rohangáló életmód meglehetősen korlátozott elfoglaltság. Nem volt kedvem sem a birtokok igazgatásához, sem ahhoz, hogy apám cégénél dolgozzam, így aztán elvittem a pénzemet a londoni Citybe, ahol is rájöttem, hogy más sem tud többet a pénzügyekről, mint én. Ez akkoriban történt, amikor a fejünkre omlott a Tőzsde. Mindenki halálra rémült. Megvettem néhány vállalatot, amelyek megítélésem szerint fütyülhettek rá, hogy mi történik a részvénypiacon. Igazam volt. Mikor aztán talpra állt a világ, négyszer, olyan gazdag voltam, mint a kezdet kezdetén. Azóta persze lassabban mennek a dolgok.

Samantha bólintott. Körülbelül így képzelte. – Örül, hogy üzletember lett? – kérdezte,

– Nem tudom biztosan. – Az öregember hangjában fáradtság bujkált, – Tudja, volt idő, amikor meg akartam váltani a világot, mint minden fiatal. Azt hittem, arra használhatom a vagyonomat, hogy jót tegyek valakivel. De ha az ember belebonyolódik a mindennapi fennmaradásért, a vállalatok

összetartásáért, a részvényesek kielégítéséért folytatott küzdelembe, valahogy már nem érdeklik többé a nagyszabású tervek.

Elhallgatott, aztán bágyadt mosollyal még hozzátette: – Azonkívül nem is lehet olyan rossz az a világ, amelyben ilyen szivarok teremnek.

– Meg olyan képgyűjtemény, mint a magáé – tette hozzá Samantha.

– Megmutatja Sammynek és Tomnak? – kérdezte Julian.

– Természetesen. – Az öregúr fölállt. Jó lesz, ha addig dicsekszem vele, amíg megvan.

A főkomornyik hátrahúzta a széket, ahogy Samantha fölállt az asztaltól. A színésznő követte Cardwellt az ebédlőből a haliba, aztán a kétszárnyú lépcsősoron az első emeletre.

A lépcső tetején a lord megemelt egy nagy kínai vázát, és kihúzta az alatta rejtőző kulcsot. Samantha oldalvást Tomra sandítva látta, hogy a férfi ide-oda cikázó szemmel mindent megfigyel. Az ajtófélfa aljának közelében nyilvánvalóan fölkeltette valami az érdeklődését.

Cardwell kinyitotta a nehéz ajtót, és betessékelte őket. A képtárat a sarokszobában rendezték be; eredetileg szalon lehetett, gondolta Samantha. Az ablakokat vaspánt védte.

Cardwell szemmel látható örömmel vezette végig a színésznőt a festmények sora előtt, és arról is ejtett néhány szót, hogyan szerezte őket.

– Mindig szerette a képeket? – kérdezte Samantha.

A lord bólintott – Ez olyasmi, amire a klasszikus műveltség megtanítja az embert. Jóllehet sok minden kimarad belőle, mint például a mozi.

Megálltak egy Modigliani előtt. Padlón térdelő meztelen nőt ábrázolt – igazi, hús-vér nő, gondolta Samantha; csúnyácska arc, kócos haj, kiugró csontok, hibás bőr... Tetszett neki a kép.

Cardwell olyan kellemes, elbűvölő ember volt, hogy Samanthában felébredt a bűntudat, amiért a kifosztását tervezik. De hát egyébként is elveszíti a képeit, és majd fizet a biztosító. Azonkívül valószínűleg a nottinghami sheriff is rendkívül elbűvölő ember lehetett.

Samantha néha eltöprengett, vajon Tom meg ő nem bolondok-e kissé, és Tom bolondsága nem fertőző-e, nem valami szexuális úton terjedő betegség-e, amit ráragasztott. Elfojtott egy mosolyt. Istenem, évek óta nem érezte magát ilyen makkegészségesnek.

– Meglep, hogy eladja a képeit, hiszen úgy látom, örömét leli bennük – mondta, amíg kifelé sétáltak a képtárból.

Cardwell szomorúan mosolygott. – Igen, de szükség törvényt bont

– Azt hiszem, igaza van – felelte Samantha.

III.

– EZ DISZNÓSÁG, Willow! – dühöngött Charles Lampeth. Úgy érezte, jogos a gorombaság. A hétvégét egy vidéki házban töltötte, ahol nem volt sem telefon, sem idegeskedés, és hétfőn reggel az irodájába érkezve képtárát a botrány kellős közepében találta.

Willow mereven állt Lampeth íróasztala előtt. Zakója belső zsebéből borítékot húzott elő, és az asztalra tette. – A felmondásom.

– Erre semmi szükség – mondta Lampeth. – Ezek a gazemberek minden jelentős londoni galériát átvertek. Istenem, hiszen magam is láttam a képet, és lépre mentem.

– Talán jobb lenne a galériának, ha megválnék tőle – makacskodott Willow.

– Ostobaság. Maga megtette a szükséges lépést, amelyet ebben a helyzetben jónak látott, én pedig egyszerűen nem vagyok hajlandó elfogadni a felmondását, tehát felejtsük el. Üljön le, legyen jó fiú, és mesélje el töviről hegyire, hogy mi történt.

– Ezekben minden benne van – felelte Willow a Lampeth íróasztalán heverő újságokra mutatva. – A hamisításról szóló cikk a tegnapi lapban, a számunkra szabott feltételek pedig a maiban. – Leült, és rágyújtott egy vékony szivarra.

– Azért csak mesélje el.

– Azalatt történt, amíg ön Cornwallban tartózkodott. Felhívott ez a Renalle nevű fickó; azt mondta, a Hiltonban szállt meg. Közölte, hogy a birtokában van egy Pissarro, amely érdekelhetne bennünket. Persze tudtam, hogy egyetlen Pissarrónk sincs, így buzgón lecsaptam rá. Aznap délután el is hozta a képet

Lampeth közbevágott: – Úgy tudtam, hogy egy nő vitte el a képeket a galériákba.

– Ezt nem. Ezt maga a fickó hozta el.

– Kíváncsi vagyok, vajon volt-e rá különösebb okuk – tűnődött Lampeth. – Mindenesetre folytassa.

– Szóval a festmény valódinak látszott: Jellegzetes Pissarro, és ott volt a szignó meg Meunier igazolása. Szerintem megért vagy nyolcvanötezer

fontot. A pasas hatvankilencezret kért, így aztán két kézzel kaptam utána. Azt állította, hogy egy nancyi ügynökségnél dolgozik, így érthető volt, hogy ilyen olcsón adta. Azt hittem, egyszerűen nincs hozzászokva az értékes művekhez. Ön néhány nap múlva hazajött, jóváhagyta a vételt, és kiállítottuk a festményt

– Hála istennek, nem adtuk el! – kiáltott fel Lampeth hevesen. – Természetesen már levette, ugye?

– Első dolgom volt ma reggel.

– És mi ez a legújabb fejlemény?

– A feltételeikre gondol? Nos, visszakapnánk a pénzünk legnagyobb részét. Persze nagyon megalázó; de semmiség ahhoz a kínos helyzethez képest, hogy előbb így lóvá tettek. És igazán dicséretre méltó ez az ötletük, hogy létesítsünk olcsó műtermeket fiatal festők részére.

– Tehát mit tanácsol?

– Azt hiszem, első lépésként össze kell hívnunk valamennyi műkereskedőt egy megbeszélésre.

– Remek.

– Megtarthatnánk itt?

– Miért is ne? De essünk túl rajta, amilyen gyorsan csak lehet. Visszataszító ez a hírverés.

– Lesz ez még rosszabb is, mielőtt enyhülne. A délelőtt folyamán kiszáll a rendőrség.

– Akkor jó lesz, ha munkához látunk, mielőtt megérkeznek. – Lampeth átnyúlt az íróasztalon, és fölemelte a telefonkagylót. – Kérünk egy kis kávét, Mavis – mondta. Kigombolta a zakóját, és szivart dugott a szájába. – Készen állunk a Modigliani-kiállításra?

– Igen. Azt hiszem, minden rendben lesz.

– Milyen képeink vannak?

– Természetesen számítunk arra a három festményre Lord Cardwelltól.

– Igen. Néhány napon belül áthozzák őket.

– Aztán a rajzok, amelyeket még a kezdet kezdetén vásároltam meg. Épségben megérkeztek.

– Mi a helyzet a kölcsönkért művekkel?

– Elég jól vitézkedtünk. Dixon kölcsönad két portrét, a Maginál van számunkra néhány szobor, és Deside-tól kapunk egy-két pasztell aktot. A többit még meg kell beszélnem.

– Dixon hány százalékot kért?

– Huszonötöt, de lealkudtam húszra. Lampeth felmordult. – Csak tudnám, miért veszi a fáradságot, hogy mindig megpróbálja. Az ember már azt hinné, hogy valami chelsea-i bazár vagyunk, és nem egy jelentős galéria.

Willow elmosolyodott. – Mi is mindig ugyanezt játsszuk vele.

– Igaz.

– Azt mondta, van még valami a tarsolyában.

– Ó, igen! – Lampeth az órájára nézett. Egy ismeretlen kép. Még ma délelőtt el kell mennem, hogy elintézzem. De addig azért várhat, amíg megiszom a kávémat.

Lampeth a hamisítóra gondolt, miközben taxija átvergődött a West Enden a City felé. Természetesen őrült a fickó: őrült, de emberbaráti hajlamokkal. Persze könnyű másik pénzéből jótékonykodni.

Vitathatatlan, hogy az lenne a legésszerűbb, ha teljesítenék a követeléseit. Lampeth egyszerűen csak utálta, hogy megzsarolták.

A taxi begördült az ügynökség belső udvarába, és Lampeth belépett az épületbe. Egy alkalmazott lesegítette a felöltőjét, amelyet a csípős szeptemberi szél ellen viselt.

Lipsey az irodájában várta, az elmaradhatatlan sherryt már kikészítette az asztalra. Lampeth leparkolta terjedelmes alakját egy karosszékben. A sherryt kortyolgatta, hogy átmelegedjen.

– Tehát megszerezte,

Lipsey bólintott. A fal felé fordulva félrehúzta a könyvespolc egyik részét, amely mögül előbukkant egy páncélszekrény. A nadrágja korcára kapcsolt vékony láncon lógó kulccsal kinyitotta a széf ajtaját.

– Jó, hogy ekkora páncélszekrényem van – jegyezte meg. Két kézzel nyúlt be, és kihúzott egy körülbelül százhússzor kilencven centiméteres, berámázott vásznat. Az íróasztalára állította, ahol Lampeth jól láthatta, és a kép mögé került, hogy megtámassza.

Lampeth egy pillanatig kigúvadt szemmel bámulta. Aztán letette sherryspoharát, fölállt, és közelebb ment. Zsebéből nagyítót húzott elő, hogy az ecsetkezelési technikát tanulmányozza. Végül hátralépett, és újra megnézte a képet.

– Mennyit fizetett érte? – kérdezte.

– Sajnos ötvenezer fontot.

– Kétszer annyit ér.

Lipsey letette a festményt a padlóra, majd leült. – Szerintem förtelmes – mondta.

– Szerintem is. Viszont páratlan a maga nemében. Egészen elképesztő. Nem kétséges, hogy valódi Modigliani, de senki sem tudta, hogy ilyesmit is festett.

– Örülök, hogy meg van elégedve – felelte Lipsey. Hangsúlya elárulta, hogy most már üzleti ügyekről szeretne beszélni.

– Biztosan kiváló nyomozót állított rá az ügyre – mélázott Lampeth.

Lipsey elfojtott egy mosolyt. – A legkiválóbbat. Elutazott Párizsba, Livornóba, Riminibe...

– És lekörözte az unokahúgomat.

– Nem egészen. Az úgy volt...

– Nem akarom tudni a részleteket – vágott közbe Lampeth. – Elkészítette a számlámat? Szeretném most rögtön kifizetni.

– Természetesen. – Lipsey az ajtóhoz lépett, és kiszólt a titkárának. Kezében papírlappal tért vissza.

Lampeth megnézte a számlát. A festményért felszámított ötvenezertől eltekintve ezerkilencszáznégy fontra rúgott az összeg. Elővette saját csekk-könyvét, és megírta a csekket.

– Ugye, szerez egy páncélozott teherautót, azon szállíttatja el hozzánk a képet?

– Hogyne – felelte Lipsey. – Ez benne van a számlában. Egyébként mindennel meg van elégedve?

Lampeth kitépte a csekket, és átnyújtotta a detektívnek. – Azt hiszem, jó vásárt csináltam.

Az Új Termet lezárták a nyilvánosság elől, becipeltek egy hosszú tárgyalóasztalt, és középre állították. A falakon körös-körül komor viktoriánus tájképek sötétlettek. Jól illettek a teremben ülő férfiak hangulatához. A többi lóvá tett kilenc galéria képviselői voltak jelen, ők az asztalnál foglaltak helyet, míg a kíséretükben levő asszisztensek és ügyvédek a közelükben álló vendégszékeken. Willow ült az asztalfőn, Lampethszel az oldalán. Az eső fáradhatatlanul kopogott a magas, keskeny ablakokon. Vágni lehetett a szivarfüstöt.

– Uraim – kezdte Willow –, valamennyien rengeteg pénzt veszítettünk, és épp elég nevetségessé tettek bennünket. A büszkeségünkön esett csorbát

nem köszörülhetjük ki, tehát azért ültünk össze, hogy megbeszéljük, miként szerezzük vissza a pénzünket.

– Mindig veszélyes a zsarolónak fizetni. – A magas fekvésű skót hang Ramsey Crowforthhoz tartozott. Meghúzta, majd eleresztette a nadrágtartóját, és szemüvege fölött Willow-ra pislogott. – Ha együttműködünk ezekkel az alakokkal, újra próbálkoznak majd ugyanezzel a trükkel; vagy ha nem ők, hát valaki más.

John Dixon barátságos, nyugodt hangon közbeszólt: – Nem hiszem, Ramsey. Mostantól mindannyian sokkal óvatosabbak leszünk, különösen, ha egy kép valódiságát kell igazolnunk. Ezt a trükköt nem lehet kétszer eljátszani.

– Egyetértek Dixonnal – mondta egy harmadik kereskedő. Willow végigpillantott az asztalon, és meglátta Paul Robertset, a legidősebb férfit a teremben, aki pipája szopókája mellől szűrte a szavakat. Roberts folytatta: – Szerintem a hamisítónak nincs vesztenivalója. Annak alapján, amit a sajtóban olvastam, úgy látszik, olyan jól eltüntette a nyomokat, hogy a rendőrségnek igen kevés reménye lehet, vagy tán nincs is reménye rá, hogy elfogja, tekintet nélkül arra, visszavonjuk-e a följelentést vagy sem. Ha megtagadjuk az együttműködést, a gazember szépen zsebre vágja a félmillió fontot.

Willow bólintott. Roberts valószínűleg a legtekintélyesebb kereskedő Londonban – a szakma nagy öregje vagy efféle –, és a véleménye sokat nyom a latba.

– Uraim, én mindenesetre kidolgoztam néhány tervet, tehát, ha úgy döntünk, hogy elfogadjuk ezeket a követeléseket, az ügyet gyorsan le lehet bonyolítani – mondta Willow. Elővett egy iratcsomót az aktatáskájából, amely a lábánál állt a padlón. – Megbíztam jogtanácsosunkat, Mr. Jankerst, hogy szövegezze meg az alapítvány létesítéséhez szükséges okmányokat.

Leemelte az iratcsomó tetejéről a legfelső dossziét, a többit pedig továbbadta az asztal körül. – Talán tekintsék meg. A legfontosabb cikkely a harmadik oldalon található. Ez kimondja, hogy az alapítvány semmit nem tesz addig, amíg meg nem kapja a körülbelül ötszázezer fontot egy bizonyos Monsieur Renalle-tól. Ha a pénz megérkezik, az összeg kilencven százalékát elosztjuk tízünk között, a hamisítványokért kifizetett, meghatározott összegek arányában. Azt hiszem, pontosnak találják a kérdéses számadatokat.

– Valakinek irányítania kell az alapítványt – szólt közbe Crowforth.

– Ebben az ügyben is tettem néhány puhatolózó lépést – felelte Willow. – Természetesen mindez az önök jóváhagyásától függ. Mindenesetre Mr. Richard Pinkman, a nyugat-londoni Képzőművészeti Főiskola igazgatója vállalta, hogy az alapítvány gondnokainak elnöke legyen, ha úgy kívánjuk. Azt hiszem, az alelnöknek közülünk kellene kikerülnie; talán Mr. Robertset javasolnám. Alá kellene írnunk egy megállapodást, amely szerint az alapítványban foglaltakon kívül semminő jogcímen nem tartunk igényt a pénzre. Továbbá meg kellene egyeznünk abban is, hogy visszavonjuk a Monsieur Renalle és társai ellen tett följelentésünket.

– Szeretném, ha az ügyvédem tanulmányozhatná ezeket az iratokat, mielőtt bármit is aláírok – közölte Crowforth.

Willow bólintott. – Természetesen.

– Egyetértek – mondta Roberts –, azonban valamennyien azt akarjuk, hogy ez az ügy gyorsan lezáruljon. Nem köthetnénk még ma valamiféle elvi megállapodást? A többit már az ügyvédeink is el tudnák intézni az elkövetkező egy-két napon, hacsak nem merül fel váratlan akadály.

– Jó ötlet – helyeselt Willow. – Talán a mi jogtanácsosunk, Mr. Jankers összehangolhatná az ügyvédek tevékenységét. – Jankers beleegyezően fejet hajtott.

– Tehát mindannyian egyetértünk, uraim? – Willow körülnézett az asztal fölött, hogy lássa, van-e ellenvélemény. Nem volt. – Akkor nem marad más hátra, mint a sajtónyilatkozat. Beleegyeznek, hogy ezt én magam intézzem el? – Ismét szünetet tartott, de senki nem tiltakozott. – Helyes. Ebben az esetben azonnal el is küldöm. Ha megbocsátanak, most Mr. Lampeth gondjaira bízom önöket. Úgy tudom, valamennyiüket vendégül látja egy csésze teára.

Willow fölállt, és távozott a teremből. Az irodájában leült a telefonhoz. Fölemelte a hallgatót – aztán várt egy kicsit, és elmosolyodott

– Azt hiszem, jóvátetted a vétkedet, Willow – suttogta halkan.

Willow az esti újsággal a kezében belépett Lampeth irodájába. – Úgy látszik, végre lezárult az ügy, Lampeth – mondta, – Jankers közölte a sajtóval, hogy minden szerződést aláírtunk. Lampeth az órájára pillantott. – Itt az ideje egy pohár ginnek – mondta. – Megkínálhatom?

– Kérek.

Lampeth kinyitotta a szekrényt, és gint töltött két pohárba. – Nem vagyok biztos benne, hogy ezzel befejeztük. Még nem kaptuk meg a pénzünket. – Kinyitott egy üveg tonikot, és felét az egyik, felét a másik pohárba öntötte.

– Ó, meg fogjuk kapni. A hamisítók pusztán a balhé kedvéért aligha vesződtek volna vele, hogy így intézzék el az ügyet. Azonkívül minél előbb visszaadják a pénzt, annál hamarabb leszáll róluk a rendőrség.

– Nemcsak a pénzről van szó. – Lampeth nehézkesen leült, és felhajtott egy fél pohárral. – Évekig fog tartani, míg a művészvilág kihever egy ilyen megrázkódtatást. A közönség most azt hiszi, hogy mindannyian csalók vagyunk, akik nem tudnak megkülönböztetni egy remekművet egy tengerparti képeslaptól.

– Meg kell mondanom, hogy... – Willow tétován elhallgatott.

– Mit?

– Nem tehetek róla, de úgy érzem, ezek bebizonyítottak valamit. Hogy pontosan mit, azt nem tudom. De valami alapvető igazságot.

– Ellenkezőleg. Pofonegyszerű. Bebizonyították, hogy a remekművekért kifizetett hatalmas összegek inkább a sznobizmust tükrözik, mint a művészi ízlést. Mi ezt már régen tudjuk. Bebizonyították, hogy egy valódi Pissarro nem ér többet egy kitűnő másolatnál. Tehát a közönség veri föl az árakat, nem a kereskedők.

Willow mosolyogva nézett ki az ablakon. – Azért mi is megtesszük a magunkét...

– Mit várnak tőlünk? Nem tudnánk megélni ötvenfontos vásznakból.

– A Woolworth meg tud élni.

– De nézze meg, miféle vacakokat árul. Nem, Willow. Lehet, hogy a hamisítónak a helyén van a szíve, de semmi nem fog megváltozni. Úgy vélem, egy időre elveszítjük a tekintélyünket, de nemsokára minden visszatér a régi kerékvágásba, egyszerűen azért, mert így kell lennie.

– Nem kétlem, hogy igaza van – felelte Willow. Felhajtotta a gint. – Már zárnak odalent. Mehetünk?

– Igen. – Lampeth fölállt, Willow fölsegítette a kabátját. – Most jut eszembe, mit nyilatkozott a rendőrség az újságban?

– Közölték, hogy nincs más választásuk, mint hogy felfüggesszék a nyomozást, mivel a feljelentést visszavonták. De azért azt sugallták, hogy ennek ellenére szeretnék elkapni Renalle-t.

Lampeth kilépett az ajtón, Willow követte. – Nem hiszem, hogy valaha is hallunk még Renalle-ról – mondta Lampeth.

Szótlanul ballagtak le a lépcsőn, és átsétáltak a galérián. Lampeth kinézett az ablakon, és megszólalt: – Még nincs itt a kocsim. Nézze, hogy zuhog.

– Azért én elindulok.

– Nem. Várjon. Hazaviszem. Beszélnünk kell a Modigliani-kiállításról. Nem volt rá időnk az elmúlt néhány napban.

Willow a galéria túlsó végébe mutatott. – Valaki itt felejtette a csomagját – mondta.

Lampeth is odanézett. Az egyik sarokban, egy elég gyönge szénrajz alatt két tömött szatyor állt a Sainsbury áruház címkéjével. Az egyikből egy doboz mosópor kandikált ki. Willow odament, és közelebbről is megnézte.

– Azt hiszem, manapság óvatosnak kell lennünk az ilyen csomagokkal; bomba lehet bennük. Mi a véleménye, az IRA jó célpontnak tart bennünket?

Lampeth nevetett. – Nem hinném, hogy Hófehérke mosóport tesznek a bombáikba... – Ő is átvágott a termen, és megemelte az egyik szatyrot.

Az átázott papír elszakadt, a szatyor tartalma a padlóra ömlött. Willow felkiáltott és lehajolt.

A mosópor meg a saláta alatt újságpapírba göngyölt csomag rejtőzött, a csomagban pedig egy köteg kemény karton és vastag papírlap. Willow szétválogatta őket, és megnézett néhányat

– Értékpapírok és kötvények – közölte végül. – Szabadrendelkezésű részvények, aláírással értékesíthető kötvények, tulajdonjogot igazoló okmányok. Soha életemben nem láttam még ennyi pénzt.

Lampeth mosolygott. – A hamisító fizetett – mondta. – Az alku létrejött. Azt hiszem, értesítenünk kellene az újságokat. – Egy pillanatig az értékpapírokra meredt. – Félmillió font – dünnyögte halkan. – Tudja-e, Willow, hogyha most fölkapná azokat a szatyrokat és eltűnne velük, hátralevő napjait jólétben élhetné le Dél-Amerikában?

Willow már éppen válaszra nyitotta a száját, amikor kinyílt a galéria ajtaja.

– Sajnos már zárva vagyunk! – kiáltott oda Lampeth.

Egy férfi lépett be. – Rendben van, Mr. Lampeth – mondta. – Louis Broom vagyok; a minap már találkoztunk. Most hívtak föl telefonon, hogy a félmilliót visszafizették. Igaz ez?

Lampeth Willow-ra nézett, és mindketten elmosolyodtak. – Isten veled, Dél-Amerika! – súgta Lampeth.

Willow némi csodálattal csóválta a fejét. – Meg kell hagyni, Renalle barátunk mindenre gondolt.

IV.

JULIAN LASSAN hajtott át a csöndes dorseti falun, óvatosan kormányozva a bérelt Cortinát a keskeny úton. Csak annyit tudott, hogy Gaston Moore-hoz igyekszik, és a cím mindössze ennyi: Dunroamin, Cramford. Dunroamin! Rejtély, hogy az ország legkiválóbb művészeti szaktekintélye hogyan adhatott ilyen közönséges nevet annak a háznak, ahová visszavonult. Talán viccnek szánta.

Moore valóban különc csudabogár lehet. Nem hajlandó fölmenni Londonba, nincs telefonja, és egyetlen levélre sem válaszol. Ha a művészvilág fejesei igényt tartanak a szolgálataira, kénytelenek lebumlizni ebbe a faluba, és bekopogtatni az ajtaján. Ráadásul ropogós egyfontos bankókban kell kifizetniük a tiszteletdíját, Moore-nak ugyanis bankszámlája sincs.

A falvakban úgy látszik nincsenek járókelők, gondolta Julian. Befordult egy kanyarba, és beletaposott a fékbe. Tehéncsorda vonult át az úton. Leállította a motort, és kiszállt. Majd a pásztortól kér útbaigazítást.

Fűszálat rágcsáló fiatal kölyökre számított, akinek bilit nyomtak a fejébe, hogy körülnyírják a haját. A tehénpásztor valóban fiatal fiú volt, ám divatos frizurával, rózsaszín pulóverben és Wellington-csizmába gyűrt bíborvörös nadrágban parádézott.

– A föstőt keresgéli? – kérdezte kellemesen zengő, öblös tájszólással.

– Hogy találta ki? – tűnődött Julian fennhangon.

– Majd' minden idegen hozzá gyün. – Mutatta az irányt. – Menjen vissza arra, amerrül gyütt, oszt a fehér ház mellett fordújjon le az útrul. Egy bungallóban lakik.

– Köszönöm. – Julian beült a kocsiba, és visszafarolt a fehér házig. Keréknyom kanyargott mellette. Addig döcögött rajta, míg ki nem lyukadt egy széles kapuhoz. A pattogzó fehér festéken fakó gót betűs felirat hirdette: „Dunroamin”.

Julian a zsebét tapogatva meggyőződött róla, hogy a pénzköteg nála van, aztán fölemelte a gondosan becsomagolt festményt a hátsó ülésről, és kiügyeskedte a kocsiból. Kinyitotta a kaput, és fölbaktatott a rövid ösvényen a ház ajtajához.

Moore otthona két régi, egymáshoz toldozott, zsúpfödeles parasztkunyhóból állt. Alacsony tető, apró, ólomkeretes ablakok, a téglák közt málladozó habarcs – Julian nem nevezte volna bungalónak.

Kopogására hosszú várakozás után hajlott hátú férfi jelent meg bottal a kezében. Bozontos, ősz sörénye volt, vastag szemüveget hordott, és fejét kissé félrebillentette, akár egy madár.

– Mr. Moore? – tudakolta Julian.

– És ha igen? – kérdezte a férfi yorkshire-i tájszólással.

– Julian Black vagyok, a Black Galéria tulajdonosa. Szeretném tudni, vajon megmondaná-e nekem, hogy valódi-e ez a kép.

– Hozott készpénzt? – Moore még mindig az ajtót szorongatta, mintha kész lenne azonnal bevágni.

– Hoztam.

– Akkor jöjjön be. – Előrement a házba. – Vigyázzon a fejére – mondta fölöslegesen, mert Julian túl alacsony volt ahhoz, hogy útjában legyenek a gerendák.

Szemmel láthatóan a nappali szoba foglalta el az egyik kunyhó legnagyobb részét. Zsúfolva volt rozoga bútorokkal, amelyek közül úgy lógott ki a vadonatúj, rendkívül nagy színes televízió, mintha az űrből pottyant volna oda. A házban lakkfesték- és macskaszag terjengett.

– No, akkor lássuk a medvét!

Julian hozzálátott, hogy kicsomagolja a képet: levette a bőrpántokat, lefejtette a polisztirén burkolatot és a vattát.

– Biztosan egy újabb hamisítvány – mondta Moore. – Mostanában nem is hoznak mást. Annyi van belőlük, mint a nyű. A múlt héten láttam a tévében, hogy valami agyafúrt fráter a bolondját járatta az egész bandával. Majd megszakadtam a nevetéstől.

Julian átadta neki a vásznat. – Azt hiszem, ezt valódinak fogja találni – mondta. – Mindössze a jóváhagyását kérem.

Moore átvette a festményt, de nem nézte meg. – Valamit tudomásul kell vennie – közölte. – Én azt nem tudom bebizonyítani, hogy egy kép valódi. Ilyesmi csak akkor lehetséges, ha az ember figyeli, amíg a művész megfesti, az első ecsetvonástól az utolsóig, aztán együtt fogják és

páncélszekrénybe zárják. Akkor az ember biztos lehet a dolgában. Mindössze annyit tehetek, hogy megpróbálom bebizonyítani: a kép hamisítvány. Sokféle módszer van rá, hogy ez *esetleg* kiderüljön, és én a legtöbbet ismerem. De ha én nem is találok rajta semmi kivetnivalót, a festő attól még holnap felbukkanhat, és közölheti, hogy soha életében nem festett ilyesmit. Akkor pedig vitának helye nincs. Világos?

– Természetesen – felelte Julian.

Moore még mindig rá nézett, a kép lefelé fordítva feküdt a térdén.

– Nos, akkor megvizsgálja?

– Még nem fizetett.

– Bocsánat. – Julian benyúlt a zsebébe a pénzért.

– Kétszáz font.

– Igen. – Julian két pénzköteget adott át. Moore számolni kezdte.

Amíg figyelte, Julian arra gondolt, milyen remek időtöltést választott az öreg nyugdíjas éveire. Egyedül él, békében és csöndben, azzal a biztos tudattal, hogy egész életében kiválóan dolgozott. Szamárfület mutat a londoni rohanásnak és sznobizmusnak, fukaron osztogatja nagy szakértelmét, rákényszerítve a művészvilág fejedelmeit, hogy kimerítő zarándokutat tegyenek a házához, mielőtt a színe elé bocsátana őket. Méltóságteljes, független ember. Julian nagyon irigyelte.

Moore megszámolta a pénzt, és közönyösen egy fiókba dobta. Végre megnézte a képet.

– Hát, ha ez hamisítvány, akkor fene jól sikerült – közölte azonnal.

– Honnan tudja ilyen gyorsan megállapítani?

– A szignó épp jó: nem túl tökéletes. Ezen a banánhéjon csúszik el a legtöbb hamisító: olyan pontosan utánozzák a szignót, hogy egyszerűen hamisnak látszik. Ez viszont lendületes aláírás. – A vásznon legeltette a szemét. – Rendkívüli példány. Kedvemre való. Nos, akarja, hogy vegyelemzést csináljak?

– Miért ne?

– Mert az nyomot hagy a vásznon. Le kell kaparnom egy kis festéket. Olyan helyről is lehet, ahol a ráma általában eltakarja, de azért én mindenesetre mindig megkérdezem.

– Lásson hozzá!

Moore fölállt. – Jöjjön velem! – Visszavezette Juliant az előszobába, onnan meg a másik kunyhóba. A lakkszag egyre erősödött. – Ez a laboratórium – mondta.

A sarokszobában az egyik fal mellett fából ácsolt munkapad állt. Hatalmas ablakokat vágtak a fehérre meszelt falakba. A mennyezetről neoncső lógott. A munkapadon sorakozó számtalan régi festékesdoboz furcsa folyadékokat rejtett.

Moore gyors mozdulattal kivette a protézisét, és egy pyrexcsészébe tette. – Nem tudok dolgozni, ha a számban van – magyarázta. Leült, és maga elé fektette a festményt.

Hozzálátott, hogy lebontsa a keretet – A hatodik érzékem azt súgja, fiam – mondta munka közben –, hogy maga hasonlít rám. Ugye, ezek magát se fogadják be?

Julian zavartan ráncolta a szemöldökét. – Azt hiszem, nem.

– Látja, én mindig sokkal többet tudtam a festészetről, mint azok, akiknek dolgoztam. Kihasználták a szaktudásomat, de soha nem becsültek igazán. Ezért utálom őket annyira. Mi olyanok vagyunk, mint egy főkomornyik. A jó főkomornyik általában többet tud ételről-italról, mint a gazdája. És mégis lenézik. Ezt hívják osztálykülönbségnek. Egész életemet azzal töltöttem, hogy megpróbáltam közéjük férkőzni. Azt hittem, az a módja, hogy képszakértő leszek, de tévedtem. Nincs rá mód.

– És ha benősül az ember? – kérdezte Julian.

– Maga ezt tette? Akkor rosszabb a sora, mint az enyém. Nem léphet le a színről. Sajnálom magát, fiam.

A képkeret egyik szárát már sikerült levennie. Moore kicsúsztatta az üveget. Éles, szikéhez hasonló kést emelt föl az előtte levő állványról. Közelről alaposan megvizsgálta a vásznat, aztán óvatosan végighúzta a kést a festék egy milliméterén.

– Ó – dörmögte.

– Mi az?

– Mikor halt meg Modigliani?

– 1920-ban.

– Ó!

– Miért?

– Kissé lágy a festék, ennyi az egész. Ne csüggedjen.

Levett a polcról egy üveg átlátszó folyadékot, néhány csöppet kémcsőbe öntött belőle, aztán belemártotta a kést. Néhány percig nem történt semmi. Julian úgy érezte, egy örökkévalóság telt el. Végül a késre tapadt festék oldódni kezdett, és lassan beleszivárgott a folyadékba.

Moore Julianre nézett. – Ez eldönti a kérdést.

– Mit állapított meg?

– Fiatalember, ez a festék legfeljebb három hónapos, nem több. A kép hamis. Mennyit adott érte?

Julian a kémcsőben oldódó festéket bámulta. – Úgyszólván mindenem rάment – suttogta.

Kábultan hajtott vissza Londonba. Fogalma sem volt, hogyan történhetett. Megpróbálta kitalálni, mit tegyen.

Egyszerűen az vezérelte Moore-hoz, hogy szakvéleményével növelje a festmény értékét. Afféle utólag támadt ötletnek engedett, föl sem merült benne a kétely, hogy a mű nem valódi. Most azt kívánta, bár sose törte volna magát. Egyetlen kérdést forgatott a fejében, úgy játszadozott vele, ahogyan a hazárdjátékos rázza a kockát a markában: nem tehetne-e úgy, mintha el se ment volna Moore-hoz?

Így is kiállíthatja a képet a galériában. Senki nem jönne rá, hogy nem eredeti. Moore soha nem látná, azt sem tudná, hogy forgalomban van.

Csak az a baj, hogy véletlenül beszélhet róla. Esetleg évek múlva. Akkor aztán kiderülne az igazság: Julian Black eladott egy olyan festményt, amelyről tudta, hogy hamis. Menten vége lenne a pályafutásának.

De ez nem valószínű. Édes istenem, Moore úgyis meghal néhány éven belül – hiszen már hetven körül járhat. Bárcsak gyorsan elpatkolna az öreg.

Julian hirtelen rájött, hogy életében először a gyilkosság gondolatával foglalkozik. Megrázta a fejét, mintha meg akarna szabadulni a benne kavargó zűrzavartól, őrült ötlet. Ám egy ilyen elképesztő gondolattal összehasonlítva a kép kiállításának kockázata semmiség. Mit veszíthet? A Modigliani nélkül aligha futhatna be. Apósa többé nem adna pénzt és a galéria megbukik.

Tehát a kérdés eldőlt. Elfelejti Moore-t, és bemutatja a képet.

Most az a lényeg, hogy úgy tegyen, mintha mi sem történt volna. Lord Cardwellhez várják vacsorára. Sarah is ott lesz, és úgy tervezte, ott maradnak éjszakára. Julian a feleségével fogja tölteni az éjszakát: mi sem természetesebb. Wimbledon felé hajtott.

Mikor megérkezett, ismerős sötétkék Daimler állt a kocsifeljárón apósa Rolls-Royce-a mellett. Julian átrakta a hamis Modiglianit a Cortina csomagtartójába, mielőtt a bejárathoz indult.

A főkomornyik nyitott ajtót. – Jő estét, Sims – üdvözölte Julian. – Mr. Lampeth kocsija áll a feljárón?

– Igen, uram. Valamennyien a képtárban vannak.

Julian átadta rövid autóskabátját, és fölment a lépcsőn. Sarah hangját hallotta az emeletről.

A galériába lépve földbe gyökerezett a lába. Csupasz falak néztek vissza rá.

Cardwell odakiáltott: – Gyere be, és csatlakozz a gyászolókhoz, Julian. Charles az összes képemet elvitte, hogy eladja őket.

Julian odament hozzájuk, kezet fogott a férfiakkal és megcsókolta Saraht. – Ez aztán a megrázkódtatás – mondta. – Olyan ez a szoba, mintha meztelen lenne.

– Ugye? – helyeselt Cardwell szívélyesen. – Most aztán két pofára bezabálunk, és elfelejtjük az egészet. Bocsáss meg, Sarah.

– Tudod, hogy előttem nem kell vigyáznod a szádra – felelte a lánya.

– Atyaúristen! – lehelte Julian. A falon maradt egyetlen festményre bámult.

– Mi a baj? – kérdezte Lampeth. – Úgy néz ki, mintha kísértetet látna. Ez az apróság a legújabb szerzeményem; azért hoztam el, hogy megmutassam maguknak. Nem állhat itt ez a képtár egyetlen árva kép nélkül.

Julian elfordult, és az ablakhoz sétált. Kavargott a feje. Lampeth szerzeménye az ő hamis Modigliani-képének pontos mása volt.

A gazemberé a valódi, míg neki csak a hamisítvány jutott! Szinte fojtogatta a gyűlölet.

Hirtelen vad, vakmerő terv született meg az agyában. Gyorsan megfordult.

A többiek kissé aggódva, zavartan néztek rá.

– Éppen most meséltem Charlesnak, hogy neked is van egy Modiglianid, Julian – mondta Cardwell.

Julian mosolyt erőltetett az arcára. – Épp ezért döbbentem meg ennyire. Ez a kép ugyanis pontosan olyan, mint az enyém.

– Te jó isten! – hördült fel Lampeth. – Szakértő látta már?

– Nem – hazudta Julian. – És a magáét?

– Sajnos azt sem. Jézusom, azt hittem, kétség sem férhet hozzá!

– Nos, egyiküknek hamisítvány van a birtokában – szólalt meg Cardwell. – Úgy látszik, manapság több a hamisítvány a művészeti életben, mint az eredeti mű. A magam részéről remélem, hogy Juliané a valódi, mert a kockázat az enyém is.

– Mindkettő lehet valódi – jegyezte meg Sarah. – Számos festő többször is megfestette ugyanazt.

Julian megkérdezte Lampethtől: – Maga hol szerezte?

– Egy embertől vettem, kedves ifjú Julian.

Julian rájött, hogy megsértette a szakmai etikát. – Bocsánat – motyogta.

A főkomornyik csöngetése jelezte, hogy a vacsora tálalva van.

Samantha szinte szárnyalt a boldogságtól. Tom aznap este odaadta neki a furcsa, lapos kis fémdobozt, és ő hat kék kapszulát vett be. Pihekönnyűnek érezte a fejét, mintha becsípett volna, vibráltak az idegei, és majd kibújt a bőréből az izgalomtól.

A teherautó első ülésén ült, Tom és „Gülüszemű" Wright közé préselődve. Tom vezetett. Hátul még két férfi zötyögött velük.

– Jegyezzétek meg – mondta Tom –, ha néma csöndben dolgozunk, meg tudjuk csinálni anélkül, hogy bárkit fölriasztanánk. Ha valaki tetten érne, némítsátok el, és kötözzétek meg. Semmi erőszak. Most már egy szót se; megérkeztünk.

Kikapcsolta a motort, és a teherautó végiggurult az utolsó néhány méteren. Tom pontosan Lord Cardwell házának kapuja előtt fékezett. A válla fölött hátraszólt a két férfinak: – Álljatok készenlétben!

Mindhárman kiszálltak az első ülésről. Harisnyamaszkot viseltek, de egyelőre föltolták a homlokukra, készen arra, hogy az arcukra húzzák, ha a ház lakói közül bárki felbukkanna.

Fölóvakodtak a kocsifeljárón. Tóm megállt egy fedett búvónyílás előtt, és odasúgta Wrightnak: – Riasztócsengő!

Wright lehajolt, beillesztett egy szerszámot a nyílás fedelébe. Könnyedén fölemelte, majd ceruzaelemmel működő, vékony zseblámpájával bevilágított. – Pofonegyszerű – mondta.

Samantha megbűvölten figyelte, ahogy Wright lehajol, kesztyűs kezével benyúl a vezetékek szövevényes hálójába, és különválaszt két fehér huzalt, majd kis táskájából drótot kotor elő, mindkét végén krokodilcsipesszel. A fehér huzalok a búvónyílás egyik oldalán bukkantak elő, és a másikon tűntek el. Wright a táskájából elővett drótot rácsíptette a riasztócsengő vezetékének végeire a nyílásnak a háztól legtávolabb eső oldalán. Ezután leválasztotta a huzalokat a szemközti kivezetésnél is.

Fölállt. – Közvetlen vonal a helyi zsarukhoz – suttogta. – Rövidzárlatot csináltam...

A ház felé indultak. Wright zseblámpájával óvatosan végigpásztázta az egyik ablakkeretet. – Épp ez az – lehelte. Újra a táskájában motozott, végül egy üvegvágót varázsolt elő.

Az ablaküvegbe belevágta egy négyzet három oldalát a belső kilincs közelében. Letekert egy darab ragasztószalagot, és elharapta. Egyik végét a hüvelykujjára csavarta, a másikat pedig az üvegre ragasztotta. Aztán bevágta a négyzet negyedik oldalát is, és a ragasztószalag végénél fogva kiemelte az üvegdarabot. Óvatosan letette a földre.

Tom benyúlt a nyíláson, és elfordította a kilincset. Bemászott a szélesre tárt ablakon.

Wright karon fogva a bejárathoz vezette Samanthát. Az ajtó egy pillanat múlva halkan kinyílt, és megjelent Tom.

Mindhárman átvágtak a hallon, majd fölmentek a lépcsőn. A képtár előtt Tom megérintette Wright karját, aztán az ajtófélfa aljára mutatott.

Wright letette a táskáját, és kinyitotta. Infravörös lámpát vett elő, bekapcsolta, és a fába ágyazott parányi fotocellára világított. Szabad kezével háromlábú fényképészállványt kotort elő. A lámpa alá helyezve beállította a magasságát. Végül a lámpát gyöngéden az állványra tette. Fölegyenesedett.

Tom kihúzta a kulcsot a váza alól, és kinyitotta a képtár ajtaját.

Julian ébren fekve hallgatta Sarah szuszogását. Ahogy tervezték, vacsora után Lord Cardwell házában töltötték az éjszakát. Sarah már jó ideje mélyen aludt. Julian órája világító számlapjára pillantott: hajnali fél három volt.

Elérkezett az idő. Félrehajtotta a takarót, lassan felült, és átlendítette a lábát az ágy peremén. Úgy érezte, mintha görcsre kötötték volna a gyomrát.

Terve egyszerű volt. Lemegy a képtárba, leakasztja a Lampeth-féle Modiglianit, és berakja a Cortina csomagtartójába. Ezután fölviszi a hamis Modiglianit, kiakasztja, és ismét ágyba bújik.

Lampeth soha nem fogja megtudni, mi történt. A képek csaknem teljesen egyformák. Lampeth majd rájön, hogy az övé a hamisítvány, és feltételezi, hogy mindvégig Juliané volt az eredeti.

Julian belebújt a papucsba meg a házikabátba, amit Sims készített ki, és kinyitotta a hálószoba ajtaját.

– Elméletben teljesen rendjén való éjnek évadján egy házban ide-oda lopakodni: az ember arra gondol, hogy ő maga sem tudna róla, ha bárki ilyesmit tenne. Gyakorlatban azonban úgy látszik, veszélyes vállalkozás. Mi lesz, ha valamelyik vén kecske fölkel, hogy kimenjen a vécére? És mi történik, ha az ember hasra esik valamiben?

Julian lábujjhegyen végigóvakodott a lépcsőfordulón, közben arra gondolt, mit mondana, ha tetten érnék, össze akarta hasonlítani a Lampeth-féle Modiglianit a sajátjával. Ez megteszi.

A képtárhoz érve földbe gyökerezett a lába. Az ajtó nyitva volt.

Összeráncolta a szemöldökét. Cardwell mindig bezárta. Az este látta, hogy apósa elfordította a zárban a kulcsot, majd visszatette a rejtekhelyére.

Tehát valaki fölkelt az éjszaka kellős közepén, hogy bemenjen a képtárba.

Suttogást hallott: – A fene egye meg!

– Nyilván ma vitték el az egész istenverte szajrét – sziszegte egy másik hang.

Julian összehúzott szemmel állt a sötétben. A hangokból ítélve tolvajok voltak odabent. De hoppon maradtak: csak a képek hűlt helyét találták.

Valami halkan megnyikordult, ő meg a falhoz simult a nagy ingaóra mögött. Három árny osont ki a képtárból. Az egyik egy festményt cipelt.

Ezek elviszik a valódi Modiglianit!

Julian már éppen mély lélegzetet vett, hogy rájuk kiáltson, amikor az egyik alak belépett az ablakon besütő holdsugárnyalábba. Fölismerte Samantha Winacre híres arcát. A döbbenettől nyikkanni sem tudott.

Sammy? Ez meg hogy lehet? Szóval azért akart eljönni vacsorára, hogy terepszemlét tartson! De hogyan keveredett bűnözők közé? Julian megrázta a fejét. Ez most nem számít. A terve kudarcba fulladt.

Gyorsan gondolkozott, hogy megbirkózzon az új helyzettel. Már nem volt rá szükség, hogy megállítsa a tolvajokat, hiszen tudta, hová viszik a Modiglianit. A számítását viszont teljesen keresztülhúzták.

Hirtelen elmosolyodott a sötétben. Nem; semmi sincs veszve.

A gyönge, hűvös szellő elárulta neki, hogy a tolvajok kinyitották a bejárati ajtót. Egy percet adott, hogy elkotródjanak.

Szegény Sammy, gondolta.

Halkan leosont a lépcsőn, és kisurrant a nyitott ajtón. Csöndesen fölnyitotta a Cortina csomagtartóját, és kiemelte a hamis Modiglianit. A ház

felé fordulva észrevette az ebédlő ablakába vágott négyzetet. Az ablak nyitva állt. Szóval így jutottak be.

Lezárta a csomagtartót, és visszament a házba. Nyitva hagyta a bejárati ajtót, csakúgy, mint a tolvajok. Fölsettenkedett a képtárba, és fölakasztotta a hamis Modiglianit a valódi festmény helyére.

Aztán lefeküdt.

Korán ébredt, bár nagyon keveset aludt. Gyorsan megfürdött, felöltözött, és lement a konyhába. Sims éppen evett, miközben a szakács a ház urának és vendégeinek készítette a reggelit.

– Ne fáradjon – mondta Julian Simsnek, mert a főkomornyik fölállt. – Korán indulok; csak egy kis kávét kérek, ha lehet. Majd a szakács elintézi.

Sims szalonnát, tojást és kolbászt púpozott a villájára, és egy utolsó falattal befejezte a reggelit. – Úgy tapasztaltam, hogy az első fecskét hamarosan követi a többi is, Mr. Black – mondta. – Jobb lesz, ha megterítek.

A főkomornyik kiment, Julian meg leült, és a kávéját kortyolgatta. Egy perc múlva fölhangzott a döbbent kiáltás. Julian már várta.

Sims visszarohant a konyhába. – Azt hiszem, betörők jártak a házban, uram – hebegte.

Julian meglepetést színlelt. Fölugrott és fölkiáltott: – Micsoda?

– Lyukat vágtak az ebédlő ablakába! Tárva-nyitva áll! Ma reggel láttam, hogy a bejárati ajtó is nyitva volt! Azt hittem, a szakács felejtette el becsukni. A képtár ajtaját is kinyitotta valaki, de Mr. Lampeth festményét nem vitték el.

– Nézzük meg azt az ablakot – indult el Julian. Sims követte a hallon át az ebédlőbe.

Julian egy pillantást vetett a lyukra. – Azt hiszem, a képekért jöttek, de hiába. Biztosan azt gondolták, hogy a Modigliani nem ér semmit. Rendkívüli példány; talán föl sem ismerték. Először is telefonáljon a rendőrségre, Sims. Utána ébressze föl Lord Cardwellt. Aztán fésülje át a házat, hogy kiderüljön, eltűnt-e egyáltalán valami.

– Igenis, uram.

Julian az órájára nézett. – Úgy érzem, itt kellene maradnom, de fontos megbeszélésre várnak. Azt hiszem, elindulok, hiszen úgy látszik, nem loptak el semmit. Mondja meg Mrs. Blacknek, hogy később felhívom.

Sims bólintott, Julian pedig elment.

Nagy sebességgel hajtott át Londonon ebben a kora reggeli órában. Fújt a szél, de az utak szárazak voltak. Gyanította, hogy Sammy és cinkosai – alighanem köztük van a barátja is, akit ő is ismert –, legalább ma reggelig nem adnak túl a képen.

Fékezett az islingtoni ház előtt, kiugrott a kocsiból, de a slusszkulcsot benne hagyta. Túl sok feltevés és találgatás akadt ebben a tervben. Türelmetlen volt.

Keményen az ajtóhoz csapta a kopogtatót, és várt. Percekig nem jelentkezett senki, így ráhúzott még egy jó nagyot.

Végül Samantha jött ki ajtót nyitni. Rosszul palástolt félelem remegett a szemében.

– Na végre! – kiáltott fel Julian, és a színésznő mellett elhúzva becsörtetett a házba.

Tom törölközővel a dereka körül a hallban állt. – Mi a fenét képzel maga, hogy így bepofátlankodik...

– Kuss! – förmedt rá Julian. – Majd odalent beszélgetünk. Világos?

Tom és Samantha összenézett. Samantha alig észrevehetően bólintott, erre Tom kinyitotta az alagsorba vezető ajtót. Julian lerohant.

Leült a kanapéra. – Vissza akarom kapni a festményt – közölte.

– Halvány fogalmam sincs... – hebegte Samantha.

– Hagyjuk ezt, Sammy! – vágott közbe Julian. – *Mindent tudok.* Maguk tegnap éjjel betörtek Lord Cardwell házába, hogy ellopják a képeit. Már nem voltak ott, így megcsapták azt az egyet, amit találtak. Fájdalom, az nem a lord tulajdona, hanem az enyém. Ha visszaadják, nem jelentem föl magukat.

Samantha szó nélkül fölállt, a faliszekrényhez lépett, kinyitotta az ajtót, és elővette a festményt. Átadta Juliannek.

Julian Samanthára nézett. Elkínzott, beesett arc fordult felé; a színésznő szeme tágra nyílt, de nem az aggodalomtól vagy a döbbenettől. A haja kócosan lógott. Julian elvette tőle a képet.

Elborította a megkönnyebbülés hulláma. Egészen elgyengült.

Tom nem szólt Samanthához. Már három-négy órája csak ült a fotelban, cigarettázott, és a semmibe bámult. Samantha odavitt neki egy csésze teát, amit Anita főzött, de az is kihűlt, érintetlenül állt az alacsony asztalon.

Samantha újra próbálkozott. – Tom, mit számít ez? Nem fognak elkapni bennünket. Julian megígérte, hogy nem megy el a rendőrségre. Semmit nem veszítettünk. Különben is, csak tréfa volt az egész.

Nem kapott választ.

Samantha lehunyt szemmel hátrahajtotta a fejét. Úgy érezte magát, mint akit kifacsartak; elcsigázta valami ideges fáradtság, amely nem hagyta pihenni. Egy-két tablettát szeretett volna, de mind elfogyott. Tom elmehetne és hozhatna még, ha végre magához térne ebből a révületből.

Kopogtak a bejárati ajtón. Tom végre megmozdult, óvatosan az ajtónyílásra sandított, akár a csapdába esett állat. Samantha hallotta Anita kopogó lépteit a haliból. Halk beszélgetésfoszlányok szűrődtek „be.

Hirtelen dübörgő lábak közeledtek a lépcsőn. Tom fölállt.

A három férfi rá se nézett Samanthára.

Két magas, könnyedén mozgó atléta jelent meg, és egy mélynövésű kis ürge, aki bársonygalléros felöltőt viselt.

Ő szólalt meg: – Átverted a górét, Tom. Nincs elragadtatva. Beszélni akar veled.

Tom fürge volt, de a két óriás még nála is fürgébb. Mikor az ajtó felé ugrott, az egyik kinyújtotta a lábát, a másik meg rálökte Tomot.

A hajánál fogva fölhúzták. Az alacsony férfi arcára különös, szinte érzéki mosoly ült ki. Mindkét öklével többször is gyomron vágta Tomot. Sokáig verte, még akkor sem hagyta abba, amikor Tom lehunyt szemmel összecsuklott a másik kettő szorításában.

Samantha nagyra nyitotta a száját, hogy sikítson, de egyetlen hang se jött ki a torkán.

A mélynövésű addig pofozta Tomot, míg kinyílt a szeme. Ekkor mind a négy férfi elhagyta a szobát.

Samantha hallotta a bejárati ajtó csapódását. Csengett a telefon, önkéntelenül fölkapta a kagylót, és fülelt.

– Ó, Joe! – nyöszörögte. – Hála istennek, hogy te még megvagy! – mondta, és sírva fakadt.

Julian két nap alatt másodszor kopogtatott Dunroamin ajtaján. Moore csodálkozva nyitott ajtót.

– Most a valódit hoztam el – mondta a fiatalember.

Moore elmosolyodott. – Remélem is! Jöjjön be, fiam.

Ezúttal minden különösebb teketória nélkül vezette be a laboratóriumba. – Nosza, ide vele!

Julian átadta a képet. – Váratlan szerencsém volt.

– Elhiszem. De úgy vélem, jobb, ha nem meséli el a részleteket. – Moore kivette a protézisét és szétszedte a rámát. – Pontosan olyannak látszik, mint a tegnapi.

– Az csak másolat volt.

– És most Gaston Moore áldását kéri. – Fogta a kését, és morzsányi festéket kapart le a vászon széléről. Beleöntötte a folyadékot a kémcsőbe, aztán belemártotta a kést.

Mindketten néma csöndben vártak.

– Úgy látszik, minden rendben van – szólalt meg Julian néhány perc múlva.

– Ne kapkodja el.

Ismét figyeltek.

– Nem! – ordított föl Julian.

A festék föloldódott a folyadékban, ugyanúgy, mint előzőleg.

– Újabb csalódás. Sajnálom, fiam.

Julian öklével őrjöngve az asztalra vágott. – Hogy lehet ez? – sziszegte. – Nem értem, hogyan történhetett!

Moore visszatette a protézisét. – Ide figyeljen, fiam. A hamisítvány, az hamisítvány. De senki nem készít róla másolatot. Valaki vette a fáradságot, hogy kettőt csináltasson belőle. Szinte biztosra veszem, hogy megvan valahol az eredeti. Talán megtalálja. Meg tudná keresni?

Julian kihúzta magát. Az indulat már eltűnt az arcáról. Látszott rajta, hogy legyőzték, de méltósággal viselte el, mintha a küzdelem már nem is számítana, mert rájött, hogyan vesztette el a csatát.

– Pontosan tudom, hol van a kép – mondta. – És az égvilágon semmit sem tehetek.

V.

DEE meztelenül heverészett egy nyugágyban, amikor Mike belépett Regent's Park-beli lakásukba, és egy vállrándítással lerázta magáról panyókára vetett kabátját.

– Szerintem nagyon szexis – mondta Dee.

– Csak egy egyszerű kabát – felelte a férfi.

– Mike Arnaz, kibírhatatlan az önimádatod! – nevetett a lány. – Én a képre gondoltam.

Mike a szőnyegre dobta a kabátot, odament Dee-hez, és lekuporodott mellé a padlóra. Mindketten a falra akasztott festményt bámulták.

A nők félreismerhetetlenül Modigliani ecsetje alól kerültek ki: hosszú, keskeny arcok, jellegzetes orrok, kifürkészhetetlen tekintetek. De ezzel aztán véget is ért a festő többi művét idéző hasonlóság.

Úgy dobta vászonra őket összegabalyodott végtagok és torzók zűrzavarává, hogy belekeveredtek a háttér részletei is: törülközők, virágok, asztalok. Azokra a képekre emlékeztetett, amelyeket a Modigliani által nem is ismert Picasso festett ugyanebben az időben. A különbség a színezésben volt: Modigliani pszichedelikus színeket használt, erőteljesen, tisztán fölkent, elképesztő rózsaszíneket, narancssárgákat, bíborvöröseket és neonzöldeket, amelyek teljesen kilógtak ebből a korszakból. A színnek semmi köze sem volt a színezett tárgyhoz: a láb lehetett zöld is, az alma kék, a nők haja türkiz.

– Engem nem izgat fel – mondta végül Mike. – Mindenesetre úgy nem. – Elfordult, és Dee combjára hajtotta a fejét. – Ez viszont annál inkább.

A lány megsimogatta Mike göndör haját, és megkérdezte: – Sokat gondolsz rá?

– Nem.

– Én igen. Mindig az jár az eszemben, milyen szörnyű, ragyogó szélhámosok vagyunk mi ketten, te meg én. Csak nézd meg, mennyi mindent szereztünk: ezt a csodálatos festményt, méghozzá gyakorlatilag ingyen; anyagot a disszertációmhoz; és fejenként ötvenezer fontot. – Dee kuncogott.

Mike lehunyt szemmel válaszolt: – Úgy van, szívem.

Dee is lehunyta a szemét, és mindketten felidézték azt a parasztkocsmát a kis olasz faluban.

Elsőnek Dee lépett be a kocsmába, és döbbenten látta, hogy az alacsony, sötét hajú, skatulyát nyelt férfi, akit átvertek aznap délelőtt, megelőzte őket.

Mike-nak gyorsabban forgott az agya. – Ha kimegyek, tartsd szóval a pasast – sziszegte a lány fülébe.

Dee gyorsan magához tért, és odament a jól vasalt férfi asztalához. – Meglep, hogy még itt találom – szólította meg kedvesen.

A férfi fölállt. – Engem is meglep – felelte. – Velem tartanak egy pohár italra? – kérdezte.

– Azt hiszem, most én vagyok a soros – közölte Mike. Hátrakiáltott a kocsma végébe:

– Két whisky, egy sör!

– Egyébként Lipsey a nevem.

– Én Michael Arnaz vagyok, a hölgy pedig Dee Sleign.

– Örvendek. – Lipsey szeme Arnaz nevére csodálkozva felvillant.

Még egy férfi jött be a kocsmába. Az asztalukra pillantott.

Rövid tétovázás után megszólalt: – Láttam odakint az angol rendszámokat. Megengedik, hogy ideüljek? Julian Black vagyok – mondta, és a többiek is bemutatkoztak.

– Különös, hogy ennyi angol fordul meg egy ilyen isten háta mögötti kis faluban – folytatta Black.

– Ők ketten egy eltűnt remekművet keresnék – magyarázta Lipsey elnéző mosollyal.

Black a lányhoz fordult. – Akkor maga nem lehet más, mint Dee Sleign. Én is ugyanazt a képet keresem.

Mike gyorsan közbevágott: – És Mr. Lipsey is ezt a festményt hajszolja, bár ő az egyetlen, aki nem mondja ki nyíltan. – Lipsey már kinyitotta a száját, de Mike nem hagyta szóhoz jutni. – Sajnos, mindketten elkéstek. Én már megszereztem a képet. A kocsim csomagtartójában van. Akarják látni?

Válaszra sem várva fölugrott, és kisietett a kocsmából. Dee ügyesen titkolta megdöbbenését, mert eszébe jutott Mike utasítása.

– Nocsak, nocsak – dünnyögte Lipsey.

– Engem a véletlen vezetett a kép nyomára, – mondta Dee. – Meséljék él, maguk hogyan bukkantak rá.

– Őszinte leszek – válaszolta Black. – Maga képeslapot küldött egy közös barátnőnknek, Sammy Winacre-nek, és én láttam azt a lapot. Éppen most készülök galériát nyitni, így aztán nem tudtam ellenállni a kísértésnek, hogy megpróbáljam megszerezni a festményt.

Dee Lipseyhez fordult. – Akkor magát meg a nagybátyám küldte.

– Nem – hazudta Lipsey. – Szó sincs róla. Jómagam, véletlenül ismerkedtem meg Párizsban egy vénemberrel, és ő beszélt róla. Azt hiszem, maga is tőle tudja.

A házból kiáltás hallatszott, és a csapos hátrament, hogy megnézze, mit akar a felesége.

Dee azon töprengett, miben sántikálhat Mike. Megpróbálta folytatni a beszélgetést. – De engem Livornóba küldött az öreg – mondta.

– Engem is – vallotta be Lipsey. – De akkor már nem kellett mást tennem, mint a maguk nyomába szegődnöm, remélve, hogy előbb érek célba. Be kell látnom, hiú remény volt.

– Valóban.

Kinyílt az ajtó, Mike visszajött. Dee-nek a lélegzete is elállt, amikor meglátta a vásznat a férfi hóna alatt.

Mike megtámasztotta a képet az asztalon. – Íme, uraim – mondta. – Itt van a festmény, amelyért ilyen messzire fáradtak.

Valamennyien a vászonra meredtek.

– Mi a terve, Mr. Arnaz? Mihez kezd vele? – kérdezte végül Lipsey.

– Eladom valamelyiküknek – felelte Mike. – Mivel ilyen szorosan a sarkamban voltak, és majdnem elhalászták az orrom elől, kedvezményes alkut ajánlok önöknek.

– Folytassa! – sürgette Black.

– A lényeg az, hogy a képet ki kell csempészni az országból. Az olasz törvények nem teszik lehetővé a műkincsek engedély nélküli kivitelét, viszont, ha engedélyt kérünk, nyilván megpróbálják elkobozni. Felajánlom, hogy elviszem, a képet Londonba. Ez azt jelenti, hogy két ország törvényeit kell megszegnem, hiszen Nagy-Britanniába is úgy kell becsempésznem. Tehát annak érdekében, hogy fedezzem magam, arra kérem kettőjük közül azt, aki többet kínál érte, hogy írjon alá egy elismervényt, amely szerint a pénzt kártyaadósság fejében kaptam.

– Miért nem itt adja el? – kérdezte Black,

– Londonban sokkal többet fog érni – felelte Mike széles mosollyal. Leemelte a képet az asztalról. – Benne vagyok a telefonkönyvben – tette hozzá. – Londonban találkozunk.

A kék Mercedes elhúzott a kocsma elől, és Rimini felé tartott. Dee megkérdezte: – Hogy a fenébe csináltad?

– Megkerültem a kocsmát, és beszéltem a tulaj feleségével – mondta Mike. – Egyszerűen megkérdeztem, ott lakott-e Danielli, az asszony meg azt felelte, hogy igen. Érdeklődtem, nem maradt-e utána egy festmény, erre a nő megmutatta ezt a képet. Mennyiért adja el, kérdeztem. Ekkor hívta a férjét, az meg száz fontnak megfelelő lírát kért érte.

– Te jó isten! – kiáltott fel Dee.

– Ne aggódj – nyugtatta meg Mike. – Lealkudtam nyolcvanra.

Dee kinyitotta a szemét. – Azután már minden úgy ment, mint a karikacsapás – mondta. – Nem volt semmi baj a vámnál. A hamisítók gyorsan összecsaptak a képről két másolatot, Lipsey és Black pedig fejenként ötvenezer font kártyaadósságot fizetett nekünk. A legcsekélyebb lelkiismeret-furdalásom sincs, amiért megkopasztottuk azt a két csúszómászót. Ők is ugyanezt tették volna velünk. Főleg Lipsey; még most is biztosra veszem, hogy Charles bácsikám bérelte föl.

– Hmmm. – Mike Dee combjához dörgölte az orrát – Dolgoztál ma a disszertációdon?

– Nem. Tudod, azt hiszem, soha nem fogom megírni.

A férfi fölemelte a fejét, és a lányra nézett. – Miért nem?

– A történtek után olyan valószínűtlennek látszik az egész.

– Akkor mihez kezdesz?

– Hát, egyszer ajánlottál nekem egy állást...

– De nem fogadtad el.

– Most más a helyzet. Bebizonyítottam, hogy érek annyit, mint te. És azt is tudjuk, hogy jól megférünk, az üzletben és az ágyban egyaránt.

– Ez az a pillanat, amikor meg kell kérnem a kezedet?

– Nem. De valami mást megtehetnél a kedvemért.

,

Mike elmosolyodott. – Tudom, mire gondolsz. – Föltérdelt, és megcsókolta Dee hasát, villámgyorsan nyalogatva a lány köldökét.

– Hé, van itt még valami, amit nem tudok.

– Ó, Jézusom! Nem tudnál egy kicsit a szexre figyelni?

– Még nem. Ide hallgass! Ugye, te adtál pénzt annak a két hamisítónak, Ushernek és Mitchellnek?

– Igen.

– Mikor?

– Mikor átjöttem Londonba.

– Méghozzá azzal a hátsó szándékkal, hogy majd olyan helyzetbe hozd őket, amelyben muszáj lesz megfesteniük nekünk a két másolatot.

– Így van. Kefélhetnénk végre?

– Egy pillanat. – Dee félretolta Mike fejét a melléről. – De amikor átjöttél Londonba, még fogalmad sem volt róla, hogy a kép nyomára

akadtam.

– Nem is derengett.

– De hát akkor miért pénzelted a hamisítókat?

– Mert bíztam benned, szívem.

Csönd borult a szobára; odakint lassan leszállt az alkony.

Vége